

EDUSKUNNAN VASTAUS 51/2008 vp

Hallituksen esitys uudeksi vakuutusyhtiölaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä uudeksi vakuutusyhtiölaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 13/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 7/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Vakuutusyhtiölaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET PERIAATTEET, PERUSTAMINEN, OSAKKEET JA TAKUUSUUDET

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

Yleiset säännökset

1 §

Soveltaminen

Tätä lakia sovelletaan Suomen lain mukaan rekisteröityyn vakuutusosakeyhtiöön ja keskinäiseen vakuutusyhtiöön (*vakuutusyhtiö*).

Vakuutusyhtiö voi olla yksityinen vakuutusosakeyhtiö tai yksityinen keskinäinen vakuutus-

yhtiö taikka julkinen vakuutusosakeyhtiö tai julkinen keskinäinen vakuutusyhtiö.

Yksityisen vakuutusyhtiön arvopapereita ei saa ottaa arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetun julkisen kaupankäynnin kohteeksi.

2 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöön sovelletaan osakeyhtiölakia (624/2006) siten kuin tässä laissa säädetään.

Mitä osakeyhtiölaissa säädetään osakeyhtiön osakkeista ja osakepääomasta, sovelletaan vastaavasti keskinäisen vakuutusyhtiön takuusuuksiin ja takuupääomaan, ja mitä osakeyhtiölaissa säädetään osakkeenomistajista, sovelletaan vastaavasti keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaisiin, jollei tässä laissa säädetä toisin.

Vakuutusyhtiöihin ei sovelleta osakeyhtiölain 1 lukua.

Määritelmät

3 §

Henkivakuutus ja vahinkovakuutus

Henkivakuutuksella tarkoitetaan vakuutusluokista annetussa laissa (/) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa ja *vahinkovakuutuksella* mainitussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

4 §

Jälleenvakuutusyhtiö ja jälleenvakuutuskytkösyhtiö

Jälleenvakuutusyhtiö on vakuutusyhtiö, joka harjoittaa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa. Jollei tässä laissa toisin säädetä, jälleenvakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vahinkovakuutusyhtiöön säädetään.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiö on jälleenvakuutusyhtiö, jonka tarkoituksena on jälleenvakuuttaa ainoastaan sen yritysryhmän riskejä, johon se itse kuuluu. Vakuutusyhtiön tai vakuutusyritysryhmittymän omistamaa jälleenvakuutusyhtiötä ei kuitenkaan pidetä jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

5 §

Osakas

Osakkaalla tarkoitetaan vakuutusosakeyhtiössä osakkeenomistajaa ja keskinäisessä vakuutusyhtiössä vakuutuksenottajaa sekä, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä, takuuosuidenomistajia. Yhtiöjärjestyksessä voidaan lisäksi määrätä, että meri- tai jälleenvakuutuksenottajat eivät ole osakkaita.

6 §

Vakuutusvelkoja

Vakuutusvelkoja on vakuutuksenottaja, vakuutettu sekä muu, jolla on vakuutussopimukseen perustuva saaminen vakuutusyhtiöltä.

7 §

Vakuutussaatava

Vakuutussaatavalla tarkoitetaan saatavaa, josta vakuutusyhtiö on ensivakuutussopimuksen perusteella vastuussa vakuutuksenottajalle, vakuutetulle, edunsaajalle tai sellaiselle vahinkoa kärsineelle, jolla on oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, mukaan lukien varaukset tuntemattomia vahinkoja varten. Vakuutusmaksuja, jotka vakuutusyhtiö on velvollinen palauttamaan vakuutuksenottajalle joko vakuutussopimuslain (543/1994) 45 §:n nojalla tai sen vuoksi, että vakuutussopimus ei ole tullut voimaan tai se on peruutettu, pidetään myös vakuutussaatavina.

8 §

Vakuutusomistusyhteisö

Vakuutusomistusyhteisöllä tarkoitetaan emoyritystä, jonka pääasiallisena toimintana on hankkia ja omistaa osuuksia tytäryrityksistä, jotka ovat vakuutusyrityksiä tai kolmannen maan vakuutusyrityksiä ja joista vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyhtiö. Vakuutusomistusyhteisönä ei kuitenkaan pidetä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä. Edellä tässä pykälässä mainituilla yrityksillä tarkoitetaan tämän lain 26 luvun 1 §:ssä määriteltyä emoyritystä, tytäryritystä, vakuutusyritystä tai kolmannen maan vakuutusyritystä.

9 §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan yhteisöä, joka tuottaa vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita. Lisäksi palveluyrityksellä tarkoitetaan yhteisöä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle vakuutusyhtiölle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä. Palveluyritykseen rinnastetaan vakuutusyhtiön tytäryhteisöinä olevat asunto- ja kiinteistöyhteisöt.

10 §

Merkittävä sidonnaisuus

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista, takuuosuuksista tai muista yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien, takuuosuuksien tai muiden yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämisen- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 1 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämisen- ja erottamisoikeus yhdessä aviopuolionsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa, häneen etenevässä tai takenevassa polvessa olevan sukulaisen taikka tällai-

sen henkilön aviopuolison tai tällaiseen henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös luonnollisen henkilön, häneen edellä tässä momentissa tarkoitettua suhteessa olevan henkilön ja 1 momentissa tarkoitettua yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

Merkittävä sidonnaisuus syntyy myös kahden tai useamman sellaisen oikeushenkilön välille, jotka ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

11 §

ETA-valtio

ETA-valtiolla tarkoitetaan Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.

Keskeiset vakuutusyhtiöoikeudelliset periaatteet

12 §

Oikeushenkilöllisyys ja osakkaan rajoitettu vastuu

Vakuutusyhtiö on osakkaistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröinnillä.

Vakuutusyhtiön osakkaat eivät vastaa henkilökohtaisesti vakuutusyhtiön velvoitteista. Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä osakkaan velvollisuudesta suorittaa erityisiä maksuja ja lisämaksuja vakuutusyhtiölle siten kuin tämän lain 4 luvussa säädetään.

13 §

Toimilupa, pääkonttori ja valvonta

Vakuutustoimintaa saa harjoittaa ainoastaan vakuutusyhtiö, jolla on siihen toimilupa. Toimiluvan saanut vakuutusyhtiö saa harjoittaa toimilupansa mukaista vakuutustoimintaa myös muissa Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sekä sijoittautumisoikeuden että palvelujen vapaan tarjonnan perusteella.

Vakuutusyhtiön pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

Vakuutusyhtiöiden toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

14 §

Muun toiminnan harjoittamiskielto

Vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta toimintaa kuin vakuutustoimintaa ja 2 luvun 16 §:ssä määriteltyä vakuutustoimintaan liittyvää toimintaa (*liitännäistoiminta*).

15 §

Erillisyyssperiaate

Henkivakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiö (*henkivakuutusyhtiö*) ei saa harjoittaa muuta vakuutustoimintaa kuin henkivakuutusta ja vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta sekä näiden vahinkovakuutusten ja henkivakuutuksen jälleenvakuutusta. Henkivakuutusyhtiön on pidettävä harjoittamansa vahinkovakuutustoiminta erillään henkivakuutustoiminnasta.

Vahinkovakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiö (*vahinkovakuutusyhtiö*) ei saa harjoittaa muuta vakuutustoimintaa kuin vahinkovakuutusta ja jälleenvakuutusta. Vakuutusyhtiö, joka harjoittaa vain vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta ja näiden vahinkovakuutusten jälleenvakuutusta, saa kuitenkin samanaikaisesti harjoittaa myös henkivakuutusta ja sen jälleenvakuutusta. Sen jälkeen kun tällainen yhtiö on aloittanut henkivakuutustoiminnan harjoittamisen, siitä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään henkivakuutusyhtiöstä.

Jälleenvakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta vakuutustoimintaa kuin jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa toimintaa.

16 §

Turvaavuusperiaate

Vakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikut-

tavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

17 §

Toiminnan tarkoitus

Vakuutusosakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Keskinäisen vakuutusyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa tai muuta taloudellista etua osakkaille, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Vakuutusyhtiön on otettava huomioon vakuutettujen etujen turvaamiseksi vakuutustoimintaa koskevassa lainsäädännössä säädetty periaatteet toimiessaan voiton tai muun taloudellisen edun tuottamiseksi.

18 §

Peruspääoma

Vakuutusosakeyhtiöllä on oltava osakepääoma ja keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on oltava takuupääoma tai pohjarahasto (*peruspääoma*).

Peruspääoman on oltava vähintään:

1) henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä

2) muuta vahinkovakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, jälleenvakuutusyhtiön peruspääoman on oltava vähintään 1 000 000 euroa. Muun jälleenvakuutusyhtiön kuin kytkösyhtiön peruspääoman on oltava vähintään 3 000 000 euroa.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön peruspääomasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997).

19 §

Varojen jako

Vakuutusyhtiön varoja voidaan jakaa vain siten kuin tässä laissa säädetään.

20 §

Osakkeen ja takuuosuuden luovutettavuus

Osake ja takuuosuus voidaan rajoituksitta luovuttaa ja hankkia, jollei tässä laissa säädetä tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

21 §

Enemmistöperiaate

Osakkaat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä, jollei tässä laissa säädetä tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

22 §

Yhdenvertaisuus

Kaikki osakkeet ja takuuosuudet tuottavat yhtiössä yhtäläiset oikeudet, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Yhtiökokous, hallitus, toimitusjohtaja tai hallintoneuvosto ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottaa osakkaalle tai muulle epäoikeutettua etua vakuutusyhtiön tai toisen osakkaan kustannuksella.

23 §

Johdon tehtävä

Vakuutusyhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä vakuutusyhtiön etua.

24 §

Tahdonvaltaisuus

Osakkaat voivat yhtiöjärjestyksessä määrätä vakuutusyhtiön toiminnasta. Yhtiöjärjestykseen ei voida ottaa määräystä, joka on lain tai hyvän tavan vastainen.

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 2 luvussa säädetään osakeyhtiöstä, siten kuin tässä luvussa erikseen säädetään.

2 §

Vakuutusyhtiön perustaminen

Vakuutusyhtiön perustamista varten on tehtävä perustamissopimus. Vakuutusyhtiön perustamiseen sovelletaan muutoin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. Sanotussa 2 §:ssä säädetyn lisäksi vakuutusyhtiön perustamissopimuksessa on mainittava peruspääoman määrä.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön peruspääomana on pohjarahasto:

1) perustamissopimuksen allekirjoittaa pohjarahaston antaja noudattaen vastaavasti, mitä yhtiön osakkeenomistajista osakeyhtiölain 2 luvun 1 §:ssä säädetään;

2) pohjarahaston antamisessa keskinäiselle vakuutusyhtiölle tuleva rahamäärä merkitään erilliseksi osaksi sidottuun omaan pääomaan; ja

3) perustamissopimuksessa mainitaan osakeyhtiölain 2 luvun 2 §:n 1 momentin 2—4 kohdan sijaan pohjarahaston antaja ja pohjarahaston määrä ja sen maksuaika.

Toimilupa

3 §

Toimiluvan hakeminen

Vakuutustoiminnan harjoittamiseen on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimilupa. Toimilupa annetaan vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokan osaa.

Jälleenvakuutusyhtiöille toimilupa annetaan hakijan pyynnön mukaisesti joko vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksen, henkivakuutuksen jälleenvakuutuksen tai kaiken jälleenvakuutustoiminnan harjoittamiseen.

Toimilupa on voimassa Euroopan talousalueella ja hakijan pyynnöstä myös sen ulkopuolella.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

- 1) toimintasuunnitelma;
- 2) 6 luvun 4 ja 5 §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;
- 3) selvitys osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistusosuuksistaan;
- 4) selvitys siitä, että vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä; sekä
- 5) selvitys tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuista mahdollisista merkittävistä sidonnaisuuksista.

Jos toimilupahakemus koskee liikennevakuutusta, hakemuksessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain (279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muuhun ETA-valtioon nimettävien korvauksedustajien nimet ja osoitteet.

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

4 §

Toimiluvan laajentaminen

Vakuutusyhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimiluvan laajentamista, jos yhtiö

aikoo laajentaa toimintaansa sellaisiin vakuutusluokkiin tai luokkaryhmiin, joita voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu, tai jos vakuutusyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa Euroopan talousalueelle, aikoo ryhtyä harjoittamaan vakuutustoimintaa Euroopan talousalueen ulkopuolella. Hakemukseen on liitettävä 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu toimintasuunnitelma.

Mitä 6 §:ssä säädetään toimiluvan myöntämisestä, koskee vastaavasti toimiluvan laajentamista.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus pyytää lausunto

Jos vakuutusosakeyhtiö tulee olemaan toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tytäryhtiö tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen vakuutusyrityksen, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen tytäryhtiö taikka jos määräysvalta perustettavassa vakuutusyhtiössä tulee olemaan samalla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä kuin toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa vakuutusyrityksessä, luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyrityksessä, Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä hakemuksesta lausunto myös kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lausunto-pyyntöä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen sekä vakuutusyhtiön valvonnan kannalta.

Toimiluvan myöntäminen

6 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Vakuutusvalvontaviraston on kuuden kuukauden kuluessa 3 §:ssä mainitun hakemuksen vireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Toimilupa on annettava, jos:

1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitetuista toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset; ja

3) vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen.

Jos vakuutusyhtiö kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka emoyrityksen kotipaikka ei ole Suomessa ja joka ei ole rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ryhmittymä, toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että voidaan varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko mainittua ryhmittymää tätä lakia vastaavalla tavalla taikka että vakuutusyhtiön kuuluminen tällaiseen ryhmittymään ei muuten vaaranna yhtiön toiminnan vakautta. Vakuutusyhtiön kuulumisen tässä momentissa tarkoitettuun ryhmittymään katsotaan vaarantavan yhtiön toiminnan vakauden, jollei voida osoittaa, että ryhmittymän vakavaraisuus, riskikeskittymät, ryhmittymän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä ryhmittymän omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisia vaatimuksia.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin koh-

distuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettua valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

7 §

Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti, on haettava toimilupa Vakuutusvalvontavirastolta. Lupahakemuksesta on pyydettyä kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

8 §

Merkittävä sidonnaisuus toimiluvan myöntämisen esteenä

Toimilupaa ei myönnetä, jos:

1) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja vakuutusyhtiön välillä olevan merkittävän sidonnaisuuden arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan Vakuutusvalvontaviraston 25 luvun mukaisen valvonnan suorittamista; tai

2) perustettavaan vakuutusyhtiöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavan sellaisen valtion, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen, lainsäädännön tai sen täytäntöönpanoon liittyvien seikkojen arvioidaan olennaisesti vaikeuttavan 1 kohdassa tarkoitettua valvonnan suorittamista.

9 §

Toimiluparekisteri

Vakuutusyhtiöiden toimiluparekisteriä pitää Vakuutusvalvontavirasto. Toimiluparekisteriin merkitään:

- 1) toimiluvan saaneen vakuutusyhtiön nimi ja se toiminimen kaksi- tai useampikielinen ilmaisu, jota tarkoitetaan 10 §:n 3 momentissa;
- 2) vakuutustoiminta, jota toimilupa koskee;
- 3) toimiluvan antamisen päivämäärä;
- 4) toimiluvan rajoittaminen tai sen peruuttaminen, sen syy ja ajankohta sekä, jos toimiluvan rajoittaminen tai peruuttaminen ei koske yhtiön koko toimintaa, mitä osaa toiminnasta se koskee.

Yhtiöjärjestys

10 §

Yhtiöjärjestyksen sisältö

Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mainittava:

- 1) yhtiön toiminimi;
- 2) yhtiön kotipaikkana oleva Suomen kunta;
- 3) yhtiön toiminta-alue ja ne vakuutusluokat ja luokkaryhmät, jotka toiminta on tarkoitettu käsittämään sekä yhtiön harjoittama 16 §:ssä tarkoitettu liitännäistoiminta;
- 4) kenellä on äänioikeus yhtiökokouksessa; ja
- 5) keskinäisen vakuutusyhtiön takuupääoman tai pohjarahaston määrä tai vakuutusosakeyhtiön osakepääoma, taikka milloin yhtiöjärjestystä muuttamatta voidaan takuupääomaa tai osakepääomaa alentaa taikka korottaa, vähimmäispääoma ja enimmäispääoma, jolloin vähimmäispääoman on oltava vähintään yksi neljäsosa enimmäispääomasta, taikka milloin yhtiöjärjestystä muuttamatta voidaan pohjarahastoa korottaa, sen määrä ja enimmäismäärä.

Keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on lisäksi mainittava:

- 1) takuuosuuksien lukumäärä tai takuuosuuksien vähimmäis- ja enimmäismäärä;

2) takuupääoman korosta ja takuupääoman takaisinmaksamisesta; sekä

3) miten jäljelle jäävä omaisuus on keskinäisen yhtiön purkautuessa jaettava.

Keskinäisen vakuutusyhtiön nimeen on sisällytettävä sanat "keskinäinen", "vakuutus" ja "yhtiö". Julkisen keskinäisen vakuutusyhtiön nimeen on lisäksi sisällytettävä sana "julkinen" tai sanoja "julkinen yhtiö" vastaava lyhennys "jy". Yksityisen vakuutusosakeyhtiön nimeen on sisällytettävä sanat "vakuutus" ja "osakeyhtiö" tai sitä vastaava lyhennys "oy" ja julkisessa vakuutusosakeyhtiössä lisäksi sana "julkinen" tai sanoja "julkinen osakeyhtiö" vastaava lyhennys "oyj". Jos vakuutusyhtiö aikoo käyttää toiminimeään kaksi- tai useampikielisenä, on jokainen toiminimen ilmaisu mainittava yhtiöjärjestyksessä.

Mikäli 1 ja 2 momentin säännöksistä ei muuta johdu, yhtiöjärjestykseen ei saa ottaa vakuutussuhdetta koskevia määräyksiä.

11 §

Yhtiöjärjestyksen vahvistaminen

Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle ja sen muutoksille on haettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistus.

Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta säädetään 5 luvun 23 §:ssä.

Osakkeen, takuuosuuden ja pohjarahaston maksaminen

12 §

Rahamaksu, apportti, periminen ja seuraamukset

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 5—7 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä. Luvun 6 §:ää sovelletaan kuitenkin niin, että:

- 1) keskinäisen yhtiön pohjarahasto on maksettava rahassa; sekä

2) vakuutusosakeyhtiön osakkeista samoin kuin keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksista ja pohjarahastosta on yhteensä maksettava rahassa vähintään puolet tämän lain 1 luvun 18 §:ssä säädetystä peruspääomasta.

Rekisteröiminen ja sen oikeusvaikutukset

13 §

Vakuutusyhtiön rekisteröiminen

Vakuutusyhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä tai yhtiön perustaminen raukeaa. Rekisteröinnistä säädetään tarkemmin kaupparekisterilaissa (129/1979).

Vain osakkeet, takuuosuudet ja pohjarahasto, jotka on 1 momentin mukaisessa ajassa täysin maksettu, voidaan ilmoittaa rekisteröitäväksi.

Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä:

1) osoitus siitä, että toimilupa on saatu ja että yhtiöjärjestys on vahvistettu;

2) vakuutusyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että yhtiön perustamisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä; sekä

3) vakuutusyhtiön tilintarkastajien todistus siitä, että tämän lain säännöksiä osakepääoman, takuupääoman ja pohjarahaston maksamisesta on noudatettu.

Jos osake tai takuuosuus on maksettu apportiomaisuudella, rekisteri-ilmoitukseen on aina lisäksi liitettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla pätevän tilintarkastajan lausunto osakeyhtiölain 2 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettusta selvityksestä ja siitä, oliko omaisuudella vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle.

14 §

Rekisteröimisen oikeusvaikutukset, toiminta ennen rekisteröintiä ja oikeustoimet rekisteröimättömän vakuutusyhtiön kanssa

Sen lisäksi, mitä 13 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 9—11 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

15 §

Perustamisen raukeaminen

Vakuutusyhtiön perustaminen sekä vakuutusyhtiön toimilupa katsotaan rauenneeksi, jollei vakuutusyhtiötä ole ilmoitettu rekisteröitäväksi 13 §:n 1 momentin mukaisessa määräajassa tai jos rekisteröinti evätään.

Jos perustaminen raukeaa, hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisvastuullisesti merkityistä osakkeista ja takuuosuuksista maksetun määrän ja pohjarahaston sekä niistä saadun tuoton palauttamisesta. Palautettavasta määrästä voidaan vähentää osakeyhtiölain 2 luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden aiheuttamat tavanomaiset kulut.

Liitännäistoiminta

16 §

Liitännäistoiminnan harjoittaminen

Vakuutusyhtiö saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä tällaisen yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille, jos kyseinen yritys on:

1) Euroopan talousalueella julkisen valvonnan alainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys;

2) Euroopan talousalueella oleva muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu rahoituslaitos;

3) yritys, joka harjoittaa riskienhallintaan, vahingontarkastukseen, vahingontorjuntaan tai niihin rinnastettavaan toimintaan sisältyvien palvelujen tai tuotteiden tarjontaa; taikka

4) yritys, jonka tarjoamat palvelut tai tuotteet liittyvät niihin vakuutustuotteisiin, joita yhtiö myy joko omaan lukuunsa tai toisen vakuutusyrityksen edustajana.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi sopia, että muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu yritys voi käyttää vakuutusyhtiön organisaatiota ja jakelukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa, jos:

1) yritys kuuluu vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään; tai

2) yritys kuuluu vakuutusyhtiön kanssa sellaiseen taloudelliseen ryhmittymään, jonka kanssa yritys esiintyy yhtenäisesti markkinoilla ja jonka kanssa sillä on kiinteä taloudellinen yhteistyösuhde.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoimintaa on oltava yhtiön harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutustoimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa yhtiön vakavaraisuutta eikä vakuutettuja etuja.

17 §

Liitännäistoiminnan aloittaminen

Vakuutusyhtiön on laadittava 16 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta toiminnasta toimintasuunnitelma.

Suunnitelma on liitettävä yhtiöjärjestyksen tai sen muutoksen vahvistamista koskevaan hakemukseen.

Vakuutusvalvontavirasto voi jättää vahvistamatta 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoimintaa koskevan yhtiöjärjestyksen määräyksen, jos on ilmeistä, että toiminta ei täytä 16 §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos vakuutusyhtiöllä aiotun toiminnan laajuuden, kyseisen tuotteen tai palvelun laadun, henkilöstöltä vaadittavan asiantuntemuksen tai niihin verrattavien seikkojen perusteella ei ole riittäviä edellytyksiä hoitaa toimintaa asianmukaisesti.

Julkisia vakuutusyhtiöitä koskevat erityiset säännökset

18 §

Erityiset edut ja kustannukset sekä perustamisen jälkeen tehdyt merkittävät hankinnat

Julkisiin vakuutusosakeyhtiöihin ja julkisiin keskinäisiin vakuutusyhtiöihin sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 13 ja 14 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

Asetukset ja määräykset

19 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 3 §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintasuunnitelman sisällöstä.

20 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 17 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelmasta.

3 luku

Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla

Vakuutusyhtiön muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella harjoittama ensivakuutustoiminta

1 §

Sivuliikkeen perustaminen

Tässä laissa ensivakuutustoiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden perusteella pide-

tään kiinteän toimipaikan (*sivuliike*) perustamista muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen.

Sivuliikkeellä tarkoitetaan asioimiston ja sivukonttorin lisäksi myös toimistoa, jota hoitaa yhtiön oma henkilökunta, ja itsenäisesti toimivaa henkilöä, jolla on pysyvä valtuutus toimia yhtiön puolesta asioimiston tapaan.

2 §

Ilmoitus sivuliikkeen perustamisesta

Vakuutusyhtiön on ennen sivuliikkeen perustamista ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen on liitettävä:

- 1) selvitys siitä, mihin valtioon tai valtioihin sivuliike aiotaan perustaa;
- 2) toimintasuunnitelma, josta käy ilmi aiotun toiminnan laatu ja sivuliikkeen hallinto;
- 3) perustettavan sivuliikkeen yhteystiedot;
- 4) selvitys sivuliikkeen pääasiamiehestä, jolla on oikeus edustaa yhtiötä kaikissa sivuliikkeen toiminnasta johtuvissa oikeussuhteissa;
- 5) jos yhtiö aikoo toimintamaassa harjoittaa liikennevakuutusta, selvitys siitä, että se on jäsenenä sivuliikkeen sijaintivaltion kansallisessa toimistossa ja että se on liittynyt kyseisen valtion kansalliseen takuurahastoon; sekä
- 6) laskelma 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua todistusta varten.

3 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus lähettää sivuliikettä koskevat tiedot

Vakuutusvalvontaviraston on kolmen kuukauden kuluessa vakuutusyhtiön ilmoituksen sekä kaikkien 2 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta lähetettävä saamansa tiedot sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle ja ilmoitettava tietojen lähettämisestä vakuutusyhtiölle.

Vakuutusvalvontaviraston on liitettävä lähetettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämäs-

sä laajuudessa sen toimintapäätöksiä koskevat 11 luvussa säädetyt vaatimukset.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädetyssä määräajassa, vakuutusyhtiö voi hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Vakuutusvalvontaviraston hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes virasto on päättänyt tietojen lähettämisestä. Viraston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettujen valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltäytyä tietojen lähettämisestä, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto tai sivuliikkeen pääasiamies täytä yhtiön johdolle 6 luvun 2 §:n 2 momentissa tai 6 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa asetettuja vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Vakuutusvalvontavirasto on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

4 §

Sivuliikkeen oikeus aloittaa toiminta

Sivuliike voi aloittaa toimintansa vakuutusyhtiön saatua Vakuutusvalvontaviraston välityksellä sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen sille lähetettyjen tietojen johdosta antaman vastauksen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun Vakuutusvalvontavirasto ilmoitti vakuutusyhtiölle tietojen lähettämisestä.

5 §

Sivuliikettä koskevien tietojen muutokset

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 2 §:n 2 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuihin selvityksiin sisältyvien tietojen muutoksista kirjallisesti Vakuutusvalvontavirastolle ja sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle vähintään kuukautta ennen

aiotun muutoksen tekemistä. Tällöin on noudatettava 3 ja 4 §:ssä säädettyä menettelyä.

Vakuutusyhtiön muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa harjoittama vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta

6 §

Vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta

Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että vakuutusyhtiö muusta valtiosta käsin kuin siitä, jossa palveluja tarjotaan, tekee:

1) vahinkovakuutus sopimuksen, joka liittyy siinä valtiossa sijaitsevaan riskiin, jossa palveluja tarjotaan;

2) henkivakuutus sopimuksen siinä valtiossa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön kanssa, jossa palveluja tarjotaan; tai

3) henkivakuutus sopimuksen oikeushenkilön kanssa, jonka siinä valtiossa, jossa palveluja tarjotaan, sijaitsevaan toimipaikkaan sopimus liittyy.

7 §

Riskin sijaintivaltio

Kun vakuutusyhtiö harjoittaa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa, riskin katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa palveluja tarjotaan, jos kyseessä on:

1) tässä valtiossa sijaitseva omaisuus ja vakuutuksen kohteena on kiinteistö tai rakennus taikka rakennus irtaimistoiheen, jos irtaimisto on vakuutettu samalla vakuutuksella kuin rakennus;

2) tässä valtiossa rekisteröity kulkuneuvo, kun vakuutuksen kohteena on kulkuneuvo; tai

3) matkaan tai lomaan liittyviä riskejä koskeva enintään neljäksi kuukaudeksi otettu vakuutus, ja vakuutus sopimus on tehty tässä valtiossa.

Muissa kuin 1 momentissa mainituissa tapauksissa katsotaan riskin sijaitsevan siinä valtiossa, jossa palveluja tarjotaan, jos vakuutuksenottajalla on siellä vakainainen asuinpaikka, tai

jos vakuutuksenottaja on oikeushenkilö, tällä on siellä toimipaikka, johon vakuutus liittyy.

Maahan tuotaessa moottoriajoneuvoa riski sijaitsee 1 momentin 2 kohdasta poiketen Suomessa 30 päivän ajan siitä, kun ajoneuvon ostaja hyväksyi toimituksen.

8 §

Vakuutusyhtiön ilmoitus vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan aloittamisesta

Jos vakuutusyhtiö aikoo harjoittaa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa, on sen ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle.

Ilmoitukseen on liitettävä selvitys siitä, mitä riskejä aiottu toiminta koskee, ja laskelma 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua todistusta varten.

Jos yhtiön ilmoitus käsittää liikennevakuutuksen harjoittamisen, ilmoitukseen on myös liitettävä selvitys korvausasiemiehestä. Korvausasiemiehen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä korvaustoiminnan tuntemus. Korvausasiemiehenä ei saa toimia vajaavaltainen, konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Liikennevakuutuslain 14 a §:ssä tarkoitettua korvausedustajan on siinä ETA-valtiossa, johon hänet on määrätty, hoidettava myös edellä 3 momentissa tarkoitettua korvausasiemiehen tehtävät, jos vakuutusyhtiö on laiminlyönyt korvausasiemiehen nimeämisen.

9 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus lähettää vapaata tarjontaa koskevat tiedot

Vakuutusvalvontaviraston on lähetettävä kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen ja 8 §:ssä tarkoitettujen selvitysten saapumisesta sen valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle, jossa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa aiotaan harjoittaa, tieto vakuutusyhtiön ilmoituksesta sekä ilmoitettava tietojen lähettämisestä vakuutusyhtiölle.

Vakuutusvalvontaviraston on liitettävä lähettäviin tietoihin todistus siitä, että vakuutusyhtiö täyttää suunnitellun toiminnan edellyttämässä laajuudessa sen toimintapääomaa koskevat 11 luvussa säädetyt vaatimukset ja selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on oikeus harjoittaa, sekä selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

Jos tietoja ei ole lähetetty 1 momentissa säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun valituksen.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltäytyä lähettämästä tietoja, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto täytä yhtiön johdolle 6 luvun 2 §:n 2 momentissa asetettuja vaatimuksia. Vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa ei voida aloittaa, jos Vakuutusvalvontavirasto on kieltäytynyt lähettämästä tietoja.

10 §

Vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan aloittaminen

Vakuutusyhtiö voi aloittaa vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan saatuaan Vakuutusvalvontavirastolta ilmoituksen tietojen lähettämisestä 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle.

11 §

Annettuja tietoja koskeva muutosilmoitus

Edellä 8 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa mainittujen tietojen muuttuessa noudatetaan 8—10 §:ssä säädettyä menettelyä.

Vakuutusyhtiön muussa kuin ETA-valtiossa sijoittautumisoikeuden perusteella harjoittama ensivakuutustoiminta

12 §

Sivuliikkeen perustaminen muuhun kuin ETA-valtioon

Jos vakuutusyhtiö aikoo perustaa sivuliikkeen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen, sen on ennen sivuliikkeen perustamista ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle. Ilmoituksen liitteistä on voimassa, mitä 2 §:ssä säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen saapumisesta kieltää sivuliikkeen perustamisen, jos sillä on syytä epäillä vakuutusyhtiön vakavaraisuuden riittävyyttä, hallinnon asianmukaisuutta tai sitä, ettei vakuutusyhtiön johto tai sivuliikkeen pääasiamies täytä yhtiön johdolle 6 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 6 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa asetettuja vaatimuksia.

Sivuliikettä koskevien tietojen muutoksiin sovelletaan, mitä tämän luvun 5 §:ssä säädetään.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintaa Sveitsin valaliitossa koskevat säännökset

13 §

Sovellettava lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, vahinkovakuutusyhtiön Sveitsin valaliitossa (*Sveitsi*) sijaitsevan sivuliikkeen ensivakuutustoimintaan sovelletaan 14—18 §:n säännöksiä. Lisäksi sivuliikkeen peruspääoma, toimintapääoma ja takuumäärä määräytyvät tämän lain mukaisesti.

14 §

Sivuliikkeen perustamista koskeva hakemus

Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, sivuliikkeen perustamista koskevaan hakemukseen on

liitettävä Vakuutusvalvontaviraston antama todistus, josta tulee käydä ilmi:

1) että hakija ei harjoita muuta liiketoimintaa kuin vakuutustoimintaa;

2) vakuutusluokat, joita hakijalla on Suomessa saamansa toimiluvan perusteella oikeus harjoittaa;

3) täyttääkö hakija suunnitellun toiminnan edellyttämät tässä laissa vahinkovakuutusyhtiöille asetetut vakavaraisuusvaatimukset;

4) hallinnon ja myyntiverkoston arvioidut perustamiskustannukset ja niiden rahoittamiseen tarkoitettut varat sekä vahinkovakuutusluokkaan 18 "Matka-apu" sisältyvien riskien osalta voimavarat, jotka luvatus avun tarjoajalla on käytettävissä; sekä

5) vakuutusluokat, joita hakija tosiasiallisesti harjoittaa.

Todistuksen antamista varten yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämät selvitykset.

15 §

Vakuutusvalvontaviraston lausunto toimilupahakemuksesta

Kun Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen on lähettänyt Vakuutusvalvontavirastolle sivuliikkeen toimilupahakemukseen liittyvän sivuliikettä koskevan toimintasuunnitelman ja mahdolliset huomautuksensa toimilupahakemuksesta, viraston on annettava lausuntonsa hakemuksesta kolmen kuukauden kuluessa asiakirjojen ja selvitysten vastaanottamisesta. Jos Vakuutusvalvontavirasto ei anna lausuntoaan hakemuksesta mainitussa ajassa, sen katsotaan puoltavan hakemuksen hyväksymistä.

16 §

Turvaamistoimenpiteet

Vakuutusvalvontavirasto voi pyytää Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavaa viranomaista ryhtymään 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuihin tai niitä vastaaviin toimenpiteisiin sivuliikettä kohtaan.

17 §

Vakuutuskannan luovutus

Jos suomalainen vahinkovakuutusyhtiö luovuttaa Sveitsissä sijaitsevan vakuutuskannan tai osan siitä vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka on Sveitsissä, Vakuutusvalvontaviraston on, ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos luovuttavana yhtiönä on vakuutusyhtiö, jolla on kotipaikka Sveitsissä, ja vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Sveitsissä, Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

18 §

Toimiluvan peruuttamista koskeva ilmoitus

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava vahinkovakuutusyhtiön toimiluvan peruuttamisesta tai rajoittamisesta Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle, jos yhtiöllä on sivuliike Sveitsissä.

Muut säännökset

19 §

Ulkomaisen vakuutusyrityksen hankinnasta ilmoittaminen

Jos ulkomaisesta vakuutusyrityksestä on tullut vakuutusyhtiön tytäryritys, eikä vakuutusyhtiö ole ollut velvollinen tekemään ilmoitusta tämän luvun 20 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 13 §:n mukaisesti, vakuutusyhtiön on ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle kolmen kuukauden kuluessa.

20 §

Määräysvallan hankkiminen sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa

Vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ei saa hankkia kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ole ilmoittanut siitä etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle taikka jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeutaisivat vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään ja vastaava ilmoitus on tehty Rahoitustarkastukselle.

21 §

Eurooppayhtiö

Jos vakuutusyhtiö aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, vakuutusyhtiön on lähetettävä Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun vakuutusyhtiö on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos vakuutusyhtiö aikoo kotipaikan siirron jälkeen jatkaa toimintaansa Suomessa, siihen so-

velletaan, mitä ulkomaisen vakuutusyhtiön toiminnasta Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että vakuutusyhtiö ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä taikka että kotipaikan siirto loukkaa vakuutettuja etuja. Luvan saa antaa ennen kuin on kulunut kuukausi osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

Kun vakuutusyhtiön kotipaikka on siirretty Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon, kotipaikkaa vaihtavan vakuutusyhtiön vakuutuksenottajalla, joka ei ole myötävaikuttanut kotipaikan siirtämistä koskevan päätöksen tekemiseen ja jolla ei ole vakuutussopimuslain 12 §:n mukaista oikeutta irtisanoa vakuutus milloin tahansa, on oikeus kolmen kuukauden kuluessa tämän pykälän 5 momentissa mainitusta ilmoittamisesta kirjallisesti irtisanoa vakuutussopimuksensa.

Eurooppayhtiön on ilmoitettava eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua kotipaikan siirron rekisteröinnistä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä ja ainakin yhdessä yhtiön viimeisen Suomessa olleen kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä myös muusta ilmoitustavasta. Ilmoituksessa on mainittava myös vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutussopimuksensa siten kuin siitä 4 momentissa säädetään.

Määräykset

22 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä edellä 2 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettua laskelmasta.

4 luku

**Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuu-
osuudet**

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 3 ja 4 luvussa säädetään osakeyhtiöstä.

2 §

Vakuutusyhtiön osakkaat

Vakuutusosakeyhtiön osakkaita ovat osakkeenomistajat. Keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaita ovat vakuutuksenottajat. Takuuosuuden omistajat ovat myös keskinäisen yhtiön osakkaita, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä vakuutuksenottajan osakkuutta ei voida rajoittaa muutoin kuin siten, että osakkuus syntyy vasta, kun vakuutuksen voimaantulosta on kulu-
nut tietty aika, joka ei saa olla kolmea vuotta pitempi, ja että meri- tai jälleenvakuutuksen ottaminen ei tuota osakkuutta.

3 §

*Vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajien vel-
vollisuus suorittaa erityisiä maksuja*

Vakuutusosakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakkeenomistajilla on velvollisuus suorittaa erityisiä maksuja yhtiölle.

4 §

*Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutus-
senottajaosakkaiden lisämaksuvelvollisuus*

Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että vakuutuksenottajaosakkailla on lisämaksuvelvollisuus yhtiötä kohtaan.

Jos keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakas on kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen tämän harjoittaman elinkeinotoiminnan laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, voi lisämaksuvelvollisuus olla enintään yhtä suuri kuin hänen edellisenä kalenterivuonna maksuunpantujen vakuutusmaksujensa yhteismäärä.

Kun keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö on päättänyt muuttaa yhtiöjärjestystään siten, että vakuutuksenottajaosakkailla on lisämaksuvelvollisuus tai että heidän lisämaksuvelvollisuut-
taan laajennetaan tai kun vakuutusosakeyhtiö on päättänyt muuttua sellaiseksi keskinäiseksi vahinkovakuutusyhtiöksi, jossa vakuutuksenottajaosakkailla on lisämaksuvelvollisuus, vakuutuksenottajaosakkaalla, joka ei ole myötävaikuttanut päätöksen tekemiseen ja jolla ei ole vakuutussopimuslain 12 §:n mukaista oikeutta irtisanoa vakuutus milloin tahansa, on oikeus kolmen kuukauden kuluessa tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetusta ilmoittamisesta kirjallisesti irtisanoa vakuutussopimuksensa.

Yhtiön hallituksen on ilmoitettava 3 momentissa tarkoitetusta päätöksestä kuuluttamalla siitä kuukauden kuluessa yhtiöjärjestyksen muutoksen rekisteröimisestä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä sen mukaan kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa määrää. Ilmoituksen tulee sisältää myös maininta 3 momentissa tarkoitettua vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutussopimuksensa.

5 §

Osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimiseen liittyvä ilmoitusvelvollisuus Vakuutusvalvontavirastolle

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä; taikka

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään siihen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että se hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 33 tai 50 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka siten, että omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai että vakuutusyhtiöstä tulisi tytäryritys, on myös tästä hankinnasta ilmoitettava etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai vakuutusyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoituksen tekijä on osakeyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen yhtiö taikka keskinäinen vakuutusyhtiö, otetaan 1 ja 2 momentissa säädettyjä omistusrajoja sovellettaessa huomioon myös tämän yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden omistukset samoin kuin näiden yhtiöiden perustaman tai niiden yhteydessä toimivan eläkesäätiön tai -kassan omistukset. Konserniin rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa ne, jotka ovat keskenään konserniin verrattavassa riippuvuussuhteessa.

6 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön osakkeiden hankkimiseen liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Edellä 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus vakuutusyhtiöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla, ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty mainitussa laissa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle. Jos hankkijalla on edellä tässä momentissa tarkoitettua välillisen omistuksen lisäksi myös suoraa omistusta samassa vakuutusyhtiössä ja omistusten yhteismäärä tällöin johtaa edellä 5 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusrajojen ylittymiseen, tulee ilmoitus kuitenkin tehdä 5 §:n mukaisesti.

7 §

Osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimisesta tehtävässä ilmoituksessa annettavat tiedot

Edellä 5 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot ilmoituksen tekijästä ja aiotusta saannosta, ilmoituksen tekijän taloudellisesta asemasta ja aikaisemmasta omistuksesta kysymyksessä olevassa vakuutusyhtiössä sekä osakkeita tai takuuosuuksia koskevista sopimus- ja rahoitusjärjestelyistä. Ilmoituksen tekijän on Vakuutusvalvontaviraston pyynnöstä annettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

8 §

Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus pyytää lausunto

Jos 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien hankkija on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut vakuutusyritys, luottolaitos tai sijoituspalveluyritys tai sellaisen yrityksen emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta tällaisessa yrityksessä,

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä hankinnasta tämän lain 2 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu lausunto kyseisen valtion vakuutus toimintaa valvovalta viranomaiselta.

9 §

Vakuutusvalvontaviraston oikeus kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinta

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu virastolle, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen vakuutusyhtiön toiminnassa tai vaarantavan vakuutetut edut.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita se pitää tarpeellisina terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa tai vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Hankinnan tai luovutuksen osapuolet eivät saa ryhtyä toimenpiteisiin hankinnan tai luovutuksen perusteella, ennen kuin hankintaa koskevassa asiassa on annettu lopullinen päätös tai hankinnan voidaan katsoa muutoin tulleen hyväksytyksi, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

10 §

Osakkeiden tai takuuosuuksien omistajien rajoitetut oikeudet

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnasta ei tehdä 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai takuuosuudet on hankittu Vakuutusvalvontaviraston kiellosta huolimatta; tai

3) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan jälkeen jonkin 5 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn omistusrajan ylittävän omistuksen katsotaan vakavasti vaarantavan vakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai vakuutetut edut.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituissa tapauksissa osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalla ei ole vakuutusyhtiössä näihin osakkeisiin tai takuuosuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Tällaista saantoa ei saa merkitä vakuutusyhtiön osake- tai takuuosuusluetteloon eikä osakasluetteloon tai takuuosuuden omistajista pidettävään luetteloon.

11 §

Vakuutusyhtiön ilmoitusvelvollisuus

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle Vakuutusvalvontaviraston määräämänä ajankohtana vuosittain 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja takuuosuuksien omistajat ja omistusten suuruus sekä välittömästi ilmoitettava omistusyhteyden muuttumisesta 5 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja raja-arvoja suuremmaksi tai pienemmäksi.

12 §

Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaantioikeus

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus saada vakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja jokaiselta, joka omistaa vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia määrän, joka on vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka määrän, joka vastaa vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai joka muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.

II OSA

HALLINTO JA TILINPÄÄTÖS

5 luku

Yhtiökokous

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 5 luvussa säädetään osakeyhtiöstä siten kuin tässä luvussa erikseen säädetään.

Yleiset säännökset

2 §

Osakkaiden päätöksenteko, toimivalta ja varsinainen yhtiökokous

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 5 luvun 1 ja 2 §:ssä, 3 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 5—10 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

3 §

Edustajisto keskinäisessä vakuutusyhtiössä

Keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että päätösvaltaa yhtiökokouksessa käyttävät vakuutuksenottajaosakkaiden keskuudestaan valitsevat edustajat (*edustajisto*) takuuosuudenomistajien lisäksi. Edustajiston jäsenestä on muutoin voimassa, mitä tässä luvussa säädetään osakkaasta.

4 §

Ylimääräinen yhtiökokous

Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä, jos:

- 1) yhtiöjärjestyksessä niin määrätään;
- 2) hallitus katsoo siihen olevan aihetta;

3) osakas tai tilintarkastaja vaatii sitä 2 momentin mukaisesti;

4) hallintoneuvosto katsoo siihen olevan aihetta ja sillä on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus päättää ylimääräisen yhtiökokouksen pitämisestä; taikka

5) Vakuutusvalvontavirasto sitä kirjallisesti vaatii ilmoittamansa tietyn asian käsittelyä varten.

Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä, jos tilintarkastaja tai vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajat, joilla on yhteensä kymmenesosa tai yhtiöjärjestyksessä määrätty pienempi osa kaikista osakkeista taikka keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa tai yhtiöjärjestyksessä määrätty pienempi osa osakkaiden yhteenlasketusta äänimäärästä, kirjallisesti sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Jos keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on edustajisto, on yhdellä kymmenesosalla edustajiston jäsenistä vastaavasti oikeus vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen pitämistä.

Kokouskutsu on yksityisessä yhtiössä toimitettava kahden viikon ja julkisessa yhtiössä kuukauden kuluessa vaatimuksen saapumisesta.

5 §

Keskinäisen vakuutusyhtiön osallistuminen yhtiökokoukseen

Keskinäinen vakuutusyhtiö tai sen tytäryhteisö ei voi osallistua yhtiöstä ottamansa vakuutuksen perusteella yhtiön yhtiökokoukseen.

Yleistä päätöksenteosta

6 §

Päätettävät asiat, esteellisyys ja muotovaatimusten sivuuttaminen

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 5 luvun 11, 14 ja 15 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

7 §

Äänimäärä vakuutusosakeyhtiössä

Vakuutusosakeyhtiön yhtiökokouksessa jokainen saa äänestää omasta puolesta tai toisen valtuuttamana enintään yhdellä kymmenesosalta yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

8 §

Osakkaiden ja edustajien äänimäärä keskinäisessä vakuutusyhtiössä

Keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaalla on yhtiökokouksessa yksi ääni, jollei yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä.

Jos keskinäisellä vakuutusyhtiöllä on edustajisto, on kullakin edustajiston jäsenellä kokouksessa yksi ääni. Edustajiston jäsen ei voi valtuuttaa toista käyttämään äänivaltaa yhtiökokouksessa, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

9 §

Äänimäärän rajoitukset keskinäisessä vakuutusyhtiössä

Keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiökokouksessa saa omasta puolesta tai toisen valtuuttamana äänestää enintään yhdellä kymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Kokouksessa edustettuina olevien takuuosuuden omistajien takuuosuuksiin perustuvien äänten yhteismäärä saa olla, ottaen huomioon ensimmäisessä virkkeessä mainittu rajoitus, enintään yhtä suuri kuin kokouksessa edustettuina olevien vakuutusosakkeiden vakuutuksiin perustuvien äänten yhteismäärä, jollei 2 momentista muuta johdu.

Jos kokouksessa edustettuina oleviin takuuosuuksiin perustuvien äänten yhteenlaskettu määrä on, ottaen huomioon 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä oleva rajoitus, suurempi kuin kokouksessa edustettuina olevien vakuutusosakkeiden vakuutuksiin perustuvien äänten yhteenlaskettu määrä, kukin takuuosuuden omistaja saa äänestää enintään äänimäärällä, joka saadaan, kun hänen mahdollisesti jo kymmenesosaan kokouksessa edustetusta äänimää-

rästä rajoitettu äänimääränsä kerrotaan luvulla, joka saadaan jakamalla vakuutusosakkeiden mahdollisesti jo kymmenesosaan kokouksessa edustetusta äänimäärästä rajoitettujen vakuutuksiin perustuvien äänten yhteenlaskettu määrä takuuosuuden omistajien samalla tavalla rajoitettujen takuuosuuksiin perustuvien äänten yhteenlasketulla määrällä. Näin saadut luvut pyöristetään lähimpään täyteen lukuun. Jokaisella takuuosuuden omistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni.

10 §

Yhdenvertaisuusperiaate

Yhtiökokouksessa ei saa tehdä 1 luvun 22 §:ssä tarkoitetun yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista päätöstä.

Kokousmenettely

11 §

Vakuutusyhtiöön sovellettavat kokousmenettelyä koskevat osakeyhtiölain säännökset

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 5 luvun 16, 23 ja 25 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

12 §

Kokouspaikka

Vakuutusyhtiön yhtiökokousta ei saa pitää osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 1 momentista poiketen Euroopan talousalueen ulkopuolella.

13 §

Koolle kutsuminen

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle.

Jos yhtiökokousta ei kutsuta koolle, vaikka kutsu tulisi lain, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan toimittaa, tai jos ko-

kouskutsusta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä on olennaisesti rikottu, Vakuutusvalvontaviraston tulee hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkaan hakemuksesta kutsua kokous koolle yhtiön kustannuksella. Vakuutusvalvontavirasto voi kutsua yhtiökokouksen koolle, vaikkei tässä sanottua hakemusta tehdä. Viraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

14 §

Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on mainittava yhtiön nimi, kokousaika ja -paikka sekä kokouksessa käsiteltävät asiat. Jos kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista, kutsussa on mainittava muutoksen pääasiallinen sisältö.

Kokouskutsun sisältöä koskevia erityisiä säännöksiä on:

- 1) ilmoittautumista koskevassa osakeyhtiölain 5 luvun 7 §:ssä;
- 2) teknisen apuvälineen käyttämistä koskevassa osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa;
- 3) jälkimmäistä kokousta koskevassa tämän luvun 15 §:n 3 momentissa;
- 4) suunnattua osakeantia koskevassa osakeyhtiölain 9 luvun 4 §:n 2 momentissa;
- 5) osakepääomaa alentamalla toteutettavaa lunastamista koskevassa tämän lain 18 luvun 2 §:ssä;
- 6) suunnattua omien osakkeiden hankkimista ja lunastamista koskevassa osakeyhtiölain 15 luvun 6 §:n 3 momentissa ja osakkeiden yhdistämisestä koskevassa osakeyhtiölain 15 luvun 9 §:n 3 momentissa;
- 7) sulautumista koskevassa tämän lain 19 luvun 7 §:n 2 momentissa; sekä
- 8) jakautumista koskevassa tämän lain 20 luvun 7 §:n 3 momentissa.

15 §

Kutsuaika

Kokouskutsu on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta, osakeyhtiölain 5 luvun 7 §:n mukaista viimeistä ilmoittautumispäivää tai osakeyhtiölain 4 luvun 2 §:n 2 momentin mukaista arvo-osuusjärjestelmään liittyneitä yhtiöitä koskevaa määräpäivää. Julkisessa yhtiössä kutsu voidaan kuitenkin toimittaa aikaisintaan kolme kuukautta ennen edellä mainittua päivää.

Kutsusta säädetään myös 19 §:n 3 momentissa, 19 luvun 7 §:n 2 momentissa, 20 luvun 7 §:n 3 momentissa, 21 luvun 9 §:ssä sekä 23 luvun 3 §:ssä.

Jos yhtiöjärjestyksen mukaan päätöksen pätevyyden edellytyksenä on päätöksen tekeminen kahdessa yhtiökokouksessa, kutsua jälkimmäiseen kokoukseen ei saa toimittaa ennen kuin ensimmäinen kokous on pidetty. Kutsussa on mainittava edellisessä kokouksessa tehty päätös.

16 §

Kutsutapa

Jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on vakuutusyhtiön tiedossa, on lähetettävä kirjallinen kokouskutsu, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä määrätään, jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa, on lähetettävä kirjallinen kutsu, jos kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Vastaavia kirjallista kutsua koskevia säännöksiä on 19 luvun 7 §:n 2 momentissa, 20 luvun 7 §:n 3 momentissa, 21 luvun 9 §:n 2 momentissa, 22 luvun 6 §:n 2 momentissa sekä 23 luvun 3 §:n 2 momentissa.

17 §

*Kokousasiakirjat, niiden nähtävänä pitäminen
ja lähettäminen*

Hallituksen päätösehdotukset sekä, jos kokouksessa käsitellään tilinpäätöstä, tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus on vähintään viikon ajan ennen kokousta pidettävä osakkaiden nähtävänä yhtiön pääkonttorissa tai internet-verkkosivuilla. Asiakirjat on viivytystä lähetettävä osakkaalle, joka pyytää niitä, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

Jos päätös koskee osakeantia, optio-oikeuksiin tai muiden osakkeisiin tai takuusuuksiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista, osakepääoman rahastokorotusta, osingon jakamista tai muun taloudellisen edun antamista, vapaan oman pääoman rahaston jakamista, osake- tai takuupääoman alentamista, omien osakkeiden tai takuusuuksien hankkimista tai lunastamista taikka yhtiön asettamista selvitystilaan, eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöstä, 1 momentissa säädetty koskee myös:

1) viimeistä tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja tilintarkastuskertomusta;

2) viimeisen tilikauden päättymisen jälkeen mahdollisesti tehtyä varojen jakoa koskevaa päätöstä;

3) viimeisen tilikauden päättymisen jälkeen laadittuja osavuositarkastuksia; sekä

4) hallituksen selostusta tilinpäätöksen tai osavuositarkastuksen laatimisen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista.

Sulautumisesta, jakautumisesta ja vakuutus-kannan luovuttamisesta päätettäessä nähtävänä pidettävistä ja pyynnöstä lähetettävistä asiakirjoista säädetään 19 luvun 8 §:ssä, 20 luvun 8 §:ssä sekä 21 luvun 10 §:ssä.

18 §

*Poikkeus asiakirjojen nähtävänä pitämisestä ja
lähettämisestä*

Mitä 17 §:ssä säädetään tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen

nähtävänä pitämisestä ennen yhtiökokousta ja lähettämisestä, ei sovelleta, jos yhtiö on julkistanut niiden tiedot arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetulla tavalla viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta.

19 §

Jatkokokous

Yhtiökokous voi päättää, että asian käsittely siirretään jatkokokoukseen.

Varsinaisen yhtiökokouksen tilinpäätöksen hyväksymistä ja voiton käyttämistä koskeva asia on siirrettävä jatkokokoukseen, jos sitä vaativat vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista taikka keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaat, joilla on vähintään yksi kolmasosa tai yhtiöjärjestyksessä määrätty pienempi osa kokouksessa edustettuina olevien osakkaiden yhteenlasketusta äänimäärästä. Tässä tarkoitettu jatkokokous on pidettävä aikaisintaan kuukauden ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua varsinaisesta yhtiökokouksesta. Päätöstä ei tarvitse vähemmistön vaatimuksesta siirtää toistamiseen.

Jatkokokoukseen on toimitettava eri kutsu, jos se pidetään yli neljän viikon kuluttua yhtiökokouksesta. Kutsu jatkokokoukseen voidaan aina toimittaa viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta.

Päätöksentekovaatimukset

20 §

*Enemmistöpäätös ja osakelajin oikeuksien
muuttaminen*

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 5 luvun 26 ja 28 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

21 §

Määräenemmistöpäätös

Jos päätös on tehtävä määräenemmistöllä, yhtiökokouksen päätökseksi tulee vakuutusosa-

keyhtiössä ehdotus, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, sekä keskinäisessä vakuutusyhtiössä ehdotus, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

Määräenemmistöllä tehtäviä päätöksiä ovat, jollei tässä laissa tai osakeyhtiölaissa säädetä tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin:

- 1) yhtiöjärjestyksen muuttaminen;
- 2) suunnattu osake- tai takuuosuusanti;
- 3) optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin tai takuuosuuksiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen;
- 4) omien osakkeiden tai takuuosuuksien hankkiminen ja lunastaminen julkisessa vakuutusosakeyhtiössä tai julkisessa keskinäisessä vakuutusyhtiössä;
- 5) suunnattu omien osakkeiden tai takuuosuuksien hankkiminen;
- 6) sulautuminen;
- 7) jakautuminen;
- 8) vakuutuskannan luovuttaminen;
- 9) yhtiömuodon muuttaminen vakuutusosakeyhtiöstä keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi tai keskinäisestä vakuutusyhtiöstä vakuutusosakeyhtiöksi; sekä
- 10) yhtiön asettaminen selvitystilaan ja selvitystilan lopettaminen.

Jos yhtiössä on useita osake- tai takuuosuuslajeja, on sulautuvan yhtiön sulautumista, jakautuvan vakuutusosakeyhtiön jakautumista, vakuutusyhtiön vakuutuskannan luovuttamista, selvitystilaan asettamista ja selvitystilan lopettamista sekä julkisessa vakuutusosakeyhtiössä ja julkisessa keskinäisessä vakuutusyhtiössä suunnattua omien osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimista koskevien päätösten pätevyyden edellytyksenä lisäksi se, että päätöstä kannattaa määräenemmistö kunkin osake- tai takuuosuuslajin kokouksessa edustetuista osakkeista tai takuuosuuksista.

Määräenemmistövaatimusta ei voida lieventää yhtiöjärjestyksen määräyksellä.

Siltä osin kuin osakeyhtiölaissa tai muussa lainsäädännössä viitataan päätöksen tekemiseen osakeyhtiölain 5 luvun 27 §:ssä tarkoitettulla

määräenemmistöllä, sovelletaan vakuutusyhtiöiden osalta osakeyhtiölain 5 luvun 27 §:n sijasta tätä pykälää.

22 §

Osakkaan suostumus

Osakkaalta on saatava suostumus yhtiöjärjestyksen muuttamiseen, kun:

1) hänen oikeuttaan yhtiön voittoon tai nettoomaisuutta vähennetään 16 luvun 10 §:ssä tarkoitettulla yhtiöjärjestyksen määräyksellä;

2) hänen maksuvelvollisuuttaan vakuutusyhtiötä kohtaan lisätään; tai

3) yhtiön oikeutta vahingonkorvaukseen rajoitetaan 28 luvun 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Osakkeen- tai takuuosuudenomistajalta on saatava suostumus yhtiöjärjestyksen muuttamiseen, kun:

1) oikeutta hänen osakkeensa tai takuuosuutensa hankkimiseen rajoitetaan ottamalla yhtiöjärjestykseen osakeyhtiölain 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettu lunastuslauseke tai saman luvun 8 §:ssä tarkoitettu suostumuslauseke;

2) hänen osakkeeseensa tai takuosuuteensa perustuvaa etuoikeutta osakkeisiin tai takuuosuuksiin rajoitetaan osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla;

3) oikeutta vähemmistöosinkoon rajoitetaan tämän lain 16 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla;

4) hänen osakkeeseensa tai takuosuuteensa liitetään osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu lunastusehto; taikka

5) samanlajisten osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamien oikeuksien keskinäistä suhdetta muutetaan ja muutos koskee hänen osakkeitaan tai takuuosuuksiaan.

Osakkeen- tai takuuosuudenomistajalta on saatava suostumus myös, kun osakkeita tai takuuosuuksia lunastetaan osakeyhtiölain 15 luvun 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla suunnatus-

ti.

Yhtiökokous ei saa tehdä tämän lain 1 luvun 22 §:ssä tarkoitettua yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista päätöstä ilman sen osakkaan suostu-

musta, jonka kustannuksella epäoikeutettua etua annetaan.

Muut säännökset

23 §

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää yhtiökokous. Päätos on tehtävä 21 §:ssä tarkoitetulla määräenemmistöllä.

Yhtiöjärjestyksen muuttamista koskeva päätös on Vakuutusvalvontaviraston vahvistettua muutoksen viivytyksettä ilmoitettava rekisteröitäväksi, eikä sitä saa panna täytäntöön ennen kuin rekisteröiminen on toimitettu. Jos yhtiöjärjestyksen muutos edellyttää sellaisia täytäntöönpanotoimia, joista tehdään merkintä rekisteriin, muutos tulee ilmoittaa rekisteröitäväksi ja rekisteröidä täytäntöönpanotoimien kanssa.

Jos osakkeen tai takuuosuuden tuottama oikeus määräytyy osakkeen tai takuuosuuden nimellisarvon perusteella, nimellisarvosta luopuminen ei vaikuta tähän oikeuteen, ellei toisin päätetä.

24 §

Päätöksen moittiminen

Yhtiökokouksen päätöksen moittimisesta säädetään 27 luvussa.

6 luku

Vakuutusyhtiön johto ja edustaminen

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 6 luvussa säädetään, ei kuitenkaan luvun 1, 8, 10, 19 ja 24 §:ää.

2 §

Vakuutusyhtiön johto

Yhtiöllä on oltava hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiöllä voi olla myös hallintoneuvosto.

Vakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava vakuutusyhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Kiellosta tehdä yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisia päätöksiä säädetään 1 luvun 22 §:ssä, huolellisuusvelvoitteesta 1 luvun 23 §:ssä ja vahingonkorvausvastuusta 28 luvussa.

3 §

Hallituksen jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtaja

Hallitukseen on valittava vähintään kolme jäsentä. Jos hallituksessa on yksi tai useampi varajäsen, sitä mitä tässä laissa ja osakeyhtiölaissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneneen.

Hallituksessa on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtajan valitsee hallitus, jollei hallitusta valittaessa ole päätetty toisin tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Puheenjohtajana ei saa toimia yhtiön toimitusjohtaja eikä 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmaatikko.

4 §

Hallituksen jäsenen kelpoisuus

Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään yhdellä hallituksen jäsenistä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Lisäksi

hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Enemmistön vakuutusyhtiön hallituksen jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai hänen sijaisenaan.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava hallituksen jäsenten muutoksista viipymättä Vakuutusvalvontavirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet täyttävät 1—3 momentin mukaiset vaatimukset.

Mitä edellä 2 §:n 2 momentissa ja tämän pykälän 1, 3 sekä 5 momentissa säädetään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti vakuutusomistusyhteisöön.

5 §

Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset

Toimitusjohtajaan sovelletaan, mitä hallituksen jäsenestä säädetään 4 §:n 1, 3 ja 5 momentissa sekä osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 4 §:ssä.

Toimitusjohtajan asuinpaikan on aina oltava Euroopan talousalueella.

Mitä tässä laissa ja osakeyhtiölaissa säädetään toimitusjohtajasta, sovelletaan myös hänen sijaiseensa.

Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa eivät saa olla vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

Tämän lain 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko ei saa olla vakuutusyhtiön toimitusjohtajana.

Mitä edellä 2 §:n 2 momentissa ja tämän pykälän 1 momentissa säädetään vakuutusyhtiön toimitusjohtajasta, sovelletaan vastaavasti vakuutusomistusyhteisön toimitusjohtajaan.

6 §

Menettely toimikelpoisen hallituksen tai toimitusjohtajan puuttuessa

Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta, Vakuutusvalvontaviraston on kutsuttava yhtiökokous tai, jos hallitus on hallintoneuvoston valitsema, tämä valitsemaan hallitusta. Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimitusjohtajaa, Vakuutusvalvontaviraston on kutsuttava hallitus valitsemaan toimitusjohtaja. Jollei hallitusta tai toimitusjohtajaa valita taikka tätä viipymättä ilmoiteta kaupparekisteriin, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä yksi tai useampi toimitsija hoitamaan yhtiön asioita, kunnes hallitus tai toimitusjohtaja on valittu ja merkitty rekisteriin.

Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta, koska hallituksen jäsentä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on asetettava muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallintoneuvoston päätöksellä, ei ole asetettu, on Vakuutusvalvontaviraston määrättävä yksi tai useampi toimitsija tämän sijaisena hoitamaan yhtiön asioita, kunnes hallituksen jäsen on valittu ja merkitty rekisteriin.

Jollei Vakuutusvalvontavirasto jo ole ryhtynyt tarvittaviin toimiin, hakemuksen tässä pykälässä tarkoitettussa tapauksessa saa Vakuutusvalvontavirastolle tehdä hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, osakas, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että yhtiöllä on toimikelpoinen hallitus ja toimitusjohtaja.

7 §

Hallintoneuvostoon sovellettavat säännökset

Hallintoneuvostoon ja sen jäseneseen sovelletaan lisäksi, mitä 4 §:n 1 momentissa samoin kuin osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 2 momentissa sekä 3—6, 9 ja 11—13 §:ssä säädetään.

Sijoitussuunnitelma ja sisäinen valvonta

8 §

Sijoitussuunnitelma

Vakuutusyhtiön hallituksen on laadittava yhtiön varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*).

9 §

Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät

Vakuutusyhtiöllä ja vakuutusomistusyhteisöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Määräykset ja poikkeusluvut

10 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset:

1) 4 §:n 5 momentissa tarkoitetuista selvityksistä, joita sille on vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan osalta toimitettava;

2) 8 §:ssä tarkoitettua sijoitussuunnitelmaa; sekä

3) 9 §:ssä tarkoitettua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

11 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta antaa luvan siihen, että:

1) 4 §:n 2 momentista poiketen kenelläkään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenellä ei ole asuinpaikkaa Euroopan talousalueella;

2) 4 §:n 4 momentista poiketen enemmistö vakuutusyhtiön hallituksen jäsenistä on vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus-

ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai hänen sijaisenaan; sekä

3) 5 §:n 2 momentista poiketen vakuutusyhtiön toimitusjohtajan asuinpaikka ei ole Euroopan talousalueella.

Edellä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja poikkeukset voidaan myöntää, jos se ei vaaranna vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa eikä vakuutusyhtiön hoitamista terveiden ja varovaisen liikeperiaatteiden mukaisesti.

7 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

1 §

Sovellettava laki

Vakuutusyhtiön tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 13 §:ssä ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään. Vakuutusyhtiön tilintarkastukseen ei sovelleta osakeyhtiölain 7 luvun säännöksiä.

Vakuutusomistusyhteisön tilintarkastukseen sovelletaan tämän luvun 3 ja 7 §:ää.

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään.

2 §

Tilintarkastajan valinta

Vakuutusyhtiössä on oltava yksi tilintarkastaja, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä useammasta tilintarkastajasta. Yhtiön tilintarkastajan valitsee yhtiökokous. Jos tilintarkastajia on yhtiöjärjestyksen mukaan valittava useita, yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että joku tai jotkut heistä, ei kuitenkaan kaikkia, valitaan muussa järjestyksessä.

3 §

Tilintarkastajan pätevyysvaatimukset

Vähintään yhden vakuutusyhtiön yhtiökouksen tai vakuutusomistusyhteisön yhtiökouksen tai sitä vastaavan toimielimen valitseman tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

4 §

Varatilintarkastaja

Jos yhteisölle on valittu vain yksi tilintarkastaja, eikä tämä ole tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-yhteisö, on valittava ainakin yksi varatilintarkastaja.

Mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös varatilintarkastajaan.

5 §

Tilintarkastajan toimikausi

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökouksen päättyessä. Toimikausi päättyy ja uuden tilintarkastajan toimikausi alkaa uuden tilintarkastajan valinnasta päättävän yhtiökokouksen päättyessä, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä tai uutta tilintarkastajaa valittaessa päätetä toisin. Yhtiöjärjestyksessä ei kuitenkaan voida määrätä, että tilintarkastajan toimikausi jatkuu toistaiseksi.

6 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilinkauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuvetkään, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan kon-

serniin tai vakuutusyhtyrhythmittymään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin.

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa tarkastettava, täyttävätkö 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Tarkastus on toimitettava myös, jos Vakuutusvalvontavirasto sitä erikseen pyytää.

Tilintarkastajan edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus yhtiön hallitukselle.

Yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston on vähintään kerran vuodessa kuultava kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista.

7 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus Vakuutusvalvontavirastolle

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa huomautukseen tai kielteiseen lausuntoon siitä, antavatko tilinpäätös ja toimintakertomus oikeat ja riittävät tiedot, taikka johtavan siihen, että tilintarkastaja ei voi antaa tilintarkastuslain 15 §:n 2 momentin mukaista lausuntoa.

Vakuutusyhtiön tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Vakuutusvalvontavirastolle 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta siihen vakuutusyhtiöön, jossa hän toimii tilintarkasta-

jana tai johon mainitulla vakuutusyhtiöllä on edellä tarkoitettu määräämisvalta. Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tilintarkastajan on niin ikään ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusomistusyhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvaa vakuutusyhtiötä koskevista 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa suorittaessaan tehtäväänsä vakuutusomistusyhteisössä.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

8 §

Tilintarkastajan määrääminen

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä vakuutusyhtiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa ei ole valittu lain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole tässä laissa tai tilintarkastuslain 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta taikka hän ei ole tilintarkastuslain 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton tai hän on saman lain 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla esteellinen; taikka

3) yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä on rikottu.

Ilmoituksen saa edellä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on yhtiön hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun yhtiölle on säädetyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Vakuutusvalvontaviraston määräämään tilalle.

Erityinen tarkastus

9 §

Erityisen tarkastuksen määrääminen

Osakas voi hakea Vakuutusvalvontavirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hakemus Vakuutusvalvontavirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asia kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos keskinäisessä vakuutusyhtiössä äänioikeutetut, joilla on vähintään yksi kolmasosa kokouksessa annetuista äänistä, tai vakuutusosakeyhtiössä osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet. Julkisessa vakuutusosakeyhtiössä, jossa on erilaisia osakkeita, sama oikeus on osakkeenomistajilla, joilla on vähintään yksi kymmenesosa jonkin osakelajin kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakelajin osakkeista.

Vakuutusvalvontaviraston on kuultava yhtiön hallitusta ja, jos tarkastus hakemuksen mukaan koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Hakemukseen on suostuttava, jos tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä. Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan. Määräys voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

10 §

Erityinen tarkastaja

Erityisen tarkastajan on oltava luonnollinen henkilö tai tilintarkastusyhteisö. Erityisellä tarkastajalla on oltava sellainen taloudellisten ja oikeudellisten asioiden tuntemus ja kokemus kuin

tarkastustehtävän laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen tehtävän hoitamiseksi. Mitä tilintarkastajasta säädetään 28 luvun 7—10 §:ssä, osakeyhtiölain 24 luvun 3 §:ssä sekä tilintarkastuslain 3, 8, 18, 19, 24—26 ja 51 §:ssä, sovelletaan vastaavasti erityiseen tarkastajaan.

11 §

Tarkastuslausunto erityisestä tarkastuksesta

Erityisestä tarkastuksesta on annettava lausunto yhtiökokoukselle. Lausunto on vähintään viikon ajan ennen yhtiökokousta pidettävä yhtiön pääkonttorissa tai internet-verkkosivuilla osakkaiden nähtävänä ja viivytyksettä lähetettävä sille heistä, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

12 §

Palkkio ja muut kustannukset

Erityisellä tarkastajalla on oikeus saada yhtiöltä palkkio. Yhtiö vastaa myös muista tarkastuksesta aiheutuvista kuluista. Tuomioistuimien voimassa olevien erityisistä syistä velvoittaa erityistä tarkastusta hakeneen osakkaan kokonaan tai osittain korvaamaan yhtiölle sen kulut.

Määräykset

13 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua kertomuksesta.

8 luku

Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiön omaan pääomaan, tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja konserniin sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 8 luvun 10 ja 12 §:ssä säädetään.

Oma pääoma

2 §

Oman pääoman lajit ja käyttö

Vakuutusyhtiön oma pääoma jakautuu sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat vakuutusosakeyhtiössä osakepääoma, arvonnkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto sekä keskinäisessä vakuutusyhtiössä takuupääoma, pohjarahasto, arvonnkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto. Muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ja tappio ovat vapaata omaa pääomaa.

Oman pääoman jakamisesta ja muusta käytämisestä säädetään lisäksi 16—18 luvussa.

3 §

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden tai takuuosuuksien merkintähinnasta, jota perustamissopimuksen tai osake- tai takuuosuusantipäätöksen mukaan ei merkitä osakepääomaan tai takuupääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.

Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla vakuutusosakeyhtiön osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

4 §

Kirjanpitolain soveltaminen

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, vakuutusyhtiön tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia.

Vakuutusyhtiön tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen ei sovelleta kirjanpitolain 1 luvun 4 §:ää, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia ja 6 §:ää, 4 luvun 1 ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää eikä 8 luvun 6 §:ää.

Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön toimintakertomuksen laatimiseen ei sovelleta kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää eikä 8 luvun 6 §:ää. Konsernitilinpäätökseen ei sovelleta myöskään 2 momentissa mainittuja kirjanpitolain säännöksiä.

Kirjanpitolain 2 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kirjausajankohtaan sovelletaan kolmen kuukauden määräaika.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 a kohtaa ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä tai konsernitilinpäätöksessä Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvien vakuutussopimusten käsittelyyn.

Kirjanpitolain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pysyviä vastaavia ovat vakuutusyhtiön taseessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden erät tavaravarastoja lukuun ottamatta; tavaravarastot luetaan kirjanpitolain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitetuksi vaihto-omaisuudeksi. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan muutoin kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, jollei 2 momentista muuta johdu. Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kirjanpitolain 5 luvun 13 ja 16 §:ää sovelletaan tässä momentissa tarkoitettuihin eriin. Tavaravarastoihin sovelletaan kuitenkin kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta 2 momentissa mainittuja säännöksiä ja kirjanpitolain 5 luvun 16 §:ää.

Kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentin säännöksiä sovelletaan myös vakuutusyhtiön kiinteistösijoituksiin.

Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 momenttia ei sovelleta tytär- tai osakkuusyhteisön vakuutustekniseen vastuuvetkään eikä sijoitussidonnaisen vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin. Tämän poikkeusmenettelyn käytöstä on kerrottava konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

5 §

Tilikausi

Vakuutusyhtiön ja emoyhtiönä olevan vakuutusomistusyhteisön tilikausi on kalenterivuosi. Toimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tai tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

6 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisaika

Vakuutusyhtiön ja emoyhtiönä olevan vakuutusomistusyhteisön tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

7 §

Sijoitus- ja käyttöomaisuus

Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu liiketoiminnan käytössä tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikauteina.

Sijoitusomaisuutta ovat varojen sijoittamiseksi tai sijoitusten turvaamiseksi hankitut hyödykkeet.

Käytöltään jaetut hyödykkeet kuuluvat eri omaisuusryhmiin käyttötarkoituksesta saadun jakosuhteen perusteella jaettuina.

8 §

Tilinpäätöksen sisältö

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;

3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä

4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Konsernitilinpäätöksen sisällyttämisestä tilinpäätökseen säädetään 20 §:ssä.

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on menettävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, josta säädetään 9—13 §:ssä. Jäljempänä 10—13 §:ssä tarkoitetut tiedot voidaan kuitenkin toimintakertomuksen sijasta ilmoittaa tilinpäätöksen liitetietoina, jollei kirjanpitolaissa toisin säädetä.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

9 §

Toimintakertomuksen tiedot toiminnasta ja sen kehittämisestä

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot vakuutusyhtiön toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomuksessa esitetään:

1) selostus, joka antaa oikean kuvan vakuutusyhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja tulok-

sesta sekä vakuutusyhtiön taloudellisesta asemasta, mukaan luettuna kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;

2) selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta, jos tutkimus- ja kehitystoiminnalla on merkitystä oikean ja riittävän tiedon saamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta;

3) tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen;

4) arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä;

5) selostus vakuutusyhtiön harjoittamasta 2 luvun 16 §:n mukaisesta liittämisestä; sekä

6) luettelo yhtiön ulkomaisista sivuliikkeistä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun selostuksen on oltava tasapuolinen ja kattava analyysi vakuutusyhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä yhtiön taloudellisesta asemasta ja sen on vastattava yhtiön laajuutta ja rakennetta. Arvion tulee sisältää keskeisimmät tunnusluvut yhtiön liiketoiminnan sekä taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi.

Toimintakertomuksessa esitettävään analyysiin on tarvittaessa sisällytettävä täydentävää tietoa ja lisäselvityksiä tilinpäätöksessä esitetyistä luvuista.

10 §

Toimintakertomuksen tiedot omasta pääomasta ja pääomalainoista

Toimintakertomuksessa on oltava hallituksen esitys yhtiön voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä esitys mahdollisesta muun vapaan oman pääoman jakamisesta.

Toimintakertomuksessa on ilmoitettava:

1) yhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien määrä osake- tai takuuosuuslajeittain ja kutakin osake- tai takuuosuuslajia koskevat yhtiöjärjestyksen pääasialliset määräykset; sekä

2) pääomalainoista pääasialliset lainaehdot ja lainoille kertynyt kuluksi kirjaamaton korko.

11 §

Toimintakertomuksen tiedot lähipiirilainoista

Toimintakertomuksessa on erikseen ilmoitettava rahalainat, vastuut ja vastuusitoumukset yhtiön lähipiiriin kuuluvalla sekä niiden pääasialliset ehdot, jos rahalainojen, vastuiden ja vastuusitoumusten yhteismäärä ylittää 20 000 euroa tai viisi prosenttia yhtiön taseen omasta pääomasta.

Vakuutusyhtiön ja toisen henkilön katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai pystyy käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa.

12 §

Toimintakertomuksen tiedot rakenne- ja rahoitusjärjestelyistä

Toimintakertomuksessa on annettava selostus:

1) jos yhtiöstä on tullut emoyhtiö, onko se ollut vastaanottavana yhtiönä sulautumisessa tai jakautumisessa taikka onko se jakautunut;

2) jos vakuutusyhtiö on tilikauden aikana vakuutuskannan luovutuksen perusteella vastaanottanut varoja tai velkoja, luovuttanut varoja taikka velkoja tai vastuun siirtämisen perusteella vastaanottanut varoja tai velkoja;

3) osakeyhtiölain 9 luvun 5 ja 17 §:ssä tarkoitetun osakeantipäätöksen pääasiallisesta sisällöstä sekä vakuutusosakeyhtiön osakkeiden että keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksien osalta;

4) osakeyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevan päätöksen pääasiallisesta sisällöstä sekä vakuutusosakeyhtiön osakkeiden että keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksien osalta;

5) yhtiön aikaisemmin antamiin optio-oikeuksiin ja muihin osakkeisiin tai takuuosuuksiin oikeuttaviin erityisiin oikeuksiin perustuvan osake- tai takuuosuusmerkinnän pääasiallisista ehdoista; sekä

6) hallituksen voimassa olevista osakeantia sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin tai takuuosuuksiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevasta valtuutuksista sekä vakuutusosakeyhtiön osakkeiden että keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksien osalta.

13 §

Toimintakertomuksen tiedot omista osakkeista ja takuuosuuksista

Toimintakertomuksessa on ilmoitettava osake- tai takuuosuuslajeittain:

1) vakuutusyhtiön ja sen tytäryhteisöjen hallussa ja panttina olevien yhtiön ja emoyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien kokonaismäärät sekä suhteelliset osuudet kaikista osakkeista tai takuuosuuksista ja osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamista äänistä; sekä

2) tilikauden aikana yhtiölle tulleet ja pantiksi otetut omat ja emoyhtiön osakkeet tai takuuosuudet sekä näiden luovuttaminen ja mitätöiminen.

Toimintakertomuksessa on annettava seuraavat tiedot tilikauden aikana vakuutusyhtiölle tulleista, pantiksi otetuista, luovutetuista ja mitätöidyistä omista ja emoyhtiön osakkeista tai takuuosuuksista:

1) miten osakkeet tai takuuosuudet ovat tulleet yhtiölle tai miten ne on luovutettu;

2) osakkeiden tai takuuosuuksien lukumäärä ja suhteellinen osuus kaikista osakkeista tai takuuosuuksista; sekä

3) maksettu vastike.

Vakuutusyhtiön hallussa ja panttina olevat osakkeet tai takuuosuudet on ilmoitettava erikseen. Jos osakkeita tai takuuosuuksia on tullut yhtiön lähipiiriin kuulualta tai niitä on luovutettu lähipiiriin kuulualta, lähipiiriin kuuluva on mainittava nimeltä.

Arvostus- ja jaksotussäännökset

14 §

Saamisten sekä rahoitusvarojen ja -velkojen arvostus- ja jaksotussäännökset

Taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) vastuovelka 9 luvun tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n säännöksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

15 §

Sijoitusten arvostus- ja jaksotustavan valinta

Vakuutusyhtiön tulee valita taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhtiö valitsee arvostusperiaatteeksi 17 §:n mukaisen käypään arvoon arvostamisen, vakuutusyhtiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti 16 §:n arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Taseen pääryhmään "Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset" sisältyvät sijoitukset arvostetaan 19 §:n mukaisesti.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo.

16 §

Sijoitusten arvostaminen hankintamenoon ja arvонkorotus

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Jos sijoituksen käypä arvo on tilikauden päättyessä vielä poistamatonta hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettyä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta arvonalennus voidaan jättää tekemättä, jos arvон alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainojen ja muiden vastaavien raha- ja pääomamarkkinavälineiden hankintamenona käytetään jaksotettua hankintamenoa, joka saadaan jaksottamalla joukkovelkakirjalainan ja muun vastaavan raha- ja pääomamarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintamennon erotus korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen juoksuaikana ja merkitsemällä vastaerä joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen hankintamennon lisäykseksi tai vähennykseksi. Jaksotusta hankintamenosta kirjataan arvonalennus 1 momentin mukaisesti alimman arvон periaatteella tai jaksotettua hankintamenoa alennetaan vain muilla kuin yleisen korkotason vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi. Arvostustapa valitaan tase-eräkohtaisesti ja sitä noudatetaan johdonmukaisesti.

Jos maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen käypä arvo on tilinpäätöspäivänä pysyvästi aluperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, saadaan taseeseen merkitä vielä poistamatta ole-

van hankintamenon lisäksi enintään käyvän arvon ja poistamatta olevan hankintamenon erotuksen suuruinen arvonkorotus. Arvonkorotusta vastaava määrä on merkittävä sijoitusomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahastoon. Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloslaskelmaan merkitty arvonkorotus on oikaistava tulosvaikutteisesti ja arvonkorotusrahastoon merkitty arvonkorotus on peruutettava.

Jos rakennuksen arvoa on korotettu, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu poisto lasetaan hankintamenon ja arvonkorotuksen yhteismäärästä. Arvonkorotusrahastosta voidaan siirtää aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot sisältävään tase-erään määrä, joka vastaa arvonkorotuksesta tilikaudella tai aikaisemmilla tilikausilla tehtyjä poistoja, jotka on merkitty tuloslaskelmaan kuluksi.

Jos 3 momentissa tarkoitettua korotuksen kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryhteisön osakkeita tai osuuksia, tytäryhteisön omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—4 momentissa tarkoitettua tasearvon määräisenä.

17 §

Sijoitusten arvostaminen käypään arvoon

Rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon 15 §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Sijoitukset, joilla vakuutusyhtiö käy kauppaa, voidaan luokitella vakuutusyhtiön kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin, jolloin ne arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Sijoituskiinteistöt ja biologiset hyödykkeet voidaan arvostaa käypään arvoon 15 §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Muista vastaaviin ja vastattaviin kuuluvista omaisuus- ja velkaeristä, jotka kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan voidaan arvostaa käypään arvoon, voidaan säätää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Erät arvostetaan käypään arvoon 15 §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

18 §

Johdannaissopimusten arvostaminen ja jakso- *tussäännökset*

Johdannaissopimuksiin sovelletaan 15 §:ssä säädetyllä tavalla joko 16 §:n 1 momenttia tai 17 §:n 1 momenttia.

19 §

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena ole- *vien sijoitusten arvostaminen käypään arvoon*

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteena olevat sijoitukset esitetään taseessa erikseen arvostettuina käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Omaisuuksien siirrot sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten välillä tapahtuvat käyvillä arvoilla.

Konserni

20 §

Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus

Emoyhtiönä oleva vakuutusyhtiö on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseen sä konsernitilinpäätöksen.

Konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yhteisöllä on emoyhtiössä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;

2) emoyhtiön muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä

3) emoyhtiön ja sen tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yhteisön konsernitilinpäätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä mainitulla tavalla.

Emoyhtiön on aina laadittava konsernitilinpäätös, jos se jakaa varoja osakkeenomistajille tai takuusuudenomistajille taikka jos se on julkinen vakuutusyhtiö.

21 §

Konsernitilinpäätöksen sisältö ja emoyhtiön toimintakertomuksessa esitettävät tiedot konsernista

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyhtiön tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätöksen laatimiseen sovelletaan soveltuvin osin 1—4, 6—8, 14—19 ja 28—30 §:ää.

Emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään soveltuvin osin 9—13 §:ssä tarkoitetut tiedot myös konsernista.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

22 §

Vakuutusomistusyhteisön tai rahoitusalan yrityksiä sisältävän konsernin konsernitilinpäätös ja toimintakertomus

Mitä tässä luvussa säädetään konsernitilinpäätöksestä ja emoyhtiön toimintakertomuksessa konsernista esitettävistä tiedoista, sovelletaan soveltuvin osin konsernitilinpäätökseen ja emoyhtiön toimintakertomukseen konsernissa, jonka emoyhtiönä on suomalainen vakuutusomistusyhteisö.

Jos vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun säännösten estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

23 §

Työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätöstietojen yhdisteleminen konsernitilinpäätökseen

Lakisääteistä työeläkevakuutusta harjoittavan tytäri- tai osakkuusyrityksen tilinpäätöstietoja ei saa yhdistellä toisen vakuutusyhtiön tai muun yhteisön konsernitilinpäätökseen.

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

24 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudatetaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa siten, että:

1) vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetun julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavaan kaupankäyn-

nin kohteena Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisessa arvopaperipörssissä, laatii konsernitilinpäätöksen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen;

2) jos 1 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ei ole velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä, sen on laadittava tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen; sekä

3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö saa laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

25 §

Kirjanpitolain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Edellä 24 §:ssä tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolain 1 luvun 1—3, 5 ja 6 §:ää, 2 lukua, 3 luvun 5 ja 7—13 §:ää sekä 6 luvun 19 §:ää.

26 §

Tämän lain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Edellä 24 §:ssä tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä niihin liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan 4 §:n 4 momenttia, 6 §:ää, 19 §:n 1 momenttia, 21 §:n 1 ja 3 momenttia, 28 §:n 1 ja 3 kohtaa, 29 §:n 5 kohtaa sekä 30 §:ää.

27 §

Osavuositarkastus ja johdon osavuotinen selvitys

Julkisen vakuutusyhtiön, johon ei sovelleta arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:ää, on laadittava arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettu osavuositarkastus tai johdon osavuotinen selvitys noudattaen soveltuvin osin, mitä ar-

vopaperimarkkinalain 2 luvun 5 ja 5 a—5 d §:ssä säädetään. Katsaus on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä ja siitä on annettava jäljennöksiä noudattaen soveltuvin osin, mitä kirjanpitolain 3 luvun 11 §:ssä säädetään.

Asetukset, määräykset, poikkeusluvut ja lausunnot

28 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset:

1) 8 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, rahoituslaskelmasta, tilinpäätöksen liitetiedoista, 21 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyvistä vastaavista kaavoista, asiakirjoista ja liitetiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä;

2) 17 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja muiden sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä 8 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä 21 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen konsernituloslaskelmaan ja konsernitaseeseen, näistä sijoituksista annettavista liitetiedoista ja näistä sijoituksista toimintakertomuksessa annettavista tiedoista;

3) 24 §:ssä tarkoitettussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa annettavista lisätiedoista, joiden antamiseen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita; sekä

4) milloin ja miten saadaan poiketa 8 §:ssä tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja 21 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

29 §

*Vakuutusvalvontaviraston määräyksenanto-
valtuudet*

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

1) 8 §:ssä tarkoitetun vakuutusyhtiön tilinpäätöksen, 21 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen, mainituissa lainkohdissa tarkoitetun toimintakertomuksen, 27 §:ssä tarkoitetun osavuositarkastuksen ja johdon osavuotisen selvityksen sekä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 a §:ssä säädetystä tilinpäätöstiedotteen laatimisesta;

2) 17, 18 ja 19 §:ssä tarkoitetusta sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamennon määrittämisestä ja esittämisestä tase-eräkohtaisesti liitetiedoissa sekä sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista;

3) 17 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta;

4) 18 §:ssä tarkoitettujen johdannaissopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä;

5) tarvittaessa 9 luvussa säädetyn vakuutusteknisen vastuuvelan ja 11 luvussa säädetyn vakavaraisuuden ilmoittamisesta 24 §:ssä tarkoitettussa erillistilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa; sekä

6) 27 §:ssä tarkoitetun katsauksen ja selvityksen julkistamisesta.

30 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäistapauksessa vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 6 §:stä, 28 §:n 1—3 kohdasta, 29 §:n 2 kohdasta ja kirjanpitolain 6 luvun 5 §:n 1 momentista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole Euroopan yhteisöjen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettujen säännösten vastainen. Lisäksi Vakuutusvalvontavirasto voi myöntää

poikkeuksia kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentista.

Vakuutusvalvontavirasto myöntää 27 §:ssä tarkoitetun katsauksen ja selvityksen julkistamista koskevat poikkeukset.

31 §

Kirjanpitolautakunnan lausunto

Jos tässä luvussa tarkoitettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus taikka Vakuutusvalvontaviraston määräys tai lupa on kirjanpitolain tai osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, asetuksesta, määräyksestä tai luvasta on ennen sen antamista pyydettävä kirjanpitolautakunnan lausunto.

III OSA

**VASTUUVELKA JA SEN KATTAMINEN
SEKÄ VAKAVARAISUUS**

9 luku

Vastuuvelka*Vastuuvelan käsite ja määrääminen*

1 §

Vastuuvelka

Vakuutusyhtiön *vastuuvelalla* tarkoitetaan vakuutussopimuksista aiheutuvaa vastuuta. Vastuuvelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelkaan luetaan myös vastuu 13 luvun 2 §:n mukaisista lisäeduista.

Vakuutusyhtiöllä on oltava turvaavat laskuperusteet vastuuvelan määräämiseksi. Vastuuvelan on aina oltava riittävä siten, että vakuutusyhtiö kohtuudella arvioiden selviytyy vakuutussopimuksista aiheutuvista velvoitteistaan.

Jos Vakuutusvalvontavirastolla on syytä olettaa, että vastuuvelka ei ole 2 momentissa tarkoi-

tetulla tavalla riittävä, virasto voi vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen vastuuvellan määräämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille.

2 §

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa vakuutussopimuksissa tarkoitetuista tulevasta vakuutustapahtumista johtuvien suorituksen ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettyinä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisätyn kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista ehkä aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla.

Vakuutusmaksuvastuu voidaan laskea maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismääränä vähennettynä vakuutusturvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta vakuutussopimuksen mukaan perityillä kuluilla, jos vakuutussopimuksen luonne niin edellyttää tai jos voidaan osoittaa, että näin laskettu vakuutusmaksuvastuu ei ole pienempi kuin 1 momentin mukaan laskettu vakuutusmaksuvastuu.

3 §

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä, tasoitusmäärää sekä liikennevakuutuslain ja tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaisten vakuutusten yhteistakuuerää.

4 §

Tasoitusmäärä

Tasoitusmäärällä tarkoitetaan runsasvahinkoisten vuosien varalta riskiteoreettisesti lasketavaa määrää. Tasoitusmäärällä on ala- ja yläraja.

Henkivakuutusyhtiön tasoitusmäärän ala- ja ylärajat määräytyvät vakuutustoiminnan riskillisyyden, riskiliikkeen satunnaisheilahtelun ja suurimman omalla vastuulla olevan riskisumman perusteella.

Vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän alarajalla tarkoitetaan 12 luvun 13 §:n mukaisen oikaistulle vakavaraisuuspääomalle lasketun vähimmäismäärän ja 12 luvun 9 §:n 2 momentissa luetelluilla erillä oikaistun toimintapääoman erotusta. Tasoitusmäärän alaraja ei voi kuitenkaan olla negatiivinen. Tasoitusmäärän ylärajalla tarkoitetaan määrää, jonka katsotaan riskiteoreettisten laskelmien perusteella jälleenvakuutus ja muut vastaavat riskinsiirtomenetelmät huomioon ottaen olevan kohtuullista vakuutustoiminnan jatkumisen kannalta.

Vakuutusyhtiöllä tulee olla laskuperusteet tasoitusmäärälle ja tasoitusmäärän ala- ja ylärajalle. Vahinkovakuutusyhtiön on haettava tasoitusmäärän laskuperusteille Vakuutusvalvontaviraston vahvistus.

5 §

Yhteistakuuerä

Vakuutusyhtiön on kartutettava 3 §:ssä tarkoitettuun korvausvastuuseen sisältyvää yhteistakuuerää liikennevakuutuslain 19 d §:ssä ja tapaturmavakuutuslain 38 c §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisuuden varalta. Yhteistakuuerää voidaan käyttää ainoastaan edellä mainitun maksuvelvollisuuden täyttämiseksi.

Yhteistakuuerän suuruus tilinpäätöksessä on edellisen tilinpäätöksen mukainen määrä lisätynä vuotuisella korolla, jonka määrä on sama kuin 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu enimmäiskorko. Yhteistakuuerän määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin kolme prosenttia kyseisen vakuutuslajin tasoitusmäärällä ja yhteistakuuerällä vähennetystä vastuuvelasta paitsi jos tämä johtaisi pienempään yhteistakuuerään kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Yhteistakuuerä ei saa olla pienempi kuin kyseisen vakuutuslajin edellisen tilinpäätöksen mukainen luku.

6 §

Yhteisvastuullinen rinnakkaisvakuutus ja jälleenvakuutus

Jos vakuutuksen on antanut useampi vakuutusyhtiö yhteisesti ehdoin, että ne ovat vastuussa omasta ja toistensa puolesta, saadaan sellaisesta ehdosta huolimatta jättää vastuuvelkaan ottamatta osa, joka sopimuksen mukaan kuuluu toiselle suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, edellyttäen, etteivät ne ole selvitystilassa tai 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettussa asemassa.

Kun lasketaan jälleenvakuuttajien osalle tulevaa osuutta vastuuvelasta, on käytettävä samoja tämän luvun 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja perusteita kuin koko vastuuvelkaa laskettaessa, jollei jälleenvakuutussopimusten luonteen tai ehtojen takia toisenlaisen menettelyn käyttäminen ole perusteltua. Jälleenvakuuttajien osuus vastuuvelasta on kuitenkin aina arvioitava sillä tavalla, että myös vakuutusyhtiön omalle vastuulle jäävä osuus vastuuvelasta toteuttaa 1 §:n 2 momentissa esitetyn vaatimuksen.

7 §

Henkivakuutusyhtiön vastuuvelan laskentaperiaatteet

Henkivakuutusyhtiön vastuuvelkaa laskettaessa on otettava vastuuvelan turvaavuutta silmällä pitäen riittävällä tavalla huomioon laskennan kannalta oleellisten tekijöiden epäsuotuisa vaihtelu.

Yksittäisen vakuutuksen osuus yhtiön vakuutusmaksuvastuusta on oltava aina ainakin yhtä suuri kuin vakuutussopimuksen mukainen takaisinostoarvo. Myös sellaiset lisäedut, joita ei takaisinoston yhteydessä ole luvattu suorittaa, on varattava vastuuvelkaan.

Tulevaisuudessa annettavat lisäedut on otettava huomioon tavalla, joka vastaa vastuuvelkalaskelmien perusteena olevia arvioita ja yhtiön lisäetujen määrittelytapaa.

Vakuutusten hankintamenojen jaksottamiseksi vakuutusmaksuvastuusta voidaan vähentää

määrä, jolla vakuutusten kuormitustulojen pääoma-arvo ylittää hoitokulujen pääoma-arvon ja mahdollisen hankintamenojen aktivoinnin.

Vakuutuskannan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset voidaan myös ottaa huomioon epäsuorasti vähentämällä tulevista tuotoista vakuutuksen hallintokustannuksia varten perittävät erät, jollei turvaavuus edellytä toisenlaista menettelyä.

Vastuuvelan laskentaperiaatteita ei saa vaihdella vuosittain siten, että se pienentäisi oleellisesti vuositulosten vertailukelpoisuutta tai aiheuttaisi tarpeetonta vaihtelua vakuutuksenottajille palautettavan ylijäämän tasossa.

8 §

Henkivakuutusyhtiön vastuuvelan laskennassa käytettävä korko ja koron enimmäismäärä

Henkivakuutusyhtiön vastuuvelkaa laskettaessa käytettävä korko on valittava turvaavasti. Vastuuvelkalaskelmissa käytettävä korko voidaan valita vastuuvelkaa kattavan omaisuuden tuottotason mukaan tekemällä siitä turvaavuuden kannalta riittävä vähennys. Jatkuvamaksuisten sopimusten osalta on otettava huomioon myös tulevien maksujen sijoittamisesta saatavien tuottojen taso. Samoin tuottotasoa on korjattava tulevien sijoitusten tuottoa vastaavaksi siltä osin kuin vastuuvelkaa kattavien sijoitusten kesto on lyhyempi kuin vastuuvelan kesto.

Vastuuvelan laskennassa käytettävässä enimmäiskorossa on otettava huomioon pitkäaikaisten korkealaatuisten tai valtion pitkäaikaisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuotto.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua, vastuuvelkaa laskettaessa käytettävän koron enimmäismäärää ei sovelleta sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin eikä vakuutuksiin, joiden oikeudesta lisäetuihin ei ole määräystä vakuutussopimuksessa. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vastuuvelka määräytyy siihen liitettyjen sijoituskohteiden arvonnekehityksen mukaisesti.

Sellaisten vakuutusten osalta, joiden oikeudesta lisäetuihin ei ole määräystä vakuutussopimuksessa, vastuuvelkalaskelmissa käytettävä korko saa olla enintään 90 prosenttia niiden kat-

teena olevan omaisuuden odotetusta tuottoprosentista.

9 §

Vahinkovakuutusyhtiön vastuuvelan laskentaperiaatteet

Vahinkovakuutusyhtiö voi käyttää vastuuvelan laskennassa tilastollisia menetelmiä, jos yhtiö kykenee selvittämään käyttämiensä tilastollisten menetelmien asianmukaisuuden oman aineistonsa perusteella tai tilastoaineistolla, joka on kerätty sen omaa vakuutuskantaa vastaaviksi katsottavista vakuutuskannoista.

Eläkemuotoisten korvausten vastuuvelka lasketaan henkivakuutuksessa sovellettavin menetelmin.

10 §

Vahinkovakuutusyhtiön vastuuvelan laskennassa käytettävä korko, koron enimmäismäärä ja korkoutus

Korkoutuksen käyttö on sallittu eläkemuotoisten korvausten vastuuvelan laskennassa.

Korkoutusta voidaan käyttää muissa vastuuvelkalaskelmissa, jos seuraavat edellytykset ovat olemassa:

- 1) korkoutuksen vaikutus on selvitettävissä;
- 2) vahinkoryhmän keskimääräisen selviämisaian arvioidaan olevan vähintään neljä vuotta;
- 3) vakuutusyhtiö ottaa huomioon kokonaiskorvausmenoa arvioidessaan kaikki sitä mahdollisesti lisäävät tekijät; sekä
- 4) vakuutusyhtiö pystyy johtamaan käyttämänsä laskentamallin luotettavasti omasta aineistostaan tai omaa vakuutuskantaansa vastaaviksi katsottavista vakuutuskannoista laaditusta tilastoaineistosta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa korkoutus tulee suorittaa turvaavalla tavalla. Käytettävä korko ei saa ylittää vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen keskimääräisenä arvioituna selviämisaikana.

Vastuuvelan laskennassa käytettävässä enimmäiskorossa on lisäksi otettava huomioon pitkäaikaisten korkealaatuisten tai valtion pitkäaikaisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuotto.

Noudatettavasta korkoutustavasta on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle etukäteen. Edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa korkoutusmenetelmä on esitettävä yhtiön taseen liitetiedoissa.

11 §

Vastuuvelan laskuperusteiden toimittaminen Vakuutusvalvontavirastolle

Vakuutusyhtiön on toimitettava 1 §:ssä tarkoitettut vastuuvelan laskuperusteet Vakuutusvalvontavirastolle ennen niiden käyttöönottoa.

Asetukset ja poikkeusluvut

12 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään:

- 1) miten 4 §:ssä tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärä, tasoitusmäärän ala- ja yläraja ja tasoitusmäärän muutos lasketaan sekä miten tasoitusmäärän laskuperusteet laaditaan; ja
- 2) 8 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitettun koron enimmäismäärästä.

13 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta erityisistä syistä antaa luvan siihen, että:

- 1) rinnakkaisvakuutustapauksessa 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toisen vakuutusyhtiön vastuulle kuuluva osa voidaan jättää yhtiön vastuuelkaan ottamatta, vaikka suomalainen vakuutusyhtiö tai ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö on selvitystilassa tai 25 luvun 9 §:ssä tarkoite-

tussa asemassa taikka jos mainittu toinen vakuutusyhtiö on ETA-alueen ulkopuolinen vakuutuslaitos; ja

2) vastuuvelan laskennassa käytettävä korko määritellään vastuovelkaa kattavan omaisuuden tuottotason mukaan, jos vakuutusopimuksessa on määrätty, että vakuutuksen lisäedut määräytyvät juuri tämän omaisuuden tuoton mukaisesti; korko on tällöin valittava turvaavasti siten, ettei muiden ylijäämän jakoon osallisten vakuutusten lisäetujen taso vaarannu.

10 luku

Vastuuvelan kattaminen

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *OECD-valtiolla* Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvaa valtiota;

2) *velkasitoumuksella* velkasitoumukseen perustuvaa lainasaamista ja muuta saamista sekä joukkovelkakirjalainaa ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä, ei kuitenkaan osaketta, osuutta, johdannaissopimusta eikä sellaista sitoumusta, jolla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla; mitä tässä luvussa säädetään velkasitoumuksesta, koskee myös sille kertynyttä korkoa;

3) *kiinteistöyhteisöllä* yhteisöä, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on suoraan tai välillisesti omistaa ETA-valtiossa sijaitsevia kiinteistöjä tai rakennuksia vuokraoikeuksineen;

4) *sijoitusrahastolla* koti- tai ulkomaista yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa sijoitusrahastoa tai muuta yhteissijoitusyrittä;

5) *luottolaitoksella* ETA-valtiossa toimiluvan saanutta julkisen valvonnan alaista luottolaitosta;

6) *julkisella kaupankäynnillä* arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkis-

ta kaupankäyntiä ja siihen rinnastettavaa kaupankäyntiä muussa valtiossa; ja

7) *vakuudettomalla velkasitoumuksella* velkasitoumusta, johon ei liity vakuutta, joka 7—11 §:n mukaan voitaisiin sellaisenaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi.

Vastuuvelan kattaminen

2 §

Vastuuvelan kattaminen ja luetteloiminen

Vakuutusyhtiön on katettava vastuuvelkansa ja luetteloitava vastuuvelan kate siten kuin tässä luvussa säädetään.

Vastuuvelkaa katettaessa ja tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon, millaista vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa, ja tämän mukaisesti huolehdittava katteeseen kuuluvien varojen varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, vakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioikeuden tuottama tai muu etuoikeus vakuutusyhtiön omaisuuteen.

3 §

Katettavan vastuuvelan määrä

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vastuuvelasta (*vastuuvelan kokonaismäärä*) seuraavat erät:

1) annetun jälleenvakuutustoiminnan osalta jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus, joka saa olla yhteensä enintään 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä; sellaisten vahinkovakuutusluokkien osalta, joiden vastuuvelkaan sisältyy pääomitettuja eläkeitä, voidaan yhden jälleenvakuuttajan osuutena vähentää enintään 10 prosenttia mainitun vakuutusluokan vastuuvelan kokonaismäärästä;

jälleenvakuuttajan vastuulla olevaa osuutta ei kuitenkaan voida vähentää, jos jälleenvakuutuksenantaja on selvitystilassa tai konkurssissa taikka muutoin on todennäköistä, ettei jälleenvakuuttaja pysty vastaamaan sitoumuksistaan; Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä valvonnallisista syistä enintään 2 vuoden määräajaksi rajoittaa yksittäisen vakuutusyhtiön oikeutta vähentää annettua jälleenvakuutustoimintaa vastaavaa osuutta vastuuvulkaa katettaessa;

2) saatua jälleenvakuutustoimintaa vastaava osuus sitä vastaavien jälleenvakuutustalletesäämistien määrään saakka;

3) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset;

4) niiden vakuutuksen kohteena olevien vahingoittuneiden esineiden arvo, joiden omistusoikeus siirtyy tai on siirtynyt vakuutusyhtiölle;

5) luottovakuutustoiminnan tunnettuihin vakuutustapahtumiin liittyvät yhtiön hallussa olevat vastavakuudet; sekä

6) vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot, jotka on aktivoitu taseen vastaaviin.

4 §

Vastuuvulan katteeksi hyväksyttävät varat

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu osa vastuuvulasta on katettava tässä pykälässä säädettyihin omaisuuslajeihin kuuluvien varain.

Vastuuvulan katteena olevat varat on arvosettava käypään arvoon vähennettynä niitä hankittaessa syntyneillä veloilla (*katearvo*). Jos vakuutusyhtiön vastuuvulan katteena olevaan omaisuuteen kohdistuu 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu panttioikeuden tuottama tai muu etuoikeus, omaisuuden käyvästä arvosta on myös vähennettävä pantti- tai muun etuoikeuden käypä arvo.

Vastuuvulan katteen on oltava:

1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;

2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamisia;

3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistussuosuuksia sekä pääomalainoja ja muita sitoumuksia, joilla on huonompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla;

4) osuuksia sijoitusrahastoissa;

5) kiinteistöjä, rakennuksia vuokraoikeuksiin ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen perustuvia oikeuksia, kuten vuokra- ja käyttöoikeuksia, jotka on kirjattu erityisinä oikeuksina kiinteistörekisteriin, osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä; sekä rakennusaikaisia saamisia kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa katteen haltijana olevalla vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta;

6) muita arvopapereita;

7) ensi- ja jälleenvakuutustoiminnasta johtuvia saamisia vakuutuksenottajilta, vakuutuksenantajilta ja vakuutusedustajilta; saatavat vakuutuksenottajilta ja vakuutusedustajilta voidaan hyväksyä vastuuvulan katteeksi vain, jos niiden erääntymisestä on kulunut enintään kolme kuukautta;

8) verotuksessa vahvistettuja verosaamisia ja muita saamisia valtioilta sekä muilta julkisyhteisöiltä;

9) saamisia takuurahastoilta;

10) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aiineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

11) rahaa ja pankkisaamisia, talletuksia luotolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia; sekä

12) siirtosaamisia, kuten kertyneitä korkoja, kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita.

5 §

Vastuuvulan katetta koskevat rajoitukset ja edellytykset

Vastuuvulka voidaan kattaa ainoastaan 4 §:ssä luetelluilla varoilla. Näiden on kuuluttava johonkin 7—11 §:ssä lueteltuun omaisuusryhmään lukuun ottamatta johdannaissopimuksia, joista säädetään 15 §:ssä.

Vastuuvulka voidaan kattaa tiettyyn omaisuusryhmään kuuluvalla omaisuudella enintään 7—11 ja 15 §:ssä säädettyyn määrään saakka. Kuhunkin 7—11 §:ssä lueteltuun omaisuusryhmään kuuluvien varojen enimmäismäärä laske-

taan 3 §:ssä tarkoitetusta vastuuvelan kokonaismäärästä.

Vastuuvelan katteena olevia varoja koskevista muista rajoituksista ja edellytyksistä säädetään 12—14 §:ssä, 15 §:n 2 ja 3 momentissa ja 16—20 §:ssä.

6 §

Katteen luetteloiminen ja kateluettelon liite sekä katteeseen kuuluvien varojen säilyttäminen

Kateluetteloon on merkittävä:

1) vastuuvelan kokonaismäärä, siitä tehtävät vähennykset sekä katettavan vastuuvelan määrä 3 §:n mukaisesti;

2) vastuuvelan kate ryhmiteltynä 7—11 ja 15 §:n mukaisesti; sekä

3) 12—20 §:n mukaisten edellytysten ja rajoitusten täyttyminen.

Katteeseen kuuluvia varoja koskevat asiakirjat on säilytettävä luotettavalla tavalla katteenhaltijan, ETA-alueella toimiluvan saaneen toisen vakuutusyhtiön, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen taikka rahastoyhtiön hallussa. Jos arvopaperi kuuluu arvo-osuusrekisteriin, rekisterin on oltava julkisessa valvonnassa ETA-alueella. OECD-valtiot ja muut valtiot rinnastetaan ETA-valtioihin 19 §:n 2 momentin mukaisesti myös katteeseen kuuluvien varojen säilyttämisen osalta.

Kateluettelon liitteeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

1) 2 §:n 3 momentissa tarkoitetut esineoikeuden alaiset saatavat; ja

2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu etuoikeus kohdistuu.

Vastuuvelan katteena olevan omaisuuden enimmäismäärät omaisuusryhmittäin

7 §

Velkasitoumukset, joista vastaa valtio, kunta, vakuutusyhtiö tai luottolaitos (koko määrä)

Vastuuvelan koko määrä voidaan kattaa:

1) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, Ahvenanmaan maakunta tai kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio;

2) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on ETA-valtiossa sijaitseva kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisönä toimiva seurakunta tai muu niihin rinnastettava alueellinen julkisyhteisö, jolla tai jonka jäsenillä on veronkanto-oikeus;

3) velkasitoumuksilla, joissa velallisena tai takaajana on luottolaitos taikka ETA-valtiossa toimiluvan saanut vakuutusyhtiö; tai

4) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on 3 kohdassa tarkoitetun vakuutusyhtiön antamia henkivakuutuksia enintään niiden takaisinostoarvoon saakka tai 1—3 kohdassa tarkoitettuja velkasitoumuksia.

8 §

Muut velkasitoumukset (50 %)

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 50 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa velkasitoumuksilla:

1) joissa velallisena on yhteisö, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa ja jonka osakkeilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa;

2) joilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa; tai

3) joiden panttivakuutena on tässä pykälässä tarkoitettuja velkasitoumuksia.

9 §

*Osakkeet ja niihin rinnastettavat sijoitukset
(50 %)*

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 50 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa:

1) osakkeilla, osuuksilla ja muilla yhteisöjen liikkeeseen laskemilla arvopapereilla, joilla käydään julkisesti kauppaa ETA-valtiossa lukuun ottamatta 8 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

2) osakkeilla, osuuksilla ja muilla yhteisön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla yhteisöissä, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa lukuun ottamatta 8 §:ssä tarkoitettuja velkasitoumuksia;

3) edellä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen ottamilla pääomalainoilla ja muilla sitoumuksilla, joilla on huonompi etuoikeus kuin yhteisön muilla sitoumuksilla; tai

4) velkasitoumuksilla, joiden panttivakuutena on tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita.

10 §

*Kiinteistöt ja niihin rinnastettavat sijoitukset
(40 %)*

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 40 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa:

1) ETA-valtiossa sijaitsevilla kiinteistöillä tai rakennuksilla vuokraoikeuksineen;

2) 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitetuilla ETA-valtiossa sijaitseviin kiinteistöihin kohdistuvilla oikeuksilla;

3) osakkeilla ja osuuksilla kiinteistöyhteisöissä;

4) velkasitoumuksilla ja rakennusaikaisilla saamisilla kiinteistöyhteisöiltä, joissa katteen haltijana olevalla vakuutusyhtiöllä on määräämisvalta; sekä

5) velkasitoumuksilla, joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys ETA-valtiossa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen tai tällaiseen omaisuuteen kohdistuvaan 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun oikeuteen taikka joiden panttiva-

kuutena on mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia.

11 §

Muut sijoitukset (25 %)

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 25 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa muilla kuin 7—10 §:ssä mainituilla varoilla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävä enimmäismäärä, laskettuna prosentteina vastuuvelan kokonaismäärästä, on:

1) ensi- ja jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat saamiset vakuutuksenottajilta ja -antajilta sekä vakuutusedustajilta yhteensä 25 prosenttia, yksittäiseltä vakuutuksenottajalta tai -antajalta 5 prosenttia, vakuutusedustajilta yhteensä 5 prosenttia ja yksittäiseltä vakuutusedustajalta 1 prosentti;

2) verotuksessa vahvistetut tai muut vastaavat saamiset ETA-julkisyhteisöiltä yhteensä 25 prosenttia ja muulta yksittäiseltä julkisyhteisöltä kuin ETA-valtiolta yhteensä 10 prosenttia;

3) saamiset ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden takuurahastoilta yhteensä 3 prosenttia;

4) taseen siirto- ja muut saamiset yhteensä 5 prosenttia, joista yksi yksittäinen saaminen voi olla enintään 1 prosentti;

5) vakuutusyhtiön omassa hallussa olevat käteisvarat yhteensä 3 prosenttia;

6) velkasitoumukset, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään alusrekisteriin merkittyyn alukseen, yhteensä 5 prosenttia ja yksittäisen aluksen osalta 2 prosenttia;

7) velkasitoumukset, joiden vakuutena on kiinnitys ETA-valtiossa pidettävään ilma-alusrekisteriin merkittyyn ilma-alukseen, yhteensä 5 prosenttia ja yksittäiseen ilma-aluksen osalta 2 prosenttia;

8) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahastojen rahasto-osuudet yhteensä 25 prosenttia, joista sellaisia rahasto-osuuksia, joiden osuus vastuuvelan katteesta ylittää

2,5 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä, voi olla enintään 10 prosenttia; sekä

9) muut 4 §:ssä tarkoitetut varat 10 prosenttia.

*Vastuvelan katetta koskevat muut edellytykset
ja rajoitukset*

12 §

Sijoitusrahastojen rahasto-osuudet

Osuudet sijoitusrahastoissa luetaan 7—11 §:ssä tarkoitettuihin omaisuusryhmiin ja lasketaan mukaan 7—11 §:ssä määrättyihin enimmäismääriin siten kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

Jos sijoitusrahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu yhteen 7—10 §:n mukaiseen omaisuusryhmään, luetaan rahasto-osuudet tähän omaisuusryhmään.

Muut kuin 2 momentissa tarkoitetut rahasto-osuudet luetaan 11 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettuihin muihin sijoituksiin.

Poiketen siitä, mitä edellä 2 ja 3 momentissa säädetään, osuudet sijoitusrahastoissa, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa ja joihin sovelletaan siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2001/107/EY sekä arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2001/108/EY sopeutettua kansallista lainsäädäntöä luetaan kuitenkin 9 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään, jollei yli 70 prosenttia sijoitusrahaston varoista ole sijoitettu 7 tai 8 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään, jolloin

tämän sijoitusrahaston rahasto-osuudet luetaan 7 tai 8 §:ssä tarkoitettuun omaisuusryhmään.

Katettavasta vastuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä, voidaan sijoittaa yhteen sijoitusrahastoon. Jos kyse on 3 momentissa tarkoitetuista rahasto-osuuksista, yhteen sijoitusrahastoon voidaan sijoittaa enintään määrä, joka vastaa 5 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä.

13 §

Arvopaperit, joilla ei käydä julkisesti kauppaa

Katettavasta vastuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa osakkeilla, muilla osakkeisiin rinnastettavilla arvopapereilla ja sellaisilla sitoumuksilla, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla sitoumuksilla, tai joukkovelkakirjoilla, joilla ei käydä julkisesti kauppaa.

Tämän pykälän 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta:

1) joukkovelkakirjoihin, joista 7 §:n 1—3 kohdan mukaan vastaa valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö; eikä

2) 10 §:ssä tarkoitettuihin sijoituksiin.

Tämän pykälän 1 momenttia ei myöskään sovelleta 12 §:ssä tarkoitettuihin sijoitusrahasto-osuuksiin, ellei kyseessä ole sijoitusrahasto, jonka varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu muihin arvopapereihin, joilla ei käydä julkisesti kauppaa. Vaikka sijoitusrahaston varoista yli 70 prosenttia olisi sijoitettu arvopapereihin, joilla ei käydä julkista kauppaa, tämän pykälän 1 momenttia ei sovelleta, jos yli 70 prosenttia sijoitusrahaston varoista on sijoitettu 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuihin velkasitoumuksiin.

14 §

Vakuudettomat velkasitoumukset

Katettavasta vastuvelasta enintään määrä, joka vastaa 5 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa vakuudettomilla velka-

sitoumuksilla. Sijoituksella yhteen tässä pykälässä tarkoitettuun vakuudettomaan velkasitoumukseen tai useisiin saman velallisen antamiin vakuudettomiin velkasitoumuksiin voidaan katata enintään määrä, joka vastaa 1 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä.

Tämän pykälän 1 momenttia ei kuitenkaan sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa 7 §:n 1—3 kohdan mukaan velallisenä on valtio, kunta, vakuutusyhtiö, luottolaitos tai muu niihin rinnastettava yhteisö; eikä

2) joukkovelkakirjalainoihin ja muihin pääomamarkkinavälineisiin.

15 §

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia voidaan käyttää vastuvelan katteena, jos ne pienentävät sijoitusriskiä tai mahdollistavat sijoitusten tehokkaan hoidon.

Johdannaissopimusten kohde-etuuksien yhteismäärä voi olla enintään yhtä suuri kuin vastuvelan katteeksi hyväksyttävien 8 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen raha- ja pääomamarkkinavälineiden sekä osakkeiden ja osuuk-sien yhteismäärä.

Johdannaissopimukset on arvostettava varovaisesti.

16 §

Sijoitukset yhteen kiinteistöön

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa sijoituksella yhteen kiinteistöön tai rakennukseen vuokraoikeuksineen taikka useaan niin lähellä toisiaan sijaitsevaan kiinteistöön tai vuokraoikeuteen ja rakennukseen, että niitä voidaan pitää yhtenä sijoituksena.

Tätä rajoitusta sovelletaan myös kaikkiin 4 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin oikeuksiin tai saamisiin, jotka kohdistuvat yhteen tai useaan 1 momentin mukaisesti yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteistöön tai rakennukseen vuokraoikeuksineen, sekä velkasitoumuksiin, joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys yhteen tai useaan 1 momentin mukaisesti yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteistöön, rakennukseen vuokraoikeuksineen tai niihin kohdistuviin oikeuksiin.

17 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Katettavasta vastuuvelasta enintään määrä, joka vastaa 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, voidaan kattaa sijoituksella yhteen yhteisöön. Sijoituksena yhteen yhteisöön pidetään sijoituksia:

1) tämän yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin sekä sen pääomalainoihin;

2) saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin; sekä

3) eri velallisten antamiin velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia yhteen yhteisöön tai yhden yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Sijoituksella sellaisiin yhden yhteisön osakkeisiin, muihin niihin rinnastettaviin arvopapereihin sekä sen pääomalainoihin, joilla ei käydä julkisesti kauppaa, voidaan kattaa enintään määrä, joka vastaa 2 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Jos yhteisön osakkeilla käydään julkisesti kauppaa, vakuutusyhtiö voi korottaa 1 momentissa tarkoitettua sijoituksen osuuden vastuuvelasta enintään 10 prosenttiin vastuuvelan kokonaismäärästä. Edellytyksenä korottamiselle on, että sellaiset sijoitukset yhteen yhteisöön, johon kuhunkin sijoitettu määrä vastaa vähintään 5 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä, eivät yhteenlaskettuna saa ylittää määrää, joka vastaa 40 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takajana on 7 §:n 2 kohdassa tarkoitettu yksittäinen kunta, kuntayhtymä, seurakunta tai muu alueellinen julkisyhteisö, vastuuvelasta voidaan tämän pykälän 1 momentin rajoituksen estämättä

sijoittaa enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä.

Jos tässä pykälässä tarkoitettuun velkasitoumukseen liittyy vakuus, joka 7—10 §:n mukaan voitaisiin sellaisenaan hyväksyä vastuuvelan katteeksi, velkasitoumusta ei vakuuden määrään saakka oteta huomioon tämän pykälän mukaisia enimmäisrajoja sovellettaessa.

Tätä pykälää ei sovelleta:

1) velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, Ahvenanmaan maakunta tai sellainen kansainvälinen yhteisö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio; eikä

2) 12 §:n mukaisiin osuuksiin sijoitusrahastoissa.

18 §

Valuutariskin rajoittaminen

Vastuuvelka on katettava sen valuutan määräisin varoin, jossa vakuutusyhtiön on täytettävä vakuutussopimuksiin perustuvat sitoumuksensa.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos vakuutusyhtiö sen mukaan olisi velvollinen pitämään varoja tiettyinä valuuttana määrän, joka vastaa enintään 7 prosenttia muina valuuttoina olevista vastuuvelan katteeseen luetuista varoista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, enintään 20 prosenttia tiettyssä valuutassa täytettäviä sijoituksia vastaavan vastuuvelan katteesta saa olla muita varoja kuin tämän valuutan määräisiä tai varoja, jotka on suojattu valuuttakurssien muutoksilta.

ETA-valtion valuutassa täytettäviä sitoumuksia vastaava vastuuvelka voidaan kattaa myös euromääräisin varoin.

19 §

Vastuuvelan kattaminen ETA:n ulkopuolisilla sijoituksilla

Jos katettava vastuuvelka liittyy ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, myös vastuuv

velan katteen on sijaittava ETA-valtiossa 2 momentissa säädettyin poikkeuksin.

Jos katettava vastuuvelka liittyy ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, myös Euroopan talousalueeseen kuulumattomat OECD-valtiot rinnastetaan ETA-valtioon, jos kyse on 7—10 §:ssä ja 11 §:n 2 momentin 1, 8 ja 9 kohdassa tarkoitetuista sijoituksista. Näillä sijoituksilla voidaan kuitenkin kattaa enintään määrä, joka vastaa 10 prosenttia tässä momentissa tarkoitettun vastuuvelan kokonaismäärästä. Tämän rajoituksen piiriin ei kuitenkaan lasketa mukaan valtioiden ja niihin rinnastettavien yhteisöjen antamia tai takaamia velkasitoumuksia, joilla voidaan 7 §:n 1 kohdan mukaisesti kattaa vastuuv

lan koko määrä.

Jos katettava vastuuvelka liittyy muussa OECD-valtiossa kuin ETA-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, OECD-valtio rinnastetaan ETA-valtioon.

Jos katettava vastuuvelka liittyy muussa valtiossa kuin OECD-valtiossa sijaitseviin vakuutusriskeihin, OECD-valtiot ja valtio, jossa vakuutusriski sijaitsee, rinnastetaan ETA-valtioon.

Arvopaperin katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa sen liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka. Lisäksi arvopaperin katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos sillä käydään julkista kauppaa jossain ETA-valtiossa.

Edellä 12 §:n 4 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin sovelletaan tämän pykälän 5 momenttia. Muiden 12 §:ssä tarkoitettujen sijoitusrahastojen katsotaan sijaitsevan ETA-valtiossa, jos rahastoyhtiöllä tai muulla sijoitusrahaston varoja hallinnoivalla yhteisöllä on kotipaikka ETA-valtiossa, ja jos sijoitusrahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu OECD-valtiossa sijaitseviin varoihin.

20 §

Tytäryhteisön osakkeet

Vakuutusyhtiön tytäryhteisön osakkeita tai muita tuotoiltaan vaihtelevia omistusosuuksia

saa lukea vakuutusyhtiön vastuuvelan katteeseen vain, jos:

1) tytäryhteisön tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa 4 §:ssä tarkoitettuja varoja (*omistusyhteisö*); tai

2) tytäryhteisö on vakuutusyhtiön palveluyritys.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa vakuutusyhtiölle luvan lukea tilapäisesti katteeseen muunkin kuin 1 momentissa tarkoitettun tytäryhteisön osakkeet tai osuudet, jos osakkeet tai osuudet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena ETA-valtiossa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee vastaavasti tytäryhteisölle annettua pääomalainaa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun omistusyhteisön varat luetaan 7—19 §:ää sovellettaessa mukaan vakuutusyhtiön varoihin siinä suhteessa kuin vakuutusyhtiö omistaa tytäryhteisön osakkeita, jäsenosuuksia tai yhtiöosuuksia. Tällöin niihin sijoituksiin, jotka vakuutusyhtiö on tehnyt tytäryhteisöön, ei sovelleta 13 eikä 17 §:ää.

Vastuuvelan kattamista koskevien säännösten soveltaminen eräissä tapauksissa

21 §

Jälleenvakuutusyhtiön vastuuvelan kattaminen

Jälleenvakuutusyhtiön on katettava vastuuvetskansa siten kuin 2 §:n 2 momentissa säädetään ja luetteloitava vastuuvelan kate. Jälleenvakuutuksesta ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 92/49/ETY sekä direktiivien 98/78/EY ja 2002/83/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/68/EY 2 artiklan 1 kohdan p alakohdassa tarkoitettulta erillisyyhtiöltä olevala saatavalla voidaan kattaa jälleenvakuutusyhtiön katettavasta vastuuvelasta enintään 11 §:n 2 momentin 9 kohdassa säädetty määrä. Jälleenvakuutusyhtiöihin ei sovelleta muita tämän luvun säännöksiä.

22 §

Sijoitussidonnaiset vakuutukset

Vakuutusluokista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetka on katettava siten kuin tässä pykälässä ja 4 §:ssä säädetään.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetka on katettava vähintään 95 prosenttisesti näiden vakuutusten arvonekehityksen määrääviin sijoituskohteisiin kuuluvien varoin. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonekehityksen määrääviin sijoituskohteisiin saa kuulua edellä 4 §:n mukaisia omaisuuseriä edellyttäen, että mainituille omaisuuserille voidaan jatkuvasti määrittää arvo ja että omaisuuserät voidaan muuttaa rahaksi vakuutuksen sopimusehtojen mukaisesti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteeseen ei kuitenkaan saa kuulua vakuutusyhtiön omia osakkeita tai osuuksia.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetlan kate on eriytettävä vakuutuksenantajan muun vastuuvetlan katteesta. Vastuuvetlan kate on luetteloitava ja säilytettävä noudattaen mitä 6 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jos sijoitussidonnaiseen vakuutukseen sisältyy sijoitetun pääoman säilymistä koskeva vakuutusyhtiön antama lupaus tai muu yhtiön takaama etuus, kyseisestä lupauksesta tai etuudesta johtuvan vastuuvetlan lisäys on katettava noudattaen 3—20 §:n säännöksiä. Tämän momentin mukaiseen vastuuvetlan lisäyksen katteeseen ei sovelleta 3 momenttia.

Asetukset, määräykset ja poikkeusluvat

23 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää:

1) että tietyt 4 §:n mukaiset katteeseen hyväksyttävät varat arvostetaan niiden käyvästä arvosta poikkeavasti, jos se on omaisuuslajin luontee-

seen liittyvän käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta vastaavasta erityisestä syystä välttämätöntä; sekä

2) 11 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettujen varojen osalta vastuuvelan katteeksi hyväksyttävistä varoista, jos se on näiden varojen erityisen riskillisyyden vuoksi välttämätöntä.

24 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 6 §:n 1 ja 2 momentin mukaisen kateluettelon muodosta ja säilyttämisestä, omaisuuserien merkitsemisestä sekä laatimis- ja merkitsemisajankohdista;

2) muun yhteisön rinnastamisesta 7 §:n 3 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen tai vakuutusyhtiöön, mikäli rinnastettavan yhteisön vastuunkantokykyä voidaan pitää vastaavana;

3) johdannaissopimusten käyttämisestä vastuuvelan katteena 15 §:n mukaisesti; sekä

4) 22 §:ssä tarkoitettujen sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitusriskin seurannasta.

25 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäistapauksissa vakuutusyhtiön hakemuksesta erityisistä syistä enintään 2 vuoden määräajaksi:

1) antaa luvan siihen, että 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu jälleenvakuutuksenantajien vastuulla oleva osuus annetun jälleenvakuutustoiminnan osalta saa olla yhteensä enintään 100 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

2) antaa luvan vähentää 3 §:n 1 kohdan kielosta huolimatta selvitystilassa tai konkurssissa olevan taikka muutoin todennäköisesti sitoumuksistaan vastaamaan kykenemättömän jälleenvakuutuksenantajan osuus vastuuvelan kokonaismäärästä Vakuutusvalvontaviraston vahvistamaan määrään saakka, joka ei voi olla

enempää kuin 20 prosenttia vastuuvelan kokonaismäärästä;

3) antaa luvan vähentää muita kuin 3 §:ssä tarkoitettuja omaisuuseriä vastuuvelan kokonaismäärästä, jos vähennettävät omaisuusyerät ovat tosiasiallisesti jonkun muun kuin vakuutusyhtiön vastuulla vastaavalla tavalla kuin 3 §:ssä luetellut omaisuusyerät;

4) hyväksyä vastuuvelan katteeksi yksittäisiä omaisuuseriä, jotka eivät kuulu 4 §:ssä lueteltuihin omaisuuslajeihin, mutta ovat riskiltään samankaltaisia; sekä

5) korottaa 14 §:n mukaisia enimmäismääriä vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 8 prosenttiin ja yhden vakuudettoman velkasitoumuksen tai useiden saman velallisen antamien vakuudettomien velkasitoumusten osalta enintään 2 prosenttiin vastuuvelan kokonaismäärästä.

11 luku

Toimintapääoma ja takuumäärä

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin 2—6 §:ssä säädetään.

Vakuutusyhtiön on täytettävä jatkuvasti tämän luvun mukaiset toimintapääomavaatimukset.

2 §

Toimintapääomaan luettavat erät

Vakuutusyhtiön toimintapääomaan luetaan:

1) 4 §:ssä säädetyin rajoituksin maksettu osakepääoma tai maksettu pohjarahasto ja takuumäärä;

2) 4 §:ssä säädetyn rajoituksin yhtiön hakemuksesta, Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella ja kun 25 prosenttia osakepääomasta tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä on maksettu, puolet maksamatta olevasta osakepääoman määrästä tai pohjarahaston ja takuupääoman yhteismäärästä;

3) sidotun ja vapaan oman pääoman rahastot;

4) tilikauden ja edellisten tilikausien voitto;

5) kirjanpitolain 5 luvun 12 §:n 1 momentin nojalla taseeseen merkitty poistoero ja saman luvun 15 §:ssä tarkoitetut vapaaehtoiset varaukset;

6) taseen omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen positiivinen erotus siltä osin kuin sitä ei voida pitää luonteeltaan poikkeuksellisena;

7) yhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella, 3 §:ssä säädetyn ehdoin ja 4 §:ssä säädetyn rajoituksin, täysin maksettu pääoma yhtiön vähintään viideksi vuodeksi tai vähintään viiden vuoden irtisanomisajalla ottamasta pääomalainasta;

8) 4 §:ssä säädetyn rajoituksin toiminnassa olevan keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön 14 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu kyseiseksi tilikaudeksi määrättävissä oleva lisämaksu, josta voidaan kuitenkin ottaa huomioon korkeintaan puolet enimmäismaksujen ja perittyjen maksujen erotuksesta;

9) henkivakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella yhtiön noudattamien kustannuskuormitusperusteiden mahdollistama määrä vakuutusten hankintamenoja, viraston hyväksymällä tavalla arvioituina ja siltä osin kuin niitä ei ole vähennetty vakuutusmaksuvastuusta tai aktivoitu taseen vastaviin; sekä

10) yhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella muut edellä esitettyihin eriiin rinnastettavat erät.

3 §

Pääomalainaa koskevat erityiset ehdot

Jotta 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalainaa voidaan laskea osaksi toimintapääomaa, sen

tulee täyttää 15 luvun 2 §:ssä säädetty ehdot. Lisäksi:

1) muussa tapauksessa kuin vakuutusyhtiön purkautuessa tai konkurssissa lainan pääoma saadaan palauttaa edellyttäen, että yhtiö pääoman palauttamisen jälkeen täyttää tämän luvun mukaiset vakavaraisuusvaatimukset;

2) lainasopimus ei saa sisältää määräystä, jonka mukaan muissa oloissa kuin vakuutusyhtiötä purettaessa tai konkurssissa velka on maksettava takaisin ennen sovittua eräpäivää; ja

3) lainasopimusta voidaan muuttaa vain vakuutusyhtiön hakemuksesta Vakuutusvalvontaviraston luvalla.

4 §

Toimintapääomaan luettavia eriä koskevat rajoitukset

Vakuutusyhtiön toimintapääomaan saa lukea seuraavia eriä yhteensä enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi:

1) 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettut pääomalainat; ja

2) 2 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut, sellaiset osakeyhtiölain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettut osakkeet, joiden oikeus jako-osattomaan hyvitykseen muodostuu tilikausittain ja siirtyy maksettavaksi sellaisten tilikausien osalta, joilta yhtiön tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja, seuraavan voitonjakokelpoisia varoja osoittavan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksamatta olevaa määrää saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettua lisämaksua saa lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 50 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi.

Edellä 1 momentissa luetelluista eristä 1 kohtaan sisältyviä määräajaksi otettuja pääomalainoja ja sellaisia 2 kohtaan sisältyviä osakkeita, joita koskee osakeyhtiölain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu yhtiöjärjestyksen lunastusmääräys, saa yhteensä lukea toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi. Toimintapääomaan luettavaa pääomalainojen määrää vähennetään tasaisesti kultakin alkavalta vuodelta, jos lainan jäljellä oleva laina-aika on vähemmän kuin viisi vuotta.

5 §

Toimintapääomasta vähennettävät erät

Toimintapääomasta on vähennettävä seuraavat erät:

- 1) tilikauden ja edellisten tilikausien tappio;
- 2) taseen omaisuuden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen positiivinen erotus;
- 3) voitonjakona jaettavaksi esitetty osa yhtiön vapaasta omasta pääomasta;
- 4) vakuutuksen hankintamenojen tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus siltä osin kuin se ylittää yhtiön kustannuskuormitusperusteiden mahdollistaman määrän;
- 5) aineettomien hyödykkeiden hankinnasta tuloslaskelmaan kuluksi merkitsemättä jätetty osuus;
- 6) jos yhtiön korvausvastuuta laskettaessa käytetään vahinkovakuutustoiminnan osalta korkoutusta, ilman korkoutusta lasketun korvausvastuun ja korkoutetun korvausvastuun erotus muiden kuin eläkevastuiden sekä vahinkovakuutusluokkien 1 ja 2 osalta;
- 7) kaikki sellaiset taseeseen merkitsemättömät velkoihin rinnastettavat erät, joiden suoritusvelvollisuutta on pidettävä todennäköisenä;
- 8) vieraasta sitoumuksesta annetut pantit ja kiinnitykset;
- 9) johdannaissopimuksista vakuutusyhtiölle koituva mahdollinen enimmäistappio; sekä

10) yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyhtiön osakkeiden, osuuksien, vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, jollei yhtiöön sovelleta 26 luvussa tarkoitettua valvontaa, ja yhtiön omistukset täyttävät 26 luvussa tarkoitettujen omistusyhteyden määritelmän taikka vaihtoehtoisesti vähentämiseen voidaan soveltaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta erikseen säädettyä vähennys- ja yhteenlaskumenetelmää.

6 §

Vakuutusvalvontaviraston toimivaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että 2 §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan 24 §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadinta-ajankohdan välillä.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä joko osittain tai kokonaan kieltää vakuutusyhtiötä lukemasta 2 §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi yhtiön toimintapääomaa.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

7 §

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on 8, 9 tai 11 §:ssä tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 19 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä säädetään 18 §:ssä.

8 §

Vakuutusmaksutuloon perustuva laskelma

Yhtiön viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulosta lasketaan yhteen 18 prosenttia ensimmäisestä 53 100 000 eurosta ja 16 prosenttia sen yli menevästä osasta. Tämä tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 10 §:ssä.

Edellä 1 momentissa esitetyssä laskelmassa vakuutusluokkien 11, 12 ja 13 vakuutusmaksutuloa korotetaan 50 prosenttia sekä ensivakuutus- että jälleenvakuutustoiminnan osalta. Tarvittaessa voidaan käyttää tilastollisia menetelmiä maksutulon kohdentamiseksi näihin luokkiin.

Jos yhtiön viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutuotto on suurempi kuin vakuutusmaksutulo, tehdään 2 ja 3 momentin mukainen laskelma käyttäen vakuutusmaksutulon sijasta vakuutusmaksutuottoa.

9 §

Korvauskuluihin perustuva laskelma

Yhtiön kolmen viimeksi kuluneen tilikauden korvauskulujen keskiarvosta lasketaan yhteen 26 prosenttia ensimmäisestä 37 200 000 eurosta ja 23 prosenttia sen ylimenevästä osasta. Näin saatu tulos kerrotaan suhdeluvulla, josta säädetään 10 §:ssä.

Jos vakuutukset ovat pääasiassa luotto-, myrsky-, raesade- tai hallavakuutuksia, 1 momentissa mainittu korvauskulujen keskiarvo lasketaan seitsemältä viimeksi kuluneelta tilikaudelta.

Edellä 1 momentissa olevassa laskelmassa vakuutusluokkien 11, 12 ja 13 korvauskuluja korotetaan 50 prosenttia sekä ensivakuutus- että jälleenvakuutustoiminnan osalta. Tarvittaessa voidaan käyttää tilastollisia menetelmiä korvauskulujen kohdentamiseksi näihin luokkiin.

10 §

Jälleenvakuutuksen vaikutus vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään

Edellä 8 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kolmen viimeksi kuluneen tilikauden omalle vastuulle jäävää korvauskulua vastaavaan korvauskuluun ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutusopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta taikka jälleenvakuutusopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa tai se on vähäistä, voi Vakuutusvalvontavirasto vaatia, että vahinkovakuutusyhtiö käyttää toimintapääoman vähimmäismäärää laskiessaan 1 momentissa tarkoitettua suurempaa suhdelukua kuin mitä saadaan 1 momentin perusteella.

11 §

Korvausvastuun määrään suhteutettu toimintapääoman vähimmäismäärä

Jos 7 §:ssä tarkoitettu 8 tai 9 §:n mukaisesti määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä on pienempi kuin edeltävän vuoden toimintapääoman vähimmäismäärä, on toimintapääoman vähimmäismäärän oltava vähintään edeltävän vuoden toimintapääoman vähimmäismäärä kerrottuna suhdeluvulla, joka saadaan, kun tilikauden lopun omalla vastuulla oleva korvausvastuu jaetaan tilikauden alun omalla vastuulla olevalla korvausvastuulla. Tämä suhdeluku ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 1.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

12 §

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä määräytyy laskemalla yhteen

13—16 §:n mukaisesti eri vakuutusluokkien osalta lasketut toimintapääoman vähimmäismäärät.

Toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 20 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

13 §

Henkivakuutusluokkien 1 ja 2 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Lukuun ottamatta vakuutusluokista annetun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vakuutuksia, henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen tämän pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset määrät.

Vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosentin osuus ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on edellä mainitun 0,3 prosentin sijasta kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useammaksi kuin kolmeksi mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

14 §

Henkivakuutusluokan 3 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvien vakuutusten osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla yhteen 2—5 momentin mukaiset määrät.

Jos vakuutusyhtiö vastaa sijoitusriskistä, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 4 prosen-

tin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä eikä vakuutusyhtiöllä ole oikeutta muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 1 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Vakuutusten, joiden riskisumma on nollaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa lasketaan 0,3 prosentin osuus, ja saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla.

Jos vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä ja vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa hallintokulujen kattamiseksi tarkoitettuja kuormituksia viiden vuoden kuluessa, vakuutusten viimeksi kuluneen tilikauden hallintokuluista lasketaan 25 prosentin osuus.

15 §

Henkivakuutusluokan 6 osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Henkivakuutusluokkaan 6 kuuluvien vakuutusten osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus saadaan laskemalla 4 prosenttia sellaisten vakuutusten vakuutusmaksuvastuun määrästä viimeksi kuluneen tilikauden lopussa, joissa vakuutusyhtiö vastaa sijoitusriskistä. Näin saatu tulos kerrotaan 17 §:ssä tarkoitettulla suhdeluvulla. Jos vakuutusyhtiö ei vastaa sijoitusriskistä, vakuutuksiin sovelletaan, mitä henkivakuutusluokkaan 3 kuuluvista vakuutuksista 14 §:ssä säädetään.

16 §

Eräiden muiden vakuutusten osuus toimintapääoman vähimmäismäärästä

Vakuutusluokista annetun lain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vakuutusten, vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvien vakuutus-

ten sekä jälleenvakuutuksen osalta toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus määräytyy siten kuin tämän luvun 7 §:n 1 momentissa säädetään vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärästä.

17 §

Jälleenvakuutuksen vaikutus henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään

Edellä 13 §:n 2 momentissa, 14 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 15 §:ssä tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.

Edellä 13 §:n 3 momentissa sekä 14 §:n 4 momentissa tarkoitettu suhdeluku saadaan vertaamalla kyseisen vakuutusryhmän viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutus-ten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos jälleenvakuutussopimusten luonne tai laatu on muuttunut merkittävästi viimeksi kuluneesta tilikaudesta taikka jälleenvakuutussopimuksissa ei tapahdu todellista riskinsiirtoa tai se on vähäistä, voi Vakuutusvalvontavirasto vaatia, että henkivakuutusyhtiö käyttää toimintapääoman vähimmäismäärää lasiessaan suurempia suhdelukuja kuin mitä saadaan 1 ja 2 momentin perusteella.

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä

18 §

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän laskeminen

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on 8, 9 tai 11 §:ssä tarkoitettujen laskelmien tuloksista suurin.

Jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman on kuitenkin aina oltava vähintään 21 §:n 2 momentin ja muun jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoman vastaavasti 21 §:n 3 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

Takuumäärä

19 §

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vahinkovakuutusyhtiön takuumäärä

Vahinkovakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 7 §:n mukaisesti määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän on oltava vähintään:

1) 3 200 000 euroa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkiin 10—15 tai tulevan jälleenvakuutuksen osuus yhtiön vakuutusmaksutulon kokonaismäärästä tai vastuvelan kokonaismäärästä on yli kymmenen prosenttia taikka jälleenvakuutusmaksutulon määrä on yli 50 000 000 euroa; ja

2) 2 200 000 euroa muissa tapauksissa.

20 §

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan henkivakuutusyhtiön takuumäärä

Henkivakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 12 §:n mukaan määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän on oltava vähintään 3 200 000 euroa.

21 §

Jälleenvakuutusyhtiön takuumäärä

Jälleenvakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 18 §:n mukaisesti määräytyvästä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Jälleenvakuutuskytkösyhtiön takuumäärän on oltava vähintään 1 000 000 euroa.

Muun jälleenvakuutusyhtiön kuin kytkösyhtiön takuumäärän on oltava vähintään 3 200 000 euroa.

22 §

Takuumäärän muodostuminen

Vakuutusyhtiön toimintapääomasta on 19—21 §:n mukaista takuumäärää vastaavan määrän muodostuttava 2 §:n 1 ja 3—7 kohdassa tarkoitetuista eristä, joista on vähennetty 5 §:ssä tarkoitettut erät.

Toimenpiteet ja valvonta

23 §

Toimintapääomalaskelma

Vakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle laskelma toimintapääomaa koskevien vaatimusten täyttymisestä.

24 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen

Jos voidaan olettaa, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä ja viimeis-

tään kahden kuukauden kuluessa laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava ne tilintarkastajille tarkastettaviksi. Tällöin on noudatettava, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuslaissa tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

Jollei hallitus ja toimitusjohtaja ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, Vakuutusvalvontaviraston tulee kehottaa hallitusta ja toimitusjohtajaa viivytyksettä laatimaan tilinpäätös ja toimintakertomus ja antamaan ne tilintarkastajien tarkastettaviksi. Jollei kehotusta noudateta, on virastolla oikeus laadituttaa tilinpäätös ja toimintakertomus ja antaa ne tilintarkastajien tarkastettaviksi.

25 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma

Vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 7 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, tai henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 12 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, taikka jälleenvakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 18 §:n mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos Vakuutusvalvontavirasto muutoin katsoo vakuutusyhtiön vakuutettujen etujen olevan vaarassa, virasto voi vaatia yhtiötä toimittamaan viraston hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 2 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa Vakuutusvalvontavirasto voi korottaa vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärävaati-

musta sen varmistamiseksi, että vakuutusyhtiö pystyy täyttämään toimintapääomavaatimukset tulevaisuudessa.

26 §

Lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Sen lisäksi, mitä 24 §:ssä säädetään, vahinko- vakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 20 §:n mukainen takuumäärä, tai jälleenvakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 21 §:n mukainen takuumäärä, on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Asetukset ja määräykset

27 §

*Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenanto-
valtuudet*

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että 8 ja 9 §:ssä tarkoitetuissa laskelmissa jälleenvakuutuksen osalta tehdään 8 §:n 2 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua korotusta vastaava korotus myös muihin vakuutusluokkiin kuin luokkiin 11, 12 ja 13, edellyttäen, että Euroopan yhteisöjen komissio päätöksellään edellyttää tällaisen korotuksen tekemistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan muuttaa tässä luvussa säädettyjä euro-määriä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (Eurostat) julkaiseman Euroopan kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella. Tarkistettu euromäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään täyteen 100 000 euroon.

28 §

*Vakuutusvalvontaviraston määräyksenanto-
valtuudet*

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) toimintapääomaan 2—5 §:n mukaan luetta-
vista ja siitä vähennettävistä eristä;

2) 23 §:ssä tarkoitetun toimintapääomaa kos-
kevien vaatimusten täyttämistä koskevien las-
kelmien laatimisesta ja toimittamisen ajankoh-
dista; ja

3) 25—26 §:ssä ja työeläkevakuutusyhtiöistä
annetun lain 20 §:ssä tarkoitetuissa suunnitel-
missa annettavista tiedoista.

12 luku

**Vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman enna-
koiva valvonta**

Henkivakuutus

1 §

Määritelmät

*Henkivakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman
ennakoivalla valvonnalla* tarkoitetaan valvon-
taa, jolla Vakuutusvalvontavirasto arvioi henki-
vakuutusyhtiön riskiasemaa testaamalla yhtiön
laajennetun toimintapääoman riittävyyttä.

Henkivakuutusyhtiön *laajennettu toiminta-
pääoma* saadaan oikaisemalla 11 luvun 1 §:ssä
määritelty toimintapääoma:

1) lisäämällä toimintapääomaan 11 luvun
2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina mark-
kinaehtoisesti arvostettuna siltä osin kuin sitä ei
ole sisällytetty toimintapääomaan; tällöin on
otettava huomioon pääomalainan ehdot;

2) lisäämällä taseeseen merkitty vastuuvélka
vähennettynä vakuutussopimuksista johtuvista
suorituksista ja muista menoista sekä tulevista
vakuutusmaksuista muodostuvien odotettujen
kassavirtojen markkinaehtoisella pääoma-arvol-
la, jota laskettaessa otetaan huomioon vakuutuk-
siin liittyvät takuut ja optiot sekä vakuutussopi-

muksessa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisäetuihin (*markkinaehtoinen vastuuvélka*); sekä

3) vähentämällä vakuutusyhtiölain voimaantulosta annetun lain (/) 17 §:ssä tarkoitettu osuus henkivakuutusyhtiön tulevasta ylijäämästä.

2 §

Henkivakuutusyhtiön riskiaseman testaaminen

Henkivakuutusyhtiön riskiasemaa mitataan perusvaatimustestillä ja jatkuvuusvaatimustestillä. Perusvaatimustestillä mitataan yhtiön kykyä vastata vakuutussopimusten mukaisista eduista myöntämättä uusia harkinnanvaraisia lisäetuja ja jatkuvuusvaatimustestillä yhtiön kykyä noudattaa 13 luvun 2 §:ssä tarkoitettua koh-tuusperiaatetta. Testit tehdään olettaen, että yhtiö jatkaa toimintaansa testin tekemishetkellä vallinneella riskitasolla. Testeissä on otettava huomioon yhtiön vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuuvélkaan liittyvät markkinariskit sekä yhtiön vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit.

3 §

Laskuperusteet

Henkivakuutusyhtiöllä on oltava laskuperusteet laajennetun toimintapääoman, perusvaatimustestin ja jatkuvuusvaatimustestin laskemista varten.

4 §

Riskeihin liittyvät pääomavaatimukset

Kutakin 2 §:ssä mainittua riskiä varten määrätään pääomavaatimus tämän pykälän 2—5 momentissa säädetyllä tavalla.

Vakuutustekniseen riskin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutukseen liittyvät biometriset riskit, vakuutussopimuksen keskeytymiseen liittyvät riskit ja liikekukuriskit.

Sijoituksiin ja vastuuvélkaan liittyvän markkinariskin pääomavaatimus lasketaan ottamalla huomioon, miten paljon laajennettu toimintapääoma muuttuu korkokäyrän, osakkeisiin, kiinteistöihin ja hyödykkeisiin liittyvien sijoitusten arvojen sekä valuuttakurssien yhden vuoden aikana tapahtuvaksi arvioitujen muutosten johdosta. Pääomavaatimuksena on laajennetussa toimintapääomassa tapahtuvien muutosten neliöiden summan neliöjuuri.

Vastapuoliriskin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon joukkovelkakirjalainat, rahamarkkinavélleet, vakioimattomat johdannais-sopimukset sekä jälleenvakuutussopimusten nettopositiot. Arviointi perustuu luottoluokitukseen ja luokkiin liittyviin riskiker-toimiin.

Operatiiviseen riskiin liittyvän pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusten merkitsemiseen, varojen sijoittamiseen ja vastuiden arviointiin liittyvät operatiiviset riskit.

5 §

Laajennetun toimintapääoman riittävyyden testaaminen

Henkivakuutusyhtiön jatkuvuusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus on 4 §:n 2—5 momentissa määritellyillä tavoilla laskettujen pääomavaatimusten neliöiden summan neliöjuuri. Jatkuvuusvaatimustesti tehdään vertaamalla jatkuvuustestin mukaista pääomavaatimusta laajennettuun toimintapääomaan.

Henkivakuutusyhtiön perusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus vastaa edellä 1 momentissa säädettyä, kuitenkin olettaen, että yhtiö ei myönnä harkinnanvaraisia lisäetuja. Tämän jälkeen perusvaatimustesti tehdään vertaamalla perusvaatimustestin mukaista pääomavaatimusta laajennettuun toimintapääomaan, johon on lisätty markkinaehtoiseen vastuuvélkaan liittyvät harkinnanvaraiset lisäedut ja tämän lisäyksen muutosvaikutus jäljellä olevaan markkinaehtoiseen vastuuvélkaan.

Ennakoivaa valvontaa varten henkivakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontaviras-

tolle neljännesvuosittain 1 ja 2 momentin mukaisten testien tulokset.

Henkivakuutusyhtiön on jatkuvasti täytettävä 2 momentissa tarkoitetun perusvaatimustestin mukainen pääomavaatimus.

6 §

Valvontatoimenpiteet

Jos henkivakuutusyhtiön perusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma alittaa sille 5 §:n 2 momentin mukaan lasketun perusvaatimustestin mukaisen pääomavaatimuksen, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi suunnitelma vakavaraisuusasemansa palauttamiseksi sellaiselle tasolle, että perusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma täyttää sille asetetun vaatimuksen. Jos Vakuutusvalvontavirasto ei hyväksy suunnitelmaa tai yhtiö ei kykene sille asetetussa määräajassa toteuttamaan suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä, Vakuutusvalvontavirasto voi ryhtyä 25 luvun 5 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin yhtiötä kohtaan.

Jos henkivakuutusyhtiön jatkuvuusvaatimustestiä varten laskettu laajennettu toimintapääoma alittaa sille 5 §:n 1 momentin mukaan lasketun jatkuvuustestin mukaisen pääomavaatimuksen, yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle yksityiskohtainen selvitys vakavaraisuusasemastaan ja arvio sen kehityksestä.

7 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään 4 §:ssä määriteltyjen vakuutusteknisten riskien, operatiivisten riskien ja vastapuoliriskin laskentakaavoista.

8 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset markkinariskiin liittyvän pääomavaatimuksen laskemisessa käytettävästä sijoitusten jaosta eri riskitekijöiden perusteella ja eri riskitekijöihin liittyvistä 4 §:n 3 momentissa tarkoitetuista riskiparametreista, vastapuoliriskin arvioinnissa käytettävistä luottoluokituksista ja luokkiin liittyvistä riskikertoimista sekä tarvittaessa vakuutusteknisten riskien ja operatiivisten riskien riskiparametreista. Riskitekijöihin liittyvissä riskiparametreissa on otettava huomioon, että pääomavaatimus ei nouse korkeammaksi kuin ennakoivan valvonnan tarkoituksen toteuttaminen edellyttää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset laajennetun toimintapääoman arvon laskennasta ja vakuutuksiin liittyvien takuiden ja optioiden huomioon ottamisesta sekä perusvaatimustestin ja jatkuvuusvaatimustestin esittämistavasta.

Vahinkovakuutus

9 §

Määritelmät

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivalla valvonnalla tarkoitetaan valvontaa, jolla Vakuutusvalvontavirasto arvioi vahinkovakuutusyhtiön riskiasemaa testaamalla yhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman riittävyyttä.

Oikaistu vakavaraisuuspääoma saadaan oikaisemalla vakavaraisuuspääoma seuraavasti:

1) lisäämällä siihen 11 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu pääomalaina siltä osin kuin sitä ei 11 luvun 4 §:n rajoituksista johtuen voida lukea toimintapääomaan;

2) vähentämällä siitä 11 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettu lisämaksuvelvollisuuden perusteella veloitettava määrä; sekä

3) vähentämällä siitä yhtiön omistaman luotto- tai rahoituslaitoksen ja toisen vakuutusyh-

tiön osakkeet ja osuudet sekä vastuudebentuurien, pääomalainojen ja muiden omaan pääomaan rinnastettavien erien käypä arvo, mikäli yhtiön omistukset täyttävät 28 luvussa tarkoitetun omistusyhteyden määritelmän ja jos näitä omistuksia ei ole vähennetty yhtiön toimintapääomasta 11 luvun 5 §:n 10 kohdan perusteella.

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman muodostaa tasoitusmäärän ja toimintapääoman yhteismäärä.

10 §

Vahinkovakuutusyhtiön riskiaseman testaaminen

Vahinkovakuutusyhtiön riskiasemaa testataan vertaamalla oikaistua vakavaraisuuspääomaa valvontarajoihin, joita ovat oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä ja tavoiteraja. Valvontarajoja laskettaessa otetaan huomioon vakuutusyhtiön sijoitus- ja vakuutustekniset riskit sekä suurin mahdollinen yhtiön omalle vastuulle jäävä korvausmäärä yksittäisestä vahinkotapahtumasta.

11 §

Laskuperusteet

Vahinkovakuutusyhtiöllä on oltava laskuperusteet oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja tavoiterajan laskemista varten. Laskuperusteille yhtiön on haettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistus. Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että laskuperusteita on muutettava, jos olosuhteissa tapahtuu sellaisia muutoksia, että laskuperusteet ovat tulleet soveltumattomiksi.

12 §

Riskeihin liittyvät pääomavaatimukset

Sijoitusriskistä johtuvan pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusyhtiön

sijoitusomaisuuden arvonmuutoksiin liittyvät riskit. Pääomavaatimuksen laskemista varten yhtiön sijoitusomaisuus jaetaan luokkiin sijoitusten riskillisyyden perusteella.

Vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen arvioinnissa otetaan huomioon vakuutusyhtiön korvausmenon vaihteluun liittyvät riskit. Pääomavaatimuksen laskemista varten yhtiön vakuutuskanta jaetaan vakuutusriskin luonteen perusteella ryhmiin.

Yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvalla pääomavaatimuksella tarkoitetaan suurinta mahdollista yhtiön omalle vastuulle jäävää korvausmäärää yksittäisestä vahinkotapahtumasta vakuutuslajien välinen riippuvuus huomioon ottaen.

13 §

Oikaistun vakavaraisuuspääoman riittävyyden testaaminen

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä on 80 prosenttia joko vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen ja sijoitusriskistä johtuvan pääomavaatimuksen summasta tai vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan pääomavaatimuksen ja yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvan pääomavaatimuksen summasta, sen mukaan kumpi niistä on suurempi.

Oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiteraja saadaan lisäämällä oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärään sijoitusriskistä johtuva pääomavaatimus.

Vahinkovakuutusyhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman on jatkuvasti oltava vähintään sen vähimmäismäärän suuruinen.

Vahinkovakuutusyhtiön on toimitettava neljännesvuosittain Vakuutusvalvontavirastolle valvontarajalaskelmat, joista ilmenee yhtiön oikaistun vakavaraisuuspääoman määrä suhteessa oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärään ja oikaistun vakavaraisuuspääoman tavoiterajaan.

14 §

Valvontatoimenpiteet

Jos vahinkovakuutusyhtiön oikaistu vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä, yhtiön on viipymättä lisättävä toimintapääomaansa tai jälleenvakuutustaan taikka muutoin saatettava oikaistu vakavaraisuuspääoma sen vähimmäismäärän yläpuolelle.

Mikäli oikaistu vakavaraisuuspääoma alittaa tavoiterajan, mutta täyttää vähimmäismäärävaatimuksen, yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle yksityiskohtainen selvitys vakavaraisuusasemastaan ja arvio sen kehityksestä.

Asetukset, määräykset ja poikkeusluvut

15 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään:

1) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoitusomaisuuden jaosta ryhmiin riskillisyyden perusteella;

2) 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutuskannan ryhmittelystä;

3) 12 §:ssä tarkoitettujen sijoitusriskin ja vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävistä parametreista;

4) 12 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusriskistä johtuvan vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vakuutusteknisistä riskeistä johtuvan vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa käytettävistä kaavoista;

5) 12 §:n 3 momentissa tarkoitettu yksittäisestä vahinkotapahtumasta vahinkovakuutusyh-

tiön vastuulle jäävän suurimman korvausmäärän laskennasta; sekä

6) oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja tavoiterajan laskuperusteiden laadinnasta.

16 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 13 §:ssä tarkoitetuista tiedoista, niiden esittämistavasta ja toimittamisesta virastolle.

17 §

Poikkeusluvut

Vakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella yhtiö voi lisätä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun markkinariskiinkin muitakin kuin 4 §:n 3 momentissa mainittuja markkinariskitekijöitä.

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta suostua siihen, että yhtiö poikkeaa 15 §:ssä tarkoitettussa asetuksessa säädetystä, 15 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutuskannan ryhmittelystä, 15 §:n 3 kohdassa tarkoitetuista vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävistä parametreista ja 15 §:n 4 kohdassa tarkoitetuista vakuutusteknisten riskien laskennassa käytettävästä kaavasta, jos edellä mainituissa lainkohdissa tarkoitettu vakuutuskannan ryhmittely, vakuutusteknisen riskin laskennassa käytettävät parametrit ja vakuutusteknisen riskin laskennassa käytettävä kaava eivät anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön riskiasemasta.

IV OSA
HENKIVAKUUTUS

13 luku

Henkivakuutus

1 §

Henkivakuutuksen laskuperusteet

Henkivakuutuksella sekä vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvilla vakuutuksilla, silloin kun ne liittyvät henkivakuutusluokkaan 1 tai vastaaviin henkivakuutusluokan 3 vakuutussopimuksiin, on oltava 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vastuuvelan laskuperusteiden lisäksi laskuperusteet, joissa määrätään miten lasketaan:

- 1) vakuutusmaksut tai niitä vastaavat vakuutusturvan määrät;
- 2) määrä, joka vakuutuksenottajalla on oikeus saada, jos vakuutuksenottaja irtisanoo sopimuksensa kesken vakuutuskautta (*takaisinostoarvo*); ja
- 3) vakuutetun etuuden määräytyminen, jos vakuutuksenottaja keskeyttää vakuutusmaksujen maksamisen.

Uusien henkivakuutusten vakuutusmaksun laskuperusteita laadittaessa on huolehdittava vakuutettujen etujen turvaamisesta siten, että vakuutusyhtiö selviytyy kaikista vakuutusten sille aiheuttamista sitoumuksista joutumatta käyttämään muita varoja kuin näiden vakuutusten vakuutusmaksuja ja niiden sijoittamisesta saatavia tuottoja tavalla, joka saattaisi vaarantaa 11 ja 12 luvun mukaisten vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä.

Vakuutusyhtiön on toimitettava tässä pykälässä tarkoitettut laskuperusteet Vakuutusvalvontavirastolle ennen niiden käyttöönottoa.

2 §

Lisätujen kohtuusperiaate

Päätettäessä lisätujen antamisesta vakuutuksille, joille on vakuutussopimuksessa annettu oi-

keus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisätuihin, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisätujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön 11 ja 12 luvun mukaan määrättyjen vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisätujen tason jatkuvuutta.

Vakuutuksille annettavilla lisäeduilla on oltava laskuperuste, josta selviää lisätujen vaikutus vakuutusyhtiön 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vastuuvélkaan.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset lisätujen jakamista koskevat tavoitteet, jotka vakuutusyhtiön on julkaistava internet-verkkosivuillaan ja tilinpäätöksessään. Vakuutusyhtiön on vuosittain julkaistava internet-verkkosivuillaan ja tilinpäätöksessä selvitys siitä, kuinka tavoitteet ovat toteutuneet ja perustelut sille, jos tavoitteita ei ole saavutettu.

Vakuutusvalvontaviraston on julkaistava vuosittain sekä yhtiökohtaisia että keskenään mahdollisimman vertailukelpoisia tietoja siitä, miten vakuutusyhtiöt ovat soveltaneet 1 momentissa tarkoitettua kohtuusperiaatetta, sekä yhtiöiden tavoitteista ja niiden toteutumisesta.

3 §

Laskuperusteiden muuttaminen

Laskuperusteita, joista säädetään 1 §:ssä ja 9 luvun 1 §:n 2 momentissa, ei saa muuttaa siten, että muutos alentaisi yksittäisten vakuutusten takaisinostoarvoja ilman, että vakuutuksenottajalle annetaan mahdollisuus lopettaa vakuutus nostamalla alentamaton takaisinostoarvo. Perusteiden muuttaminen ei saa alentaa sitä vakuutettua etuutta, johon vakuutetulla on oikeus keskeyttäessään vakuutusmaksujen maksamisen, ellei ole kysymys muutoksesta, joka aiheutuu lainsäädännön muuttumisesta tai siitä, että yhtiön on alennettava vastuuvélkaa laskettaessa käyttämänsä korkokantaa sosiaali- ja terveysministeriön alen-

nettua vastuovelkalaskelmissa käytettävän koron ylärajaa.

V OSA
RAHOITUS

14 luku

Osake- ja takuuosuusanti, optio- ja muut erityiset oikeudet osakkeisiin ja takuuosuuksiin sekä osake- ja takuupääoman korottaminen

Kaikkia vakuutusyhtiöitä koskevat säännökset

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 9—11 luvussa säädetään osakeyhtiöstä.

2 §

Rekisteröiminen

Osakeyhtiölain 9 luvun 7 ja 18 §:ssä sekä 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan siitä, kun Vakuutusvalvontavirasto on vahvistanut mahdollisen yhtiöjärjestyksen muutoksen.

3 §

Vaihtovelkakirjalainaa koskevat rajoitukset

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään, vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa lainaa säädetään tämän lain 15 luvussa.

Keskinäisiä vakuutusyhtiöitä koskevat erityiset säännökset

4 §

Keskinäisen vakuutusyhtiön takuupääoman korottamisen tavat

Keskinäisessä vakuutusyhtiössä takuupääomaa ei saa korottaa osakeyhtiölain 11 luvun 1 §:n 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

5 §

Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaiden lisämaksu

Sellaisen keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaille, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat lisämaksuvelvollisia, on viipymättä määrättävä lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia yhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä taikka jos selvitystilassa tai konkurssissa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen. Lisämaksun on oltava vähintään niin suuri kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan ja enintään niin suuri kuin 4 luvun 4 §:ssä säädetään.

Jollei vakuutuksenottajaosakas määräaikana suorita hänen osalleen määrättyä lisämaksua, on se viipymättä pantava ulosottoihin perittävaksi. Jollei lisämaksua saada vakuutuksenottajaosakkaalta perityksi, on puuttuva määrä jaettava toisten vakuutuksenottajaosakkaiden suoritettavaksi enintään heidän lisämaksuvelvollisuutensa määrään, jos lisämaksun periminen on vielä tarpeen.

Lisämaksu viivästyskorkoineen saadaan periä ulosottoihin ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen ulosotosta säädetään.

6 §

Takuuosuudenomistajien etuoikeus takuusuuksiin

Mitä osakeyhtiölain 9 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään osakkeenomistajien etuoikeudesta uusiin osakkeisiin, koskee keskinäisessä vakuutusyhtiössä vain takuusuudenomistajien etuoikeutta uusiin takuusuuksiin.

15 luku

Luotonotto ja vakuuden antaminen

1 §

Luotonottoa koskevat yleiset säännökset

Vakuutusyhtiö saa ottaa luottoa ainoastaan:

- 1) välttämättömän maksuvalmiutensa hoitamiseksi;
- 2) työntekijän eläkelaisissa (395/2006) tarkoitettujen perusteiden mukaisena takaisinlainauksena;
- 3) jäljempänä 2 §:ssä tarkoitettuna pääomalainana;
- 4) oman henkilökuntansa omistamalta henkilöstörahostolta; sekä
- 5) liiketoimintaansa liittyvinä tavanomaisina tililuottoina ja muina niihin rinnastettavina luottoina.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava 1 momentin 1 ja 3—5 kohdassa tarkoitettun lainan ottamisesta Vakuutusvalvontavirastolle siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta ottaa luottoa, koskee vastavasti vakuutusyhtiön tytär yhteisönä olevaa palveluyritystä ja sellaista tytär yhteisöä, jonka tehtävänä on vakuutusyhtiön puolesta suoraan tai välillisesti omistaa 10 luvun 4 §:n tarkoitettuja varoja. Tytär yhteisö voi kuitenkin ottaa luottoa emoyhtiönä olevalta vakuutusyhtiöltä.

Vakuutusyhtiö voi tehdä arvopaperin takaisinosopimuksia.

2 §

Pääomalaina

Vakuutusyhtiön ja sen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettun tytär yhteisön ottamaan pääomalainaan sovelletaan tämän pykälän 2—4 momentin lisäksi, mitä osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

Yhtiö ja sen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu tytär yhteisö voi ottaa lainan (*pääomalaina*), jonka:

- 1) pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella;
- 2) pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän; sekä
- 3) pääoman tai koron maksamisesta yhtiö tai sen tytär yhteisö ei saa antaa vakuutta.

Pääomalainan 2 momentin vastaiseen pääoman palauttamiseen, koron maksuun sekä vakuuden antamiseen sovelletaan, mitä laittomasta varojen jaosta säädetään 16 luvun 4 §:ssä ja 29 luvun 4 §:n 6 kohdassa.

Tämän pykälän säännöksiä ei sovelleta, kun on kyse osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:ssä, 16 luvun 6 §:ssä tai 17 luvun 6 §:ssä tarkoitettusta velkojien suojaamennettelystä. Näissä tapauksissa pääomalainan velkojalle tulevan määrän saa kuitenkin maksaa vasta, kun osakepääoman alentaminen, sulautuminen tai jakautuminen on rekisteröity. Pääomalainan velkojan suostumuksella pääomalainaa voidaan käyttää osakepääoman korotuksen maksuksi, muuntaa sijoitetuksi vapaaksi omaksi pääomaksi tai käyttää yhtiön tappion kattamiseen.

3 §

Vakuudenanto

Vakuutusyhtiö saa antaa vakuuden vain omasta sitoumuksestaan sekä 1 §:n 3 momentis-

sa tarkoitetun tytäryhteisönsä sitoumuksesta. Vakuuden antaminen tytäryhteisön sitoumuksesta edellyttää, että vakuutusyhtiö saa antamalleen vakuudelle turvaavan vastavakuuden tai että sen velkasitoumuksen määrä, josta vakuus annetaan, ja niiden velkasitoumusten määrä, joilla on sama tai parempi etuoikeus tytäryhteisön omaisuuteen kuin ensiksi mainitulla velkasitoumuksella, eivät ole yhteensä suuremmat kuin 80 prosenttia tytäryhteisön omaisuuden käyvästä arvosta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske luotto- tai takausvakuutuksen antamista. Vakuutusyhtiö ei saa antaa vakuutta vakuutussopimukseen perustuvan velvoitteensa suorittamisesta, ellei laista, asetuksesta, viranomaisen määräyksestä tai vakiintuneesta jälleenvakuutuskäytännöstä muuta johdu.

Mitä 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään, ei estä vakuutusyhtiötä toimimasta suojan myyjänä:

1) sellaisessa vakioidussa luottohäiriöriskinvaihtosopimuksessa, joka on julkisen kaupankäynnin kohteena OECD-valtiossa sijaitsevilla säännellyillä markkinoilla; tai

2) sellaisessa luottohäiriöriskinvaihtosopimuksessa, joka Vakuutusvalvontaviraston antamien määräysten mukaan voidaan rinnastaa 1 kohdassa tarkoitettuun luottohäiriöriskinvaihtosopimukseen.

4 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta antaa luvan poiketa 1 §:n 1 momentin ja 3 §:n 1 momentin säännöksistä.

VI OSA

VAROJEN JAKAMINEN

16 luku

Vakuutusyhtiön varojen jakaminen

Yleiset säännökset

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiön varojen jakamiseen ei sovelleta osakeyhtiölain 13 lukua. Osakeyhtiölain soveltamisesta vakuutusyhtiöön muutoin säädetään jäljempänä tässä luvussa.

2 §

Varojenjakotavat

Vakuutusyhtiön varoja voidaan jakaa osakkeille vain sen mukaisesti kuin tässä laissa säädetään:

1) voitonjaosta (*osinko*) ja varojen jakamisesta vapaan oman pääoman rahastosta;

2) 17 luvussa tarkoitettusta osake- tai takuupääoman alentamisesta tai takuupääoman takaisinmaksamisesta;

3) 18 luvussa tarkoitettusta omien osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimisesta ja lunastamisesta; sekä

4) 23 luvussa tarkoitettusta yhtiön purkamisesta ja rekisteristä poistamisesta.

Vakuutusyhtiöllä voi tämän luvun 10 §:n mukaisesti olla muu tarkoitus kuin voiton tai muun taloudellisen edun tuottaminen osakkaille. Lahjan antamisesta säädetään 8 §:ssä.

Muu liiketapahtuma, joka vähentää yhtiön varoja tai lisää sen velkoja ilman liiketaloudellista perustetta, on laitonta varojenjako.

Varojenjaoksi ei katsota 13 luvussa tarkoitettujen laskuperusteiden mukaisten lisätujen antamista.

Varoja ei saa jakaa ennen yhtiön rekisteröintiä.

Tämän luvun säännöksiä varojenjaosta on noudatettava maksettaessa korkoa takuuosuuksille.

3 §

Jaon perustuminen tilinpäätökseen

Varojen jakaminen perustuu viimeksi vahvistettuun tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Jaossa on otettava huomioon tilinpäätöksen laatimisen jälkeen vakuutusyhtiön taloudellisessa asemassa tapahtuneet olennaiset muutokset.

4 §

Velvollisuus varojen palauttamiseen

Vastoin tämän lain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain tai osakeyhtiölain säännöksiä taikka yhtiöjärjestyksen määräyksiä vakuutusyhtiöstä saadut varat on palautettava, jos varojen saaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää jakamisen tapahtuneen tämän lain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain, osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen vastaisesti. Palautettavalle määrälle on maksettava vuotuista korkoa kulloinkin voimassa olevan korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitetun viitekoron mukaisesti.

Osinko ja varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta

5 §

Jaettava määrä

Jollei 3 momentista muuta johdu, vakuutusyhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat ja muut jakokelvottomat erät, jotka ovat:

1) määrä, joka vakuutusyhtiön tasoitusmäärästä on 8 luvun 24 §:n perusteella laaditussa tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan;

2) määrä, joka vakuutusyhtiön taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista 8 luvun 17 tai

24 §:n perusteella laaditussa tilinpäätöksessä sisältyy vapaaseen omaan pääomaan, ja määrä, jolla käyvän arvon rahasto on yhteismäärältään negatiivinen; sekä

3) määrä, joka 8 luvun 24 §:n 2 kohdan perusteella laaditussa tilinpäätöksessä on kirjanpito-laissa tarkoitetuista vapaaehtoisista varauksista sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotuksesta merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

Osake- tai takuupääoman alentamiseen perustuvan varojen jakoa koskevan kiellon osalta noudatetaan, mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään. Pääomalainalle maksettavasta korosta johtuvasta varojen jaon rajoituksesta säädetään tämän lain 15 luvun 2 §:ssä.

Vakuutusyhtiö ei saa jakaa varoja osakkaille, jos yhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä säädetty vähimmäismäärä tai jos yhtiön toimintapääoma alittaa 11 luvun 19, 20 tai 21 §:n mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän tai jos yhtiö ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia taikka jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön. Varoja ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että varojen jakaminen aiheuttaa toimintapääoman tai takuumäärän vähenemisen niiden vähimmäismäärää pienemmäksi, yhtiön maksukyvyttömyyden tai sen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia.

6 §

Päätöksenteko

Varojen jakamisesta päätetään yhtiökokouksessa. Yhtiökokouskutsusta sekä kokousasiakirjoista, niiden nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä säädetään 5 luvun 14—18 §:ssä. Yhtiökokous saa päättää jakaa hallituksen ehdottamaa tai hyväksymää määrää enemmän vain, jos se on tämän luvun 7 §:n tai yhtiöjärjestyksen mukaan siihen velvollinen.

Yhtiökokouksen päätöksellä, jossa määrätään jaon enimmäismäärä, voidaan myös valtuuttaa hallitus päättämään osingon jakamisesta tai varojen jakamisesta vapaan oman pääoman

rahastosta. Valtuutus voi olla voimassa enintään seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun.

Päätöksessä on mainittava jaon määrä ja se, mitä varoja jakoon käytetään.

Vapaata omaa pääomaa voidaan kaikkien osakkaiden suostumuksella jakaa myös muulla kuin 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jollei laista tai yhtiöjärjestyksestä johdu muuta.

7 §

Vähemmistöosinko

Osinkona on jaettava vähintään puolet tilikauden voitosta, josta on vähennetty tämän lain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät määrät, jos sitä varsinaisessa yhtiökokouksessa ennen voiton käyttämistä koskevan päätöksen tekemistä vaativat vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista. Osakkeenomistaja ei kuitenkaan voi vaatia voittona jaettavaksi enempää kuin tämän luvun mukaan on ilman velkojien suostumusta mahdollista jakaa eikä enempää kuin kahdeksan prosenttia yhtiön omasta pääomasta. Jaettavasta määrästä vähennetään tilikaudelta ennen varsinaista yhtiökokousta mahdollisesti jaetut osingot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vähemmistöosingosta voidaan määrätä toisin yhtiöjärjestyksessä. Oikeutta vähemmistöosinkoon voidaan rajoittaa vain kaikkien osakkeenomistajien suostumuksella.

Muut varojen jakamista koskevat säännökset

8 §

Lahjat

Yhtiökokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä vakuutusyhtiön tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoituk-

seen varoja, joiden merkitys yhtiön tila huomioon ottaen on vähäinen.

9 §

Vakuutusyhtiön omaisuuden käyttäminen

Vakuutusyhtiön omaisuutta ei ole lupa käyttää yhtiön toiminnalle ilmeisesti vieraaseen tarkoitukseen.

10 §

Muu kuin voitontuottamistarkoitus

Jos vakuutusyhtiöllä on kokonaan tai osittain muu tarkoitus kuin voiton tai muun taloudellisen edun tuottaminen osakkaille, yhtiöjärjestykseen on otettava tätä koskeva määräys. Yhtiöjärjestyksessä on tällöin määrättävä oman pääoman käyttämisestä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa.

11 §

Omien osakkeiden hankinnan rahoittaminen

Vakuutusyhtiö ei saa antaa rahalainaa, varoja tai vakuutta käytettäväksi siihen tarkoitukseen, että ulkopuolinen voi hankkia yhtiön tai sen emoyhtiön osakkeita.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin jakokelpoisten varojen rajoissa toteutettaviin toimiin, joiden tarkoituksena on osakkeiden hankkiminen vakuutusyhtiön tai sen 8 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvan yhtiön työntekijöille.

12 §

Luottoa ja sijoittamista koskevat päätökset eräissä tapauksissa

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai vakuutusyrityksryhmittymään taikka rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällaiseen yhtiöön sijoittamista koskevat merkittävät tai periaat-

teelliset päätökset on tehtävä vakuutusyhtiön hallituksessa.

Mitä 1 momentissa säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

13 §

Osallistuminen toisen vakuutusyhtiön vakuutettujen etujen turvaamiseen

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella ja vakuutusalan yhteisen edun niin vaatiessa osallistua selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen suomalaisen vakuutusyhtiön myöntämien vakuutettujen etujen turvaamiseen.

17 luku

Osake- ja takuupääoman alentaminen ja takuupääoman takaisinmaksu

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusosakeyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—7 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä, ja keskinäiseen vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3—7 §:ssä säädetään osakeyhtiön osakepääoman käyttämisestä sellaisen tappion välittömään kattamiseen, johon oma pääoma ei riitä. Mitä osakeyhtiölain 14 luvussa säädetään velkojista, sovelletaan vakuutusyhtiössä muihin velkojiin kuin vakuutusvelkojiin.

2 §

Päätöksenteko

Vakuutusosakeyhtiössä yhtiökokous päättää osakepääoman jakamisesta, sen alentamisesta varojen siirtämiseksi vapaan oman pääoman rahastoon sekä sen käyttämisestä sellaisen tappi-

on välittömään kattamiseen, johon vapaa oma pääoma ei riitä.

Keskinäisessä vakuutusyhtiössä yhtiökokouksessa voidaan päättää vain takuupääoman käyttämisestä sellaisen tappion välittömään kattamiseen, johon vapaa oma pääoma ei riitä.

Vakuutusyhtiö ei saa alentaa peruspääomaansa 1 luvun 18 §:ssä säädettyä pienemmäksi.

Päätöksessä on mainittava alentamismäärä ja se, mihin 1 tai 2 momentissa säädetystä tarkoituksesta alentamismäärä käytetään. Yhtiökokouksuun sekä kokousasiakirjoihin, niiden nähtävänä pitämiseen ja lähettämiseen sovelletaan 5 luvun 14—18 §:ää.

Päätöksenteosta omia osakkeita hankittaessa ja lunastettaessa säädetään 18 luvussa. Päätöksenteosta ja velkojiensuojasta sulautumisen, jakautumisen ja yritysmuodon muuttamisen yhteydessä säädetään 19, 20 ja 22 luvussa.

3 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumus

Jos muilla velkojilla kuin vakuutusvelkojilla on osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan oikeus vastustaa osakepääoman alentamista, vakuutusosakeyhtiön on haettava kuukauden kuluessa alentamispäätöksen tekemisestä Vakuutusvalvontaviraston suostumus osakepääoman alentamiseen ja vahvistus osakepääoman alentamisen vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle.

Jos muilla velkojilla kuin vakuutusvelkojilla on osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan oikeus vastustaa yhtiön vapaan oman pääoman jakamista osakkeen- tai takuuosuuden omistajille, vakuutusyhtiön on haettava ennen jakopäätöksen tekemistä Vakuutusvalvontaviraston suostumus vapaan oman pääoman jakamiseen.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin hakemuksiin, jollei osakepääoman alentaminen tai vapaan oman pääoman jakaminen osakkeen- tai takuuosuuden omistajille vaaranna vakuutettuja etuja. Sen lisäksi, mitä tässä momentissa säädetään, Vakuutusvalvontaviraston suostu-

muksen antamiseen sovelletaan lisäksi 19 luvun 6 §:ää, 10 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 12 §:ää.

4 §

Rekisteri-ilmoitus, kuulutuksen hakeminen ja rekisteröinti

Osakeyhtiölain 14 luvun 3 §:ssä tarkoitettu kuukauden määräaika lasketaan siitä, kun Vakuutusvalvontavirasto on antanut tämän luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettua suostumuksensa vakuutusosakeyhtiön osakepääoman alentamiseen tai vakuutusyhtiön vapaan oman pääoman jakamiseen ja kun Vakuutusvalvontavirasto on vahvistanut 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua yhtiöjärjestyksen muuttamisen. Osakeyhtiölain 14 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rekisteriviranomaiselle tehtävään hakemukseen on liitettävä selvitys Vakuutusvalvontaviraston antamasta suostumuksesta ja yhtiöjärjestyksen vahvistamisesta.

Vakuutusyhtiön on viimeistään osakeyhtiölain 14 luvun 4 §:ssä tarkoitettuna määräpäivänä esitettävä rekisteriviranomaiselle selvitys siitä, että Vakuutusvalvontaviraston antama suostumus on saanut lainvoiman. Jos Vakuutusvalvontaviraston suostumus ei ole saanut lainvoimaa viimeistään edellä tarkoitettuna määräpäivänä, rekisteriviranomaisen on lykättävä käsittelyä, kunnes suostumus on lainvoimainen.

Vakuutusosakeyhtiön osakepääoma on alennettu ja vakuutusyhtiön vapaan oman pääoman jako voidaan toteuttaa, kun alentaminen tai vapaan oman pääoman jakaminen on rekisteröity osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:n edellyttämällä tavalla.

5 §

Muu osake- tai takuupääoman alentamisen rekisteröinti

Jos muilla velkojilla kuin vakuutusvelkojilla ei ole osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan oikeutta vastustaa osake- tai takuupää-

oman alentamista, vakuutusyhtiön on osakeyhtiölain 14 luvun 6 §:n mukaisesti kuukauden kuluessa ilmoitettava rekisteröitäväksi osake- tai takuupääoman alentamista koskeva päätös tai päätös raukeaa.

Jos osake- tai takuupääoman alentaminen edellyttää vakuutusyhtiössä yhtiöjärjestyksen muuttamista, 1 momentissa tarkoitettu rekisteröinnille asetettu määräaika lasketaan siitä, kun Vakuutusvalvontavirasto on vahvistanut yhtiöjärjestyksen muutoksen.

6 §

Takuupääoman takaisinmaksu keskinäisessä vakuutusyhtiössä

Keskinäisen vakuutusyhtiön takuupääoma tai osa siitä voidaan maksaa takaisin 16 luvun 5 §:ssä tarkoitetuilla voitonjakokelpoisilla varoilla muodostamalla takaisinmaksettua määrää vastaava pohjarahasto. Takuupääoman takaisinmaksamisesta päättää yhtiökokous.

Yhtiöjärjestyksessä on määrättävä takuupääoman takaisinmaksamisessa noudatettava järjestys sekä takuuosuudesta maksettava hinta tai sen laskemisen perusteet. Takuupääoman takaisinmaksamista koskeva määräys, joka otetaan yhtiöjärjestykseen sitä muuttamalla, saa koskea vain päätöksen jälkeen merkittäviä uusia takuuosuuksia, jos kaikki takuuosuuksien omistajat eivät ole antaneet siihen suostumustaan.

Yhtiöjärjestykseen on tehtävä tarvittavat muutokset, kun takuuosuuksia on päätetty maksaa takaisin.

18 luku

Omat osakkeet ja takuuosuudet

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, vakuutusyhtiön omiin osakkeisiin ja takuuosuuksiin so-

velletaan, mitä osakeyhtiölain 15 luvussa säädetään osakeyhtiön omista osakkeista.

Osakeyhtiölain 15 lukua ei sovelleta tämän lain 22 luvun 9 §:ssä säädettyyn yhtiömuodon muuttamista vastustavien osakkaiden osakkeiden tai takuuosuuksien lunastamiseen. Kokouskutsuun ja kokousasiakirjoihin ei sovelleta osakeyhtiölain 15 luvun 5 §:n 3 momenttia, vaan niistä säädetään tämän luvun 2 §:ssä ja tämän lain 5 luvun 14—18 §:ssä.

2 §

Vakuutusosakeyhtiöitä koskevat säännökset

Sen lisäksi, mitä 5 luvun 14 §:ssä säädetään, kokouskutsussa on mainittava lunastamisen tarkoitus ja alentamisen tapa, kun hallitus julkisessa vakuutusosakeyhtiössä ehdottaa omien osakkeiden lunastamista siten, että yhtiön osakepääoma alenee.

3 §

Keskinäisiä vakuutusyhtiöitä koskevat rajoitukset

Keskinäisten vakuutusyhtiöiden takuuosuuksia ei voi hankkia tai lunastaa alentamalla takuupääomaa.

Jos keskinäinen vakuutusyhtiö mitätöi omassa omistuksessa olevia takuuosuuksia, takuupääomaa on mitätöityjä takuuosuuksia vastaavalla suhteellisella osuudella alennettava noudattaen 17 lukua.

VII OSA

YHTIÖRAKENTEEN MUUTTAMINEN JA YHTIÖN PURKAMINEN

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

Yleiset säännökset

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 16 luvussa säädetään osakeyhtiöstä, ei kuitenkaan luvun 1 §:ää, 4 §:n 2 momenttia, 8 §:ää, 9 §:n 1 ja 2 momenttia, 11 §:ää, 14 §:n 1 momenttia sulautumisen täytäntöönpanoilmoitukselle säädetyn määräajan osalta, 15 §:n 3 momenttia, 19 §:n 1 momenttia eikä 23—26 §:ää siltä osin kuin näissä viitataan tässä momentissa tarkoitettuihin osakeyhtiölain säännöksiin.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvussa säädetään velkojista, sovelletaan vakuutusyhtiöissä muihin velkoihin kuin vakuutusvelkoihin.

Sulautumisen määritelmä ja edellytykset

2 §

Sulautuminen ja sulautumisen toteuttamistavat

Vakuutusyhtiö (*sulautuva yhtiö*) voi sulautua toiseen vakuutusyhtiöön (*vastaanottava yhtiö*) siten, että sulautuvan yhtiön vakuutuskanta sekä muut varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle yhtiölle.

Jos vastaanottava yhtiö on vakuutusosakeyhtiö, sulautuvan yhtiön osakkaat saavat sulautumisvastikkeena vastaanottavan yhtiön osakkeita. Sulautumisvastike saa olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö, sulautumissuunnitelmassa on mainittava, mitä on sovittu sulautuvan yhtiön osak-

kaiden osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, sekä muu mahdollinen sulautumisesta annettava vastike.

Sulautumisen toteuttamistavoista säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 2 §:ssä.

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

1) ehdotus sulautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen siirtymisestä vastaanottavalle yhtiölle;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä;

3) selvitys tämän luvun 2 §:n 3 momentissa mainituista seikoista, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö; sekä

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

Sulautumismenettely

4 §

Sulautumissuunnitelman rekisteröinti, kuulutukset muille kuin vakuutusvelkojille ja rekisteriviranomaisen ilmoitus

Sulautumissuunnitelman rekisteröinnistä, kuulutuksesta velkojille sekä yhtiön kirjallisesta

ilmoituksesta velkojille säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 5—7 §:ssä.

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:n 3 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön, kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

Rekisteriviranomaisen on annettava osakeyhtiölain 16 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus viivytyksettä tiedoksi Vakuutusvalvontavirastolle.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen hakeminen

Kuukauden kuluessa sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta sulautumiseen osallistuvien vakuutusyhtiöiden on haettava Vakuutusvalvontaviraston suostumus sulautumissuunnitelmalle ja vahvistus sulautumisen vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle sekä, jos kysymys on kombinaatiosulautumisesta, uuden yhtiön yhtiöjärjestykselle. Vakuutusyhtiöiden on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle kaikki 8 §:ssä tarkoitetut asiakirjat suostumuksen hakemisen yhteydessä.

Yhtiöiden sulautuessa vastaanottavan yhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontaviraston vahvistus sulautumisesta johtuville tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille.

Kombinaatiosulautumisessa uuden perustettavan vakuutusyhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontavirastolta toimilupa 2 luvun 3 §:n mukaisesti.

Jos vastaanotettavan vakuutuskannan mukainen vakuutustoiminta on laajempi kuin mitä vastaanottavan vakuutusyhtiön toimilupa kattaa, vastaanottavan vakuutusyhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontavirastolta 2 luvun 4 §:n mukaisesti toimiluvan laajentamista.

6 §

Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille

Jollei Vakuutusvalvontavirasto katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, viraston on kuulutettava sulautumista koskevasta hakemuksesta vastaanottavan yhtiön kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä sulautuvan yhtiön vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa, joka saa olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta.

Kuulutus on annettava myös vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille, jos sulautuminen on 3 §:ssä tarkoitetun lausunnon mukaan omiaan vaarantamaan yhtiön velkojen maksun.

Vakuutusvalvontaviraston on velvoitettava sulautuva yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä sulautuvan yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa erikseen määrää.

7 §

Sulautumisesta päättäminen

Sulautumiseen osallistuvissa vakuutusyhtiöissä sulautumisesta päättää yhtiökokous. Muun tytäryhtiön kuin vakuutusyhtiön sulautumisesta voi kuitenkin päättää sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden hallitus, jollei osakeyhtiölain 16 luvun 9 §:n 2 momentista muuta johdu.

Päätöksen ajankohdasta ja päätöksentekovasta säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 9 §:n 3 ja 4 momentissa. Yhtiökokouskutsusta sekä ilmoituksesta optio-oikeuden ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoille sekä sulautumispäätöksen oikeusvaikutuksista säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 10 ja 12 §:ssä.

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 16 luvun 12 §:ssä säädetään sulautumispäätöksen oikeusvaikutuksista, päätös sulautumissuunnitelman

hyväksymisestä, hylkäämisestä tai sulautumisen raukeamisesta on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle.

8 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen sulautumisesta päättävää yhtiökokousta ja osakeyhtiölain 16 luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen toimittamisesta lähtien pidettävä osakkaiden nähtävinä kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön pääkonttorissa tai internet-verkkosivuilla, viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka pyytää sitä, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa:

- 1) sulautumissuunnitelma;
- 2) kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset;
- 3) jos viimeisen tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumissuunnitelman allekirjoituspäivään mennessä yli kuusi kuukautta, yhtiön välitilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus päivältä, joka ei saa olla kolmea kuukautta sulautumissuunnitelman allekirjoituspäivää aiempi;
- 4) kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden jälkeen mahdollisesti tekemät varojen jakamista koskevat päätökset;
- 5) kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden jälkeen laaditut osavuosi-katsaukset, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;
- 6) hallituksen selostus tilinpäätöksen, välitilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai osavuosi-katsauksen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista; sekä
- 7) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto sulautumissuunnitelmasta.

Kolmikantasulautumisessa osakkaiden nähtävänä on pidettävä sulautumisvastikkeen antajaa koskevat 5 luvun 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut asiakirjat. Jollei tilinpäätösasiakirjoja ole, nähtävänä on pidettävä selvitys taloudellisesta

asemasta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta tai sen puuttuessa kalenterivuodelta sekä sen jälkeiseltä ajalta.

9 §

Lunastusmenettely

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 13 §:ssä säädetään osakkeiden sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien lunastamisesta, sovelletaan vakuutusyhtiön osakkeiden, takuuosuuksien, optio-oikeuksien sekä muiden osakkeisiin tai takuuosuuksiin oikeuttavien erityisten oikeuksien lunastamiseen. Osakeyhtiölain 16 luvun 13 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa yhtiön on lunastettava takuuosuudet tämän lain 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitulla hinnalla.

10 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen antaminen

Vakuutusyhtiön hyväksyttyä sulautumissuunnitelman Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jos:

- 1) sulautuminen ei vaaranna vakuutettuja etuja;
- 2) sulautumisen ei katsota vaarantavan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamista vakuutusyhtiön toiminnassa; sekä
- 3) kombinaatiosulautumisessa perustettavalle yhtiölle on myönnetty 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu toimilupa tai vastaanottavan yhtiön toimilupaa on laajennettu 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua hakemuksen mukaisesti.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita Vakuutusvalvontavirasto pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen turvaamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa.

Jollei suostumusta ole määräajassa haettu tai jos se on eväty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, on sulautuminen rauennut.

11 §

Muutoksenhaku

Sulautumiseen osallistuvilla yhtiöillä ja muistutuksentekijällä, joka katsoo Vakuutusvalvontaviraston päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

Sulautumisen täytäntöönpano ja oikeusvaikutukset

12 §

Ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta

Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden on tehtävä rekisteriviranomaiselle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen myöntämisestä tai sulautuminen raukeaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 14 §:ssä. Lisäksi ilmoitukseen on liitettävä osoitus Vakuutusvalvontaviraston suostumuksesta.

Tilintarkastajan todistuksesta säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 14 §:ssä ja tilintarkastajan pätevyydestä tämän lain 7 luvun 3 §:ssä.

13 §

Rekisteröinnin edellytykset ja selvitystilaan asetettuna sulautuminen

Rekisteröinnin edellytyksistä säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 15 §:n 1—2 ja 4 momentissa. Sulautuminen voidaan toteuttaa, vaikka sulautuva yhtiö on asetettu selvitystilaan, jollei yhtiön omaisuutta ole tämän lain 23 luvun 22 §:ssä tarkoitettulla tavalla ryhdytty jakamaan osakkaille.

14 §

Sulautumisen oikeusvaikutukset

Sulautumisen oikeusvaikutuksista säädetään tämän luvun 2 §:n 1 momentissa ja osakeyhtiölain 16 luvun 16 §:ssä.

Lopputilityksestä ja sulautumisen peruuttamisesta säädetään osakeyhtiölain 16 luvun 17 ja 18 §:ssä.

Muut vakuutusyhtiöiden sulautumista koskevat säännökset

15 §

Vakuutuksenottajan irtisanomisoikeus

Kun vakuutusyhtiö on sulautunut toiseen vakuutusyhtiöön, sulautuvan yhtiön vakuutuksenottajalla, joka ei ole myötävaikuttanut sulautumista koskevan päätöksen tekemiseen ja jolla ei ole vakuutussopimuslain 12 §:n mukaista oikeutta irtisanoa vakuutus milloin tahansa, on oikeus kolmen kuukauden kuluessa tämän luvun 16 §:ssä mainitusta ilmoittamisesta kirjallisesti irtisanoa vakuutussopimuksensa.

16 §

Vastaanottavan vakuutusyhtiön velvollisuus kuuluttaa sulautumisesta

Vastaanottavan yhtiön hallituksen on ilmoitettava sulautumisesta kuukauden kuluessa sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröimisestä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä sulautuneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Eurooppayhtiön on ilmoitettava eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 11 kohdassa tarkoitetusta kotipaikan siirron rekisteröinnistä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä ja ainakin yhdessä yhtiön viimeisen Suomessa olleen kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä myös muusta ilmoitustavasta. Ilmoituksessa on mainittava myös vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutussopimuksensa siten kuin 15 §:ssä säädetään.

17 §

Muun osakeyhtiön sulautuminen vakuutusyhtiöön

Jos muu osakeyhtiö kuin vakuutusosakeyhtiö sulautuu vakuutusyhtiöön, noudatetaan sulautumisessa soveltuvin osin tämän luvun säännöksiä, lukuun ottamatta säännöksiä kombinaatiosulautumisesta sekä 6 §:ää. Jos kuitenkin 3 §:ssä tarkoitetun lausunnon mukaan sulautuminen voi vaarantaa vakuutusyhtiön velkojen maksun, on 6 §:ssä tarkoitettu kuulutus annettava vakuutusyhtiön vakuutusvelkojille.

18 §

Vakuutusosakeyhtiön vähemmistöosakkeiden lunastus

Vakuutusosakeyhtiön vähemmistöosakkeiden lunastukseen sovelletaan osakeyhtiölain 18 luvun säännöksiä.

19 §

Rajat ylittävä sulautuminen

Vakuutusyhtiö voi osallistua myös sellaiseen eurooppayhtiöasetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaiseen sulautumiseen taikka tämän luvun 2 §:n ja osakeyhtiölain 16 luvun 2 §:n mukaisesti toteutettavaan sulautumiseen, jossa suomalaiseen yhtiöön sulautuu ulkomainen yhtiö tai suomalainen yhtiö sulautuu ulkomaisen yhtiöön Euroopan talousalueella (*rajat ylittävä sulautuminen*).

Edellä 2 §:n ja osakeyhtiölain 16 luvun 2 §:n mukaiseen rajat ylittävään sulautumiseen sovelletaan tämän luvun 2—18 §:ää. Edellä 5 §:n

2 momenttia sovelletaan sulautuvaan yhtiöön, jos vastaanottava yhtiö rekisteröidään tai on rekisteröity toiseen valtioon. Edellä 5 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan vain, jos uusi perustettava vakuutusyhtiö rekisteröidään tai vastaanottava yhtiö on rekisteröity Suomeen. Edellä 6—8 §:ää sovelletaan vain sulautuvaan suomalaiseen yhtiöön, jos vastaanottava yhtiö rekisteröidään tai on rekisteröity toiseen valtioon.

Jos sulautumisessa vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai se rekisteröidään toiseen valtioon, Vakuutusvalvontavirasto voi 10 §:n 1 momentista poiketen kieltää sulautumisen vain, jos se loukkaa vakuutettuja etuja. Rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 4 §:n 2 momentissa ja osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että vakuutusyhtiö ei ole noudattanut sulautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä tai että virasto on kieltänyt sulautumisen edellä tässä momentissa säädetyllä tavalla. Luvan saa antaa ennen kuin on kulunut kuukausi osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista tai kotipaikan siirtoa.

Jos suomalainen vakuutusyhtiö on vastaanottava yhtiö rajat ylittävässä sulautumisessa ja jos vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen valtioon, sulautumiseen osallistuvien suomalaisten vakuutusyhtiöiden on haettava rekisteriviranomaiselta lupa sulautumisen täytäntöönpanoon kuuden kuukauden kuluessa sulautumista koskevan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen myöntämisestä tai sulautumisen raukeaa.

Jos toiseen valtioon rekisteröitävä tai rekisteröity vastaanottava vakuutusyhtiö aikoo sulautumisen jälkeen jatkaa toimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen vakuutusyhtiön toiminnasta Suomessa säädetään.

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

Yleiset säännökset

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 17 luvussa säädetään osakeyhtiöstä, ei kuitenkaan luvun 1 §:ää, 4 §:n 2 momenttia, 8 §:ää, 9 §:n 1 ja 2 momenttia, 11 §:ää, 14 §:n 1 momenttia jakautumisen täytäntöönpanoilmoitukselle säädetyн määräjän osalta, 15 §:n 3 momenttia, 16 §:n 6 momenttia, 19 §:n 1 momenttia eikä 22—25 §:ää siltä osin kuin näissä viitataan tässä momentissa tarkoitettuihin osakeyhtiölain säännöksiin.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvussa säädetään velkojista, sovelletaan vakuutusyhtiöissä muihin velkoihin kuin vakuutusvelkoihin.

Jakautumisen määritelmä ja edellytykset

2 §

Jakautuminen ja jakautumisen toteuttamistavat

Vakuutusosakeyhtiö (*jakautuva yhtiö*) voi jakautua siten, että jakautuvan yhtiön vakuutuskanta sekä muut varat ja velat osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä yhdelle tai useammalle vakuutusosakeyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*). Vastaanottavana yhtiönä voi olla myös muu osakeyhtiö, jos sille ei jakautumisessa siirry vakuutuskantaa tai sen osaa.

Jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena vastaanottavan yhtiön osakkeet. Jakautumisvastike saa olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Vastaanottavalle vakuutusosakeyhtiölle on myös siirrettävä jaettavaa vakuutuskantaa vastaava osa jakautuvan yhtiön tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä.

Jakautumisen toteuttamistavoista säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:ssä.

3 §

Jakautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 17 luvun 3 §:ssä säädetään, jakautumissuunnitelmasa on lisäksi oltava:

1) ehdotus jakautuvan yhtiön vakuutuskannan sekä muiden varojen ja velkojen jakamisesta kullekin jakautumiseen osallistuvalla yhtiöllä;

2) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä; ja

3) selvitys siitä, että jakautumiseen osallistuvat yhtiöt täyttävät jakautumisen jälkeen tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

Jakautumismenettely

4 §

Jakautumissuunnitelman rekisteröinti, kuulutukset muille velkojille kuin vakuutusvelkojille ja rekisteriviranomaisen ilmoitus

Jakautumissuunnitelman rekisteröinnistä, kuulutuksesta velkojille sekä yhtiön kirjallisesta ilmoituksesta velkojille säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 5—7 §:ssä.

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:n 3 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta, sovelletaan vastaavasti vakuutusyhtiöön, kuitenkin siten, että tilintarkastajalta edellytetään tämän lain 7 luvun 3 §:n mukaista pätevyyttä.

Rekisteriviranomaisen on annettava osakeyhtiölain 17 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu

ilmoitus viivytyksettä tiedoksi Vakuutusvalvontavirastolle.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen hakeminen

Kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman allekirjoittamisesta jakautuvan yhtiön ja jakautumisessa toimivaan yhtiöön myös vastaanottavan yhtiön on haettava Vakuutusvalvontaviraston suostumus jakautumissuunnitelmalle. Lisäksi jakautumiseen osallistuvien yhtiöiden on haettava vahvistus jakautumisen vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle tai jakautuvan yhtiön on haettava vahvistus perustettavan vakuutusosakeyhtiön yhtiöjärjestykselle. Jakautuvan yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle kaikki 8 §:ssä tarkoitettut asiakirjat suostumuksen hakemisen yhteydessä.

Yhtiöiden jakautuessa jakautuvan yhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontaviraston vahvistus jakautumisesta johtuville tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille. Jakautumisessa toimivaan yhtiöön molempien yhtiöiden on haettava vahvistus jakautumisesta johtuville tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille.

Jos vakuutuskannan vastaanottava yhtiö on perustettava vakuutusosakeyhtiö tai muu kuin vakuutusyhtiö, jolle siirretään jakautumisessa vakuutuskantaa tai sen osa, vastaanottavan yhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontavirastolta 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettu toimilupa vakuutus-toiminnan harjoittamiseksi.

Jos vastaanotettavan vakuutuskannan mukainen vakuutustoiminta on laajempi kuin mitä vastaanottavan vakuutusosakeyhtiön toimilupa kattaa, vastaanottavan vakuutusosakeyhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontavirastolta 2 luvun 4 §:n mukaisesti toimiluvan laajentamista.

Jakautuvan vakuutusosakeyhtiön on osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa jakautumisessa haettava Vakuutus-

valvontavirastolta toimiluvan rajoittamista tarvittavilta osin.

6 §

Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille

Jollei Vakuutusvalvontavirasto katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, viraston on kuulutettava jakautumista koskevasta hakemuksesta jakautuvan yhtiön kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä jakautuvan yhtiön vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa, joka saa olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta.

Vakuutusvalvontaviraston on velvoitettava jakautuva yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä jakautuvan yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa erikseen määrää.

7 §

Jakautumisesta päättäminen

Jakautuvassa ja vastaanottavassa toimivassa vakuutusosakeyhtiössä jakautumisesta päättää yhtiökokous.

Jos vastaanottava yhtiö on muu yhtiö kuin vakuutusyhtiö, vastaanottavassa yhtiössä jakautumisesta toimivaan yhtiöön päätetään osakeyhtiölain 17 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti.

Jakautumispäätöksen ajankohdasta ja päätöksentekotavasta säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 9 §:n 3 ja 4 momentissa. Yhtiökokouksutusta sekä ilmoituksesta optio-oikeuden ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoille sekä jakautumispäätöksen oikeusvaikutuksista säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 10 ja 12 §:ssä.

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 17 luvun 12 §:ssä säädetään jakautumispäätöksen oikeusvaikutuksista, jakautuvan vakuutusosakeyhtiön

on viipymättä ilmoitettava päätös jakautumissuunnitelman hyväksymisestä, hylkäämisestä tai jakautumisen raukeamisesta Vakuutusvalvontavirastolle.

8 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen jakautumisesta päättävää yhtiökokousta ja osakeyhtiölain 17 luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen toimittamisesta lähtien pidettävä osakkeenomistajan nähtävänä kunkin jakautumiseen osallistuvan yhtiön pääkonttorissa tai internet-verkkosivuilla, viivytystä lähetettävä osakkeenomistajalle, joka pyytää sitä, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa:

- 1) jakautumissuunnitelma;
- 2) kunkin jakautumiseen osallistuvan yhtiön kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset;
- 3) jos jakautumiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden päättymisestä on kulunut jakautumissuunnitelman allekirjoituspäivään mennessä yli kuusi kuukautta, yhtiön välitilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus päivältä, joka ei saa olla kolmea kuukautta jakautumissuunnitelman allekirjoituspäivää aiempi;
- 4) kunkin jakautumiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden jälkeen mahdollisesti tekemät varojen jakamista koskevat päätökset;
- 5) kunkin jakautumiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden jälkeen laaditut osavuosi-katsaukset, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;
- 6) hallituksen selostus tilinpäätöksen, välitilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai osavuosi-katsauksen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista; sekä
- 7) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto jakautumissuunnitelmasta.

9 §

Lunastusmenettely

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 13 §:ssä säädetään jakautumisvastikkeeseen sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien lunastamisesta, sovelletaan vastaavasti jakautuvan vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajiin ja erityisten oikeuksien haltijoihin.

10 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen antaminen

Vakuutusyhtiön hyväksyttyä jakautumissuunnitelman Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jos:

1) jakautuminen ei vaaranna vakuutettuja etuja;

2) jakautumisen ei katsota vaarantavan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamista vakuutusyhtiön toiminnassa; sekä

3) vastaanottavalle yhtiölle on myönnetty 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu toimilupa tai toimilupaa on laajennettu 5 §:n ja 4 momentissa tarkoitettujen hakemuksen mukaisesti.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita Vakuutusvalvontavirasto pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen turvaamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa.

Jollei suostumusta ole määräajassa haettu tai jos se on eväty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, on jakautuminen rauennut.

11 §

Muutoksenhaku

Jakautuvalla ja vastaanottavalla yhtiöllä sekä muistutuksentekijällä, joka katsoo Vakuutusvalvontaviraston päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen siten

kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

Jakautumisen täytäntöönpano ja oikeusvaikutukset

12 §

Ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta

Jakautumiseen osallistuvien yhtiöiden on tehtävä rekisteriviranomaiselle ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta kuuden kuukauden kuluessa sitä koskevan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen myöntämisestä tai jakautuminen raukeaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 14 §:ssä. Lisäksi ilmoitukseen on liitettävä osoitus Vakuutusvalvontaviraston suostumuksesta.

Tilintarkastajan todistuksesta säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 14 §:ssä ja tilintarkastajan pätevyydestä tämän lain 7 luvun 3 §:ssä.

13 §

Rekisteröimisen edellytykset

Rekisteröinnin edellytyksistä säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 15 §:n 1, 2 ja 4 momentissa.

14 §

Jakautumisen oikeusvaikutukset

Jakautumisen oikeusvaikutuksista säädetään tämän luvun 2 §:n 1 momentissa ja osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n 1—5 momentissa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, jakautuva yhtiö ja vastaanottavat yhtiöt vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan yhtiön velasta, jota ei ole jaettu jakautumissuunnitelmassa ja joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Yhtiön vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo.

Lopputilityksestä ja jakautumispäätöksen peruuttamisesta säädetään osakeyhtiölain 17 luvun 17 ja 18 §:ssä.

Muut vakuutusosakeyhtiöiden jakautumista koskevat säännökset

15 §

Vakuutuksenottajan irtisanomisoikeus

Kun vakuutusosakeyhtiö on jakautunut ja jakautumisessa on siirtynyt vakuutusosakeyhtiön vakuutuskanta tai sen osa, siirtyneeseen vakuutuskantaan kuuluvan vakuutuksen ottajalla, joka ei ole myötävaikuttanut jakautumista koskevan päätöksen tekemiseen ja jolla ei ole vakuutusso-
pimuslain 12 §:n mukaista oikeutta irtisanoa vakuutus milloin tahansa, on oikeus kolmen kuukauden kuluessa tämän luvun 16 §:ssä mainitusta ilmoittamisesta kirjallisesti irtisanoa vakuutusso-
pimuksensa.

16 §

Vastaanottavan vakuutusyhtiön velvollisuus kuuluttaa jakautumisesta

Jos vakuutusosakeyhtiön jakautumisessa on siirtynyt vakuutuskanta tai sen osa, vastaanottaneen yhtiön hallituksen on ilmoitettava jakautumisesta kuukauden kuluessa jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröimisestä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä jakautuneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä myös muusta ilmoitustavasta. Ilmoituksessa on mainittava myös vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutusso-
pimuksensa siten kuin 15 §:ssä säädetään.

17 §

Rajat ylittävä jakautuminen

Vakuutusosakeyhtiö voi osallistua myös sellaiseen tämän luvun 2 §:n ja osakeyhtiölain 17 luvun 2 §:n mukaisesti toteutettavaan jakautumiseen, jossa ulkomainen yhtiö jakautuu suomalaiseen yhtiöön tai suomalainen yhtiö jakautuu

ulkomaiseen yhtiöön Euroopan talousalueella (*rajat ylittävä jakautuminen*).

Rajat ylittävään jakautumiseen sovelletaan 2—17 §:ää. Edellä 5 §:n 2 momenttia sovelletaan jakautuvaan suomalaiseen yhtiöön, jos vastaanottava yhtiö rekisteröidään tai on rekisteröity toiseen valtioon. Edellä 5 §:n 3—5 momenttia sovelletaan vain, jos uusi perustettava vakuutusyhtiö rekisteröidään tai vastaanottava yhtiö on rekisteröity Suomeen. Edellä 6—8 §:ää sovelletaan vain jakautuvaan suomalaiseen yhtiöön, jos vastaanottava yhtiö rekisteröidään tai on rekisteröity toiseen valtioon.

Jos suomalainen vakuutusosakeyhtiö jakautuu vastaanottavaan ulkomaiseen yhtiöön, Vakuutusvalvontavirasto voi 10 §:n 1 momentista poiketen kieltää jakautumisen vain, jos se loukkaa vakuutettuja etuja. Rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista jakautumista koskevaa osakeyhtiölain 17 luvun 25 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että vakuutusyhtiö ei ole noudattanut jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä tai että virasto on kieltänyt jakautumisen edellä tässä momentissa säädetyllä tavalla. Luvan saa antaa ennen kuin on kulunut kuukausi osakeyhtiölain 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Vakuutusvalvontavirasto on ilmoittanut, ettei se vastusta jakautumista.

Jos vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen valtioon, jakautumiseen osallistuvien suomalaisten vakuutusyhtiöiden on haettava rekisteriviranomaiselta lupa jakautumisen täytäntöönpanoon kuuden kuukauden kuluessa jakautumista koskevan Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen myöntämisestä tai jakautuminen raukeaa.

Jos toiseen valtioon rekisteröitävä tai rekisteröity vastaanottava vakuutusyhtiö aikoo jakautumisen jälkeen jatkaa toimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen vakuutusyhtiön toiminnasta Suomessa säädetään.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen*Yleiset säännökset*

1 §

Vakuutuskannan luovuttaminen

Vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*) voi luovuttaa vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*).

Luovutettaessa vakuutuskannan osa noudatetaan vastaavasti, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

Vastaanottavalle yhtiölle on myös siirrettävä luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osa luovuttavan yhtiön tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä. Vakuutuskannan luovuttaminen voidaan toteuttaa, vaikka luovuttava yhtiö on asetettu selvitystilaan.

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallitusten on laadittava kirjallinen vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma, joka on päivitävä ja allekirjoitettava.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

1) luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai vastaavat yksilöintitiedot ja kotipaikat;

2) selvitys vakuutuskannan luovuttamisen syystä;

3) tarvittaessa ehdotus vastaanottavan yhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta;

4) ehdotus vakuutuskannan luovuttamisesta mahdollisesti suoritettavasta vastikkeesta ja sen ehdoista;

5) selvitys luovuttavan ja vastaanottavan yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle ja 3 §:ssä tarkoitetulle tilintarkastajalle annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista;

6) selvitys siitä, mitä on sovittu luovutettaviin vakuutuksiin perustuvasta osakkuudesta vastaanottavassa yhtiössä, jos vastaanottava yhtiö on keskinäinen vakuutusyhtiö;

7) selvitys luovutettavasta vakuutuskannasta ja sen katteena siirrettäväksi sovitusta varallisuudesta;

8) selvitys siirtyvästä tasoitusmäärästä ja yhteistakuuerästä;

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

10) selvitys keskinäisen vakuutusyhtiön taakkuupääoman takaisin maksamisesta 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa; sekä

11) ehdotus suunnitellusta vakuutuskannan luovutusajankohdasta.

3 §

Tilintarkastajan lausunto

Vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvien yhtiöiden hallitusten nimeämän yhden tai useamman 7 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla pätevän tilintarkastajan on annettava vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta lausunto sekä luovuttavalle että vastaanottavalle yhtiölle. Lausunnossa on arvioitava, onko suunnitelmassa annettu oikeat ja riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan vakuutuskannan luovuttamisen syyn, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvän vakuutuskannan ja sen katteeksi siirrettäväksi sovitun varallisuuden sekä mahdollisen vastikkeen arvon arviointiin. Lausunnossa on lisäksi mainittava, onko vakuutuskannan luovuttaminen omiaan vaarantamaan yhtiön velkojen maksun.

Vakuutuskannan luovuttamista koskeva menettely

4 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen hakeminen

Kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta vakuutusyhtiöiden on haettava Vakuutusvalvontaviraston suostumus suunnitelmalle ja tarvittaessa vahvistus vakuutuskannan luovuttamisen vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle. Vakuutusyhtiöiden on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle kaikki 10 §:ssä tarkoitetut asiakirjat suostumuksen hakemisen yhteydessä.

Vastaanottavan yhtiön ja luovuttavan yhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontaviraston vahvistus tasoitusmäärän siirtoa koskeville perusteille.

Jos vastaanotettavan vakuutuskannan mukainen vakuutustoiminta on laajempi kuin mitä vastaanottavan vakuutusyhtiön toimilupa kattaa, vastaanottavan vakuutusosakeyhtiön on haettava 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen yhteydessä Vakuutusvalvontavirastolta 2 luvun 4 §:n mukaisesti toimiluvan laajentamista. Luovuttavan yhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimiluvan rajoittamista tarvittavilta osin.

Jos vakuutusyhtiö luovuttaa koko vakuutuskantansa, yhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle toimiluvan peruuttamista ja yhtiön mahdollista purkamista varten, luopuuko yhtiö vakuutustoiminnan harjoittamisesta vai jatkaako se muuta liiketoimintaa.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille

Jollei Vakuutusvalvontavirasto katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, viraston on kuulutettava vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta vastaanottavan yhtiön kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä luovutetta-

vaan vakuutuskantaan kuuluvien vakuutusten vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa, joka saa olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta.

Kuulutus on annettava myös muille luovuttavan yhtiön vakuutusvelkojille, jos vakuutuskannan luovuttaminen on 3 §:ssä tarkoitetun lausunnon mukaan omiaan vaarantamaan luovuttavan yhtiön velkojen maksun. Kuulutus on annettava myös vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille, jos vakuutuskannan luovuttaminen on sanotun lausunnon mukaan omiaan vaarantamaan vastaanottavan yhtiön velkojen maksun.

Vakuutusvalvontaviraston on velvoitettava luovuttava yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä luovuttavan yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa erikseen määrää.

6 §

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa harjoitettuun ensivakuutustoimintaan liittyvät kannanluovutukset

Jos luovutettavaan vakuutuskantaan sisältyy vakuutussopimuksia, jotka on tehty 3 luvun 1 ja 6 §:ssä tarkoitetun sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden perusteella, Vakuutusvalvontaviraston on ennen tämän luvun 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista hankittava suostumus sen muun ETA-valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutussopimuksen kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutussopimuksia on tehty 3 luvun 4 §:ssä tarkoitetusta sivuliikkeestä käsin, Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista annettava sivuliikkeen sijaintimaan vakuutustarkastuksesta vastaavalle vi-

ranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

7 §

ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavien viranomaisten suostumus vakuutuskannan luovuttamiseen

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavilta viranomaisilta, joilta Vakuutusvalvontavirasto on 6 §:n 1 momentin nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta taikka joille Vakuutusvalvontavirasto on 6 §:n 2 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuulluksi, katsotaan näiden vahvistaneen vastaanottavan yhtiön toimintapäätöksen riittävyys taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

8 §

Vakuutuskannan luovuttamisesta päättäminen

Luovuttavassa ja vastaanottavassa yhtiössä vakuutuskannan luovuttamisesta päättää yhtiökokous.

Vakuutuskannan luovuttamista koskeva yhtiökokous on pidettävä neljän kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta tai vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa.

Yhtiökokouksen päätös vakuutuskannan luovuttamisesta on tehtävä 5 luvun 21 §:n mukaisesti.

9 §

Kokouskutsu

Kutsu vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja, jollei yhtiöjärjestyksessä ole määrätty pidempää aikaa, viimeistään kuukautta ennen yhtiökokousta, osakeyhtiölain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettua viimeistä ilmoittau-

tumispäivää tai osakeyhtiölain 4 luvun 2 §:n 2 momentin mukaista arvo-osuusjärjestelmään liittyneitä yhtiötä koskevaa määräpäivää.

Kun on kyse koko vakuutuskannan luovuttamisesta, kutsu on toimitettava kaikille osakkaille 5 luvun 16 §:n 2 momentin mukaisesti.

10 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen ja lähettäminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen vakuutuskannan luovuttamisesta päättävää yhtiökokousta pidettävä osakkaiden nähtävinä kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan yhtiön pääkonttorissa tai internet-verkkosivuilla, viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa:

1) vakuutuskannan luovuttamista koskeva suunnitelma;

2) kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan yhtiön kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset;

3) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoituspäivään mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta, joiden antamispäivä ei saa olla kolmea kuukautta vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoituspäivää aiempi;

4) kunkin vakuutuskannan luovuttamiseen osallistuvan yhtiön viimeisen tilikauden jälkeen laaditut osavuositarkastukset, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;

5) hallituksen selostus tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, välitilinpäätöksen tai osavuositarkastuksen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista; ja

6) 3 §:ssä tarkoitettu lausunto vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta.

11 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevan päätöksen raukeaminen

Jos vakuutuskannan luovuttamista ei hyväksytä suunnitelman mukaisesti muutoksitta sekä luovuttavassa että vastaanottavassa yhtiössä, vakuutuskannan luovuttaminen raukeaa.

Yhtiökokouksen päätös vakuutuskannan luovuttamisen hyväksymisestä, hylkäämisestä tai raukeamisesta on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle.

12 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen antaminen

Vakuutusyhtiön hyväksyttyä vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jos:

1) vakuutuskannan luovuttaminen ei vaaranna vakuutettuja etuja;

2) vakuutuskannan luovuttamisen ei katsota vaarantavan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamista vakuutusyhtiön toiminnassa; ja

3) vastaanottavan yhtiön toimilupaa on laajennettu 4 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita Vakuutusvalvontavirasto pitää tarpeellisenä vakuutettujen etujen sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen turvaamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa.

Jollei suostumusta ole määräajassa haettu tai jos se on eväty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, on vakuutuskannan luovuttaminen rauennut.

13 §

Muutoksenhaku

Luovuttavalla ja vastaanottavalla yhtiöllä sekä muistutuksentekijällä, joka katsoo Vakuutusvalvontaviraston päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuden siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

14 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevat oikeusvaikutukset

Vakuutuskanta siirtyy vastaanottavalle yhtiölle, kun Vakuutusvalvontavirasto on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Vakuutusvalvontavirasto voi hakemuksesta vahvistaa vakuutuskannan siirtymiselle tätä myöhemmänkin ajankohdan.

Koko vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle luovuttaneen ja vakuutustoiminnan harjoittamisen luopumisesta ilmoittaneen vakuutusyhtiön toimiluvan peruuttamisesta säädetään 25 luvun 8 §:n 2 momentin 1 kohdassa. Muun liiketoiminnan harjoittamista jatkamattoman yhtiön purkamisesta säädetään osakeyhtiölain 20 luvussa.

Sen estämättä, mitä edellä 2 momentissa säädetään, koko vakuutuskantansa luovuttanut vakuutusosakeyhtiö, jonka toimilupa on peruutettu 25 luvun 8 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti, voi kuitenkin jatkaa toimintaansa muuta liiketoimintaa harjoittavana osakeyhtiönä ilman 23 luvussa säädettyä selvitys- ja purkamismenettelyä tehtyään tarvittavat muutokset yhtiöjärjestykseen. Yhtiöjärjestyksen muutos on ilmoitettava rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa toimiluvan peruuttamisesta. Jos yhtiöjärjestyksen muutosta ei ole ilmoitettu rekisteröitäväksi sanotussa ajassa tai jos rekisteröinti on eväty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, päätös toiminnan jatkamisesta on rauennut. Tässä momentissa tarkoitettulle yhtiöjärjestyksen

muutokselle ei vaadita Vakuutusvalvontaviraston vahvistusta.

15 §

Vakuutuksenottajan irtisanomisoikeus

Kun vakuutusyhtiö on luovuttanut vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle, luovutettuun vakuutuskantaan kuuluvan vakuutuksen ottajalla, joka ei ole myötävaikuttanut vakuutuskannan luovuttamista koskevan päätöksen tekemiseen ja jolla ei ole vakuutussopimuslain 12 §:n mukaista oikeutta irtisanoa vakuutus milloin tahansa, on oikeus kolmen kuukauden kuluessa tämän luvun 16 §:ssä mainitusta ilmoittamisesta kirjallisesti irtisanoa vakuutussopimuksensa.

16 §

Vastaanottavan yhtiön velvollisuus kuuluttaa vakuutuskannan luovuttamisesta

Vastaanottaneen yhtiön hallituksen on ilmoitettava vakuutuskannan luovuttamisesta kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä luovuttavan yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä myös muusta ilmoitustavasta. Ilmoituksessa on mainittava myös vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutussopimuksensa siten kuin 15 §:ssä säädetään.

Vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle vakuutusyhtiölle

17 §

Sijoittautumisoikeuden ja palvelujen vapaan tarjonnan perusteella tehtyjen vakuutusten vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa 3 luvun 1 ja 6 §:ssä tarkoitetun sijoittautumisoikeuden tai palvelujen vapaan tarjoamisen oikeuden perusteella teh-

tyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan tai osan siitä ulkomaiselle vakuutusyhtiölle, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö*).

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista Vakuutusvalvontaviraston on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma sekä suostumus sen ETA-valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutussopimuksen kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos luovutettavia vakuutussopimuksia on tehty 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettu sivuliikkeestä käsin, Vakuutusvalvontaviraston on ennen tämän luvun 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista annettava sivuliikkeen sijaintimaan vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi vakuutuskannan luovuttamisesta.

Tässä pykälässä tarkoitettussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille eikä 15 ja 16 §:ää sovelleta. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavilta viranomaisilta, joilta Vakuutusvalvontavirasto on 2 momentin nojalla pyytänyt vahvistus-

ta tai suostumusta taikka joille Vakuutusvalvontavirasto on 3 momentin nojalla antanut mahdollisuuden tulla kuulluksi, katsotaan näiden vahvistaneen vastaanottavan yhtiön toimintapääoman riittävyys taikka antaneen suostumuksen tai myönteisen lausunnon vakuutuskannan luovuttamiseen.

18 §

Muun vakuutuskannan luovuttaminen ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle

Vakuutusyhtiö voi luovuttaa muun kuin 17 §:ssä tarkoitetun vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle.

Ennen 12 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamista Vakuutusvalvontaviraston on hankittava vastaanottavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Tässä pykälässä tarkoitetussa vakuutuskannan luovuttamisessa on muutoin soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kuitenkin siten, että 3 §:ssä tarkoitettua tilintarkastajan lausuntoa ei tarvitse antaa vastaanottavalle yhtiölle, 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille julkaistaan luovuttavan yhtiön kustannuksella ja tätä kuulutusta ei anneta vastaanottavan yhtiön vakuutusvelkojille. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

19 §

Vakuutuskannan vastaanottaminen ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä

Vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vastaanottaa vakuutuskannan tai sen osan ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä. Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostu-

muksensa vakuutuskannan vastaanottamiselle 12 §:ssä säädettyin edellytyksin.

20 §

Vakuutuskannan luovuttaminen kolmannen maan vakuutusyhtiölle

Jos vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee Suomessa tai jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa tai jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa, taikka jos on kysymys jälleenvakuutustoiminnasta, vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa tällaisesta vakuutustoiminnasta syntyneen vakuutuskantansa tai sen osan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 18 §:ssä tarkoitetulle ulkomaiselle vakuutusyhtiölle, jonka kotivaltio ei kuulu Euroopan talousalueeseen (*kolmannen maan vakuutusyhtiö*) ja jolla on Suomessa sivuliike, noudattaen, mitä edellä 1—16 §:ssä säädetään. Tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 8—10 §:ää, 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 luvun 21 §:n 3 momenttia ei sovelleta vastaanottavaan yhtiöön.

21 §

Vakuutuskannan luovuttaminen ja vastaanottaminen muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa

Vakuutusyhtiö voi ilman tässä luvussa säädettyä lupamenettelyä luovuttaa muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa sijaitsevasta sivuliikkeestä käsin tehtyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan tai osan siitä ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle sekä kolmannessa maassa oleva sivuliike vastaanottaa ulkomaiselta ETA-vakuutusyhtiöltä tai kolmannen maan vakuutusyhtiöltä vakuutuskannan tai sen osan. Vakuutusyhtiön on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle tässä pykälässä tarkoitetusta vakuutuskannan luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

Julkisen vakuutusyhtiön muuttaminen yksityiseksi vakuutusyhtiöksi ja yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Julkiseen vakuutusosakeyhtiöön ja julkiseen keskinäiseen vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 19 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään julkisen osakeyhtiön muuttamisesta yksityiseksi osakeyhtiöksi.

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yhtiökokouksen päätös yksityisen vakuutusosakeyhtiön tai keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamisesta julkiseksi yhtiöksi on tehtävä 5 luvun 21 §:ssä tarkoitetulla määräenemmistöllä.

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Vakuutusvalvontaviraston vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla pätevän tilin-

tarkastajan todistus siitä, että tässä momentissa edellytetyt vaatimukset täytetään.

Vakuutusyhtiö muuttuu julkiseksi vakuutusyhtiöksi, kun yhtiömuodon muutosta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröidään kaupparekisteriin.

Yhtiömuodon muuttaminen vakuutusosakeyhtiöstä keskinäiseksi tai keskinäisestä vakuutusosakeyhtiöksi

3 §

Yhtiömuodon muuttaminen

Vakuutusosakeyhtiö voi muuttua keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö voi muuttua vakuutusosakeyhtiöksi ilman selvitysmenettelyä.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiömuoto muutetaan vakuutusosakeyhtiöksi, keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaat saavat yhtiömuodon muuttamista koskevana vastikkeena kaikki vakuutusosakeyhtiön osakkeet. Vastike saa olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia.

Jos vakuutusosakeyhtiön yhtiömuoto muutetaan keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi, vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajien osakkuudesta keskinäisessä vakuutusyhtiössä sekä mahdollisesta muusta annettavasta vastikkeesta on määrittävä 4 momentissa tarkoitetussa muutossuunnitelmassa.

Yhtiömuotoa muuttavan vakuutusyhtiön on laadittava yhtiömuodon muuttamista koskeva muutossuunnitelma, jota koskee, mitä 19 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään kombinaatiosulautumisesta.

4 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen hakeminen

Kuukauden kuluessa yhtiömuodon muuttamista koskevan muutossuunnitelman allekirjoittamisesta yhtiömuotoa muuttavan vakuutusyhtiön on haettava suostumus muutossuunnitelmalle ja vahvistus yhtiömuodon muuttamisen

vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle. Hakemukseen liitettävistä asiakirjoista säädetään 19 luvun 5 §:n 1 momentissa.

5 §

Vakuutusvalvontaviraston kuulutus vakuutusvelkojille

Jollei Vakuutusvalvontavirasto katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, viraston on kuulutettava 4 §:ssä tarkoitettua hakemuksesta hakijan kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä vakuutusvelkojia, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa, joka saa olla vähintään kuukausi ja enintään kaksi kuukautta. Vakuutusvalvontaviraston on veloitettava yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä hakijan kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa määrää.

6 §

Yhtiömuodon muuttamisesta päättäminen

Yhtiömuodon muuttamisesta päättää yhtiökokous. Yhtiökokouksen päätös vakuutusosakeyhtiön muuttamisesta keskinäiseksi yhtiöksi tai keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamisesta vakuutusosakeyhtiöksi on tehtävä 5 luvun 21 §:ssä tarkoitettulla määräenemmistöllä.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, yhtiömuodon muuttamisesta päättämiseen ja asiakirjojen nähtävänä pitämiseen sovelletaan 19 luvun 7 ja 8 §:ää.

7 §

Vakuutusvalvontaviraston suostumuksen antaminen

Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jollei 4 §:ssä tarkoitettu toimenpide vaaranna vakuutettuja etuja.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita Vakuu-

tusvalvontavirasto pitää tarpeellisena 1 momentissa tarkoitettujen vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Keskinäinen vakuutusyhtiö muuttuu vakuutusosakeyhtiöksi ja vakuutusosakeyhtiö muuttuu keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi, kun Vakuutusvalvontavirasto on antanut suostumuksensa yhtiömuodon muuttamiselle 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ja kun yhtiömuodon muutosta koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröidään kaupparekisteriin.

Jollei suostumusta ole haettu vakuutusyhtiön yhtiömuodon muuttamiseen tai jos suostumus on eväty ja epäämispäätös on saanut lainvoiman, on yhtiömuodon muuttaminen rauennut.

8 §

Muutoksenhaku

Yhtiöllä sekä muistutuksentekijällä, joka katsoo Vakuutusvalvontaviraston päätöksen loukkaavan oikeuttaan, on oikeus valittaa Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

9 §

Vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien lunastaminen

Osakkeenomistajalla, joka on äänestänyt vakuutusosakeyhtiön muuttamista keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi koskevaa yhtiökokouksen päätöstä vastaan, on oikeus vaatia, että yhtiö lunastaa häneltä käyvästä hinnasta osakkeet, jotka on yhtiökokoukseen mennessä ilmoitettu merkittäviksi osakeluetteloon. Osakkeenomistajan oikeudesta vaatia lunastusta säädetään 19 luvun 9 §:ssä.

Takuuosuudenomistajalla, joka on äänestänyt keskinäisen vakuutusyhtiön muuttamista vakuutusosakeyhtiöksi koskevaa yhtiökokouksen päätöstä vastaan, on oikeus vaatia, että yhtiö lunastaa takuuosuudet 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulla hinnalla. Takuuosuu-

denomistajan oikeudesta vaatia lunastusta säädetään 19 luvun 9 §:ssä.

Vakuutusosakeyhtiön muuttaminen muuta liiketoimintaa harjoittavaksi osakeyhtiöksi

10 §

Liiketoiminnan jatkaminen muuta liiketoimintaa harjoittavana osakeyhtiönä

Koko vakuutuskantansa luovuttaneen vakuutusosakeyhtiön oikeudesta jatkaa toimintaansa muuta liiketoimintaa harjoittavana osakeyhtiönä säädetään 21 luvun 14 §:n 3 momentissa.

23 luku

Selvitystila ja konkurssi

1 §

Osakeyhtiölain ja konkurssilain soveltaminen

Jos vakuutusyhtiön toimilupa on 25 luvun 8 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla peruutettu sen johdosta, että yhtiö on luovuttanut koko vakuutuskantansa toiselle vakuutusyhtiölle, yhtiö on ilmoittanut lopettavansa vakuutustoiminnan eikä yhtiö jatka muun liiketoiminnan harjoittamista, vakuutusyhtiön selvitystilaan ja yhtiön purkamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä osakeyhtiöstä osakeyhtiölain 20 luvun 1—22 §:ssä säädetään. Mitä osakeyhtiölain 20 luvussa säädetään osakkeenomistajasta, sovelletaan vastaavasti keskinäisen vakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaisiin, jotka olivat yhtiön osakkaita silloin, kun vakuutuskannan luovutusta koskeva yhtiökokouksen päätös tehtiin. Jaettaessa omaisuutta osakeyhtiölain 20 luvun 15 §:n 1 momentin mukaisesti jaossa on otettava huomioon, mitä tämän luvun 22 §:n 2 momentissa säädetään keskinäisen vakuutusyhtiön takuupääoman takaisin maksamisesta.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa vakuutusyhtiön selvitystilaan tai konkurssiin ei sovelleta osakeyhtiölakia. Jollei jäljempänä tästä luvusta muuta johdu, vakuutusyhtiön

konkurssiin sovelletaan konkurssilakia (120/2004).

Selvitystila

2 §

Selvitystilaan asettamisen edellytykset

Vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan ja purettava, jos:

1) vakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvussa säädetty takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisesta vähimmäismäärästä eikä tilannetta ole korjattu tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrääjassa; tai

2) vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu 25 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettun laiminlyönnin vuoksi.

Selvitystilaan asettaminen voidaan tehdä ilman 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä tai sen jälkeen, kun näihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

3 §

Kokouskutsu selvitystilaan asettamisesta päättävään yhtiökokoukseen

Jos 11 luvun 24 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei vakuutusyhtiö täytä 11 luvun 19—22 §:ssä mainittuja toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai että työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä, hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään yhtiön asettamisesta selvitystilaan viimeistään kuukauden kuluessa tilinpäätöksen laatimisesta. Vakuutusvalvontavirasto voi pidentää määräaika enintään vuodeksi tämän lain 11 luvun 26 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettun lyhyen aikavälin rahoitus suunnitelman toteuttamiseksi ja toimintapääomalle asetettu-

jen vaatimusten täyttämiseksi, jollei vakuutettu- ja etuja näin vaaranneta.

Sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä määrätään, kutsu on lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa. Hallituksen on annettava tieto kutsusta yhtiökokoukseen Vakuutusvalvontavirastolle.

Kutsussa on mainittava hallituksen päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö. Hallituksen päätösehdotukseen on liitettävä lisäksi 11 luvun 24 §:ssä tarkoitettu tilinpäätös ja toimintakertomus ja niitä koskeva tilintarkastajan lausunto. Ehdotus liitteineen on pidettävä vakuutusyhtiön pääkonttorissa osakkaiden nähtävänä vähintään viikon ajan ennen yhtiökokousta ja viipymättä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää, sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa.

Jollei hallitus ja toimitusjohtaja ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä, Vakuutusvalvontavirasto kutsuu selvitystilasta päättävän yhtiökokouksen koolle 11 luvun 24 §:ssä säädetyin edellytyksin.

4 §

Selvitystilaan asettamisesta päättäminen

Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta, jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei yhtiö täytä toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia eikä tilannetta ole korjattu yhtiökokoukseen mennessä.

Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi, jollei yhtiökokous tee 1 momentissa edellytettyä päätöstä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Vakuutusvalvontavirasto määrää vakuutusyhtiön välittömästi ja ilman yhtiökokouksen päätöstä selvitystilaan ja purettavaksi, kun vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu vakuutusyhtiön laiminlyönnin vuoksi 25 luvun 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Selvitystilamenettely

5 §

Selvitystilan alkaminen

Selvitystila alkaa, kun sitä koskeva yhtiökokouksen päätös tai Vakuutusvalvontaviraston määräys on tehty.

6 §

Selvitysmiesten valinta ja määrääminen

Kun yhtiökokous tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston tilalle. Lisäksi Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus määrätä yksi selvitysmies.

Kun Vakuutusvalvontavirasto määrää yhtiön selvitystilaan, Vakuutusvalvontavirasto valitsee yhden tai useamman selvitysmiehen.

Selvitysmiehiin sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään hallituksesta ja hallituksen jäsenistä, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu. Päätöksellä peruutetaan osakeyhtiölain 6 luvun 26 §:ssä tarkoitettujen muille nimetyille henkilöille annetut edustamisoikeudet, jollei päätöksestä ilmene muuta.

Jollei selvitystilassa olevalla vakuutusyhtiöllä ole rekisteriin merkittyjä toimikelpoisia selvitysmiehiä, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä selvitysmiehet. Määräämistä voi hakea se, jonka oikeus voi riippua siitä, että yhtiöllä on edustaja.

7 §

Selvitystilan ja selvitysmiesten rekisteröinti

Selvitysmiesten on ilmoitettava selvitystilaan asettamista ja määräämistä sekä selvitysmiesten valintaa koskeva päätös rekisteriviranomaiselle rekisteröitäväksi ja Vakuutusvalvontavirastolle merkittäväksi toimiluparekisteriin.

Selvitysmiesten on pyydettävä, että selvitystilaan asettamisesta on tehtävä merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin,

kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä selvitystilamenettelyn aloittamisesta.

8 §

Selvitysmiesten yleiset tehtävät

Selvitysmiehet hoitavat vakuutusyhtiön asioita selvitystilan aikana. Selvitysmiesten toimikausi jatkuu toistaiseksi.

Selvitysmiehien oikeudesta jatkaa yhtiön liiketoimintaa säädetään 17 §:ssä.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava selvitysmiehille todistus heidän määräämisestään tehtävään. Jos yhtiö on asetettu selvitystilaan yhtiökokouksen päätöksellä, selvitysmiehillä on oikeus saada ote selvitystilaan asettamista koskevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Selvitysmiehillä on oikeus käyttää tehtävänsä suorittamisessa asiantuntijoita tai avustajia.

9 §

Selvitystilan alkamista, edistymistä ja lakkaamista koskevat ilmoitukset

Vakuutusyhtiön selvitysmiesten on ilmoitettava selvitystilaa koskevasta päätöksestä virallisessa lehdessä ja annettava tieto ilmoituksesta ainakin yhdessä yhtiön kotipaikan sanomalehdessä.

Lisäksi selvitysmiesten on ilmoitettava selvitystilan alkamisesta ja lakkaamisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Ilmoitus on tehtävä ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Ilmoituksessa on samalla ilmoitettava menettelyssä mukana olevat viranomaiset ja niiden toimivalta, sovellettava lainsäädäntö sekä selvitysmies.

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava viipymättä kaikkien muiden ETA-valtioiden vakuutustoimintaa valvoville viranomaisille päätöksestä aloittaa selvitystila ja menettelyn mahdollisista vaikutuksista. Vakuutusvalvontaviraston on myös pyynnöstä annettava ETA-valtioiden vakuutustoimintaa valvoville viranomaisille tietoja selvitystilamenettelyn edistymisestä.

Selvitysmiesten on säännöllisesti tiedotettava velkojille selvitystilamenettelyn edistymisestä Vakuutusvalvontaviraston erikseen määräämällä tavalla.

10 §

Julkinen haaste

Selvitysmiesten on viipymättä haettava julkinen haaste vakuutusyhtiön velkojille. Haastetta haetaan rekisteriviranomaiselta, joka merkitsee haasteen antamisen rekisteriin viran puolesta.

Julkisessa haasteessa on mainittava, että vakuutussaatavia ei tarvitse ilmoittaa selvitystilassa eikä niiden 15 §:ssä tarkoitettua etuoikeutta tarvitse vaatia.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, julkisesta haasteesta on voimassa, mitä julkisesta haasteesta annetussa laissa (729/2003) säädetään.

11 §

Ilmoitus tunnetuille velkojille ja vakuutusvelkojille annettavat tiedot

Selvitysmiesten on toimitettava ilmoitus julkisesta haasteesta vakuutusyhtiön tunnetuille velkojille. Ilmoituksessa on mainittava erityisesti noudatettavat määräajat, seuraamukset niiden laiminlyönnistä, toimitus- tai viranomaisen, joka on toimivaltainen ottamaan vastaan saatavia koskevat ilmoitukset tai huomautukset, sekä se, onko velkojan vaadittava saatavaa, joka on etuoikeutettu tai jonka vakuutena on esinevakuutus.

Vakuutusyhtiön velkojille tehtävässä ilmoituksessa on sen lisäksi, mitä 1 momentissa ja 10 §:n 2 momentissa säädetään, vakuutussaatavien osalta ilmoitettava selvitystilan yleiset vaikutukset vakuutussopimuksiin sekä vakuutuksenottajan ja vakuutetun vakuutussopimuksen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet.

Jos Vakuutusvalvontavirasto 21 §:n mukaisesti määrää ajankohdan, jolloin vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa, myös tästä on erikseen ilmoitettava vakuutuksenottajille.

Vakuutusyhtiön velkojille tehtävä ilmoitus on tehtävä joko suomeksi tai ruotsiksi. Ilmoituksessa on käytettävä lomaketta, jossa on kaikilla ETA-valtioiden virallisilla kielillä otsikko "Kehotus saatavan ilmoittamiseen ja huomautusten esittämiseen; noudatettavat määräajat". Jos vakuutusvelkojan tavanomainen asuinpaikka, kotipaikka tai pääkonttori on toisessa ETA-valtiossa kuin Suomessa, ilmoitus on kuitenkin tehtävä jollakin kyseisen ETA-valtion virallisella kielellä.

12 §

Saatavien ilmoittaminen

Jokaisella velkojalla, mukaan lukien toisen ETA-valtion veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset, on oikeus ilmoittaa saatavansa tai tehdä saataviin liittyviä kirjallisia huomautuksia vakuutusyhtiön selvitystilassa. Vakuutussaatavia ei tarvitse ilmoittaa selvitystilassa eikä niiden 15 §:ssä tarkoitettua etuoikeutta tarvitse vaatia.

Velkojan on ilmoitettava 11 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tai viranomaiselle saatavan laji, sen syntymisaika ja määrä. Lisäksi velkojan on ilmoitettava, vetoaako hän saatavan osalta etuoikeuteen, esinevakuuteen tai omistuksenpidätysehtoon, sekä se, mitä omaisuutta hänen vakuutensa koskee. Selvitysmiehelle on toimitettava jäljennökset mahdollisista todisteena olevista asiakirjoista.

Velkoja, jonka tavanomainen asuinpaikka, kotipaikka tai pääkonttori on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, voi ilmoittaa saatavansa tai esittää saataviin liittyviä huomautuksia tämän toisen valtion jollakin virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa ilmoitettaessa tai saataviin liittyviä huomautuksia esittäessä ot-sikon "Saatavan ilmoittaminen" tai vastaavasti "Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen" on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi.

13 §

Yhtiökokous selvitystilan aikana

Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, selvitystilassa olevan vakuutusyhtiön yhtiökokoukseen sovelletaan tämän lain yhtiökokousta koskevia säännöksiä.

14 §

Tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus, joka on esitettävä varsinaisen yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Tilinpäätöksestä on viipymättä annettava jäljennös Vakuutusvalvontavirastolle.

Tilintarkastajien tehtävä ei lakkaa yhtiön jou-tuessa selvitystilaan. Selvitystilan aikana noudatetaan 7 luvun säännöksiä tilintarkastuksesta ja erityisestä tarkastuksesta. Tilintarkastuskertomuksen tulee sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajien mielestä tarpeettomasti pitkitetty ja ovatko selvitysmiehet muuten toimineet asianmukaisesti.

15 §

Vakuutussaatavien etuoikeutta koskeva periaate

Vakuutussaatavilla on selvitystilassa yhtäläisesti samanlainen etuoikeus vakuutusyhtiön omaisuuteen kuin velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa säädetyllä irtaimen pantin haltijalla pantattuun omaisuuteen (*vakuutussaatavien etuoikeus*).

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin etuoikeutettuihin vakuutussaataviin rinnastetaan myös sellainen vakuutussopimussuhteeseen perustuva vakuutusyhtiöltä oleva saatava, jonka oikeusperuste on syntynyt kahden kuukauden kuluessa selvitystilan alkamisesta.

Myös henkivakuutukseen liittyvää laskeperustekorkoa pidetään 1 momentissa tarkoitettuna etuoikeutettuna vakuutussaatavana.

16 §

Vakuutuskannan luovuttaminen selvitystilamenettelyssä

Vakuutusyhtiön selvitystilassa selvitysmiehen tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista yhden tai useamman vakuutusyhtiön kanssa aikaansaamaan suunnitelma yhtiön vakuutuskannan luovuttamisesta 21 luvun säännösten mukaisesti.

Selvitysmies voi tehdä toisen vakuutusyhtiön kanssa suunnitelman vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta siten, että vakuutukset jatkuvat vastaanottavassa vakuutusyhtiössä erityisin ehdoin tai rajoituksin, jos se on vakuutettujen etujen mukaista. Ennen suunnitelman tekemistä suunnitelmaa vastustavalle vakuutuksenottajalle on varattava mahdollisuus jättää hänen vakuutuksensa kannanluovutuksen ulkopuolelle, jolloin vakuutuksenottajalla on oikeus hänen vakuutuksensa lakattua saada vakuutukselle kuuluva osuus vakuutusyhtiön varoista siten kuin 22 §:ssä säädetään.

17 §

Liiketoiminnan jatkaminen

Kunnes Vakuutusvalvontavirasto on hyväksynyt 16 §:ssä tarkoitetun selvitysmiehen laatiman vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman, selvitysmiehellä on selvitystilassa oikeus jatkaa yhtiön liiketoimintaa siinä määrin kuin se on tarpeen vakuutettujen etujen turvaamiseksi ja selvitysmenettelyn tarkoituksen mukaiseksi hoitamiseksi.

Selvitystilassa oleva vakuutusyhtiö ei saa tehdä uusia vakuutussopimuksia.

18 §

Liiketoiminnan jatkamista koskeva suunnitelma

Selvitysmiehen on laadittava liiketoiminnan jatkamista varten suunnitelma, joka sisältää vakuutusyhtiöltä olevat saatavat ja ehdotuksen saatavien suorittamisesta selvitystilan aikana. Liiketoiminnan jatkamista koskevassa suunnitelmassa on mainittava seuraavat saatavat:

1) esineoikeuden alaisia varoja koskevat saatavat;

2) liikennevakuutuslakiin, potilasvahinkolakiin (585/1986), tapaturmavakuutuslakiin ja työntekijän eläkelakiin perustuvat korvaussaatavat;

3) selvitystilamenettelystä johtuvat saatavat;

4) 19 §:ssä tarkoitetut liiketoiminnan jatkamista koskevat saatavat;

5) 15 §:ssä tarkoitetut vakuutussaatavat;

6) selvitystilaa edeltäneen 25 luvun 9 §:ssä tarkoitetun omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon valvontaa varten määrätyn asiamiehen palkkio viivästyskorkoineen ja muut toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset; sekä

7) muut mahdolliset ennen selvitystilan alkamista syntyneet velkojien saatavat.

Suunnitelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle hyväksyttäväksi.

19 §

Liiketoiminnan jatkamisesta johtuvat saatavat

Liiketoiminnan jatkamisesta johtuvalla saatavalla tarkoitetaan:

1) vakuutussopimussuhteessa sellaista vakuutusyhtiöltä olevaa saatavaa, jossa yhtiön sitoumus tai muu saatavan oikeusperuste on syntynyt sen jälkeen, kun on kulunut kaksi kuukautta selvitystilan alkamisesta; muuksi saatavan oikeusperusteeksi katsotaan oikeus korvaukseen tai muuhun etuuteen siltä osin kuin vakuutus on jatkunut selvitystilan alkamisen jälkeen ja vakuutuksenottaja on selvitystilan alkamisen jälkeiseltä ajalta maksanut tai on ollut velvollinen maksamaan vakuutusmaksuja; sekä

2) muussa velkasuhteessa sellaista vakuutusyhtiöltä olevaa saatavaa, jota koskeva yhtiön sitoumus tai muu saatavan oikeusperuste on syntynyt selvitystilan alkamisen jälkeen; kestovelkasuhteessa liiketoiminnan jatkamisesta johtu-

vana saatavana pidetään kuitenkin sitä osaa saatavasta, joka kohdistuu selvitystilän alkamisen jälkeiseen aikaan.

20 §

Saatavien suorittaminen selvitystilän aikana

Vakuutussaatavien etuoikeudesta riippumatta vakuutusyhtiön varoista selvitystilän aikana voidaan suorittaa 18 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetut saatavat.

Liiketoiminnan jatkamista koskevasta suunnitelmasta riippumatta selvitystilän aikana on suoritettava 18 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut saatavat, ja selvitysmiehellä on oikeus ottaa lainaa 18 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen korvausten maksamisen turvaamiseksi.

Selvitysmies voi suorittaa 18 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja saatavia ainoastaan liiketoiminnan jatkamista koskevan suunnitelman mukaisesti. Jos mainittuja saatavia on tarpeen suorittaa ennen 18 §:ssä tarkoitettua suunnitelman hyväksymistä tai siitä poiketen, ne voidaan suorittaa vain Vakuutusvalvontaviraston yksittäistapauksessa antamalla luvalla ja valvonnassa.

Selvitysmiehen on suoritettava 18 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetut saatavat vakuutussaatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella sillä edellytyksellä, että selvitystilaan asettaminen on tapahtunut omaisuuden luovutus- tai panttauskiellon aikana tai kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kiello on lakannut. Selvitysmies voi suorittaa 18 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuja saatavia vain Vakuutusvalvontaviraston yksittäistapauksessa antamalla luvalla ja valvonnassa.

Kaikki velkojat, mukaan lukien toisen ETA-valtion veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset, ja heidän samankaltaiset saatavansa ovat vakuutusyhtiön selvitystilassa samassa asemassa keskenään, ja näitä saatavia koskee sama maksunsaantijärjestys.

Selvitystilän lopettaminen

21 §

Muiden kuin lakisääteisten vakuutusten lakkaaminen ja lakisääteisten vakuutusten jatkuminen

Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä ajankohta, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaiset vakuutukset lakkaavat olemasta voimassa. Ajankohta voi olla enintään kolme vuotta selvitystilän aloittamisen jälkeen. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisesti syystä siirtää vakuutusten lakkaamiselle määräämänsä ajankohtaa vielä enintään kahdeksi vuodeksi ensin määrätystä ajankohdasta lukien. Työeläkevakuutusyhtiön selvitystilassa Vakuutusvalvontavirasto ei voi määrätä vakuutuksia lakkaamaan, vaan yhtiön omaisuus on käytettävä 22 §:n 4 momentin mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä ajankohta, jolloin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja tapaturmavakuutuslain mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta siirretään yhtiöstä Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Suhteellista osuutta laskettaessa ei oteta huomioon 9 luvun 5 §:ssä tarkoitettua yhteistakuuerää, vaan erää vastaava suhteellinen osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta on sellaisenaan käytettävä ensisijaisesti kyseisten lakien perusteella korvaukseen oikeutettujen hyväksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvien osin muutoin voimassa, mitä 21 luvun 4 §:n 1—3 momentissa ja 5 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta.

22 §

Omaisuuden rahaksi muuttaminen, saatavien maksaminen ja omaisuuden jakaminen

Edellä 21 §:ssä tarkoitettua menettelyn jälkeen vakuutusyhtiön jäljellä oleva omaisuus on

muutettava rahaksi ja maksettava selvitystilamennettelystä johtuvat saatavat ja etuoikeutetut vakuutussaavat. Tämän jälkeen maksetaan kaikki muu tiedossa oleva velka yhtiön velkojille haetun julkisen haasteen paikalletulopäivän jälkeen. Jos velka on riittävä tai erääntymätön taikka sitä ei muusta syystä voida maksaa, on tarpeelliset varat pantava erilleen, jos yhtiön varat siihen riittävät.

Keskinäisessä vakuutusyhtiössä on takuupääoma korkoineen tämän jälkeen maksettava takaisin. Jäljelle jäävä omaisuus jaetaan keskinäisessä yhtiössä yhtiön vakuutuksenottajajäsenille sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä on määrätty. Jos jaettava omaisuus on vähäinen, voidaan yhtiöjärjestyksessä määrätä, että sen käytöstä voidaan päättää toisinkin. Jollei yhtiöjärjestyksestä muuta johdu, on vakuutusosakeyhtiössä osakkeenomistajalla oikeus saada osakkeilleen tuleva osuus yhtiön netto-omaisuudesta.

Selvitystilassa olevan henkivakuutusyhtiön omaisuus on ennen 1 momentissa tarkoitettua omaisuuden jakoa ensin ositettava sijoitussidonnaisen vakuutusten kannan ja muun vakuutuskannan kesken. Ositus on toimitettava silmällä pitäen myös sen kohtuullisuutta.

Selvitystilassa olevan työeläkevakuutusyhtiön omaisuus on käytettävä 1—3 momentista poiketen Vakuutusvalvontaviraston määräämällä tavalla niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiölain (1774/1995) mukaisessa eläkesäätiössä taikka vakuutuskassalain (1164/1992) mukaisessa eläkekassassa. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijän eläkelain 181 §:n soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia.

23 §

Lopputilitys

Suoritettuaan tehtävänsä selvitysmiesten tulee ilman aiheutonta viivytystä antaa lopputilitys hallinnostaan laatimalla kertomus koko selvitysmennettelystä. Kertomukseen tulee sisältyä selostus yhtiön omaisuuden jaosta. Kertomukseen on liitettävä tilinpäätökset, toimintakerto-

mukset ja tilintarkastuskertomukset selvitystilan ajalta. Kertomus liitteineen on annettava tilintarkastajille, joiden on kuukauden kuluessa annettava lopputilitystä ja selvitystilanaikaista hallintoa koskeva tilintarkastuskertomus. Lopputilityksestä ja sen liitteistä on viipymättä annettava jäljennös Vakuutusvalvontavirastolle.

Selvitysmiesten on viivytyksettä 1 momentissa tarkoitettujen toimien jälkeen kutsuttava osakkaat yhtiökokoukseen tarkastamaan lopputilitys. Kokouskutsusta sekä kokousasiakirjoista, niiden nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä on voimassa, mitä 5 luvun 14—18 §:ssä säädetään, kuitenkin siten, että lopputilitykseen sovelletaan, mitä tilinpäätöksestä säädetään. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:ssä säädetään.

24 §

Jaon moittiminen ja jako-osuuden menettäminen

Jos osakas tahtoo moittia jakoa, on kanne yhtiötä vastaan pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lopputilitys esitettiin yhtiökokouksessa.

Jollei osakas ole viiden vuoden kuluessa siitä, kun lopputilitys esitettiin yhtiökokouksessa, ilmoittautunut nostamaan hänelle tulevaa jako-osuutta, on hän menettänyt oikeutensa siihen. Tällöin noudatetaan, mitä 26 §:n 3 momentissa säädetään.

25 §

Purkautuminen

Vakuutusyhtiö katsotaan puretuksi, kun selvitysmiehet ovat esittäneet lopputilityksen yhtiökokouksessa. Selvitysmiesten on viipymättä tehtävä purkamisesta rekisteri-ilmoitus. Yhtiö on poistettu rekisteristä, kun päätös siitä on merkitty rekisteriin. Lisäksi yhtiön purkamisesta on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle toimiluparekisteriin merkitsemistä varten.

Purettu yhtiö ei purkautumisen jälkeen voi hankkia oikeuksia eikä tehdä sitoumuksia. Yhtiön puolesta sen purkautumisen jälkeen tehdys-

tä toimesta vastaavat toimesta päättäneet ja tekijät yhteisvastuullisesti. Selvitysmiehet voivat kuitenkin ryhtyä toimenpiteeseen selvitystoimen aloittamiseksi tai hakea yhtiön asettamista konkurssiin. Yhtiön kanssa sen purkautumisen jälkeen tehdyn sopimuksen vastapuoli voi luopua sopimuksesta, jos hän ei tiennyt purkautumisesta.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, voivat vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa lopputilityksen käsitelleessä yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä tai vähintään yksi kymmenesosa kaikista vakuutusosakeyhtiön osakkeista, taikka keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaat, joilla on vähintään yksi kolmasosa lopputilityksen käsitelleessä yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä, vaatia selvitysmiehiä kutsumaan yhtiökokouksen koolle käsittelemään 28 luvun 8 §:ssä tarkoitettua kanteen nostamista. Mitä 5 luvun 13 §:n 2 momentissa säädetään, on vastaavasti noudatettava. Kanne on nostettava vuoden kuluessa lopputilityksen esittämisestä.

26 §

Selvitystilän jatkaminen

Selvitystilaa on jatkettava, jos vakuutusyhtiön purkamisen jälkeen ilmaantuu uusia varoja, yhtiötä vastaan nostetaan kanne tai muutoin tarvitaan selvitystoimenpiteitä. Selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä tästä ilmoitus rekisteröimistä varten. Kutsu jatkettua selvitystilaa ensimmäiseen yhtiökokoukseen on toimitettava yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi kirjallinen kutsu on lähetettävä jokaiselle osakkaalle, jonka osoite on yhtiön tiedossa. Jos yhtiöllä selvitystä jatkettaessa ei ole toimikelpoisia selvitysmiehiä, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä hakemuksesta selvitysmies sen mukaan kuin 6 §:ssä säädetään.

Jos vakuutusyhtiön rekisteristä poistamisen jälkeen tarvitaan selvitystoimia, Vakuutusvalvontaviraston on sen hakemuksesta, jonka oikeutta asia koskee, määrättävä yhtiö selvitystilaan.

Jos selvitysmenettelyn jatkamista ei kuitenkaan ole katsottava tarpeelliseksi, selvitysmiehet voivat suorittaa asiassa tarvittavat toimenpiteet. Selvitysmiesten on laadittava toimenpiteistään selvitys ja toimitettava se osakkaille ja muille jako-osuuteen oikeutetuille. Vähäinen jako-osuus voidaan tilittää valtiolle.

Selvitystä ei kuitenkaan 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa jatketa eikä yhtiötä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa määrätä selvitystilaan, jos yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen tai varojen määrästä ei saada tietoa, eikä osakas, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastatakseen selvitysmenettelyn kustannuksista.

27 §

Selvitystilän lopettaminen ja toiminnan jatkaminen

Jos vakuutusyhtiö selvitystilän aikana jälleen täyttää 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vaatimukset, yhtiökokous voi, tilintarkastajien annettua asiasta lausuntonsa, päättää 5 luvun 21 §:n mukaisella äänten enemmistöllä, että selvitystila lopetetaan ja yhtiön toimintaa jatketaan. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, jos selvitystilaan on tämän lain mukainen peruste tai jos yhtiön omaisuutta on jaettu. Toimintaansa jatkavan yhtiön on haettava uudelleen toimilupaa noudattaen, mitä 2 luvussa säädetään.

Kun päätös selvitystilän lopettamisesta ja yhtiön toiminnan jatkamisesta on tehty, yhtiölle on valittava johto yhtiöjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Kun hallitus on valittu, selvitysmiehen on viivytyksettä tehtävä selvitystilän lopettamista koskevasta päätöksestä ja hallituksen vaalista ilmoitus Vakuutusvalvontavirastolle ja rekisteröimistä varten rekisteriviranomaiselle. Yhtiön velkojille haettu julkinen haaste raukeaa, kun selvitystilän lopettaminen on rekisteröity. Selvitysmiesten on annettava toiminnastaan 23 §:n mukainen lopputilitys.

Konkurssi

28 §

Konkurssiin asettamisen edellytykset

Jos selvitystilassa olevan vakuutusyhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksuun, selvitysmiesten on haettava vakuutusyhtiön asettamista konkurssiin. Ennen selvitystilan alkamista vakuutusyhtiön omaisuus voidaan hakea konkurssiin vain hallituksen päätöksen perusteella.

Konkurssiin asettaminen voidaan tehdä ilman 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä tai sen jälkeen, kun näihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

29 §

Konkurssiin asettamisesta päättäminen

Konkurssista on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin.

30 §

Konkurssin alkaminen

Jos Vakuutusvalvontavirasto tekee siitä esityksen, tulee tuomioistuimen määrätä pesähoitajaksi yksi viraston ehdottama henkilö valittujen lisäksi ja annettava pesähoitajalle todistus hänen määräämisestään tehtävään.

Konkurssin aikana yhtiötä konkurssivelallisenä edustavat hallitus ja toimitusjohtaja tai ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

Kun vakuutusyhtiö on asetettu konkurssiin, pesähoitajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä ja valvontapäivästä Vakuutusvalvontavirastolle.

31 §

Pesähoitajan tehtävät ja konkurssia koskevat ilmoitukset

Vakuutusvalvontaviraston esityksestä määrätyn pesähoitajan on erityisesti valvottava va-

kuutussaatavien haltijoiden etua konkurssipesässä.

Pesähoitajan oikeudesta jatkaa yhtiön liiketoimintaa säädetään 17—19 §:ssä.

Konkurssin alkamista, edistymistä ja lakkaamista koskeviin ilmoituksiin sovelletaan, mitä 9 §:n 2—4 momentissa säädetään selvitystilaa koskevista ilmoituksista.

Pesähoitajan on pyydettävä, että konkurssiin asettamisesta on tehtävä merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä konkurssin aloittamisesta.

Pesähoitajan on säännöllisesti tiedotettava velkojille konkurssimenettelyn edistymisestä Vakuutusvalvontaviraston erikseen määräämällä tavalla ja siten kuin 11 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään.

Pesähoitajalla on oikeus käyttää tehtävänsä suorittamisessa asiantuntijoita tai avustajia.

32 §

Saatavien valvominen

Vakuutusyhtiön konkurssissa on jokaisella velkojalla, mukaan lukien toisen ETA-valtion veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset, oikeus valvoa saatavansa tai tehdä saataviin liittyviä kirjallisia huomautuksia. Vakuutussaatavia ei tarvitse valvoa konkurssissa eikä niiden etuoikeutta tarvitse vaatia.

Velkoja, jonka tavanomainen asuinpaikka, kotipaikka tai pääkonttori on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, voi valvoa saatavansa tai esittää saataviin liittyviä huomautuksia tämän toisen valtion jollakin virallisella kielellä. Tässä tapauksessa saatavaa valvottaessa tai saataviin liittyviä huomautuksia esittäessä valvontailmoituksen tai huomautuksen otsikon "Saatavan valvominen" tai vastaavasti "Saataviin liittyvien huomautusten esittäminen" on kuitenkin oltava joko suomeksi tai ruotsiksi.

33 §

Vakuutussaatavien etuoikeutta koskeva periaate

Vakuutussaatavilla on konkurssissa yhtäläisesti samanlainen etuoikeus vakuutusyhtiön omaisuuteen kuin velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa säädetyllä irtaimen pantin haltijalla pantattuun omaisuuteen (*vakuutussaatavien etuoikeus*).

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin etuoikeutettuihin vakuutussaataviin rinnastetaan myös sellainen vakuutussopimussuhteeseen perustuva vakuutusyhtiöltä oleva saatava, jonka oikeusperuste on syntynyt kahden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta.

Myös henkivakuutukseen liittyvää laskuprustekorkoa pidetään 1 momentissa tarkoitettuna etuoikeutettuna vakuutussaatavana.

34 §

Vakuutuskannan luovuttaminen konkurssissa

Vakuutusyhtiön konkurssissa pesänhoitajan tulee pyrkiä niin pian kuin mahdollista yhden tai useamman vakuutusyhtiön kanssa aikaansaamaan suunnitelma yhtiön vakuutuskannan luovuttamisesta 21 luvun säännösten mukaisesti.

Vakuutusyhtiön konkurssissa pesänhoitaja voi tehdä toisen vakuutusyhtiön kanssa suunnitelman vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta siten, että vakuutukset jatkuvat vastaanot tavassa vakuutusyhtiössä erityisin ehdoin tai rajoituksin. Ennen suunnitelman tekemistä suunnitelmaa vastustavalle vakuutuksenottajalle on varattava mahdollisuus jättää hänen vakuutuksensa kannanluovutuksen ulkopuolelle, jolloin vakuutuksenottajalla on oikeus hänen vakuutuksensa lakattua saada vakuutukselle kuuluva osuus vakuutusyhtiön varoista siten kuin 22 §:ssä säädetään.

35 §

Konkurssimenettely ja omaisuuden jako

Vakuutusyhtiön konkurssimenettelyyn sovelletaan, mitä 17—21 §:ssä säädetään selvitystilasta.

menettelystä. Konkurssiin asetettu vakuutusyhtiö ei saa tehdä uusia vakuutussopimuksia.

Edellä 21 §:ssä tarkoitetun menettelyn jälkeen vakuutusyhtiön jäljellä oleva omaisuus on muutettava rahaksi ja maksettava konkurssimenettelystä johtuvat saatavat ja etuoikeutetut vakuutussaatavat. Tämän jälkeen maksetaan kaikki muu tiedossa oleva velka, jollei 3—5 momentista muuta johdu. Jos velka on riittävä tai erääntymätön taikka sitä ei muusta syystä voida maksaa, on tarpeelliset varat pantava erilleen ja jäännös jaettava.

Henkivakuutusyhtiön omaisuus on ennen 2 momentissa tarkoitettua omaisuuden jakoa ensin ositettava sijoitussidonnaisten vakuutusten kannan ja muun vakuutuskannan kesken. Ositus on toimitettava silmällä pitäen myös sen kohtuullisuutta.

Jos vahinkovakuutusyhtiön omaisuus ei riitä vakuutussaatavien täyteen hyvittämiseen, on kuluttajan, asunto-osakeyhtiön tai pääosin asumistarkoitukseen perustetun kiinteistöyhtiön vahinkoon perustuvilla saatavilla etuoikeus. Jos omaisuus ei riitä edellisessä virkkeessä tarkoitettujen saatavien täyteen hyvittämiseen, omaisuus jaetaan kyseisten saatavien määrän mukaisessa suhteessa.

Työeläkevakuutusyhtiön omaisuus on käytettävä Vakuutusvalvontaviraston erikseen määräämällä tavalla kustannuksiin, jotka aiheutuvat siitä, että samanlainen eläketurva järjestetään toisessa työeläkevakuutusyhtiössä tai eläkesäätiölain mukaisessa eläkesäätiössä taikka vakuutuskassalain mukaisessa eläkekassassa. Tällöin on ensisijaisesti pyrittävä pienentämään työntekijän eläkelain 181 §:n soveltamisesta aiheutuvia kustannuksia.

36 §

Jakoluettelo

Pesänhoitajan on viipymättä laadittava luettelo omaisuuden jaossa noudatettavista vakuutussaatavien suhdeluvuista. Luettelo on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle, jossa luettelo on pidettävä asianomaisten nähtävänä 30 päivän

ajan. Viraston tulee ilmoittaa luettelon nähtävilläolosta virallisessa lehdessä ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä velvoittaa pesäinhoitaja viipymättä antamaan tieto luettelon nähtävilläolosta ainakin yhdessä yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa erikseen määrää. Viraston tai pesäinhoitajan on pyydettyessä annettava luettelo tiedoksi yhtiön vakuutusvelkojalle tämän korvattua siitä aiheutuvat kustannukset. Luettelon nähtävilläolosta ei tarvitse ilmoittaa Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jos kysymys on työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitetusta työeläkevakuutusyhtiöstä. Suhdelukuihin saa hakea oikaisua virastolta 30 päivän kuluessa luettelon nähtävilläoloajan päättymisestä.

Kun luettelo on saanut lainvoiman, on 21 ja 36 §:n mukaisesti laskettu vakuutussaatavien osuus vakuutusyhtiön omaisuudesta jaettava niihin oikeutetuille.

37 §

Purkautuminen tai konkurssimenettelyn jatkaminen

Jos konkurssin päättyessä omaisuutta ei ole jäljellä, on yhtiö katsottava puretuksi, kun konkurssissa on hyväksytty lopputilitys. Purkamisesta pesäinhoitajan on viivytyksettä tehtävä ilmoitus Oikeusrekisterikeskukselle, josta tieto välitetään rekisteriviranomaiselle rekisteriin merkittäväksi. Lisäksi purkamisesta on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle toimiluparekisteriin merkitsemistä varten.

Jos omaisuutta on jäljellä, eikä yhtiö ollut selvitystilassa, kun sen omaisuus luovutettiin konkurssiin, on hallituksen mahdollisimman pian kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään yhtiön asettamisesta selvitystilaan. Jos yhtiö oli selvitystilassa, kun se haettiin konkurssiin, selvitystä jatketaan, kuten 26 §:ssä säädetään.

Jos yhtiön konkurssi on päättynyt ja yhtiölle ilmaantuu varoja, konkurssimenettelyä jatketaan. Jos yhtiölle konkurssin jälkeen jää varoja, menetellään kuten 2 momentissa säädetään.

24 luku

Euroopan talousalueella noudatettavat lainvalintasäännökset

1 §

Suomen lain soveltaminen

Jollei tästä luvusta muuta johdu, 25 luvun 9 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtiön ja sen toisessa ETA-valtiossa sijaitsevan sivuliikkeen omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon sekä vakuutusyhtiön selvitystilaan ja konkurssiin sekä niiden oikeusvaikutuksiin sovelletaan Suomen lakia.

2 §

Työsopimukset ja työsuhteet

Työsopimuksia ja työsuhteita koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jota sovelletaan kyseiseen työ sopimukseen tai työsuhteeseen.

3 §

Kiinteän omaisuuden käyttö- ja luovutussopimukset

Kiinteän omaisuuden käyttö- tai luovutussopimuksia koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee.

4 §

Kiinteä omaisuus, alukset tai ilma-alukset

Oikeusvaikutukset vakuutusyhtiön oikeuksiin, jotka koskevat kiinteää omaisuutta, alusta tai ilma-alusta ja jotka on merkittävä julkiseen rekisteriin, määräytyvät sen ETA-valtion lain mukaan, jonka valvonnassa rekisteriä pidetään.

Jos vakuutusyhtiö tekee 1 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen taikka menettelyn alkamisen jälkeen vastikkeellisen oikeustoimen, joka koskee kiinteää omaisuutta, julkiseen rekisteriin merkittävää alusta tai ilma-alusta taikka arvopaperia,

johon kohdistuvat oikeudet merkitään laissa säänneltyyn rekisteriin tai tilille tai jotka sijoitetaan ETA-valtiossa säänneltyyn keskitettyyn säilytysjärjestelmään, oikeustoimen pätevyys määräytyy sen ETA-valtion lain mukaan, jonka alueella kiinteä omaisuus sijaitsee tai jonka valvonnassa rekisteriä, tiliä tai järjestelmää pidetään.

5 §

Oikeudenkäynti

Jos 1 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen tai menettelyn alkaessa on vireillä oikeudenkäynti, joka koskee toimenpiteen tai menettelyn piiriin kuuluvaa vakuutusyhtiön omaisuutta tai oikeutta, oikeudenkäyntiä koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen ETA-valtion lain mukaan, jossa oikeudenkäynti on vireillä.

6 §

Säännelty markkinat

Säänneltyjen markkinoiden osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan sen lain mukaan, jota näihin markkinoihin sovelletaan. Esineoikeuksiin sovelletaan kuitenkin, mitä 7 §:n 1 momentissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä vetoamasta oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen eikä estä oikeustoimen peräyttämistä sen lain mukaan, jota näihin markkinoihin sovelletaan.

7 §

Esineoikeudet, omistuksenpidätysehto ja kuittaus

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen tai menettelyn alkaminen ei vaikuta velkojan tai sivullisen esineoikeuteen, joka toimenpiteen tai menettelyn alkaessa kohdistuu muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa sijaitsevaan vakuutusyhtiön omaisuuteen. Sama koskee omistuksenpidätykseen perustuvia oikeuksia, jos omaisuus

toimenpiteen tai menettelyn alkaessa sijaitsee muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen tai menettelyn alkaminen ei estä velkojaa käyttämästä saatavaansa vakuutusyhtiölle olevan velkansa kuittaamiseen, jos tällainen kuittaus on sallittu vakuutusyhtiön saatavaan sovellettavan lain mukaan.

Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä vetoamasta oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen eikä estä oikeustoimen peräyttämistä 2 §:n mukaan sovellettavan lain nojalla.

Mitä edellä 1 §:ssä tai tämän pykälän 3 momentissa säädetään, ei sovelleta oikeustoimen mitättömyyteen tai pätemättömyyteen eikä oikeustoimen peräyttämiseen, jos se, joka on saanut etua velkojia vahingoittavasta toimesta, osoittaa, että oikeustoimeen sovelletaan muun ETA-valtion kuin Suomen lakia ja että oikeustointa ei tämän lain mukaan voida riitauttaa kyseisessä tapauksessa.

VIII OSA

VALVONTA

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

Vakuutusvalvontaviraston valvontatehtävät ja niihin liittyvät oikeudet

1 §

Vakuutusvalvontaviraston valvontatehtävät

Vakuutusvalvontavirasto valvoo, että vakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa.

Vakuutusvalvontaviraston tehtävänä on valvoa erityisesti, että vakuutusyhtiön vakavaraisuus ja siihen vaikuttavat seikat on järjestetty vakuutetut edut turvaavalla tavalla ja että yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät

ja luotettavat. Lisäksi virasto valvoo vakuutusyhtiöiden markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusvalvontavirasto valvoo myös suomalaisia vakuutusomistusyhteisöjä siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Vakuutusvalvontaviraston ja sosiaali- ja terveysministeriön oikeus saada tietoja

Vakuutusyhtiön ja suomalaisen vakuutusomistusyhteisön ja muun vakuutusyhtiön kanssa samaan koti- tai ulkomaiseen konserniin kuuluvan suomalaisen yrityksen sekä vakuutusyhtiön sidosyrityksen on salassapitosäännösten estämättä annettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa toiminnastaan tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Vakuutusvalvontavirastolla on lisäksi oikeus saada vakuutusyhtiöltä sen kanssa samaan konserniin kuuluvaa ulkomaista yritystä ja ulkomaista sidosyritystä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Vakuutusyhtiön ja suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on salassapitosäännösten estämättä annettava sosiaali- ja terveysministeriölle sen määräämässä ajassa toiminnastaan tietoja, jotka ovat tarpeen ministeriölle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

3 §

Vakuutusvalvontavirastolle toimitettavat tiedot

Vakuutusyhtiön on ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämät tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta viraston määräämässä ajassa. Henkivakuutusyhtiön on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuvelan laskemisesta sekä viraston määräämässä ajassa tutkimus vakuutus-toiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on

laadittava viraston antamien määräysten mukaisesti.

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhemmän ajankohtana, toimittaa virastolle selvitys toiminnastaan sen mukaan kuin Vakuutusvalvontavirasto erikseen määrää.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä viraston määräämässä ajassa.

4 §

Vakuutusvalvontaviraston tarkastusoikeus

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä tarkastaa vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan koti- tai ulkomaiseen konserniin kuuluvan suomalaisen yrityksen sekä vakuutusyhtiön sidosyrityksen vakuutustoimintaa ja muuta toimintaa. Virastolla on oikeus suorittaa tarkastuksia vakuutusyhtiön tiloissa sekä osallistua niihin kokouksiin ja tarvittaessa kutsua ne kokoukset koolle, joissa päätösvaltaa yhtiössä käytetään. Vakuutusvalvontaviraston edustajalla on oikeus käyttää kokouksissa puhevaltaa ja saada pöytäkirjaan merkityiksi huomautukset, joihin hän katsoo olevan aihetta.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä tarkastaa vakuutusyhtiön muussa ETA-valtiossa sijaitsevan sivuliikkeen toimintaa, joko itse tai edustajansa välityksellä, ilmoitettuaan asiasta tarkastuksen kohteena olevan sivuliikkeen sijaintivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle.

Mitä 1 momentissa säädetään Vakuutusvalvontaviraston oikeudesta tarkastaa vakuutusyhtiön ja sen tytäryhteisön vakuutustoimintaa ja muuta toimintaa, sovelletaan vastaavasti suomalaiseen vakuutusomistusyhteisöön ja sen sidosyrityksen sekä omistusyhteisön sidosyritykseen.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tarkastettavakseen tehtävänsä suorittamisen kannalta tarpeelli-

set vakuutusyhtiötä ja 1 momentissa tarkoitettua muuta yritystä koskevat asiakirjat ja muut tallenteet sekä saada niistä tarpeelliset jäljennökset.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tarkastettavakseen vakuutusvalvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, asiakirjat ja muut tallenteet sellaisen yrityksen toimipaikassa, joka toimii vakuutusyhtiön asiamiehenä tai joka vakuutusyhtiön toimeksiannosta hoitaa sille kuuluvaa tehtävää.

Pakkokeinot

5 §

Yleiset valvontakeinot

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määräajassa tai kieltää yhtiötä jatkamasta viraston virheellisenä pitämää menettelyä, jos:

1) vakuutusyhtiö ei noudata vakuutustoimintaa koskevia lakeja, toimilupaansa tai yhtiöjärjestystään;

2) vakuutusyhtiö ei noudata Vakuutusvalvontaviraston tämän lain taikka sisäasiainministeriön rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä;

3) vakuutusyhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja; taikka

4) vakuutusyhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus kieltää yhtiökokouksen, hallintoneuvoston tai hallituksen 1 momentissa mainittua asiaa koskevan päätöksen toimeenpano. Jos päätös on jo pantu täytäntöön, Vakuutusvalvontavirasto voi velvoittaa yhtiön ryhtymään toimenpiteisiin oikaisun aikaansaamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa uhkasakon 1 ja 2 momentissa mainitun kehotuksen tai kiellon tehosteeksi. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Etelä-Suomen lääninhallitus.

Jollei tässä pykälässä tarkoitettua kehotusta tai kieltä noudateta, Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää vakuutusyhtiötä antamasta uusia va-

kuutuksia, kunnes asia on korjattu. Jos Vakuutusvalvontavirasto kieltää vakuutusyhtiötä antamasta uusia vakuutuksia, viraston on kuulutettava siitä virallisessa lehdessä yhtiön kustannuksella ja velvoitettava yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä yhtiön kotipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa erikseen määrää.

6 §

Markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä koskevat valvontakeinot

Jos se on asiakkaansuojan kannalta tarpeellista, Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää vakuutusyhtiötä jatkamasta lain vastaisten sopimusehtojen käyttöä tai lain vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä.

Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun kiellon myös väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä kuluttaja-asiemieheltä lausunto ennen tässä pykälässä tarkoitetun kiellon määräämistä, jos kiello koskee kuluttajansuojalain (38/1978) soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä. Vakuutusvalvontaviraston ja Kuluttajaviraston on muutoinkin oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

7 §

Asiamiehen asettamisoikeus

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa asiamiehen valvomaan vakuutusyhtiön toimintaa, jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt vakuutetut edut taikka yhtiön toiminnan jatkuvuuden vakavasti vaarantavia puutteita tai väärinkäytöksiä.

Asiamiehellä on tehtävässään tämän luvun 1, 2 ja 4 §:n mukaiset oikeudet. Lisäksi Vakuutus-

valvontavirasto voi asiamiehen esityksestä tarvittaessa kutsua yhtiön hallituksen tai hallinto-neuvoston kokouksen tai yhtiökokouksen koolle ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Asiamiehen on täytettävä samat kelpoisuus-vaatimukset, jotka vaaditaan sellaiselta Vakuutusvalvontaviraston virkamieheltä, joka osallistuu viraston suorittamiin valvonta- ja tarkastustehtäviin. Asiamies on tehtävää hoitaessaan niiden rikosoikeudellista virkavastuuta ja vakuutusvalvontaa koskevien säännösten ja määräysten alainen, jotka ovat voimassa Vakuutusvalvontaviraston virkamieheen nähden hänen suorittaessaan valvonta- ja tarkastustehtäviä.

Asiamiehen on annettava Vakuutusvalvontavirastolle tämän määräämät selvitykset. Asiamiehen palkkaedut vahvistaa Vakuutusvalvontavirasto ja ne suoritetaan asianomaisen vakuutusyhtiön varoista viraston erikseen määräämällä tavalla. Vakuutusyhtiö vastaa myös muista kustannuksista, jotka syntyvät asiamiehen suorittamassa tehtävänsä.

8 §

Toimiluvan rajoittaminen tai peruuttaminen

Vakuutusvalvontavirasto voi rajoittaa vakuutusyhtiön toimilupaa tai peruuttaa sen, jos:

- 1) yhtiö ei aloita toimintaansa 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä;
- 2) yhtiö on lopettanut toimintansa yli kuuden kuukauden ajaksi toimiluvan myöntämisen jälkeen;
- 3) yhtiö ei ole kyennyt sille asetetussa määrääjässä suorittamaan 11 luvun 25 tai 26 §:ssä taikka työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitetuissa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä;
- 4) vakuutusyhtiö ei noudata tämän luvun 5 §:ssä tai eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettua kehotusta tai kieltoa ja velvoitteiden laiminlyönti on törkeä;
- 5) niissä olosuhteissa, joiden vallitessa toimilupa on annettu, on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei toimilupaa enää annettaisi taikka jos

toiminnan aloittamisen edellytykset eivät enää täyty;

6) 26 luvun 12 tai 13 §:ssä tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman laatiminen tai toteuttaminen on laiminlyöty ja laiminlyönti vaarantaa vakuutetut edut tai jos mainituissa lainkohdissa olevan velvoitteen laiminlyönti muuten on törkeä; ja

7) rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonasta annetun lain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman laatiminen tai toteuttaminen on laiminlyöty tai jos suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä ei ilmeisesti voida turvata tallettajien ja sijoittajien taloudellista asemaa ja vakuutettuja etuja.

Vakuutusvalvontaviraston on peruutettava toimilupa, jos:

- 1) yhtiö ilmoittaa luopuvansa vakuutustoiminnan harjoittamisesta; tai
- 2) vakuutusyhtiö on asetettu selvitystilaan tai sen omaisuus on luovutettu konkurssiin.

Turvaamistoimenpiteet

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

- 1) vakuutusyhtiö ei täytä 10 luvussa ja työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:ssä säädettyjä vastuuvelan määrää ja vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;
- 2) vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työelä-

kevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä; tai

3) vakuutusyhtiö ei enää täytä 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä mainittuja yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n vaatimuksia ja virastolla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos virasto katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Vakuutusvalvontavirasto voi 1 momentissa säädetyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille. Kieltopäätökseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta tämän luvun 13 §:n 2 momentissa olevin poikkeuksin.

Vakuutusvalvontavirasto voi pyytää niiden ETA-valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaa- via viranomaisia, joissa yhtiö harjoittaa vakuutustoimintaa 3 luvun 1 ja 6 §:n perusteella, ryhtymään kotivaltiossaan tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Vakuutusyhtiön omaisuuden määrittäminen luovutus- ja panttauskieltoon saa kestää enintään kolme kuukautta. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä tehdä päätöksen kiellon jatkamisesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

10 §

Omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon sisältö

Edellä 9 §:ssä tarkoitettu Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen antamisen aika, mihin omaisuuteen luovutus- ja panttauskielto kohdistuu ja kiellon voimassaoloaika, kiellon noudattamisen valvontaa varten 11 §:n nojalla määrätty asiamies sekä muutoksenhaun vaikutus päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen.

11 §

Asiamiehen asettaminen ja asiamiehen oikeudet

Edellä 9 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa Vakuutusvalvontaviraston on asetettava vakuutusyhtiöön 7 §:ssä tarkoitettu asiamies. Asiamie-

hen tehtävänä on valvoa, että yhtiö noudattaa omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa. Asiamiehellä on 7 §:ssä mainittujen valtuuksien lisäksi oikeus päättää suostumuksen antamisesta 13 §:ssä tarkoitettuihin oikeustoimiin.

Asiamiehellä on oikeus käyttää 1 momentissa tarkoitettua tehtävänsä suorittamisessa asiantuntijoita tai avustajia siinä laajuudessa kuin se on tarkoituksenmukaista.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava asiamiehelle todistus hänen määräämisestään 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Asiamies on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä hoitaessaan on virheellään tai laiminlyönnillään aiheuttanut vakuutusyhtiölle tai velkojalle taikka takaajalle tai vakuuden asettajalle.

12 §

Asiamiehen tiedonsaantioikeus

Vakuutusyhtiö on salassapitosäännösten estämättä velvollinen antamaan asiamiehelle tämän vaatimat tiedot omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon kannalta merkityksellisistä seikoista. Vakuutusyhtiö on velvollinen myötävaikuttamaan siihen, että asiamies voi asianmukaisesti hoitaa tehtävänsä.

13 §

Luovutus- ja panttauskiellon vaikutukset vakuutusyhtiön toimintaan

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto ei vaikuta vakuutusyhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston asemaan ja tehtäviin. Vakuutusyhtiöllä säilyy omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon aikana valta määrätä toiminnastaan ja omaisuudestaan, jollei 2 momentista muuta johdu.

Vakuutusyhtiö saa luovuttaa tai pantata kiellon alaista omaisuuttaan vain, jos asiamies siihen suostuu. Kielto ei estä omaisuuden tavanomaista käyttöä. Suostumus ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kyseessä on yhtiön tavanomaiseen liiketoiminnan harjoittamiseen kuuluva toimi,

joka ei ole ehdoiltaan, merkitykseltään tai riskiltään epätavallinen. Liiketoimeen, jonka arvo on suurempi kuin 1 000 000 euroa tai 1 prosenttia vakuutusyhtiön toimintapääoman ja toimintapääoman vähimmäismäärän erotuksesta, on aina haettava asiamiehen suostumus. Vakuutuksen takaisinostoarvoa ei kuitenkaan saa suorittaa vakuutuksenottajille ilman asiamiehen suostumusta.

Kiellon vastainen toimi on pätemätön, paitsi jos toinen osapuoli ei tiennyt eikä hänen pitänyt-kään tietää, ettei vakuutusyhtiöllä ollut oikeutta tehdä kyseistä oikeustointa.

14 §

Luovutus- ja panttauskiellon ensisijaisuus suhteessa erillistytäntöönpanoon

Sen jälkeen, kun vakuutusyhtiön omaisuus on 9 §:ssä tarkoitettu tavoin määrätty luovutus- ja panttauskieltoon, tällaiseen omaisuuteen ei enää saa kohdistaa ulosmittausta tai turvaamistointia. Jos ennen kiellon määräämistä omaisuuteen on jo kohdistettu ulosmittaus tai turvaamistoimi, täytäntöönpanoa voidaan kuitenkin jatkaa sitä hakeneen velkojan lukuun.

15 §

Panttivelkojan asema

Mitä edellä tässä luvussa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta sekä omaisuuden kohdistetusta ulosmittauksesta tai turvaamistoimesta, ei estä panttivelkojaa käyttämästä panttioikeuteen perustuvia oikeuksiaan.

16 §

Kieltopäätöksestä ilmoittaminen valvontaviranomaisille ja sen julkaiseminen

Vakuutusvalvontaviraston on viipymättä ilmoitettava kaikkien muiden ETA-valtioiden vakuutustoimintaa valvoville viranomaisille omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa koskevasta päätöksestään. Viraston on myös viivytyksettä huolehdittava kieltoa koskevan päätöksen jul-

kaisemisesta virallisessa lehdessä, Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä tarvittaessa yhdessä tai useammassa päivälehdessä yhtiön kustannuksella.

Asiamiehen on pyydettävä, että omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä tällaisesta toimenpiteestä.

17 §

Asiamiehen ilmoitusvelvollisuus viranomaisille

Asiamiehen on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontaviraston tekemästä omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa sekä vakuutuksen takaisinostoarvon suorittamiskieltoa koskevasta päätöksestä Patentti- ja rekisterihallitukselle ja ulosottoviranomaisille, sekä tässä tarkoitettujen viranomaisten on tehtävä merkintä kaupparekisteriin ja erinäisistä omaisuuslajeista sekä kiinnityksistä pidettäviin rekistereihin. Sama koskee kiellon peruuttamista tai sen lakkaamista muun syyn kuin määräajan päättymisen vuoksi.

Omaisuuden luovutus- ja panttauskielto tulee voimaan siitä riippumatta, onko 1 momentissa ja 16 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja kuitutus toimitettu.

Mitä 1 momentissa ja 16 §:n 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos omaisuuden luovutus- ja panttauskielto vaikuttaa yksinomaan vakuutusyhtiön sellaisten osakkaiden tai työntekijöiden oikeuksiin, jotka eivät samalla ole vakuutuksenottajia. Vakuutusvalvontavirasto päättää, miten tällaisesta toimenpiteestä ilmoitetaan niille, joihin toimenpide vaikuttaa.

18 §

Ilmoituksessa annettavat tiedot

Edellä 16 §:n 1 momentissa ja 17 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on mainittava 10 §:ssä säädetty seikat. Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavassa kuu-

lutuksessa on lisäksi mainittava, mitä lakia toimenpiteeseen sovelletaan.

19 §

Luovutus- ja panttauskiellosta ilmoittaminen velkojille

Asiamiehen on viipymättä ilmoitettava omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon antamisesta vakuutusvelkojille ja muille vakuutusyhtiön tunnetuille velkojille. Ilmoituksesta on käytävä ilmi 10 §:ssä mainitut seikat. Ilmoitus on tehtävä joko suomeksi tai ruotsiksi. Jos vakuutussaatan haltijana on velkoja, jonka tavanomainen asuinpaikka, kotipaikka tai pääkonttori on toisessa ETA-valtiossa kuin Suomessa, ilmoitus on kuitenkin tehtävä jollakin kyseisen ETA-valtion virallisella kielellä.

20 §

Luovutus- ja panttauskiellon oikeusvaikutusten voimassaolo

Omaisuuden luovutus- ja panttauskiellon oikeusvaikutukset ovat voimassa, kunnes kiello lakkaa 21 §:n mukaisesti.

21 §

Luovutus- ja panttauskiellon peruuttaminen

Vakuutusvalvontaviraston on välittömästi peruutettava omaisuuden luovutus- ja panttauskiello, jos kiellolle ei enää ole edellytyksiä. Kiello lakkaa 9 §:n 2 momentissa tarkoitetussa päätöksessä asetetun määräajan päättyessä. Kiello lakkaa myös, jos vakuutusyhtiö asetetaan selvitystilaan tai sen omaisuus luovutetaan konkurssiin.

22 §

Täytäntöönpano ja muutoksenhaku

Vakuutusvalvontaviraston omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa koskevasta päätöksestä voidaan valittaa noudattaen, mitä Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain (78/1999) 6 §:ssä säädetään. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun viraston päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Päätös tai määräys, joka on annettu jonkin tämän luvun 2—9 §:ssä, 6 luvun 6 §:ssä, 11 luvun 24—26 §:ssä, 23 luvun 4, 6, 21, 22, 26, 36 tai 37 §:ssä, 26 luvun 12—16, 18 tai 19 §:ssä taikka työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä olevan säännöksen nojalla, voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Vakuutusyhtiö voi saattaa Vakuutusvalvontaviraston 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun kiellopäättökseen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa viraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Asetukset ja määräykset

23 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 17 §:n 1 momentissa tarkoitetusta asiamiehen ilmoituksesta viranomaisille ja viranomaisten rekisteröintitehtävästä.

24 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 3 §:ssä tarkoitetuista tiedoista, jotka on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle; ja
- 2) 19 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

26 luku

**Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvonta
sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien val-
vonta***Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvonta*

1 §

Määritelmät

Jäljempänä 2—12 §:ssä tarkoitetaan:

1) *emoyrityksellä* kirjanpitolaissa tarkoitettua emoyritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jonka on katsottava tosiasiallisesti käyttävän määräysvaltaa toisessa yrityksessä;

2) *tytäryrityksellä* kirjanpitolaissa tarkoitettua tytäryritystä sekä sellaista muuta oikeushenkilöä, jossa on katsottava emoyrityksen tosiasiallisesti käyttävän määräysvaltaa sekä tällaisen oikeushenkilön tytäryritystä;

3) *omistusyhteydellä* sitä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille syntyy 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus; myös sellainen muu omistusosuus, joka luo luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välille pysyvän yhteyden ja on tarkoitettu edistämään luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toimintaa, muodostaa omistusyhteyden;

4) *omistajayrityksellä* emoyritystä tai oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

6) *vakuutussidosyrityksellä* sidosyrityksenä olevaa vakuutusyritystä, vakuutusomistusyhteisöä, kolmannen maan vakuutusyritystä, luotto- ja rahoituslaitosta sekä sijoituspalveluyritystä;

7) *vakuutusyrityksellä* vakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettua vakuutusyhdistystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista vakuutuksenantajaa, jonka kotivaltio on ETA-valtio;

8) *kolmannen maan vakuutusyrityksellä* ulkomaista vakuutusyritystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotivaltio ei ole ETA-valtio;

9) *monialaomistusyhteisöllä* emoyritystä, joka ei ole vakuutusyritys, kolmannen maan vakuutusyritys, vakuutusomistusyhteisö eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyhtiö; sekä

10) *vakuutusyritysryhmittymällä* 2 §:n 2—4 momentissa tarkoitettuja vakuutusyhtiöitä, niiden sidos- ja omistajayrityksiä sekä omistajayrityksen sidosyrityksiä.

Määriteltäessä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä välillisenä omistuksena pidetään tätä lukua sovellettaessa myös omistusta, joka saadaan laskukaavasta, jonka mukaan yritysten, jotka eivät kuulu samaan konserniin, peräkkäiset omistukset kerrotaan keskenään. Samaan konserniin kuuluvien yritysten osalta niiden omistuksia konsernin ulkopuolisessa yhtiössä pidetään tätä lukua sovellettaessa välittömänä omistuksena.

2 §

Vakuutusyritysryhmittymät ja niiden lisävalvontaan sovellettavat säännökset

Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvontaan sovelletaan, mitä 2—3 momentissa säädetään.

Vakuutusyhtiöön, joka on omistajayrityksenä vähintään yhdessä vakuutusyrityksessä tai kolmannen maan vakuutusyrityksessä, sovelletaan 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 6—11 §:ää, 12 §:n 1 ja 3 momenttia sekä 13—17 §:ää.

Jäljempänä 5 §:n 2 ja 3 momenttia, 6—11 §:ää, 12 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 13—17 §:ää sovelletaan vakuutusyhtiöön, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys.

Vakuutusyhtiöön, jonka emoyritys on monialaomistusyhteisö, sovelletaan 13—17 §:ää.

3 §

Poikkeus lisävalvontasäännöksistä

Vakuutusvalvontavirasto voi päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan yritykseen, jos yrityksellä on vain vähäinen merkitys vakuutusyhtiön tämän luvun mukaisen lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tai kun yrityksen taloudellisen tilanteen sisällyttäminen lisävalvonnan piiriin ei ole vakuutusyhtiön lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

Jos emoyrityksenä olevalla vakuutusomistusyhteisöllä, kolmannen maan vakuutusyrityksellä tai monialaomistusyhteisöllä on tytäryrityksinä Suomessa ja vähintään yhdessä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä, Vakuutusvalvontavirasto voi yhtiön hakemuksesta päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan Suomessa toimiluvan saaneeseen vakuutusyhtiöön edellyttäen, että toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvova viranomais on järjestänyt kyseisen vakuutusyritysrhmittymän lisävalvonnan vakuutusyritysrhmittymään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/78/EY ilmenevien periaatteiden mukaisesti ja että virasto saa kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta kaikki vakuutusyritysrhmittymän lisävalvontaa varten tarpeelliset tiedot.

4 §

Sisäinen valvonta

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla vakuutusyhtiöllä sekä suomalaisella vakuutusomistusyhteisöllä on oltava riittävät sisäisen valvonnan järjestelmät tämän luvun mukaisen lisävalvonnan kannalta oleellisten tietojen tuottamiseksi.

5 §

Mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön lisävalvontaa varten yhtiön on laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan vakuutussidosyritykset. Laskelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on laadittava lisävalvontaa varten mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan emoyrityksen vakuutussidosyritykset. Jos vakuutusyhtiön emoyrityksenä on ulkomainen vakuutusomistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys, ryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön on laadittava kyseinen laskelma. Laskelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Vakuutusvalvontavirasto voi päättää, että tässä pykälässä tarkoitettu mukautettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava ainoastaan silloin, kun emoyritys on lisävalvonnan piiriin kuuluvan vakuutusyritysrhmittymän ylin emoyritys.

6 §

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytävä toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

1) suomalaisten vakuutusyritysten toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät tämän lain 11 luvun, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvun ja vakuutusyhdistyslain 10 a luvun mukaisesti;

2) ulkomaisen vakuutusyhtiön, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät kyseisen yrityksen kotivaltion säännösten mukaisesti;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä määräytyvät 11 luvun mukaisesti; jos kyseisen yrityksen kotivaltio edellyttää vakuutusyhtiöltä toimilupaa ja asettaa sen toiminnalle suomalaisia toimintapääomavaatimuksia vastaavat vaatimukset, toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä voidaan laskea yrityksen kotivaltion säännösten mukaisesti; jos tällaisia säännöksiä sovelletaan ensivakuutusta harjoittaviin vakuutusyhtiöihin, mutta ei jälleenvakuutusyhtiöihin, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä voidaan laskea kuin kyseessä olisi mainitun kotivaltion ensivakuutusta harjoittava vakuutusyhtiö;

4) vakuutusomistusyhteisön toimintapääoma määräytyy 11 luvun mukaisesti ja toimintapääoman vähimmäismäärä on nolla; sekä

5) luotto- ja rahoituslaitoksen sekä sijoituspalveluyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 45 §:n mukaisten ensisijaisten ja saman lain 46 §:n mukaisten toissijaisten omien varojen summaa sekä toimintapääoman vähimmäismäärällä mainitun lain 57 §:n mukaista luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää.

Mukautettu vakavaraisuuslaskelma sisältää mukautetun toimintapääoman, mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän ja niiden erotuksena saatavan mukautetun vakavaraisuuden.

Jos mukautettu vakavaraisuuslaskelmaan sisältyy vakuutustoimialan ja rahoitustoimialan yrityksiä ja samaan toimialaan kuuluvien yritysten yhteenlaskettu toimintapääoma ylittää näiltä yrityksiltä vaadittavan toimintapääomien yhteenlasketun vähimmäismäärän, tästä yhteenlasketusta toimintapääomasta saadaan yhteenlasketun toimintapääoman vähimmäismäärän ylittävältä osin ottaa huomioon ainoastaan sellaiset toimintapääomaan hyväksyttävät erät, jotka täyttävät sekä luottolaitostoiminnasta annetun

lain mukaiset omille varoille asetetut vaatimukset että tämän lain mukaiset toimintapääomalle asetetut vaatimukset.

7 §

Mukautetun toimintapääoman laskeminen

Vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyhtiön (*omistaja*) mukautettuun toimintapääomaan luetetaan omistajan toimintapääoma ja sen omistusosuuden mukainen suhteellinen osuus vakuutussidosyhtiön toimintapääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omistajan toimintapääomasta vähennetään siihen sisältyvät:

1) vakuutussidosyhtiön osakkeiden ja osuuksien arvo; välillisesti omistettujen sidosyhtiön osakkeiden tai osuuksien arvo on kyseisten osakkeiden tai osuuksien arvo sidosyhtiön välittömän omistajayhtiön toimintapääomassa kerrottuna omistajan suhteellisella osuudella välittömästä omistajayhtiöstä;

2) sidosyhtiön myöntämästä pääomalainasta osuus, joka vastaa omistajan suhteellista osuutta sidosyhtiöstä;

3) maksamatta oleva osakepääoma tai takuupääoma;

4) muun sidosyhtiön kuin vakuutussidosyhtiön osakkeiden tai osuuksien arvoon sisältyvien omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo kerrottuna omistajan suhteellisella osuudella sidosyhtiöstä;

5) omistajan sijoitukset omistajayhtiöön; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa omistajayhtiön sijoitusta omistajan toimintapääomaan luettaviin eriin; sekä

6) omistajan sijoitukset omistajayhtiön toiseen sidosyhtiöön, jos viimeksi mainittu on sijoittanut omistajan toimintapääomaan luettaviin eriin; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa toisen sidosyhtiön sijoitusta omistajaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta vähennetään siihen sisältyvät:

1) pääomalainat; muun kuin omistajan tai omistajan toisen sidosyrityksen myöntämät pääomalainat vähennetään kuitenkin ainoastaan siltä osin kuin ne ylittävät puolet vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi; määräajaksi otetut pääomalainat vähennetään siltä osin kuin ne ylittävät neljänneksen vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta tai toimintapääoman vähimmäismäärästä, sen mukaan kumpi on alhaisempi;

2) vakuutussidosyrityksen omistamien omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo;

3) maksamatta oleva osakepääoma tai takuupääoma; sekä

4) sijoitukset omistajan muuhun sidosyritykseen kuin vakuutussidosyritykseen, jos ensiksi mainittu on sijoittanut omistajan minkä tahansa vakuutussidosyrityksen toimintapääomaan luettaviin eriin; enintään vähennetään kuitenkin määrä, joka vastaa muun sidosyrityksen sijoitusta vakuutussidosyritykseen.

Omistajan mukautettuun toimintapääomaan luetaan myös omistajan osuus 3 momentissa tarkoitettujen sidosyritysten toimintapääomasta vähennetystä maksamattomasta osingosta tai takuupääoman korosta sekä vakuutussidosyrityksen osuus omistajan toimintapääomasta vähennetystä maksamattomasta osingosta tai takuupääoman korosta.

8 §

Vakuutussidosyrityksen toimintapääoman rajoittaminen

Laskettaessa omistajan suhteellista osuutta sidosyrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön toimintapääomasta, henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärän ylittävästä toimintapääomasta ei oteta huomioon tulevaa ylijäämää, aktivoituja vakuutusten hankintamenoja tai sel-

laista muuta toimintapääomaa, jota 13 luvun 2 §:n johdosta ei voida käyttää omistajan mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän täyttämiseen. Laskettaessa omistajan suhteellista osuutta sidosyrityksenä olevan keskinäisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, voidaan kyseisten sidosyritysten toimintapääomasta, josta on vähennetty 7 §:n 3 momentissa tarkoitettut erät, ottaa huomioon enintään niiden toimintapääoman vähimmäismäärää vastaava määrä lisättynä takuu- tai osakepääomalla.

Jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo, että 1 momentissa mainittujen erien lisäksi jotakin muuta sidosyrityksen toimintapääomaan luettavaa erää ei tosiasiallisesti voida käyttää omistajan mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärän täyttämiseen, kyseinen erä voidaan sisällyttää mukautettuun toimintapääomaan vain siltä osin kuin sitä tarvitaan kattamaan sidosyrityksen omaa toimintapääoman vähimmäismäärää.

Jos omistajan mukautettuun toimintapääomaan 7 §:n 3 momentin mukaisesti luettava vakuutussidosyrityksen toimintapääomaa on tämän pykälän 1 tai 2 momentin mukaisesti rajoitettu, vähennetään 7 §:n 2 momentin 2 kohdassa ja 3 momentin 2 kohdassa ainoastaan se määrä, jolla omistajalle myönnetyn pääomalainan määrä tai omistajan osakkeiden ja osuuksien arvo ylittää vakuutussidosyrityksen toimintapääoman ja siitä mukautettuun toimintapääomaan luettavan määrän erotuksen.

9 §

Mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä

Omistajan mukautettu toimintapääoman vähimmäismäärä on seuraavien erien summa:

1) omistajan toimintapääoman vähimmäismäärä; sekä

2) omistajan omistusosuuden mukainen suhteellinen osuus vakuutussidosyrityksen toimintapääoman vähimmäismäärästä.

10 §

Poikkeukset sidosyrityksen toimintapääoman huomioon ottamisessa

Omistajan välillisesti keskinäisen vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen tai työeläkevakuutusyhtiön kautta omistamaa osuutta vakuutusyhtiöstä ei oteta huomioon 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa, 7 §:n 3 momentissa eikä 9 §:n 2 kohdassa.

Jos 7 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö on tytäryhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin toimintapääoman vähimmäismäärä, suhteellisen osuuden sijasta mainituissa lainkohdissa sovelletaan 100 prosentin omistusosuutta. Vakuutusvalvontavirasto voi kuitenkin sallia, että tytäryhtiön toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä otetaan tällaisessakin tapauksessa huomioon suhteellisen osuuden mukaisesti, jos se katsoo emoyrityksen vastuun rajatuksi vain kyseiseen suhteelliseen osuuteen.

Jos vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyhtiön mukautetun vakavaraisuuden laskemiseen tarvittavia sidosyristä koskevia tietoja ei jostakin syystä ole käytettävissä, mukautetusta toimintapääomasta on vähennettävä kyseisen sidosyhtiön osakkeet tai osuudet sen mukaisesti kuin ne on arvostettu omistajan toimintapääomassa.

11 §

Konsernitilinpäätöksen perusteella laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella mukautettu vakavaraisuus voidaan määrätä konsernitilinpäätöksen perusteella. Mukautetun vakavaraisuuden määrittämisessä konsernitilinpäätöksen perusteella on noudatettava tätä luku.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa mukautettu toimintapääoma on konsernitilin-

päätöksen perusteella määrätty 11 luvun mukainen toimintapääoma. Mukautettuun toimintapääomaan luettavien erien osalta on otettava huomioon tämän luvun 7, 8 ja 10 §:n säännökset sekä toimintapääoman vähimmäismäärän osalta 9 §:n säännökset.

Konsernitilinpäätöksen perusteella määrättävä mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä on:

1) 9 §:n mukainen mukautetun toimintapääoman vähimmäismäärä, jolloin 9 §:n 2 kohdan suhteelliset osuudet ovat konsernitilinpäätöksen laatimisessa käytettyjä osuuksia; tai

2) konsernitilinpäätöksen tietojen perusteella laskettu toimintapääoman vähimmäismäärä, joka henki- ja vahinkovakuutuksen osalta määräytyy tämän lain ja lakisääteisen eläkevakuutuksen osalta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain toimintapääoman vähimmäismäärää koskevien säännösten mukaisesti.

12 §

Vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma

Jos 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön 5 §:n 1 momentin nojalla laskettu mukautettu vakavaraisuus on negatiivinen, yhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Jos 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön vakavaraisuus 5 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen laskelman perusteella on vaarantunut tai saattaa vaarantua, yhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma. Jos emoyrityksenä on muu 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu yritys kuin suomalainen vakuutusomistusyhteisö, vakuutusyhtiön on toimitettava tervehdyttämissuunnitelma virastolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman tulee sisältää:

1) ehdotus toimenpiteistä, jotka tarvitaan vakavaraisuustilan tervehdyttämiseksi;

2) selvitys siitä, millä tavoin ehdotettujen toimenpiteiden arvioidaan vaikuttavan vakuutettuihin etuihin turvaavasti; sekä

3) määräaika, jonka kuluessa tervehdyttämis-toimenpiteet on tarkoitus toteuttaa.

13 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Vakuutusvalvontaviraston on valvottava liiketoimia vakuutusyhtiön ja sen sidosyrityksen, omistajayrityksen ja omistajayrityksen sidosyrityksen välillä.

Lisäksi Vakuutusvalvontaviraston on valvottava liiketoimia vakuutusyhtiön ja sellaisen luonnollisen henkilön välillä, jolla on omistusyhteys vakuutusyhtiössä tai sen sidosyrityksessä, vakuutusyhtiön omistajayrityksessä taikka vakuutusyhtiön omistajayrityksen sidosyrityksessä.

Valvonnassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota liiketoimiin, jotka koskevat lainoja, takauksia ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, toimintapääomaan hyväksyttäviä eriä, sijoituksia, jälleenvakuutusliikettä ja kustannusten jakamisopimuksia.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vähintään kerran vuodessa 1—3 momentissa tarkoitetuista merkittävistä liiketoimista. Jos näiden tietojen perusteella ilmenee, että vakuutusyhtiön vakavaraisuus on tai saattaa olla vaarassa, vakuutusyhtiön on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi viraston määräämässä ajassa 12 §:ssä tarkoitettu yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuulualta

yritykseltä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi.

14 §

Valvontatoimenpiteet

Jos 12 §:ssä tai 13 §:n 4 momentissa tarkoitettua tervehdyttämissuunnitelmaa ei ole pystytty toteuttamaan Vakuutusvalvontaviraston hyväksymässä määräajassa tai jos suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä ei ilmeisesti pystytty turvaamaan vakuutettuja etuja, virasto voi ryhtyä 25 luvussa säädettyihin valvontatoimenpiteisiin tämän luvun 2 §:n 2—4 momentissa tarkoitettua vakuutusyritystä kohtaan.

15 §

Vakuutusvalvontaviraston tarkastusoikeus

Vakuutusvalvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus suorittaa tarkastus lisävalvonnan alaisen vakuutusyhtiön emoyrityksessä ja emoyrityksen tytäryrityksessä niiden tietojen tarkastamiseksi, joilla saattaa olla merkitystä tässä luvussa säädettyssä lisävalvonnassa.

Vakuutusvalvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus suorittaa tarkastus sellaisen ulkomaisen vakuutusyrityksen Suomessa olevassa emoyrityksessä, tytäryrityksessä ja sidosyrityksessä, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen, ja tällaisen vakuutusyrityksen emoyrityksen Suomessa olevassa tytäryrityksessä, jos kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen pyytää tarkastusta lisävalvonnan suorittamiseksi.

Jos Vakuutusvalvontavirasto aikoo tarkastaa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevaa suomalaisen vakuutusyhtiön sidosyritystä, tytäryritystä, emoyritystä tai lisävalvonnan alaisen vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritystä koskevia lisävalvonnan kannalta olennaisia tietoja, sen on pyydettävä kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion

vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta tarkastuksen suorittamista. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus suorittaa tarkastus tai osallistua tarkastukseen, jos pyynnön vastaanottanut viranomainen sen sallii.

Jos toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen katsoo tarpeelliseksi tarkastaa Suomessa 2 momentissa tarkoitettua yritystä koskevia lisävalvonnan kannalta olennaisia tietoja, sen on pyydettävä Vakuutusvalvontavirastolta tarkastuksen suorittamista. Vakuutusvalvontaviraston on täytettävä pyyntö joko suorittamalla tarkastus itse tai antamalla pyynnön esittäneen viranomaisen osallistua viraston suorittamaan tarkastukseen. Vakuutusvalvontavirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan viraston ulkopuolista tilintarkastajaa tai muuta asiantuntijaa.

16 §

Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaantioikeus

Jos vakuutusyhtiö ei ole toimittanut Vakuutusvalvontavirastolle tässä luvussa säädettyä lisävalvontaa varten tarpeellisia tietoja, vakuutusyhtiön sidosyrityksen, omistajayrityksen tai omistajayrityksen sidosyrityksen on salassapitosäännösten estämättä viraston vaatimuksesta toimitettava hallussaan olevat kyseiset tiedot virastolle.

17 §

Poikkeus salassapitovelvollisuutta koskevista säännöksistä

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, tämän luvun mukaisen lisävalvonnan alaisilla yrityksillä ja niiden sidos- ja omistajayrityksillä on oikeus vaihtaa keskenään lisävalvonnan kannalta oleellisia tietoja.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonta

18 §

Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaantioikeus

Mitä 25 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään vakuutusyhtiöstä ja suomalaisesta vakuutusomistusyhteisöstä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan yritykseen silloin, kun Vakuutusvalvontavirasto on mainituksa laissa tarkoitettu koordinoiva valvontaviranomainen tai virasto muuten suorittaa sille mainitun lain perusteella kuuluvia tehtäviä ja tietojen antaminen on tarpeen virastolle mainituksa laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

19 §

Vakuutusvalvontaviraston tarkastusoikeus

Vakuutusvalvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus suorittaa tarkastus Suomessa olevassa yrityksessä, joka kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, johon kuuluu vähintään yksi vakuutusyritys, jolla on kotipaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen pyytää tarkastusta.

Jos Vakuutusvalvontavirasto aikoo tarkastaa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevaa yritystä, joka kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, johon kuuluu myös suomalainen vakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistyslain mukainen vakuutusyhdistys, sen on pyydettävä kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta tarkastuksen suorittamista. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus suorittaa tarkastus tai osallistua tarkastukseen, jos pyynnön vastaanottanut viranomainen sen sallii.

20 §

Vakuutusvalvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö Euroopan talousalueella

Jos toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen katsoo tarpeelliseksi tarkastaa Suomessa olevaa yritystä, joka kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, johon kuuluu myös vakuutusyritys, jolla on kotipaikka kyseisessä valtiossa, sen on pyydettävä Vakuutusvalvontavirastolta tarkastuksen suorittamista. Vakuutusvalvontaviraston on täytettävä pyyntö joko suorittamalla tarkastus itse tai antamalla pyynnön esittäneen viranomaisen osallistua viraston suorittamaan tarkastukseen. Vakuutusvalvontavirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan viraston ulkopuolista tilintarkastajaa tai muuta asiantuntijaa.

Jollei Vakuutusvalvontavirasto toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvovan viranomaisen kanssa muuta sovi, viraston on oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava mainitulle viranomaiselle rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvien valvottaviensa vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja muita riskikeskittymiä sekä tällaisten valvottavien sisäistä valvontaa ja riskienhallintamenetelmiä koskevat tiedot samoin kuin valvontatoiminnassaan saamansa ryhmittymän rakennetta, taloudellista asemaa, omistusta, johtoa ja organisaatiota, toimintastrategiaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tiedonkeruujärjestelmää ja sen luotettavuutta koskevat olennaiset tiedot, ryhmittymään kuuluvien yritysten keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä valvottaviltaan koskevat merkittävät päätökset sekä valvottavilleen määräämänsä merkittävät seuraamukset. Vakuutusvalvontaviraston on lisäksi toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vakuutustoimintaa valvovan viranomaisen pyynnöstä toimitettava tälle

muut tai ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliset hallussaan olevat tiedot.

Määräykset ja poikkeusluvut

21 §

Vakuutusvalvontaviraston määräyksenantovaltuudet

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 4 §:ssä tarkoitetusta sisäisen valvonnan järjestämisestä;

2) 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen laskelmien laatimisesta ja toimittamisesta Vakuutusvalvontavirastolle;

3) 12 §:ssä tarkoitetun tervehdyttämissuunnitelman sisällöstä; ja

4) 13 §:n mukaisten keskinäisten liiketoimien ilmoittamisesta.

22 §

Poikkeusluvut

Vakuutusvalvontavirasto voi myöntää vakuutusyhtiölle poikkeuksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitetusta mukautetun vakavaraisuuslaskelman laatimisvelvollisuudesta, jos se on toisen suomalaisen vakuutusyrityksen, suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain tarkoittaman ryhmittymän johdossa olevan suomalaisen yrityksen sidosyritys, joka on otettu huomioon omistajana olevan vakuutusyrityksen tai vakuutusomistusyhteisön mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa tai ryhmittymän johdossa olevan yrityksen vakavaraisuuslaskelmassa. Poikeus voidaan myöntää vain, jos mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa tai vakavaraisuuslaskelmassa mukana olevien vakuutusyritysten toimintapääomaan luettavat erät on asianmukaisesti ja Vakuutusvalvontaviraston hyväksymällä tavalla jaettu edellä mainittujen yritysten kesken.

IX OSA
SEURAAMUKSET JA OIKEUSSUOJA

27 luku

Päätöksen moite

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöihin ei sovelleta osakeyhtiölain 21 lukua.

2 §

Yhtiökokouksen päätöksen moittiminen

Osakas voi moittia yhtiökokouksen päätöstä yhtiötä vastaan ajettavalla kanteella, jos:

1) asian käsittelyssä ei ole noudatettu menettelyä koskevia tämän lain tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä tai yhtiöjärjestyksen määräyksiä ja virhe on voinut vaikuttaa päätöksen sisältöön tai muuten osakkaan oikeuteen; taikka

2) päätös on muuten tämän lain tai sen nojalla sovellettavien osakeyhtiölain säännösten tai yhtiöjärjestyksen määräysten vastainen.

Moitekanne on nostettava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä. Jollei kannetta nosteta määräajassa, päätöstä pidetään pätevänä.

3 §

Tuomion sisältö ja vaikutukset

Moitekanteen johdosta annettavassa tuomiossa päätös voidaan kantajan vaatimuksesta julistaa pätemättömäksi tai sitä voidaan muuttaa. Kantajan vaatimuksesta voidaan samalla kieltää yhtiötä panemasta pätemätöntä päätöstä täytäntöön. Päätöstä voidaan muuttaa vain, jos voi-

daan todeta, minkä sisältöinen päätöksen olisi pitänyt olla.

Tuomio, jolla yhtiökokouksen päätös on julistettu pätemättömäksi tai päätöstä on muutettu, on voimassa myös niihin osakkaisiin nähden, jotka eivät ole yhtyneet kanteeseen.

4 §

Mitätön yhtiökokouksen päätös

Edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhtiökokouksen päätös on mitätön, jos:

1) kokoukseen ei ole toimitettu kutsua taikka kokouskutsua koskevia tämän lain tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä taikka yhtiöjärjestyksen määräyksiä on olennaisesti rikottu;

2) päätökseen vaaditaan 5 luvun 22 §:n 1—3 momentissa tarkoitettu osakkaan suostumus, jota ei ole saatu;

3) päätös on selvästi 1 luvun 22 §:ssä tarkoitettua yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen eikä 5 luvun 22 §:n 4 momentissa tarkoitettua osakkaan suostumusta ole saatu; taikka

4) päätöstä ei olisi lain mukaan saanut tehdä edes kaikkien osakkaiden suostumuksella.

Mitättömään päätökseen ei sovelleta, mitä 2 §:n 2 momentissa säädetään moitekanteen nostamisesta määräajassa. Sulautumis- tai jakautumispäätöstä koskevaa kannetta ei kuitenkaan voida nostaa, kun yli kuusi kuukautta on kulunut sulautumisen tai jakautumisen rekisteröimisestä.

5 §

Mitättömään yhtiökokouksen päätökseen rinnastuva hallituksen päätös

Jos hallituksen yhtiökokoukselle kuuluvassa asiassa valtuutuksen nojalla tekemä päätös on sellainen kuin 4 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa säädetään, siihen sovelletaan, mitä yhtiökokouksen vastaavasta päätöksestä säädetään.

28 luku

Vahingonkorvaus ja vaikutusvallan väärinkäyttöön perustuva lunastusvelvollisuus

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Vakuutusyhtiöihin ei sovelleta osakeyhtiölain 22 eikä 23 lukua.

Vahingonkorvaus

2 §

Johtohenkilön vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään 1 luvun 23 §:ssä säädetyn huolellisuusvelvoitteen vastaisesti tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle.

Hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava myös vahinko, jonka hän on tehtävässään muuten tätä lakia tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä tai yhtiöjärjestyksen määräyksiä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, osakkaalle tai muulle henkilölle.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä muulla tavalla kuin pelkästään rikkomalla 1 luvussa tarkoitettuja periaatteita tai jos vahinko on aiheutettu rikkomalla yhtiöjärjestyksen määräystä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu 8 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yhtiön lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

3 §

Osakkaan vahingonkorvausvelvollisuus

Osakkaan on korvattava vahinko, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojal-

la sovellettavien osakeyhtiölain säännösten tai yhtiöjärjestyksen määräysten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, toiselle osakkaalle tai muulle henkilölle.

Vahinko, joka on aiheutettu 8 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yhtiön lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella, katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei osakas osoita menettelleensä huolellisesti.

4 §

Yhtiökokouksen puheenjohtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Yhtiökokouksen puheenjohtajan on korvattava vahinko, jonka hän on tehtävässään tätä lakia tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä tai yhtiöjärjestyksen määräyksiä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, osakkaalle tai muulle henkilölle.

5 §

Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuus

Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 51 §:ssä.

6 §

Sovittelu ja korvausvastuun jakaantuminen

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

7 §

Päätöksenteko yhtiössä

Asiasta, joka koskee yhtiön tämän luvun 2—4 §:ään ja tilintarkastuslain 51 §:ään perustuvaa oikeutta vahingonkorvaukseen, päättää osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n mukaisesti hallitus. Siitä voidaan kuitenkin päättää myös yhtiökokouksessa.

Yhtiökokouksen päätös vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenelle, hallintoneuvoston jäsenille tai toimitusjohtajalle ei ole sitova, jos yhtiökokoukselle ei ole annettu olenaisesti oikeita ja riittäviä tietoja korvausvelvollisuuden perusteena olevasta päätöksestä tai toimenpiteestä. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä ei sido yhtiön selvitysmiestä tai konkurssipesää, jos yhtiö asetetaan selvitystilaan tai konkurssiin hakemuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksestä, joka tehdään kahden vuoden kuluessa päätöksestä.

8 §

Osakkaiden oikeus ajaa kannetta yhtiön hyväksi

Yhdellä tai useammalla osakkaalla on oikeus ajaa omissa nimissään kannetta vahingonkorvauksen suorittamiseksi yhtiölle tämän luvun 1—3 §:n tai tilintarkastuslain 51 §:n nojalla, jos kannetta vireille pantaessa on todennäköistä, ettei yhtiö huolehdi vahingonkorvausvaatimuksen toteuttamisesta ja:

1) kantajilla tuolloin on vakuutusosakeyhtiössä vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai keskinäisessä yhtiössä kaikista äänistä; tai

2) osoitetaan, että vahingonkorvausvaatimuksen toteuttamatta jättäminen olisi 1 luvun 22 §:ssä tarkoitetun yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista.

Yhtiölle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Kannetta ajavat osakkaat vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista, mutta heillä on oikeus saada niistä korvaus yhtiöltä, jos yhtiölle oikeudenkäynnillä saatavat varat siihen riittävät.

Jos korvausvelvollinen on saanut yhtiökokouksen päätöksellä vastuuvapauden, kanne on nostettava kolmen kuukauden kuluessa yhtiökokouksen päätöksestä. Jos samassa yhtiökokouksessa on 7 luvun 9 §:ssä säädettyin tavoin vaadittu ja kannatettu erityisen tarkastuksen toimittamista, kanne voidaan kuitenkin aina nostaa kol-

men kuukauden kuluessa siitä, kun tarkastuksesta annettu lausunto on esitetty yhtiökokouksessa tai hakemus tarkastajan määräämiseksi hylätty.

Osakkaalla ei ole oikeutta saada korvausta yhtiölle aiheutetusta vahingosta.

Vakuutusyhtiön osakkaiden pyynnöstä keskinäinen vakuutusyhtiö on velvollinen selvittämään ja antamaan todistuksen siitä, että kantajilla on 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vähintään yksi kymmenesosa kaikista äänistä.

9 §

Kanneoikeuden vanhentuminen

Tämän luvun 2—4 §:n tai tilintarkastuslain 51 §:n nojalla ajettava muuhun kuin rangaistavaan tekoon perustuva kanne on nostettava:

1) hallituksen jäsentä, hallintoneuvoston jäsentä tai toimitusjohtajaa vastaan viiden vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jona kanteen perusteena oleva päätös tehtiin tai kanteen perusteena olevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin;

2) tilintarkastajaa vastaan viiden vuoden kuluessa siitä, kun kanteen perusteena oleva tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus esitettiin; ja

3) osakasta tai yhtiökokouksen puheenjohtajaa vastaan viiden vuoden kuluessa päätöksestä tai toimenpiteestä, johon kanne perustuu.

10 §

Pakottavuus

Yhtiöjärjestyksessä ei voida rajoittaa yhtiön tämän luvun 2—4 §:n tai tilintarkastuslain 51 §:n mukaista oikeutta vahingonkorvaukseen, jos vahinko on aiheutettu:

1) rikkomalla tämän lain tai sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä, joista ei voida poiketa yhtiöjärjestyksen määräyksellä; taikka

2) muuten tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta.

Yhtiön oikeutta vahingonkorvaukseen voidaan muuten yhtiöjärjestyksessä rajoittaa vain kaikkien osakkaiden suostumuksella.

Yhtiöjärjestyksessä ei voida rajoittaa osakkaan tai muun henkilön tämän luvun tai tilintarkastuslain 51 §:n mukaista oikeutta vahingonkorvaukseen tai kanteen ajamiseen.

Vaikutusvallan väärinkäyttöön perustuva lunastusvelvollisuus

11 §

Lunastusvelvollisuus

Tuomioistuin voi toisen osakkeen- tai takuuosuudenomistajan kanteesta ja Vakuutusvalvontavirastoa kuultuaan velvoittaa osakkeenomistajan tai takuuosuudenomistajan määräjän kuluessa lunastamaan kantajan osakkeet tai takuuosuudet, jos:

1) osakkeen- tai takuuosuudenomistaja on tahallaan väärinkäyttänyt vaikutusvaltaansa yhtiössä myötävaikuttamalla 1 luvun 22 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuusperiaatteen vastaiseen päätökseen taikka muuhun tämän lain tai sen nojalla sovellettavan osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen rikkomiseen; sekä

2) toisen osakkeen- tai takuuosuudenomistajan oikeussuoja edellyttää lunastamista, kun otetaan huomioon todennäköisyys 1 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen jatkumiselle sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Lunastushinnaksi on määrättävä se käypä hinta, joka osakkeella tai takuuosuudella olisi ilman vaikutusvallan väärinkäyttöä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi, jollei se ole ilmeisen tarpeellonta.

29 luku

Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

Riitojen ratkaiseminen

1 §

Osakeyhtiölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä osakeyhtiölain 24 luvun 2—6 §:ssä säädetään osakeyhtiöstä.

Vakuutusyhtiöihin ei sovelleta osakeyhtiölain 25 lukua.

2 §

Toimivaltaiset tuomioistuimet

Tämän lain soveltamista koskevat riita-asiat käsitellään seuraavissa kärjäoikeuksissa: Ahvenanmaan kärjäoikeus, Helsingin kärjäoikeus, Kuopion kärjäoikeus, Lahden kärjäoikeus, Oulun kärjäoikeus, Tampereen kärjäoikeus, Turun kärjäoikeus ja Vaasan kärjäoikeus. Kärjäoikeuksien tuomiopiireistä näissä asioissa säädetään valtioneuvoston asetuksella. Jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin eikä muuten sovi toisin, oikeuspaikka määräytyy sen mukaan, minkä kärjäoikeuden tuomiopiirissä yhtiöllä on kotipaikka.

Rangaistusseuraamukset

3 §

Vakuutustoiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan

1) harjoittaa vakuutustoimintaa ilman toimilupaa tai tämän lain 1 luvun 14 tai 15 §:n taikka työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 3 §:n säännösten vastaisesti tai

2) antaa 23 luvun 17 §:n 2 momentin tai 35 §:n 1 momentin taikka Vakuutusvalvontaviraston 25 luvun 5 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti uusia vakuutuksia,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *vakuustoitiminnan luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Virallisen syyttäjän on ennen 1 momentissa tarkoitettua rikosta koskevan syytteen nostamista hankittava Vakuutusvalvontaviraston lausunto. Tuomioistuimen on tätä rikosasiaa käsitellessään varattava virastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

4 §

Vakuutusyhtiörikos

Joka tahallaan

1) rikkoo 1 luvun 1 §:n 3 momentin kieltoa yksityisen vakuutusosakeyhtiön ja yksityisen keskinäisen vakuutusyhtiön arvopaperien ottamisesta arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettun julkisen kaupankäynnin kohteeksi,

2) rikkoo, mitä 7 luvun 6 §:n 3 momentissa säädetään tilintarkastuskertomuksesta,

3) rikkoo, mitä tilintarkastajan lausunnosta säädetään tämän lain 19 luvun 3 §:n 2 momentissa, 20 luvun 3 §:n 2 momentissa, 21 luvun 3 §:ssä tai osakeyhtiölain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa,

4) toimii toisen välikätenä tämän lain 5 luvun 8 ja 9 §:ssä taikka osakeyhtiölain 5 luvun 9 ja 14 §:ssä taikka yhtiöjärjestyksessä olevan äänioikeuden rajoittamista koskevan määräyksen kiertämiseksi,

5) luovuttaa tai panttaa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta Vakuutusvalvontaviraston 25 luvun 9 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 31 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti tai

6) jakaa vakuutusyhtiön varoja 16 luvun 2, 3, 5, 7—9 tai 11 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 21—25 §:n vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa ran-

gaistusta, *vakuutusyhtiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

Vakuutusyhtiörikkomus

Joka tahallaan

1) laiminlyö osakeyhtiölain 3 luvun 15—17 §:n säännöksiä osake-, takuusuus- tai osaksluettelon taikka takuusuudenomistajia koskevan luettelon pitämisestä tai niiden nähtävänä pitämisestä,

2) rikkoo, mitä yhtiökokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä säädetään osakeyhtiölain 5 luvun 23 §:n 4 momentissa,

3) rikkoo, mitä lunastusoikeuden ilmoittamisesta yhtiölle säädetään osakeyhtiölain 18 luvun 2 §:ssä,

4) hankkii osakkeita tai takuusuuksia tekemättä tämän lain 4 luvun 5 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka Vakuutusvalvontaviraston tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain nojalla antaman kiellon vastaisesti,

5) rikkoo osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:n säännöstä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta taikka jättää toimittamatta tämän lain 3 luvun 2, 5, 8, 12 taikka 19—21 §:n, 4 luvun 5 tai 11 §:n, 7 luvun 7 §:n, 11 luvun 23, 25 tai 26 §:n, 12 luvun 5, 6, 13 tai 14 §:n, 15 luvun 1 §:n, 21 luvun 4 §:n, 23 luvun 7, 18, 25, 27, 31, 37 tai 38 §:n, 25 luvun 2, 3, 7 tai 12 §:n, 26 luvun 5, 12, 13 tai 16 §:n tai 31 luvun 4 §:n mukaan Vakuutusvalvontavirastolle annettavan ilmoituksen taikka muun tiedon tai

6) rikkoo tämän lain 8 luvun 4—27 §:n tai 23 luvun 14 §:n säännöksiä tai tämän lain nojalla vakuutusyhtiöön sovellettavia osakeyhtiölain 8 luvun 10 tai 12 §:n säännöksiä osavuositarkastuksen, välitilinpäätöksen, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen tai tämän lain 11 luvun 24 §:ssä tarkoitettun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta tai osakeyhtiölain 16 luvun 17 §:n tai 17 luvun 17 §:n taikka tämän lain 23 luvun 23 §:n säännöksiä vakuutusyhtiön sulautumista, jakautu-

mista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

Vakuutusyhtiörikkomuksesta tuomitaan myös se, joka törkeästä huolimattomuudesta menettelee 1 momentin 4 tai 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

X OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka vakuutusyhtiön tai sen omistusyhteisön taikka palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutusyhtiön toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 2 tai 3 §:n nojalla on saanut tietää vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa muuta säädetä. Asiakasta koskevia salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkaalla, lukuun ottamatta yhtiökokouksen ääniluetteloa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston toimeksiannosta tehtävää suorittavan salassapitovelvollisuudesta säädetään

viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

2 §

Viranomaisen oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) Rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle;

3) muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitus-toimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle;

4) vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle;

5) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

6) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

7) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusyhtiöiden, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten tai muiden rahoituslaitosten lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien henkilöiden valvonnasta;

8) ETA-valtion riippumattomille vakuutusmatemaatikoille, jotka suorittavat vakuutusyhtiöiden laillisuusvalvontaa, ja näiden vakuutusmatemaatikoiden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle;

9) ETA-valtion viranomaiselle tai toimielimelle, joka on lain mukaan vastuussa yhtiöoikeuden noudattamisen seurannasta ja rikkomusten tutkimisesta;

10) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja muulle toimielimelle, jolla on raha-

poliittisena viranomaisena samanlainen tehtävä, sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle; ja

11) muun valtion kuin ETA-valtion 3—8 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle tai toimielimelle valvontatehtävän suorittamiseksi, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat 1 §:ssä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen kunkin 1 momentissa mainitun viranomaisen tehtävien suorittamiseksi.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 1 §:ssä tarkoitettun salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkistaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutusyhtiöiden toiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

3 §

Vakuutusyhtiön oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhtiön palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutus- tai eläkelaitoksella taikka vakuutusomistusyhteisölle korvausasian hoitoa, vakuutussopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen

luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sinne saatetun asian käsittelemistä varten;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista sekä sille ilmoitetuista vahingoista toisille vakuutuslaitoksille vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi, jos tietosuojalautakunta on antanut tähän henkilötietolain 43 §:n 3 momentissa tarkoitettun luvan;

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määrääjäksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

8) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 §:n 1 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteen panna varten;

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle; luovuttaa voidaan kuitenkin vain tietoja, joita luottotietotoiminnan harjoittaja saa tallettaa luottotietorekisteriin tai muutoin käsitellä luottotietoina käytettäväksi; ja

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin, 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyritysyhmittymään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuh-

teen hoitamista, markkinointia sekä riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja yritykselle, joka kuuluu vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee myös 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusyhtiö voi 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

4 §

Rangaistusseuraamukset vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta

Rangaistus 1 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankaraa rangaistusta.

5 §

Yhtiöitä koskevien tilastotietojen julkisuus

Sen estämättä, mitä asiakirjojen salassa pitämisestä säädetään, Vakuutusvalvontavirasto voi julkaista vakuutusyhtiöiden toiminnasta, asemasta ja kehityksestä tilastoja ja niihin verrattavia tietoja, jotka on laadittu yhtäläisen perusteen mukaan kaikista yhtiöistä.

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Vakuutusyhtiön markkinointi, edustajana toimiminen ja asiamies

1 §

Vakuutusyhtiön markkinointi

Vakuutusyhtiön on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Vakuutusyhtiö ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

Tiedoista, jotka vakuutusyhtiön on annettava vakuutuksen hakijalle ennen vakuutus sopimuksen päättämistä, säädetään erikseen.

2 §

Vakuutusyhtiö muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen tai toisen vakuutuksenantajan edustajana

Toimiessaan 2 luvun 16 §:n mukaisena tai toisen vakuutuksenantajan edustajana vakuutusyhtiön on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle, minkä yrityksen tuotteesta tai palvelusta on kysymys ja että vakuutusyhtiö ei harjoita toimintaa omaan lukuunsa eikä ole osapuolena neuvoteltavasta tuotteesta tai palvelusta mahdollisesti syntyvässä sopimuksessa.

3 §

Vakuutusyhtiön asiamies

Vakuutusyhtiön asiamiehen on toiminnassaan selkeästi ilmoitettava asiakkaalle toimivansa nimenomaan asiamiehenä.

Vakuutusyhtiön asiamiehen on markkinoinnissaan ilmoitettava edustamansa vakuutuksenantajat ja yksittäistä vakuutusta markkinoi-
dessaan, minkä vakuutusyhtiön tuotteesta on ky-
symys.

Vakuutusmatemaatikkaa koskevat säännökset

4 §

*Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutus-
matemaatikko*

Vakuutusteknisten laskelmien ja selvitysten laatimista varten vakuutusyhtiöllä on oltava va-
kuutusmatemaatikko, jonka kelpoisuuden sosi-
aali- ja terveysministeriö on vahvistanut 6 §:n
nojalla (*vastuullinen vakuutusmatemaatikko*).

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon ottami-
sesta ja eroamisesta on tehtävä ilmoitus Vakuu-
tusvalvontavirastolle.

5 §

Vakuutusmatemaatikon yleinen kelpoisuus

Vakuutusmatemaatikolta edellytetään:

1) ylempää korkeakoulututkintoa, jossa sy-
ventävät opinnot on suoritettu matematiikassa,
tai muu vastaavat vaatimukset täyttävä ylempi
korkeakoulututkinto;

2) riittäväksi katsottavia tietoja vakuutusma-
tematiikasta, riskiteoriasta, sijoitustoiminnan
matematiikasta, todennäköisyyslaskennasta, ti-
lastotieteestä, vakuutuslainsäädännöstä, kirjan-
pidosta sekä vakuutusyhtiötä koskevista sosiaa-
li- ja terveysministeriön asetuksista ja Vakuu-
tusvalvontaviraston määräyksistä; sekä

3) käytännön kokemusta 9 §:ssä tarkoitetuista
tai niihin rinnastettavista vakuutusmatemaati-
kon tehtävistä.

Vakuutusmatemaatikon kelpoisuus on myös
niillä henkilöillä, joiden kelpoisuus on 6 §:n mu-
kaisesti vahvistettu vahvistamisaikana voimas-
sa olleiden vaatimusten mukaisesti.

6 §

Vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunta

Edellä 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun kelpoi-
suuden toteaa kuusijäseninen vakuutusmatema-
atikon tutkintolautakunta. Sosiaali- ja terveysmi-
nisteriö määrää lautakunnan puheenjohtajan, va-
rapuheenjohtajan ja neljä muuta jäsentä. Laut-
akunta on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai
varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi lautakun-
nan jäsentä on paikalla.

Lautakunnalle suoritetaan tarvittavat, lauta-
kunnan määräämät kokeet 5 §:n 1 momentin
2 kohdassa tarkoitettujen tietojen osoittamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa anta-
mallaan todistuksella 5 §:n 1 momentissa tarkoi-
tetun vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden va-
kuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esi-
tyksestä. Ministeriön antaman vahvistuksen jäl-
keen vakuutusmatemaatikolla on oikeus käyttää
nimitystä SHV-vakuutusmatemaatikko.

7 §

*ETA-alueella vakuutusmatemaatikon kelpoisuu-
den saanut vakuutusmatemaatikko*

Vakuutusmatemaatikkoon rinnastettava kel-
poisuus on myös henkilöillä, jolla on oikeus toi-
mia vakuutusmatemaatikon tehtävissä Euroo-
pan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai
Sveitsin valaliitossa ja jolla on joko vakuutus-
matemaatikon tutkintolautakunnan riittäviksi
katsomat tiedot Suomen vakuutuslainsäädännös-
tä ja suomalaisesta vakuutustoiminnasta tai käy-
tännön kokemus 9 §:ssä säädettyistä tai niihin
rinnastettavista vakuutusmatemaatikon tehtävis-
tä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtios-
sa tai Sveitsissä vähintään kolmen vuoden ajal-
ta, josta vähintään yhden vuoden on oltava koke-
musta tällaisista tehtävistä Suomessa.

Muussa Euroopan talousalueen valtiossa tai
Sveitsin valaliitossa vakuutusmatemaatikon
tointa harjoittamaan oikeutetun on hoitaessaan
tehtäviään Suomessa käytettävä sitä ammattini-
mikettä, jota käytetään valtiossa, josta hän tu-

lee, ilmaistuna tuon valtion kielellä viittauksin siihen ammatilliseen järjestöön, johon hän kuuluu.

8 §

Kurinpidolliset seuraamukset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä todeta SHV-vakuutusmatemaatikon menettäneen 5 §:ssä tarkoitetun kelpoisuutensa, jos hän on olennaisella tavalla rikkonut vakuustointia koskevia lakeja tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos hän ei ole muutoin toiminut SHV-vakuutusmatemaatikolta edellytettävällä tavalla. Sosiaali- ja terveysministeriö voi vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä määrätä edellä mainitussa tapauksessa myös muun kurinpidollisen seuraamuksen, joita ovat varoitus ja huomautus.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun esityksen tekemistä lautakunnan on varattava asianomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentin nojalla annetusta sosiaali- ja terveysministeriön päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettu kurinpitoasia tulee vireille, kun SHV-vakuutusmatemaatikkoon kohdistuva kirjallinen kantelu tai muu ilmoitus annetaan vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnalle.

9 §

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon velvollisuudet ja tiedonsaantioikeus

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävänä on huolehtia yhtiössä sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön vakuutusmaksujen ja vastuuvelan määräämistapa ja määrä täyttävät tämän lain, työeläkevakuutusyhtiöitä koskevien lakien ja lakisääteisiä vakuutuksia koskevien lakien sekä edellä mainittujen lakien nojalla an-

nettujen asetusten ja Vakuutusvalvontaviraston määräysten mukaiset vaatimukset.

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon on tehtävä riskienhallintaa ja sijoitustoiminnan järjestämistä varten yhtiön hallitukselle selvitys vastuuvelan luonteen ja tuottovaateen sekä vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista.

Vastuullisella vakuutusmatemaatikolla on oikeus saada yhtiöltä käyttöönsä kaikki selvitykset ja tiedot, joita hän tarvitsee 1 ja 2 momentin mukaisia tehtäviä suorittaessaan.

Jos vastuullinen vakuutusmatemaatikko havaitsee puutteita 1 ja 2 momentissa tarkoitettuisissa asioissa, hänen on tehtävä yhtiön hallitukselle esitys asiantilan korjaamisesta. Vastuullisella vakuutusmatemaatikolla on oikeus saada tieto siitä, millaisiin toimiin hallitus on ryhtynyt hänen esityksensä johdosta.

Vakuutusyhtiön oikeus käyttää sukupuolta vakuutusmaksun tai etuuden laskemisessa

10 §

Riskinarviointi sukupuolen perusteella

Sukupuolen käyttäminen vakuutusmaksujen tai vakuutuksesta saatavien etuuksien laskennassa ja siihen perustuvat suhteelliset erot vakuutusmaksuissa tai vakuutuksesta saatavissa etuuksissa ovat sallittuja vain, jos sukupuolen käyttäminen on vaikuttava tekijä vakuutusmatemaattisten tietojen ja tilastotietojen perusteella tehtävässä riskinarvioinnissa.

Riskinarviointi voi perustua vakuutusyhtiön omaan vakuutuskantaan, vakuutusyhtiöiden tai vakuutusyhdistysten vakuutuskannoista muodostettuun yhteiseen tilastoaineistoon tai yleiseen vakuutettavaa riskiä kuvaavaan luotettavaan tilastoon. Mikäli riskinarviointi perustuu vakuutusyhtiön omaan vakuutuskantaan, vakuutuskannan tulee olla riittävän laaja luotettavan riskinarvioinnin tekemiseksi.

Riskinarvioinnin tulee sisältää tilasto- ja analyysiosa sekä yhteenveto-osa. Riskinarvioinnissa tulee ilmetä, millä tavalla sukupuoli vaikuttaa kyseessä olevan vakuutettavaan riskiin sekä

mikä on sukupuolten välinen suhteellinen ero vakuutettavassa riskissä. Riskinarvioinnin yhteenveto-osan tulee sisältää tiedot, joiden perusteella voidaan havaita sukupuolen merkitys määrävänä vakuutusmatemaattisena tekijänä.

valvontavirasto voi velvoittaa vakuutusyhtiöitä toimittamaan uuden riskinarvioinnin.

Muut säännökset

13 §

Poikkeusoloihin varautuminen

Vakuutusyhtiön tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein. Vakuutusvalvontavirasto voi myöntää poikkeuksia edellä tässä pykälässä säädetystä velvollisuudesta, jos se on perusteltua vakuutusyhtiön koon, toiminnan laadun tai laajuuden taikka muun erityisen syyn vuoksi.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä vakuutusyhtiön toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahosta.

11 §

Riskinarvioinnin toimittaminen Vakuutusvalvontavirastolle

Jos vakuutusyhtiö käyttää sukupuolta vakuutusmaksujen tai vakuutuksesta saatavien etuuksien laskennassa, sen tulee toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle 10 §:ssä tarkoitettu riskinarviointi ennen kyseessä olevien vakuutustuotteiden tarjoamista.

Vakuutusyhtiön tulee julkistaa riskinarvioinnin yhteenveto-osa internet-verkkosivulla, ja sen on oltava saatavilla vakuutusyhtiöstä. Vakuutusyhtiön tulee säännöllisin määräajoin, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein, suorittaa riskinarviointi uudelleen ja toimittaa se Vakuutusvalvontavirastolle sekä julkistaa riskinarvioinnin yhteenveto-osa.

12 §

Tietojen julkistaminen

Vakuutusvalvontaviraston tulee julkaista, missä vakuutuslajeissa vakuutusyhtiöt käyttävät sukupuolta vakuutusmaksujen tai vakuutuksesta saatavien etuuksien laskennassa.

Vakuutusvalvontavirasto voi tarvittaessa antaa määräyksiä 10 §:ssä tarkoitetussa riskinarvioinnissa esitettävistä tiedoista, niiden esittämistavasta ja toimittamisesta virastolle.

Mikäli 11 §:ssä tarkoitettu viiden vuoden määräaika katsotaan liian pitkäksi tai tilanteen voidaan muutoin katsoa sitä vaativan, Vakuutus-

14 §

Yritysjärjestelyitä koskevien asiakirjojen nähtävänä pitäminen Vakuutusvalvontavirastossa

Asiakirjat, jotka koskevat vakuutusyhtiön osakepääoman alentamista tai vapaan oman pääoman jakamista, sulautumista, vakuutuskannan luovuttamista, vakuutusosakeyhtiön jakautumista tai vakuutusosakeyhtiön muuttamista keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi taikka keskinäisen va-

kuutusyhtiön muuttamista vakuutusosakeyhtiöksi, on pidettävä nähtävinä Vakuutusvalvontavirastossa 19 luvun 6 §:ssä, 20 luvun 6 §:ssä, 21 luvun 5 §:ssä ja 22 luvun 5 §:ssä tarkoitetun määräajan loppuun.

Voimaantulo

15 §

Voimaantulosäännös

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

vakuutusyhtiölain voimaannpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vakuutusyhtiölain voimaantulo

Vakuutusyhtiölaki (/), jäljempänä *uusi laki*, tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Uudella lailla kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annettu vakuutusyhtiölaki (1062/1979), jäljempänä *vanha laki*, siihen myöhemmin tehdyine muutoksineen.

Uutta lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa perustettuun vakuutusyhtiöön, jollei tästä laista johdu muuta.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan vanhan lain säännökseen tai muutoin tarkoitetaan vanhan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta uuden lain säännöstä.

2 §

Määritelmä

Vanhalla osakeyhtiölailla tarkoitetaan tässä laissa kumottua osakeyhtiölakia (734/1978).

3 §

Vakuutusyhtiön perustaminen

Vakuutusyhtiön perustamiseen ja rekisteröimiseen sovelletaan vanhaa lakia, jos perustamiskirja on allekirjoitettu ennen uuden lain voimaantuloa eikä tästä laista johdu muuta. Osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 14 §:n säännöksiä perustamisen jälkeen tehdyistä merkittävistä hankinnoista sovelletaan kuitenkin vanhan osakeyhtiölain 2 luvun 15 §:n sijasta heti uuden lain tultua voimaan.

4 §

Yhtiöjärjestys

Yhtiöjärjestykseen sisältyvän uuden lain vastaisen määräyksen sijasta noudatetaan uutta lakia, jollei tästä laista johdu muuta. Jos yhtiöjärjestys on uuden lain mukaan puutteellinen tai sisältää uuden lain vastaisia määräyksiä, vakuutusyhtiön hallituksen on tehtävä yhtiökokoukselle ehdotus yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi uuden lain mukaiseksi. Yhtiöjärjestyksen muutoksille on haettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistus viimeistään kolmen vuoden kuluttua uuden lain voimaantulosta. Virasto voi asettaa yhtiölle uhkasakon tämän velvoitteen täyttämi-

sen tehosteeksi. Yhtiöjärjestyksen muutokset on ilmoitettava rekisteröitäviksi kolmen kuukauden kuluessa viraston antamasta päätöksestä.

Uuden lain voimaantulon jälkeen rekisteröitäväksi ilmoitettua uuden lain vastaista yhtiöjärjestystä ei voida rekisteröidä, ellei tästä laista johdu muuta.

Vakuutusyhtiö voi uuden lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sen voimaantuloa, päättää yhtiöjärjestyksensä muuttamisesta uuden lain mukaiseksi noudattaen vanhaa lakia. Päätös voidaan ilmoittaa rekisteröitäväksi ennen uuden lain voimaantuloa ja rekisteröidä siten, että yhtiöjärjestyksen muutos tulee voimaan samana päivänä kuin uusi laki.

Jos keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykseen on ennen uuden lain voimaantuloa otettu takuuosuuden omistajien osakkuutta koskevia määräyksiä, niihin sovelletaan, mitä edellä 1—3 momentissa säädetään yhtiöjärjestyksestä.

5 §

Aikaisemman lain soveltaminen eräisiin yhtiöjärjestyksen määräyksiin

Vakuutusyhtiön peruspääoma sekä osakkeen tai takuuosuuden nimellisarvo voivat olla Suomen markan määräisiä, jos yhtiön perustamiskirja on allekirjoitettu ennen 1 päivää tammikuuta 2002. Peruspääoman ja osakkeen tai takuuosuuden nimellisarvon muuttamiseen euromääräisiksi sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1205/1998) voimaantulosäännöksen 7 momentissa säädetään.

Jos yhtiöjärjestykseen on ennen uuden lain voimaantuloa otettu etuosaketta koskevia määräyksiä, niihin sovelletaan vanhan osakeyhtiölain 3 luvun 1 a §:n 2 momentin sekä 1 b ja 1 c §:n säännöksiä.

Jos osakkeen luovuttamista tai hankkimista rajoittava määräys on otettu yhtiöjärjestykseen ennen 1 päivää maaliskuuta 1979, määräykseen sovelletaan osakeyhtiöistä annettua lakia (22/1895) sen 32 §:n 2 momenttia lukuun ottamatta.

6 §

Kirjanpidolliseen vasta-arvoon liittyvät oikeudet

Jos vakuutusyhtiön osakkeen tai takuuosuuden tuottama oikeus määräytyy vanhan lain 2 luvun 4 §:n 3 momentin mukaisen kirjanpidollisen vasta-arvon perusteella, oikeuden perusteena pidetään uuden lain tultua voimaan sitä kirjanpidollista vasta-arvoa, joka osakkeella tai takuuosuudella on ennen uuden lain voimaantuloa. Sellaisen oikeuden perustetta voidaan uuden lain tultua voimaan muuttaa ainoastaan muuttamalla yhtiöjärjestystä.

7 §

Osakekirja ja muut osakeoikeuksiin liittyvät todistukset

Osakekirja, osakeanti- ja osinkolippu, väliaikaistodistus, osakeantitodistus sekä optiotodistus, joka on pätevä uuden lain tullessa voimaan, on edelleen pätevä. Ennen 1 päivää tammikuuta 1980 annettuun haltijalle asetettuun osakekirjaan sovelletaan osakeyhtiöistä annettua lakia, sellaisena kuin se oli vanhan osakeyhtiölain tullessa voimaan.

Osakekirja on täydennettävä sisällöltään osakeyhtiölain 3 luvun 10 §:n 2 ja 3 momentin mukaiseksi, jos se esitetään vakuutusyhtiölle tai yhtiö luovuttaa sen hallustaan uuden lain tultua voimaan.

8 §

Arvo-osuusjärjestelmä

Jos yhtiökokouksen päätös osakkeiden liittamisestä arvo-osuusjärjestelmään tai poistamisesta arvo-osuusjärjestelmästä on tehty ennen uuden lain voimaantuloa, liittämiseen ja poistamiseen sovelletaan vanhan osakeyhtiölain 3 a luvun säännöksiä lukuun ottamatta 4 §:n 2 momenttia.

Yhtiökokous voi kuitenkin osakeyhtiölain 4 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla päättää osakkeen ja siihen perustuvien oikeuk-

sien menettämisestä sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut ilmoittautumispäivästä ja uuden lain voimaantulosta.

9 §

Yhtiökokous

Jos yhtiökokouksen päätös on tehty ennen uuden lain voimaantuloa, päätettyyn asiaan ja siihen liittyviin rekisteröinteihin sekä muihin menettelyihin sovelletaan vanhaa lakia, jollei tästä laista johdu muuta.

Jos yhtiökokous pidetään uuden lain tultua voimaan, kokouskutsuun, kokousasiakirjoihin sekä kokoukseen ilmoittautumiseen ja osallistumiseen sovelletaan uutta lakia jo ennen sen voimaantuloa.

10 §

Hallituksen päätöksenteko valtuutuksen nojalla

Jos hallitus tekee yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla päätöksen ennen uuden lain voimaantuloa, päätettyyn asiaan ja siihen liittyviin rekisteröinteihin sekä muihin menettelyihin sovelletaan vanhaa lakia ja sen nojalla sovellettavaa vanhaa osakeyhtiölakia, jollei tästä laista johdu muuta.

Jos yhtiökokous on ennen uuden lain voimaantuloa päättänyt vanhan lain mukaisesta uusmerkintää, optio-oikeuksien antamista tai vaihtovelkakirjalainan ottamista, omien osakkeiden hankkimista tai lunastamista taikka omien osakkeiden luovuttamista koskevasta valtuutuksesta hallitukselle, valtuutus oikeuttaa hallituksen uuden lain voimaantulon jälkeen päättämään vastaavista toimenpiteistä uuden lain ja sen nojalla sovellettavien osakeyhtiölain säännösten mukaisesti.

Yhtiökokous voi uuden lain vahvistamisen jälkeen uuden lain ja sen nojalla sovellettavien osakeyhtiölain säännösten mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osake- tai takuusuusan- nista, optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta, osake- tai takuupääoman korottamisesta, osingon ja vapaan oman pääoman rahas-

ton jakamisesta sekä omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta uuden lain voimaantulon jälkeen. Menettelyyn yhtiökokouksessa sovelletaan tällöin uutta lakia ja sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä jo ennen uuden lain voimaantuloa lukuun ottamatta kokouskutsun toimittamistapaa ja -aikaa sekä asiakirjojen nähtävillä pitämisen tapaa koskevia säännöksiä.

11 §

Hallintoneuvoston oikeus valita hallituksen jäsenet

Jos yhtiöjärjestyksen määräys hallintoneuvostosta on ilmoitettu rekisteröitäväksi ennen uuden lain voimaantuloa, hallintoneuvostolla on kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta oikeus valita hallituksen jäsenet, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

12 §

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

Vanhan lain 9 luvun 1 §:n 4 momentin säännöksiä tilintarkastajan määräämisestä osakkaan vaatimuksesta sovelletaan, jos tilintarkastajaa koskeva vaatimus tehdään yhtiökokouksessa ennen uuden lain voimaantuloa.

Uuden lain 7 luvun 9 §:n 3 momentin säännöstä Vakuutusvalvontaviraston päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta sovelletaan, jos erityistä tarkastusta koskeva hakemus tehdään virastolle uuden lain tultua voimaan.

13 §

Vararahasto ja ylikurssirahasto

Vararahasto ja ylikurssirahasto ovat uuden lain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua sidottua omaa pääomaa.

Vararahastoa ja ylikurssirahastoa voidaan alentaa noudattaen, mitä osakepääoman alentamisesta säädetään uuden lain 16 ja 17 luvussa ja niiden nojalla sovellettavissa osakeyhtiölain säännöksissä lukuun ottamatta uuden lain 17 lu-

vun 2 §:n 3 momenttia ja osakeyhtiölain 14 luvun 6 §:ää. Lisäksi on noudatettava uuden lain 31 luvun 14 §:ää.

Osakepääomaa voidaan korottaa siirtämällä varoja vararahastosta tai ylikurssirahastosta noudattaen uuden lain 14 luvun säännöksiä ja niiden nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä rahastokorotuksesta. Tällaista osakepääoman korotusta ei oteta huomioon osakeyhtiölain 14 luvun 2 §:ää sovellettaessa.

14 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Uuden lain 8 luvun omaa pääomaa, kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä sovelletaan viimeistään siltä tilikaudelta, joka alkaa uuden lain tultua voimaan.

15 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollista soveltamista koskevan uuden lain 8 luvun 24 §:n 1 ja 2 kohtaa ja valinnaista soveltamista koskevaa 3 kohtaa sovelletaan siten kuin vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1319/2004) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään vanhan lain 10 luvun 1 §:n 7 momentin 1—3 kohdan soveltamisesta.

16 §

Rakennusten arvostaminen käypään arvoon

Uuden lain 8 luvun 17 §:n 2 momentissa säädettyyn käypään arvoon arvostamiseen sovelletaan rakennusten osalta, mitä vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1319/2004) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

17 §

Toimintapääomaan luettavat erät

Vakuutusyhtiön toimintapääomaan luetaan henkivakuutusyhtiön hakemuksesta ja Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella uuden lain 11 luvun 4 §:ssä säädetyin rajoituksin 31 päivään joulukuuta 2009 saakka enintään 50 prosenttia viraston hyväksymällä tavalla arvioidusta yhtiön tulevasta ylijäämästä. Tässä tarkoitettua ylijäämää saa lukea henkivakuutusyhtiön toimintapääomaan enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia toimintapääoman vähimmäismäärästä.

18 §

Henkivakuutus

Vanhan lain 13 luvun 1 §:n säännöksiä vapaa-kirjasta sovelletaan, jos vakuutus sopimus on tehty ennen uuden lain voimaantuloa.

19 §

Optio-oikeudet ja vaihtovelkakirjalaina

Vaikka päätös optio-oikeuksien antamisesta tai vaihtovelkakirjalainan ottamisesta tehdään ennen uuden lain voimaantuloa, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla tapahtuvassa osakkeiden antamisessa noudatetaan osakeyhtiölain 9 luvun 9—11 §:ää sekä 14 §:n 1 ja 3 momenttia, jos osakkeiden merkintäaika alkaa vasta, kun kolme vuotta on kulunut uuden lain voimaantuloa.

20 §

Pääomalaina

Jos sopimus vanhan lain mukaisesta pääomailainasta on tehty ennen uuden lain voimaantuloa, laina katsotaan pääomailainaksi myös uutta lakia sovellettaessa. Jollei toisin sovita, tällaiseen lainaan sovelletaan uuden lain 15 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisten maksuehtojen sijasta edelleen vanhan lain 1 luvun 4 §:n 2 momen-

tin ja sen nojalla sovellettavien vanhan osakeyhtiölain säännösten mukaisia maksuehtoja konsernitaseeseen perustuvia maksurajoituksia lukuun ottamatta. Lainaan sovelletaan kuitenkin uuden lain 15 luvun 2 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaista vakuuden antamista koskevaa kieltoa.

21 §

Varojen jakaminen

Velvollisuuteen palauttaa vakuutusyhtiöstä laittomasti jaetut varat sovelletaan vanhaa lakia, jos jako pannaan täytäntöön ennen uuden lain voimaantuloa. Vanhan lain 12 luvun 5 a §:ää ei kuitenkaan enää sovelleta uuden lain tultua voimaan.

Jos yhtiön taseessa on aktivoituja perustamis- ja tutkimusmenoja, jotka poistetaan ennen 31 päivää joulukuuta 2004 voimassa olleiden kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaan vaikutusaikanaan, niitä vastaava määrä otetaan uuden lain 16 luvun 5 §:ää sovellettaessa huomioon jakokelvottomana eränä.

22 §

Lunastusehdot

Vanhan osakeyhtiölain 6 luvun 9 §:n mukaisista lunastusehtoista ei tarvitse muuttaa uuden lain mukaiseksi. Uuden lain tultua voimaan lunastaminen tapahtuu uuden lain ja sen nojalla sovellettavien osakeyhtiölain säännösten mukaisesti ja siten, että osakepääomaa alennetaan vain sikäli kuin sitä käytetään lunastamiseen.

23 §

Sulautuminen, jakautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

Sulautumiseen ja jakautumiseen sovelletaan vanhaa lakia, jos sitä koskeva suunnitelma ilmoitetaan rekisteröitäväksi ennen uuden lain voimaantuloa. Vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vanhaa lakia, jos vakuutuskannan luovuttamista koskevaan suunnitelmaan on haettu Vakuutusvalvontaviraston suostumusta en-

nen uuden lain voimaantuloa. Muussa tapauksessa sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan uuden lain tultua voimaan uutta lakia.

24 §

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

Osakkeenomistajan oikeuteen ja velvollisuuteen lunastaa muiden osakkeenomistajien osakkeet sillä perusteella, että hänellä on yli yhdeksän kymmenesosaa yhtiön osakkeista ja äänistä, sovelletaan vanhaa lakia ja sen nojalla sovellettavia vanhan osakeyhtiölain säännöksiä, jos lunastusvaatimus perustuu ennen uuden lain voimaantuloa vallinneisiin seikkoihin.

Lunastusmenettelyyn sovelletaan vanhaa lakia ja sen nojalla sovellettavia vanhan osakeyhtiölain säännöksiä, jos lunastaja on ilmoittanut lunastusvaatimuksensa yhtiölle tai vähemmistöosakkeenomistaja vaatinut osakkeensa lunastamista välimiesmenettelyssä ennen uuden lain voimaantuloa.

25 §

Vakuutusyhtiön purkaminen

Ennen uuden lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen perustuva selvitystila tai rekisteristä poistaminen pysyy edelleen voimassa ja siihen sovelletaan vanhaa lakia. Yhtiökokouksen tai Vakuutusvalvontaviraston päätökseen taikka tuomioistuimen vanhan lain 15 luvun 8 tai 9 §:n nojalla tekemään päätökseen perustuva selvitystila voidaan kuitenkin uuden lain tultua voimaan päättää lopettaa siten kuin uuden lain 23 luvun 27 §:ssä säädetään.

26 §

Päätöksen pätemättömyys

Ennen uuden lain voimaantuloa tehdyn päätöksen pätemättömyyttä koskevan moitekanteen tai muun vaatimuksen käsittelemiseen ja ratkaisemiseen sovelletaan vanhaa lakia, jollei tästä laista johdu muuta.

27 §

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvaukseen, joka perustuu ennen uuden lain voimaantuloa tapahtuneeseen tekoon tai laiminlyöntiin, sovelletaan vanhaa lakia ja sen nojalla sovellettavia osakeyhtiölain säännöksiä.

28 §

Riitojen ratkaiseminen

Uuden lain 29 luvun 2 §:n säännöksiä toimivaltaisesta tuomioistuimesta sovelletaan sellaisten uutta tai vanhaa lakia koskevien riita-asioiden käsittelemiseen, jotka tulevat vireille uuden lain tultua voimaan.

Välimiesmenettelyä koskevaan määräykseen, joka on otettu yhtiöjärjestykseen ennen uuden lain voimaantuloa, sovelletaan vanhaa lakia.

29 §

Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja

Sen estämättä, mitä uuden lain 6 luvun 5 §:n 5 momentissa säädetään, ennen uuden lain voimaantuloa vakuutusyhtiön toimitusjohtajaksi nimitetty yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko voi jatkaa toimitusjohtajana myös uuden lain voimaantulon jälkeen.

30 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

työeläkevakuutusyhtiön toimitusmaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sosiaali- ja terveysministeriö perii siltä, joka hakee toimitusmaksusta työeläkevakuutusyhtiön toimitusmaksun harjoittamiseen tai jo myönnetyn toimitusmaksun muuttamista, toimitusmaksun. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää maksun kiinteäksi ja suuruudeltaan vastaamaan valtiolle toimitusmaksu-asioiden käsittelemisestä aiheutuneita keskimääräisiä kokonaiskustannuksia.

2 §

Toimitusmaksusta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

3 §

Tarkemmat säännökset toimitusmaksun määräytymisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

4 §					
Tämä laki tulee voimaan	päivänä	kuuta		Tällä lailla kumotaan vakuutusyhtiön toimilupa-	
200 .				pamaksusta 22 päivänä joulukuuta 1993 annettu	
				laki (1421/1993).	

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 a, 25, 31 ja 33 b §,
sellaisina kuin ne ovat, 1 a § laissa 951/2000, 25 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 31 § laeissa 332/2004 ja 1120/2006 sekä 33 b § laeissa 83/1999 ja 419/2004,
muutetaan 1, 4—6, 6 a, 7—9, 9 a—9 d ja 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 12 a ja 13 §, 14 §:n 2 momentti, 15, 16, 21—24, 26, 29, 29 b, 29 c, 29 e, 32 ja 33 a §,
sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laeissa 1125/2006 ja 873/2007, 5 § mainituissa laeissa 951/2000 ja 1125/2006, 6 § osaksi mainitussa laissa 332/2004, laissa 708/2004 ja mainitussa laissa 1125/2006, 6 a, 9, 9 a—9 d ja 11 § sekä 12 §:n 3 momentti mainitussa laissa 1125/2006, 7 § osaksi laissa 306/1998 ja mainitussa laissa 419/2003, 12 §:n 1 momentti mainitussa laissa 708/2004, 12 a § laissa 51/2002, 14 §:n 2 momentti sekä 15 ja 23 § mainitussa laissa 1120/2006, 16 § mainitussa laissa 419/2004, 21 § osaksi mainitussa laissa 1125/2006, 22 § osaksi mainitussa laissa 1120/2006, 24 § osaksi mainituissa laeissa 1120/2006 ja 1125/2006, 29 § laissa 640/1997 ja mainitussa laissa 419/2003, 29 b ja 29 c § viimeksi mainitussa laissa, 29 e § laissa 250/2006 sekä 33 a § mainitussa laissa 640/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 7 a, 7 b, 9 e, 9 f ja 13 a § sekä uusi 9 a luku seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen keskinäiseen vakuutusyhtiöön ja vakuutusosakeyhtiöön, jonka toiminta käsittää työntekijän eläkelaisa (395/2006) taikka työntekijän eläkelaisa ja yrittäjän eläkelaisa (1272/2006) tarkoitetun lakisääteisen eläkevakuutusliikkeen harjoittamisen (*työeläkevakuutusyhtiö*).

Mitä vakuutusyhtiölaissa (/) säädetään henkivakuutuksesta ja henkivakuutusliikettä harjoittavasta vakuutusyhtiöstä, koskee myös työeläkevakuutusyhtiötä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää,

13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—12 §:ää, 5 luvun 3 §:ää, 7 §:n 2 momenttia ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—4 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1 §:ää, 2 §:n 8 ja 9 kohtaa, 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa, 7—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää,

12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 4 §:n 2 momenttia ja 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia sekä 2 ja 10—12 §:ää.

Työeläkevakuutusyhtiöön sovelletaan vakuutusyhtiölain voimaanpanosta annetun lain (/) säännöksiä, lukuun ottamatta 11, 17, 18 ja 29 §:ää.

4 §

Omistus toisessa työeläkevakuutusyhtiössä

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa toisen työeläkevakuutusyhtiön osakkeita eikä takuuosuuksia. Virasto voi antaa luvan, jollei omistus vaaranna työeläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka työeläkevakuutusyhtiö voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

5 §

Omistus vieraalla toimialalla

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta toimintaa kuin vakuutustoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää työeläkevakuutustoimintaan liittyvänä tai jollei se ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä niin suurta osuutta osakkeista, jäsenosuuksista tai tytäryhtiöosuuksista, että niiden tuottama äänimäärä on yli 10 prosenttia äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoinnasta annetun

lain (121/2007) 15 §:ssä tarkoitetussa omistusyhteisössä. Tässä momentissa säädetty ei koske rahastoyhtiöiden osakkeiden tai osuuksien omistamista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka työeläkevakuutusyhtiö voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

6 §

Toimilupa

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava työntekijän eläkelain taikka työntekijän eläkelain ja yrittäjän eläkelain mukaisen toiminnan harjoittamista varten valtioneuvoston antama toimilupa, joka on voimassa Suomessa. Valtioneuvoston on myönnettävä toimilupa, jos aiotun eläkevakuutustoiminnan ja tämän lain 7 §:ssä tarkoitettujen osakkeiden ei katsota vaarantavan eläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä, jos vakuutusyhtiön johto täyttää sille tässä laissa ja tämän lain nojalla sovellettavissa vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain (624/2006) säännöksissä asetetut vaatimukset ja jos työeläkevakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto yhteensä (*peruspääoma*) on vähintään 5 000 000 euroa. Työeläkevakuutusyhtiö ei saa alentaa peruspääomaansa tässä momentissa säädettyä määrää pienemmäksi.

Valtioneuvosto voi liittää toimilupaan vakuutuksenottajien ja vakuutettujen etujen turvaamiseksi, yhtiön vakaan toiminnan varmistamiseksi sekä työeläkevakuutustoiminnan terveen kehityksen edistämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Mitä vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:n 1 ja 4 momentissa, 23 luvun 4 §:n 3 momentissa, 5 §:ssä, 6 §:n 1 ja 2 momentissa ja 25 luvun 8 §:ssä säädetään Vakuutusvalvontavirastosta, koskee soveltuvin osin valtioneuvostoa, kun kyse on työeläkevakuutusyhtiöstä. Työeläkevakuutusyhtiön toimilupaa tai sen laajentamista koskevasta hakemuksesta on sosiaali- ja terveysministeriön pyydettävä Vakuutusvalvontaviraston lausunto.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

1) toimintasuunnitelma;
2) 9 e §:n 2 momentin sekä 9 f, 11, 12 ja 12 a §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;

3) selvitys niistä osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistussuhteistaan; sekä

4) selvitys siitä, että työeläkevakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 momentissa mainitun suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettun toimintasuunnitelman sisällöstä.

6 a §

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön osakkaat

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön osakkaita ovat vakuutuksenottajat ja vakuutetut sekä, jos yhtiöjärjestyksessä niin määrätään, takuuosuuksien omistajat.

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä vakuutuksenottajan osakkuutta ei voida rajoittaa muutoin kuin siten, että osakkuus syntyy vasta, kun vakuutuksen voimaantulo on kulunut tietty aika, joka ei saa olla kolmea vuotta pidempi ja että jälleenvakuutuksen ottaminen ei tuota osakkuutta.

7 §

Omistajakontrolli

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia tai luovuttaa työeläkevakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle.

Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot ilmoituksen tekijästä ja aiotusta saannosta, ilmoituksen tekijän taloudellisesta asemasta ja aikaisemmasta omistuksesta kysymyksessä olevassa työeläkevakuutusyhtiössä sekä osakkeita tai takuuosuuksia koskevista sopimus- ja rahoitusjärjestelyistä. Ilmoituksen tekijän on Vakuutusvalvontaviraston pyynnöstä annettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hankinta kuuluu kilpailunrajoituksista annetussa laissa (480/1992) tarkoitettun yrityskauppavalvonnan piiriin.

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan työeläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita se pitää tarpeellisina työeläkevakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi. Hankinnan tai luovutuksen osapuolet eivät saa ryhtyä toimenpiteisiin hankinnan tai luovutuksen perusteella ennen kuin hankintaa koskevassa asiassa on annettu lopullinen päätös tai hankinnan voidaan katsoa muutoin tulleen hyväksytyksi, ellei Vakuutusvalvontavirasto asian käsittelyssä toisin määrää.

7 a §

Osakkeiden tai takuuosuuksien omistajien rajoitetut oikeudet

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön työeläkevakuutusyhtiössä enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnasta ei tehdä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai takuuosuudet on hankittu Vakuutusvalvontaviraston kiellosta huolimatta; tai

3) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan jälkeen omistuksen katsotaan vakavasti vaarantavan työeläkevakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai vakuutetut edut taikka työeläkevakuutustoiminnan terveen kehityksen.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituissa tapauksissa osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalla ei ole vakuutusyhtiössä näihin osakkeisiin tai takuuosuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Tällaista saantoa ei saa merkitä vakuutusyhtiön osake- tai takuu-

osuusluetteloon eikä osakasluetteloon tai takuusuuden omistajista pidettävään luetteloon.

7 b §

Työeläkevakuutusyhtiön ilmoitusvelvollisuus

Työeläkevakuutusyhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle viraston määräämänä ajankohtana vuosittain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja takuusuusien omistajat ja omistusten suuruus.

8 §

Oikeus saada tietoja työeläkevakuutusyhtiön omistajilta

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus saada työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja jokaiselta, joka suoraan tai välillisesti omistaa työeläkevakuutusyhtiön osakkeita tai takuusuuksia.

9 §

Yhtiökokous

Yhtiökokouksessa päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkaat noudattaen, mitä vakuutusyhtiölain 5 luvussa yhtiökokouksesta säädetään.

Vakuutettujen edustajat yhtiökokoukseen valitaan vakuutuskohtaisesti yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa (334/2007) tarkoitettujen henkilöstöryhmien edustajien kesken. Jos vakuutettujen edustajasta ei päästä sopimukseen tai yritykseen ei sovelleta edellä mainittua lakia, asiasta on järjestettävä vaali tai muu valintamenettely, jonka järjestämisestä huolehtivat asianomaiset työntekijät. Vaali tai valintamenettely järjestetään siten, että kaikilla työntekijöillä, joiden edustaja valitaan, on mahdollisuus osallistua siihen. Määräykset valintamenettelystä on otettava työeläkevakuutusyhtiön yhtiöjärjestykseen.

Yhtiökokouksessa päätösvaltaan oikeutettu saa käyttää oikeuttaan asiamiehen välityksellä. Tätä oikeutta ei voida yhtiöjärjestyksellä rajoittaa.

9 a §

Työeläkevakuutusyhtiön johto

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja.

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Kiellosta tehdä yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisia päätöksiä säädetään vakuutusyhtiölain 1 luvun 22 §:ssä, huolellisuusvelvoitteesta 1 luvun 23 §:ssä ja vahingonkorvausvastuusta 28 luvussa.

9 b §

Hallintoneuvosto

Työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston valitsee yhtiökokous.

Hallintoneuvostossa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Näitä edustajia on oltava yhtä monta kumpiakin ja heidän lukumääränsä on oltava yhteensä vähintään puolet hallintoneuvoston jäsenmäärästä.

Hallintoneuvostolla on oltava puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan ja joista toiseksi on valittava vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan voi valita myös yhtiökokous, jos yhtiöjärjestyksessä niin määrätään.

Mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 6 §:ssä säädetään menettelystä toimikelpoisen hallituksen puuttuessa, sovelletaan myös hallintoneuvostoon. Hallintoneuvostoon ja sen jäseniin sovelletaan lisäksi, mitä osakeyhtiölain 6 luvun 3—6 §:ssä säädetään hallituksen päätöksenteosta, esteellisyydestä ja kokoontumisesta sekä mitä

osakeyhtiölain 6 luvun 11—13 ja 22 §:ssä säädetään hallituksen jäsenen toimikaudesta, eroamisesta ja erottamisesta ja hallintoneuvoston tiedonsaantioikeudesta sekä mitä osakeyhtiölain 24 luvun 3 §:ssä säädetään välimiesmenettelystä.

Mitä tässä laissa säädetään hallintoneuvoston jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneneen.

9 c §

Vaalivaliokunta

Ehdotuksen hallintoneuvoston jäsenten palkkioiksi ja hallintoneuvoston nimityksen valmistelee yhtiökokoukselle hallintoneuvoston valitsema vaalivaliokunta, jonka jäsenten tulee olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä.

Vaalivaliokunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joista toiseksi on valittava vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Vaalivaliokunnan jäsenistä puolet valitaan vakuutuksenottajien ja puolet vakuutettujen hallintoneuvostoedustajien ehdottamista henkilöistä.

Vaalivaliokunta valmistelee hallintoneuvostolle ehdotuksen hallituksen jäsenten palkkioiksi ja hallituksen nimittämisen.

Vaalivaliokunnan kokoonpanosta, valinnasta ja toiminnasta määrätään tarkemmin yhtiöjärjestyksessä.

9 d §

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsenet, vahvistaa heidän palkkionsa sekä valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa.

Hallintoneuvoston oikeudesta vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koollekutsumista sekä kutsua koolle yhtiökokous noudatetaan, mitä vakuutusyhtiölain 5 luvun 4 §:ssä säädetään.

Hallintoneuvostolle ei voida antaa muita tehtäviä eikä oikeutta edustaa yhtiötä.

9 e §

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallitukseen on valittava vähintään kolme jäsentä.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutus toiminnan tuntemus. Hallituksessa on myös oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Näitä edustajia on oltava yhtä monta kumpia-kin ja heidän lukumääränsä on oltava yhteensä vähintään puolet hallituksen jäsenmäärästä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toisen tulee olla vakuutettujen edustajien ehdottama. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan voi nimittää myös hallintoneuvosto, jos yhtiöjärjestyksessä niin määrätään. Jos puheenjohtajaa tai varapuheenjohtajaa valittaessa äänet menevät tasan, hänet valitaan arvalla. Puheenjohtajana ei saa toimia vakuutusyhtiölain 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatematikko.

Mitä tässä laissa ja tämän lain nojalla sovellettavissa vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännöksissä säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneneen.

9 f §

Hallitukseen sovellettavat vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännökset

Työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen ja sen jäseneneen sekä yhtiön muuhun edustajaan sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 5 momentissa ja 10 §:n 1 kohdassa säädetään hallituksen jäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta ja mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 6 §:ssä säädetään menettelystä toimikelpoisen hallituksen puuttuessa. Lisäksi hallitukseen ja sen jäseneneen sovelletaan osakeyhtiö-

lain 6 luvun 2—7, 11—16 ja 25—28 §:n säännöksiä.

11 §

Toimitusjohtaja

Työeläkevakuutusyhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka hallitus nimittää. Jos yhtiöllä on toimitusjohtajan sijainen, häneen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään toimitusjohtajasta.

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Vakuutusyhtiölain 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajana.

Toimitusjohtaja ei saa olla yhtiönsä hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajaan sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 6 §:ssä säädetään menettelystä toimikelpoisen toimitusjohtajan puuttuessa sekä 6 luvun 4 §:n 5 momentissa ja 10 §:n 1 kohdassa säädetään hallituksen jäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta. Lisäksi toimitusjohtajaan sovelletaan, mitä hallituksen jäsenestä säädetään osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 2 momentissa, 4, 17 ja 18 §:ssä, 20 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 25 ja 26 §:ssä.

12 §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä tai toimitusjohtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakielosta annetussa laissa (1059/1985).

Hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajan sekä kahden kolmasosan muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole saman tai toisen vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön taikka luotto- tai rahoituslaitoksen tai luotto- tai rahoituslaitoksessa määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 §:ssä tarkoitetun omistusyhteisön tai rahastoyhtiön taikka niiden kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvon-
nasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa, toimitusjohtajana tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä.

— — — — —

12 a §

Omistusyhteisön johto

Sen estämättä, mitä 1 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan työeläkevakuutusyhtiön omistusyhteisön hallitukseen ja toimitusjohtajaan vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 1, 3 ja 5 momenttia ja 10 §:n 1 kohtaa.

5 luku

Tilintarkastus

13 §

Tilintarkastus

Sekä keskeisillä työnantajia edustavilla keskusjärjestöillä että keskeisillä palkansaajia edustavilla keskusjärjestöillä on oikeus vaatia yhden tilintarkastajan asettamista osallistumaan tilintarkastukseen muiden tilintarkastajien ohella. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä sille yhtiökokoukselle, jossa tilintarkastajien vaali on toimitettava tai jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä. Jollei yhtiökokous valitse edellä tarkoitettua tilintarkastajaa, keskusjärjestö voi tehdä Vakuutusvalvontavirastolle hakemuksen tilintarkastajan määräämisestä. Virasto voi työeläkevakuutusyhtiön hallitusta kuultuaan määrätä tilintarkastajan ajaksi, joka kestää seuraavalla tilikaudella pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen loppuun tai yhtiöjärjestyksen mukaiseen yhtiön tilintarkastajan toimikauden loppuun.

13 a §

Kateluettelon tarkastaminen

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Vakuutusvalvontaviraston pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkastettava, täyttävätkö eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 19 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät mainitussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset.

14 §

Vastuuvetka

Vakuutusmaksuvastuu vastaa tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten pääoma-arvoa siltä osin kuin yhtiölle on syntynyt vastuuta työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentin mukaisia vakuutusmaksun alennuksia tai muita vastaavia etuja varten ja jäljempänä sanottujen tappioiden peittämistä varten varattua vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamatomaan osaan (*ositamaton lisävakuutusvastuu*). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain työntekijän eläkelain 169 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin vakuutusmaksun alennuksiin tai muihin vastaaviin etuihin. Osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen.

15 §

Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava tämän lain 14 §:ssä tarkoitettu vastuuvetka siten kuin

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetään.

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä tämän lain 14 §:ssä tarkoitettusta vastuuvetasta vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä säädetty erät.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuvelan lisäksi katettava vetka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, vetka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johtuvat vetkat.

Sen lisäksi, mitä 1—3 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioikeuden tuottama tai muu etuoikeus työeläkevakuutusyhtiön omaisuuteen.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua kateluettelon liitteeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

- 1) 4 momentissa tarkoitettut esineoikeuden alaiset saatavat; ja
- 2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu etuoikeus kohdistuu.

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön vetkat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset siten kuin siitä säädetään vakuutusyhtiölain 11 luvun 2—5 §:ssä, lukuun ottamatta 2 §:n 8 ja 9 kohtaa sekä 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa. Tällöin työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomaan luetaan ja vastuuvetasta vähennetään tämän lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu.

21 §

Työeläkevakuutusyhtiön varat

Sen estämättä, mitä vakuutusyhtiölaissa ja osakeyhtiölaissa säädetään, yhtiön selvitystilän, purkamisen, vakuutuskannan luovuttamisen tai muun varojen jakamista koskevan järjestelyn yhteydessä työeläkevakuutusyhtiön velat ylittävistä varoista kuuluu osakkeenomistajille tai takuusuuksien omistajille osakkeita ja takuusuuksia vastaava osuus yhtiön omaan pääomaan tehdyistä sijoituksista ja niille lasketusta kohtuullisesta tuotosta. Muu osa velat ylittävistä varoista, arvonorotusrahoista mukaan lukien, kuuluu vakuutuksenottajille osana vakuutuskantaa, johon kuuluvat varat on käytettävä vakuutettujen eläketurvan toteuttamiseen. Tämän pykälän sisällöstä on otettava määräykset yhtiöjärjestykseen.

22 §

Voitonjako osakkaille

Työeläkevakuutusyhtiön varoja saadaan jakaa osakkaille vain sen mukaisesti kuin tässä laissa ja vakuutusyhtiölaissa säädetään voitonjaosta sekä osakepääoman alentamisen yhteydessä suoritettavista maksuista ja varojen jaosta yhtiön purkautuessa. Voitonjaksi ei katsota siirtoja tämän lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ositettuun lisäakuutusvastuuseen.

Tämän luvun säännöksiä voitonjaosta on soveltuvin osin noudatettava maksettaessa korkoa takuusuuksille.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n mukainen vakavaraisuusraja, jos yhtiö ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia

eikä jos tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että toimintapääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee maksukyvytön tai siihen, että vastuuvelan kate ei täyty laissa säädettyjä vaatimuksia.

24 §

Varojen käyttö

Työeläkevakuutusyhtiön omaisuutta ei saa käyttää yhtiön toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen.

Yhtiökokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen, jos määrää lahjoituksen käyttötarkoitukseen sekä työeläkevakuutusyhtiön tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen voidaan pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoitukseen varoja, joiden merkitys yhtiön tila huomioon ottaen on vähäinen.

26 §

Sijoitustoiminnan järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti.

Työeläkevakuutusyhtiölle kuuluvat rahavarat ja muut varat on pidettävä erillään työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varoista.

Työeläkevakuutusyhtiön varainhallinta ja maksuliikenne on järjestettävä siten, että varoja ei käytetä työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varainhallintaan tai maksuliikenteeseen.

Erityisestä syystä yhtiö voi vähäisessä määrin poiketa siitä, mitä 3 momentissa säädetään maksuliikenteestä, siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin päättää.

9 a luku

Kilpailun valvonta

28 a §

Kilpailun valvontaa koskevat säännökset

Terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaamiseksi vahingollisilta kilpailunrajoituksilta työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnassa on, sen lisäksi, mitä kilpailunrajoituksista annetussa laissa säädetään, noudatettava jäljempänä tässä luvussa olevia säännöksiä.

28 b §

Vakuutusvalvontaviraston harjoittama kilpailun valvonta

Vakuutusvalvontavirasto seuraa työeläkevakuutusyhtiöiden kilpailuolosuhteita, selvittää kilpailunrajoituksia, ryhtyy toimenpiteisiin kilpailunrajoitusten vahingollisten vaikutusten poistamiseksi ja tekee aloitteita kilpailun edistämiseksi.

Työeläkevakuutusyhtiöiden valvonnassa Vakuutusvalvontaviraston on otettava huomioon myös kilpailun vaatimukset.

Vakuutusvalvontaviraston ja Kilpailuviraston on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

28 c §

Lausuntomenettely

Kilpailuviraston on pyydettävä Vakuutusvalvontavirastolta lausunto käsitellessään pääasiasa työeläkevakuutustoimintaa koskevaa kilpailunrajoitusta.

28 d §

Vakuutettujen etujen turvaaminen

Kilpailunrajoitusten vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon myös vakuutettujen etujen turvaamiseen liittyvät näkökohdat.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Vakuutusvalvontavirasto katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Vakuutusvalvontavirastolle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä toimintapäätösmästä laadittu laskelma. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus liittää suostumuksensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin sulautumiseen, jakautumiseen ja vakuutuskannan luovuttamiseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 19 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—19 §:ää, 20 luvun 1—9 §:ää, 10 §:n 3 momenttia ja 11—17 §:ää sekä 21 luvun 1—5 ja 8—11 §:ää, 12 §:n 3 momenttia ja 13—16 §:ää.

Sulautumisen, vakuutuskannan luovutuksen ja jakautumisen yhteydessä luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanottavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n mukaan kuuluvista yhtiön varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa vakuutuskantaa.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettyä 1 momentissa tarkoitettu hakemuksesta Kilpailuviraston lausunto, jos hakemuksessa tarkoitettu järjestely kuuluu kilpailunrajoituksista annetussa laissa tarkoitetun yrityskauppavalvonnan piiriin.

29 b §

Työeläkevakuutusyhtiön päätöksenteko työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa

Tässä luvussa tarkoitettu vakuutuskannan luovuttamisesta päättää työeläkevakuutusyhtiön hallitus, jos luovutettava vakuutuskanta on enintään kymmenen prosenttia työeläkevakuutusyhtiön 14 §:n mukaisesta vastuuvelasta. Tällöin hallituksen päätöseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut, tai äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

Muutoin vakuutuskannan luovuttamisesta päättää työeläkevakuutusyhtiön yhtiökokous. Tällöin päätös on tehtävä määräenemmistöllä vakuutusyhtiölain 5 luvun 21 §:n mukaisesti.

29 c §

Vakuutusvalvontaviraston suostumus työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamiseen

Työeläkevakuutusyhtiön ja vastaanottavan eläkelaitoksen on neljän kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan sopimuksen tekemisestä haettava luovutukselle Vakuutusvalvontaviraston suostumus. Jollei Vakuutusvalvontavirasto katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, viraston on kuulutettava vakuutuskannan luovuttamista koskevas- ta hakemuksesta vastaanottavan eläkelaitoksen kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehotettava niitä, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä ajassa, joka saa olla vähintään yksi kuukausi ja enintään kaksi kuukautta.

Vakuutusvalvontaviraston on velvoitettava vastaanottava eläkelaitos viipymättä huolehti- maan siitä, että kuulutuksesta tiedotetaan Va- kuutusvalvontaviraston ohjeiden mukaisesti sen työnantajan ilmoitustaululla, jonka vakuutusta koskeva vakuutuskanta luovutetaan.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava suos- tumuksensa työnantajakohtaisen vakuutuskan- nan luovuttamiseen, jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja ja jollei sen katsota vaaranta- van vakuutustoiminnan tervettä kehitystä.

Vastaanottavan eläkelaitoksen on ilmoitetta- va vakuutuskannan siirtymisestä tähän vakuu- tuskantaan kuuluville eläkkeen tai muun etuu- den saajille viimeistään siirtymisen jälkeen ta- pahtuvan ensimmäisen etuuksien maksun yhtey- dessä.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoite- tusta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavis- ta selvityksistä.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovut- tamisessa siirtyvä toimintapääoma

Työeläkevakuutusyhtiöstä on luovutettava osittamatonta lisäakuutusvastuuta määrä, joka mahdollistaa vastaanottavassa eläkelaitoksessa sellaisen sijoitusjakauman, joka vastaa työnteki- jän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten sijoitusjakaumien keskimääräistä riskillisyyttä (*siirtyvä toimintapääoma*).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistetaan Vakuutusvalvontaviraston esityk- sestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Prosenttiosuus las- ketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaise- na.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus anne- taan kaksi kertaa kalenterivuodessa kesäkuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan heinäkuun ja tammikuun alus- ta lukien. Vakuutusvalvontaviraston on kalente-

rivuosittain huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitetun prosenttiosuuden vahvistamisesta.

Siirtyvän toimintapääoman määränä käytetään sitä 2 momentissa tarkoitetussa asetuksessa säädettyä prosenttiosuutta, joka on voimassa, kun vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus tehdään.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän toimintapääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön toimintapääomasta. Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomasta on yhtiön toimintapääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.

32 §

Työeläkevakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko

Työeläkevakuutusyhtiössä vakuutusyhtiölain 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettuna vastuullisena vakuutusmatemaatikkona toimiva henkilö ei saa

toimia samanaikaisesti toisen vakuutusyhtiön vastuullisena vakuutusmatemaatikkona, ellei Vakuutusvalvontavirasto erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

33 a §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Mitä vakuutusyhtiölain 28 luvussa säädetään vakuutusyhtiöön sovellettavasta vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee myös vahinkoa, joka on aiheutettu rikkomalla tätä lakia tai lakisääteistä eläkevakuutusta koskevia perusteita.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja toimitusjohtajan ei tarvitse osoittaa menetelleensä huolellisesti, jos vakuutusyhtiölain 28 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu vahinko on aiheutettu rikkomalla tämän lain 2 tai 3 §:ää, 6 §:n 1 momenttia, 19 §:ää tai 22 §:n 1 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään, tämän lain voimaan tullessa toimitusjohtajaksi nimitettynä oleva yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko voi jatkaa toimitusjohtajana myös tämän lain voimaantulon jälkeen.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 2 §:n 2 momentti, 20 a §, 40 §:n 6 momentti, 40 b §:n 4 momentti, 61 ja 85 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 a § laissa 80/1999 sekä 40 §:n 6 momentti ja 40 b §:n 4 momentti laissa 1321/2004,

muutetaan 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 1 momentin 1, 2, 5, 6, 8, 14 ja 15 kohta, 3—5, 7—12, 15, 15 a, 16—22, 22 a—22 c, 23, 24, 28—30, 31—34, 34 a, 37—39, 39 a, 40 ja 40 a §, 40 b §:n 3 ja 5 momentti, 41 §:n 1 momentti, 42—49, 49 a ja 52 §, 57 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto sekä 1 ja 2 momentti, 60, 63 a, 64—66 ja 68 §, 70 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta, 71 ja 72 §, 73 §:n 3 momentti,

74 ja 76 §, 79 §:n otsikko ja 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 11 kohta, 3 momentin johdantokappale, 4 momentin johdantokappale sekä 7 ja 10 kohta, 6 ja 7 momentti sekä 80 ja 84 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 6 kohta, 79 §:n otsikko, 3 momentin johdantokappale, 4 momentin johdantokappale ja 7 kohta sekä 6 ja 7 momentti sekä 80 § laissa 637/2000, 2 §:n 1 momentin 8 kohta, 15 a, 47, 49, 49 a ja 52 § sekä 79 §:n 2 momentin johdantokappale ja 11 kohta laissa 331/2004, 2 §:n 1 momentin 14 ja 15 kohta laissa 393/2006, 3 § osaksi laissa 950/2000, 7, 10, 12 ja 18 § sekä 41 §:n 1 momentti osaksi laissa 359/2002, 8, 9, 11, 16, 22, 29, 32, 34, 34 a, 39, 42, 44, 64 ja 66 § viimeksi mainitussa laissa, 15 § mainituissa laeissa 359/2002, 331/2004 ja 393/2006, 17 § mainituissa laeissa 359/2002 ja 393/2006, 19 § osaksi laissa 1382/2001, 21 § osaksi laissa 363/2001, 22 a—22 c ja 60 § viimeksi mainitussa laissa, 28 § laissa 1206/1998, mainitussa laissa 359/2002 ja laissa 418/2004, 30 § mainituissa laeissa 359/2002 ja 418/2004, 33 § laissa 1088/1996, 38, 71 ja 72 § mainitussa laissa 80/1999, 39 a § mainitussa laissa 359/2002 ja laissa 469/2007, 40 § ja 40 b §:n 3 ja 5 momentti mainitussa laissa 1321/2004, 40 a § mainituissa laeissa 359/2002 ja 1321/2004, 43 § mainitussa laissa 950/2000, 45 § osaksi mainituissa laeissa 80/1999 ja 331/2004, 46 § mainitussa laissa 418/2004, 63 a § laissa 488/2003, 65 § laissa 612/1997 ja mainitussa laissa 359/2002, 68 § osaksi mainituissa laeissa 612/1997 ja 359/2002, 76 § mainituissa laeissa 363/2001 ja 393/2006, 79 §:n 1 momentti ja 4 momentin 10 kohta laissa 50/2002 sekä 84 § mainituissa laeissa 359/2002 ja 331/2004 sekä laissa 718/2005, sekä

lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 637/2000, 331/2004 ja 393/2006, uusi 6 a ja 16 kohta, 6 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 15 e § ja 7 a luku seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus harjoittaa Suomessa vakuutustoimintaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Ulkomaisen vakuutusyhtiön oikeudesta harjoittaa Suomessa lakisääteistä vakuutustoimintaa on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ulkomaisella ETA-vakuutusyhtiöllä* ulkomaista vakuutusyrittystä, joka harjoittaa ensi- tai jälleenvakuutusta ja jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen;

2) *kolmannen maan vakuutusyhtiöllä* ulkomaista vakuutusyrittystä, joka harjoittaa ensi- tai

jälleenvakuutusta ja jonka kotivaltio ei kuulu Euroopan talousalueeseen;

5) *henkivakuutuksella* vakuutusluokista annettussa laissa (/) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa;

6) *vahinkovakuutuksella* vakuutusluokista annettussa laissa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa;

6 a) *jälleenvakuutuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston jälleenvakuutuksesta ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 92/49/ETY sekä direktiivien 98/78/EY ja 2002/83/EY muuttamisesta annetussa direktiivissä 2005/68/EY tarkoitettua toimintaa;

8) *palveluyrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa ulkomaiselle vakuutusyhtiölle sen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita sekä yhteisöä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle vakuutusyhtiölle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä; palveluyritykseen rinnastetaan myös

vakuutusyhtiön tytäryhteisöinä olevat asunto- ja kiinteistöyhteisöt;

14) *vakuutussaatavalla* kaikkia niitä saattavia, joista ulkomainen vakuutusyhtiö on ensivaakuutus sopimuksen perusteella vastuussa vakuutuksenottajalle, vakuutetulle, edunsaajalle tai sellaiselle vahinkoa kärsineelle, jolla on oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, mukaan lukien varaukset tuntemattomia vahinkoja varten, sekä vakuutusmaksuja, jotka ulkomainen vakuutusyhtiö on velkaa sen vuoksi, että näitä sopimuksia ja toimia ei ole tehty tai että ne on peruutettu tällaisiin sopimuksiin tai toimiin sovellettavan lain säädännön mukaisesti ennen likvidaatiomenettelyn aloittamista;

15) *lisäeläketoiminnalla* ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/41/EY tarkoitettua toimintaa; sekä

16) *jälleenvakuutuskytkösyhtiöllä* jälleenvakuutusyrittystä, jonka tarkoituksena on jälleenvakuuttaa ainoastaan sen yritysryhmän riskejä, johon se itse kuuluu; vakuutusyhtiön tai vakuutusyrittäjäryhmän omistamaa jälleenvakuutusyrittystä ei kuitenkaan pidetä jälleenvakuutuskytkösyhtiönä.

3 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta

Tätä lakia ei sovelleta:

1) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuun toimintaan; eikä

2) yhteisön rinnakkaisvakuutustoimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston direktiivissä 78/473/ETY tarkoitettuun sellaiseen rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta toimipaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

4 §

Sivuliike ja pääasiamies

Sivuliikkeellä tarkoitetaan ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa sijaitsevaa asioimistoa tai sivukonttoria, jota johtaa pääasiamies. Sivuliikkeenä pidetään myös toimistoa, jota hoitaa yhtiön oma henkilökunta, ja itsenäisesti toimivaa henkilöä, jolla on pysyvä valtuutus toimia yhtiön puolesta asioimiston tapaan.

Pääasiamiehellä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka johtaa ja hoitaa ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaa liiketoimintaa ja jolla on myös oikeus edustaa yhtiötä kaikissa sanotusta toiminnasta johtuvissa oikeussuhteissa.

5 §

Vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta

Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö harjoittaa jälleenvakuutustoimintaa Suomessa tai tekee 2 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa toimipaikassa:

1) vahinkovakuutus sopimuksen, joka liittyy 6 §:ssä tarkoitettuun Suomessa sijaitsevaan riskiin;

2) henkivakuutus sopimuksen Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön kanssa; tai

3) henkivakuutus sopimuksen oikeushenkilön kanssa, jonka Suomessa sijaitsevaan toimipaikkaan sopimus liittyy.

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön ulkomaisella toimipaikalla tarkoitetaan yhtiön kotivaltiossa sijaitsevaa toimipaikkaa ja yhtiön muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin yhtiön kotivaltiossa tai Suomessa sijaitsevaa sivuliikettä.

6 §

Suomessa sijaitseva riski

Maahantuotaessa moottoriajoneuvoa Suomeen riski sijaitsee 1 momentin 2 kohdasta poi-

keten Suomessa 30 päivän ajan siitä, kun ajoneuvon ostaja hyväksyi toimituksen.

7 §

Sivuliikkeen perustamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa ensivakuutustoimintaa Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella, Vakuutusvalvontaviraston on saatava vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta ilmoitus, jossa on riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen liiketoiminnasta, hallinnosta ja pääasiamiehestä. Vakuutus toiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden perusteella pidetään myös sivuliikkeen perustamista Suomeen.

Yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta on lisäksi saatava todistus siitä, että vakuutusyhtiö, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää henkivakuutuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/83/EY ja muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä 73/239/ETY vakuutusyhtiöille asetetut vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset.

8 §

Vakuutusvalvontaviraston vastaus

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kyseiselle viranomaiselle ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita noudattaen vakuutustoimintaa on Suomessa harjoitettava.

9 §

Sivuliikkeen toiminnan aloittaminen

Sivuliike voi aloittaa ensivakuutusliikkeen harjoittamisen Suomessa, kun ulkomainen ETA-

vakuutusyhtiö on saanut kotivaltionsa vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta tiedon 8 §:ssä tarkoitetuista ehdoista, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen ilmoitti vakuutusyhtiölle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen lähettämisestä Vakuutusvalvontavirastolle.

10 §

Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa ensivakuutustoimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana, Vakuutusvalvontaviraston on saatava ilmoitus, jonka liitteenä on oltava vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta:

1) todistus siitä, että vakuutusyhtiö, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää 7 §:n 2 momentissa mainituissa direktiiveissä vakuutusyhtiöille asetetut vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset;

2) selvitys siitä, minkä vakuutusluokkien mukaista toimintaa vakuutusyhtiöllä on toimilupansa nojalla oikeus harjoittaa; sekä

3) selvitys niistä riskeistä, joita aiottu toiminta koskee.

11 §

Vapaan tarjonnan aloittaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi aloittaa ensivakuutustoimintaa koskevan vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan Suomessa saatuaan kotivaltionsa vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta tiedon siitä, että viranomainen on lähettänyt vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan aloittamisilmoituksen Vakuutusvalvontavirastolle.

12 §

Tietojen muutokset

Jos ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltionsa vakuutustarkastuksesta vastaavalle viran-

omaiselle ilmoittamissa 7 tai 10 §:ssä tarkoitettuihin ilmoituksiin sisältyvissä tiedoissa tapahtuu muutos, noudatetaan 8 ja 9 §:ssä tai vastavasti 11 §:ssä säädettyä menettelyä.

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava sivuliikkeen perustamisilmoitukseen sisältyvien tietojen muutoksista Vakuutusvalvontavirastolle vähintään kuukautta ennen aiotun muutoksen tekemistä.

15 §

Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalla viranomaisella on oikeus tarkastaa Suomessa sijaitsevan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliikkeen toimintaa joko itse tai edustajansa välityksellä sen ilmoitettua asiasta Vakuutusvalvontavirastolle. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Vakuutusvalvontavirasto voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltionsa valvontaviranomaisen mukaan täytä kyseisessä valtiossa vakuutustekniselle vastuuelle tai vakavaraisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Vakuutusvalvontavirasto voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä rajoittaa ETA-vakuutusyhtiön oikeutta käyttää luottolaitostoinnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettujen luottolaitosten, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden ja yhteissijoitusyritysten, sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiölaissa (/) tarkoitettujen henkivakuutusyhtiöiden hallussa olevia ETA-vakuutusyhtiön lisäeläketoimintaa koskevia varoja tai kieltää yhtiöltä varojen käytön kokonaan, jos ETA-vakuutusyhtiö ei ole kotivaltionsa valvontaviran-

omaisen mukaan muodostanut riittävää koko liiketoimintansa käsittävää vakuutusteknistä vastuuelkaa tai sen varat ovat riittämättömät kattamaan vakuutusteknisen vastuuelan taikka ETA-vakuutusyhtiö ei enää täytä lakisääteisiä omia varoja koskevia vaatimuksia.

15 a §

Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tunnustaminen

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion lainsäädännön mukaisesti tehty päätös aloittaa yhtiötä koskeva tervehdyttämistoimenpide ja likvidaatiomenettely tulevat voimaan Suomessa samanaikaisesti, kun päätös tulee voimaan yhtiön kotivaltiossa.

Kun Vakuutusvalvontavirastolle on ilmoitettu tervehdyttämistoimenpidettä tai likvidaatiomenettelyä koskevasta päätöksestä, Vakuutusvalvontaviraston on kuulutettava päätöksestä virallisessa lehdessä, jos yhtiöllä on sivuliike Suomessa tai jos Vakuutusvalvontavirastolle on tehty 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus yhtiön aikomuksesta harjoittaa vakuutustoimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana. Lisäksi viraston on annettava tieto kuulutuksesta ainakin yhdessä sivuliikkeen kotipaikan sanomalehdessä. Kuulutuksessa on ilmoitettava se viranomainen, jonka valvonnassa tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely tapahtuu, toimenpiteeseen tai menettelyyn sovellettava lainsäädäntö sekä mahdollinen hallinnonhoitaja ja selvittäjä. Kuulutus on tehtävä suomeksi ja ruotsiksi. Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus päättää, miten muiden kuin tässä momentissa tarkoitettujen ETA-vakuutusyhtiöiden tervehdyttämistoimenpidettä tai likvidaatiomenettelyä koskeva päätös julkaistaan Suomessa.

Tässä pykälässä säädettyä kuulutusmenettelyä ei sovelleta sellaiseen tervehdyttämistoimenpiteeseen, joka vaikuttaa yksinomaan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön osakkaiden, jäsenten tai työntekijöiden oikeuksiin niiden siinä ominaisuudessa, ellei tervehdyttämistoimenpiteeseen sovellettavassa laissa toisin säädetä. Vakuutusvalvontavirasto päättää, miten tällaisesta

tervehdyttämistoimenpiteestä ilmoitetaan Suomessa niille, joihin toimenpide vaikuttaa.

15 e §

Soveltamisalan rajoitus

Ulkomaiseen ETA-vakuutusyhtiöön, joka harjoittaa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa, ei sovelleta 15 a—15 d §:n säännöksiä.

16 §

Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön on annettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa itsestään ja toiminnastaan Suomessa tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus tarkastaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa. Virastolla on oikeus suorittaa tarkastuksia sivuliikkeen tiloissa.

Jos on erityistä syytä, Vakuutusvalvontavirasto voi ottaa haltuunsa tarkastuksen alaisia asiakirjoja. Yhtiön pyynnöstä niistä on annettava yhtiölle jäljennös maksutta.

17 §

Pakkokeinot

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määräajassa tai kieltää yhtiötä jatkamasta Vakuutusvalvontaviraston virheellisenä pitämää menettelyä, jos yhtiö ei noudata vakuutustoimintaa koskevia lakeja, toimilupansa, yhtiöjärjestyksensä tai Vakuutusvalvontaviraston tämän lain taikka sisäasiainministeriön rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä, jos yhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja tai jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä taikka jos yhtiö ei ole lisäeläketoi-

minnassa noudattanut tämän lain 13 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja työ- ja sosiaalilainsäädännön säännöksiä.

Jos 1 momentissa tarkoitettua kehotusta tai kieltoa ei noudateta, Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava asiasta ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle.

Jos ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja yhtiö jatkaa virheellistä menettelyään, Vakuutusvalvontavirasto voi ilmoitettuaan asiasta yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle asettaa uhkasakon antamansa kehotuksen tai kiellon noudattamisen tehostamiseksi, kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta yhtiön Suomessa olevaa omaisuutta, kieltää yhtiötä suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille tai kieltää yhtiötä antamasta Suomessa uusia vakuutuksia, kunnes asia on korjattu. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliikkeen sijaintipaikan lääninhallitus tai, jollei yhtiöllä ole sivuliikettä Suomessa, Etelä-Suomen lääninhallitus. Vakuutusvalvontavirasto voi lisäksi kieltää ETA-vakuutusyhtiötä jatkamasta lisäeläkkeiden markkinointia tai lisäeläketoimintaansa Suomessa ja erityisen painavista syistä kieltää yhtiön toiminnan Suomessa kokonaan.

Jos ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön toiminta vaarantaa vakuutetut edut, Vakuutusvalvontavirasto voi ryhtyä 3 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin noudattamatta 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä ja ilmoittamatta asiasta etukäteen yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle.

18 §

Oikeus harjoittaa vakuutustoimintaa Suomessa

Kolmannen maan vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa ensivakuutustoimintaa Suomessa ilman Vakuutusvalvontaviraston antamaa toimilupaa.

Suomessa tapahtuvaa ensivakuutustoimintaansa varten yhtiön on perustettava tänne sivu-

liike, jota johtaa Vakuutusvalvontaviraston hyväksymä pääasiamies.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiö aikoo harjoittaa Suomessa jälleenvakuutustoimintaa tänne perustetusta sivuliikkeestä käsin, yhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimilupa jälleenvakuutustoimintaa varten.

19 §

Toimilupa

Toimilupa on annettava, jos aiotusta vakuutustoiminnasta saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida kolmannen maan vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita ja jos pääasiamies täyttää tälle 24 §:ssä asetetut vaatimukset.

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupa annetaan vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa kosemaan vakuutusluokan osaa. Jälleenvakuutustoimintaa harjoittavalle kolmannen maan vakuutusyhtiölle toimilupa annetaan hakijan pyynnön mukaisesti joko vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksen, henkivakuutuksen jälleenvakuutuksen tai kaiken jälleenvakuutustoiminnan harjoittamiseen. Jos toimilupahakemus koskee muuta vahinkovakuutusluokkaan 10 kuuluvaa vakuutusta kuin rahdinkuljettajan vastuuvakuutusta, hakemuksessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain (279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muuhun ETA-valtioon nimettävien korvausedustajien nimet ja osoitteet.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimiluvan laajentamista, jos se aikoo laajentaa toimintaansa sellaisiin vakuutusluokkiin tai luokkaryhmiin, joita voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu.

20 §

Toimilupahakemukseen liitettävät asiakirjat

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on liitettävä toimilupahakemukseensa seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

1) yhtiöjärjestys tai sitä vastaavat säännöt sekä luettelo hallituksen jäsenistä ja yhtiön ylimmästä johdosta;

2) selvitys siitä, mitä vakuutustoimintaa yhtiö harjoittaa kotivaltiossaan;

3) yhtiön kotimaan vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen ilmoitus siitä, onko yhtiötä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana kielletty antamasta uusia vakuutuksia tai onko yhtiöön sanottuna aikana kohdistettu muita vakavia pakkokeinoja;

4) toimintasuunnitelma Suomessa;

5) pääasiamiehen hyväksymistä koskeva 25 §:ssä tarkoitettu hakemus liitteineen;

6) selvitys siitä, että yhtiön puolesta annetut asiakirjat on laadittu yhtiön kotimaan lakien mukaisesti ja että ne on antanut siihen oikeutettu; ja

7) todistus siitä, että sivuliikkeellä on 28 §:n mukaista peruspääomaa vastaavat varat ja että 29 §:ssä säädetty vakuus on asetettu.

Yhtiön on Vakuutusvalvontaviraston kehotuksesta toimitettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

Haettaessa toimiluvan laajentamista on hakemukseen liitettävä viraston määräämät selvitykset.

Toimintasuunnitelmasta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

21 §

Valitusoikeus

Vakuutusvalvontaviraston on kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan

hakemuksen hylkävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettua valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

22 §

Toiminnan aloittaminen

Pääasiamiehen on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle toiminnan aloittamisesta ja sivuliikkeen osoitteesta.

22 a §

Sallittu liiketoiminta

Kolmannen maan vakuutusyhtiö ei saa Suomessa harjoittaa muuta elinkeinoa kuin vakuutustoimintaa ja 22 b §:ssä määriteltyä vakuutustoimintaan liittyvää toimintaa (*liitännäistoiminta*).

22 b §

Muun liiketoiminnan kuin vakuutustoiminnan harjoittaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia Suomessa muun kuin vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen edustajana sekä markkinoida ja myydä yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille, jos kyseinen yritys on:

- 1) Euroopan talousalueella oleva julkisen valvonnan alainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys;
- 2) Euroopan talousalueella oleva muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu rahoituslaitos;
- 3) yritys, joka harjoittaa riskienhallintaan, vahingontarkastukseen, vahingontorjuntaan tai niihin rinnastettavaan toimintaan sisältyvien palvelujen tai tuotteiden tarjontaa; taikka
- 4) yritys, jonka tarjoamat palvelut tai tuotteet täydentävät niitä vakuutustuotteita, joita yhtiö

myy joko omaan lukuunsa tai toisen vakuutusyrityksen edustajana.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, kolmannen maan vakuutusyhtiö voi sopia, että muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu yritys voi käyttää kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen organisaatiota ja jakelukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa, jos:

1) yritys kuuluu kolmannen maan vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään; tai

2) yritys kuuluu kolmannen maan vakuutusyhtiön kanssa sellaiseen taloudelliseen ryhmittymään, jonka kanssa yritys esiintyy yhtenäisesti markkinoilla ja jonka kanssa sillä on kiinteä taloudellinen yhteistyösuhde.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitännäistoimintaa on oltava kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutustoimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa sivuliikkeen vakavaraisuutta eikä vakuutettuja etuja.

22 c §

Toimintasuunnitelma ja muun liiketoiminnan harjoittamisen kieltäminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on laadittava 22 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta toiminnasta toimintasuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle hyväksyttäväksi ennen sanotun toiminnan aloittamista. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimintasuunnitelman sisällöstä.

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiöltä 22 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisen liitännäistoiminnan harjoittamisen tai rajoittaa sitä, jos toimintasuunnitelman perusteella on ilmeistä, että toiminta ei täytä 22 b §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia tai jos kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeellä aiotun toiminnan laajuuden, kyseisen tuotteen tai palvelun laadun, henkilöstöltä vaadittavan asiantuntemuksen tai niihin verratta-

vien seikkojen perusteella ei ole riittäviä edellytyksiä hoitaa toimintaa asianmukaisesti taikka jos toiminnassa on esiintynyt vakavia puutteita tai väärinkäytöksiä.

23 §

Pääasiamiehen tehtävät

Kolmannen maan vakuutusyhtiön harjoittamaa liiketoimintaa Suomessa johtaa ja hoitaa pääasiamies, joka myös edustaa yhtiötä kaikissa sanotusta toiminnasta johtuvissa oikeussuhteissa. Pääasiamiehellä on oikeus ottaa yhtiön palvelukseen vakuutustoiminnan harjoittamisessa tarvittavia, hänen johdollaan ja vastuullaan toimivia muita edustajia.

24 §

Pääasiamiehelle asetetut vaatimukset

Pääasiamiehellä on oltava kotipaikka Suomessa. Pääasiamiehenä ei voi olla alaikäinen eikä se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985). Pääasiamiehen on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Pääasiamiehenä voi myös toimia suomalaisen yhteisö, jonka on asetettava edustajakseen 1 momentissa asetetut vaatimukset täyttävä luonnollinen henkilö.

28 §

Sivuliikkeen peruspääoma

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on aina oltava yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa varten Suomessa varoja vähintään:

1) henkivakuutustoimintaa ja vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutustoimintaa harjoitettaessa 3 000 000 euroa; sekä

2) muuta vakuutustoimintaa harjoitettaessa 2 000 000 euroa.

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa ainoastaan jälleenvakuutustoimintaa ja siitä välittömästi johtuvaa liiketoimintaa, on aina oltava Suomessa varoja vähintään 3 000 000 euroa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua varojen vähimmäismäärää kutsutaan tässä laissa *sivuliikkeen peruspääomaksi*.

Yhtiön toimittua Suomessa kolme vuotta Vakuutusvalvontavirasto voi hakemuksesta toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen hyväksyä 1 ja 2 momentissa säädettyä pienemmän peruspääoman, jonka tulee kuitenkin olla vähintään puolet siinä säädetystä määrästä. Virasto voi peruuttaa tässä tarkoitettun hyväksymisensä tai muuttaa sitä.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjä euromääriä voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavasti.

29 §

Vakuus

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen peruspääomasta vähintään puolet on asetettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksymään suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomeen sijoittautuneen ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin vakuudeksi viraston määräämin ehdoin.

Toiminnan aikana vakuuden arvon on aina oltava vähintään 30 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettun toimintapääoman vähimmäismäärän suuruinen.

Vakuuden on oltava vastuuvelan katteeksi kelpaavia ja Vakuutusvalvontaviraston antamien tarkempien määräysten mukaisia arvopapereita tai sitoumuksia. Kolmannen maan vakuutusyhtiö voi viraston määräämällä tavalla vaihtaa niitä tai saada niitä takaisin. Yhtiön on huolehdittava, ettei vakuuden arvo alita 1 ja 2 momentissa säädettyä vähimmäismäärää.

Vakuutena olevia varoja saadaan käyttää ainoastaan sellaisten vakuutussopimuksiin perus-

tuvien velkojen maksamiseen, jotka koskevat yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutustoimintaa.

30 §

Sivuliikkeen toimintapääoma

Sivuliikkeen toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla sivuliikkeen varojen on katsottava ylittävän sivuliikkeen velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Sivuliikkeen toimintapääomasta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään vakuutusyhtiön toimintapääomasta.

Kolmannen maan vahinkovakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman ensivakuutustoiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiölain 11 luvun 19 §:ssä säädetyllä tavalla. Takuumäärän vähimmäismäärä on kuitenkin puolet vakuutusyhtiölain 11 luvun 19 §:n 2 momentissa asetetuista vaatimuksista.

Kolmannen maan henkivakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman ensivakuutustoiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 12 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiölain 11 luvun 20 §:ssä säädetyllä tavalla. Takuumäärän vähimmäismäärä on kuitenkin puolet vakuutusyhtiölain 11 luvun 20 §:n 2 momentissa asetetusta vaatimuksesta.

Kolmannen maan jälleenvakuutusyhtiön Suomessa harjoittaman jälleenvakuutustoiminnan perusteella määräytyvä toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan vakuutusyhtiölain 11 luvun 18 §:ssä säädetyllä tavalla ja takuumäärä vakuutusyhtiölain 11 luvun 21 §:ssä säädetyllä tavalla.

31 §

Sivuliikkeen vakavaraisuuden järjestäminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut sivuliikkeen vakavaraisuuteen vaikuttavat

seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Kolmannen maan vakuutusyhtiöön sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 9 luvussa säädetään tasoitusmäärästä ja 12 luvussa vakuutusyhtiön vakavaraisuusaseman ennakoivasta valvonnasta.

32 §

Lupa poiketa pääomavaatimuksista

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa, Vakuutusvalvontavirasto voi yhtiön hakemuksesta myöntää yhtiölle luvan poiketa 28—31 §:ssä säädetystä vaatimuksista, jos yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen.

33 §

Vastuuvelka

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on Suomessa harjoittamansa vakuutustoiminnan osalta laskettava vastuuvelka. Se muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta siten kuin vakuutusyhtiölain 9 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään.

34 §

Vastuuvelan kate

Vastuuvelka on katettava siten kuin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1—25 §:ssä säädetään. Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön katteeseen kuuluvien varojen on kuitenkin sijaittava Suomessa.

Vastuuvelan kattamiseen ei saa käyttää tämän lain 29 §:ssä tarkoitettua vakuutta.

Ensivakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön katteeseen kuuluvat varat on säilytettävä

tävä Vakuutusvalvontaviraston määrämällä tavalla.

34 a §

Sijoitussuunnitelma

Kolmannen maan vakuutusyhtiön pääasiamiehen on laadittava suunnitelma sivuliikkeen varojen sijoittamisesta.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelman laatimisesta.

37 §

Vakuutusmatemaatikko

Kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on oltava vakuutusmatemaatikko vakuutusteknisten laskelmien ja selvitysten laatimista varten. Vakuutusmatemaatikon osalta noudatetaan, mitä vakuutusyhtiölain 31 luvun 4—9 §:ssä säädetään.

38 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiöiden valvonta

Kolmannen maan vakuutusyhtiöiden Suomessa harjoittaman vakuutustoiminnan valvonta ja tarkastus kuuluu Vakuutusvalvontavirastolle.

39 §

Vakuutusvalvontavirastolle toimitettavat selvitykset

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen on ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määrämät tiedot sivuliikkeen taloudellisesta asemasta viraston määrämässä ajassa. Jos kysymys on henkivakuutusyhtiöstä, sivuliikkeen on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuvelan laskemisesta sekä viraston määrämässä ajassa tutkimus vakuutustoiminnasta. Mainittu selvitys ja tutkimus on laadittava viraston antamien määräysten mukaisesti.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle sen määräysten mukainen selvitys sivuliikkeen toiminnasta. Selvitykseen on liitettävä todistus siitä, että peruspääomaa vastaavat varat, asetettu vakuus ja vastuuvelan kate vastaavat 28, 29 ja 34 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Pääasiamiehen tulee toimittaa tässä tarkoitetut asiakirjat virastolle sen määrämässä ajassa.

39 a §

Tilintarkastus

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeellä on oltava vähintään yksi tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain (459/2007) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Jos sivuliikkeelle on valittu vain yksi tilintarkastaja eikä tämä ole tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-yhteisö, on valittava ainakin yksi varatilintarkastaja.

Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä sivuliikkeelle tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa tai varatilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai tilintarkastuslain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta; taikka

3) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 24 ja 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla riippumaton.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto, jos se aikoo määrätä tilintarkastajan 2 momentin 3 kohdan perusteella.

Tilintarkastajan velvollisuudesta ilmoittaa Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä on voimassa, mitä vakuutusyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä säädetään.

Sivuliikkeen tilintarkastuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä tilintarkastuslaissa säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita sivuliikkeen tilintarkastuksen suorittamisesta.

40 §

Sivuliikkeen tilinpäätös ja toimintakertomus

Jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevissa säännöksissä toisin säädetä, kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997).

Sivuliikkeen tilinpäätöksen laatimiseen ei sovelleta kirjanpitolain 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3, 4 ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 6 lukua, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sivuliikkeen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan vakuutusyhtiölain 8 luvun 4 §:n 5—7 momenttia, 7 ja 8 §:ää, 9 §:n 1 momentin 1—3 kohtaa ja 2 ja 3 momenttia, 10 ja 11, 13—19 ja 28—30 §:ää. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee soveltuvin osin takuuosuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa peruspääomaa.

Sivuliike saa laatia tilinpäätöksensä kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen edellyttäen, että vakuutusyhtiö, johon sivuliike kuuluu, laatii tilinpäätöksensä kyseisiä standardeja noudattaen.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 1 §:ssä säädetään kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitolavasta, 2 luvussa liiketapahutumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä.

Tilinpäätös on annettava tilintarkastajille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Sivuliikkeen on toimitettava tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi kuu-

den kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

40 a §

Sivuliikkeen toimintakertomusta koskevat lisäsäännökset

Sivuliikkeen toimintakertomuksessa esitetään vakuutusyhtiölain 8 luvun 9 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2 ja 3 momentin tietojen lisäksi:

1) sen yrityksen nimi ja kotipaikka, johon sivuliike kuuluu;

2) selostus sivuliikkeen tilikauden aikana vakuutuskannan luovutuksen perusteella vastaanottamista varoista ja veloista tai luovuttamista varoista ja veloista;

3) selostus, jos yrityksestä, johon sivuliike kuuluu, on tullut emoyritys tai se on ollut vastaanottavana yrityksenä suuruudeltaan olennaisessa sulautumisessa, jos yritys on vakuutuskannan luovutuksen perusteella vastaanottanut tai luovuttanut merkittävästi varoja ja velkoja tai jos yritys on jakautunut;

4) tieto sen yrityksen, johon sivuliike kuuluu, muista ulkomaisista sivuliikkeistä tai jos yrityksellä, johon sivuliike kuuluu, on yli kymmenen sivuliikettä, tieto siitä, mistä jäljennös edellä mainitun yrityksen tilinpäätöksestä tai konsernitiilinpäätöksestä, jossa esitetään tieto sivuliikkeistä, on saatavissa;

5) tieto sivuliikkeen hallussa olevista sen yrityksen, johon sivuliike kuuluu, sekä edellä mainitun yrityksen emoyrityksen osakkeiden kokonaismäärästä, yhteenlasketuista nimellisarvoista sekä suhteellisista osuuksista osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketuista äänimäärästä; ja

6) selostus sivuliikkeen harjoittamasta tämän lain 22 b §:ssä tarkoitettusta liittämisestä.

Jos sivuliike on luovuttanut sen yrityksen, johon sivuliike kuuluu, tai sen emoyrityksen osakkeita, siitä on mainittava toimintakertomuksessa ja ilmoitettava vakuutusyhtiölain 8 luvun 13 §:n 3 momentin mukaiset tiedot mainitun luvun 9 §:n 3 momentin mukaisesti.

40 b §

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä poikkeukset

—————
Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset sivuliikkeen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

—————
Vakuutusvalvontavirasto voi sivuliikkeen hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa tämän lain ja kirjanpitolain säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi sivuliikkeen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
—————

41 §

Pääasiamiehen toimittamat selvitykset

Pääasiamiehen on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle:

1) tieto yhtiön nimen muutoksesta sekä yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutokset;

2) jäljennös kultakin tilikaudelta laaditusta yhtiön tilinpäätöksestä;

3) tieto yhtiön kotimaan vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen yhtiöön kohdistamasta pakkokeinosta; sekä

4) tieto sivuliikkeen osoitteen sekä pääasiamiehen nimen, kansalaisuuden ja kotipaikan muutoksesta.
—————

42 §

Pääasiamiehelle asetettava uhkasakko

Vakuutusvalvontavirasto voi velvoittaa pääasiamiehen toimittamaan virastolle 22, 39, 40, 40 a ja 41 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot. Virasto voi asettaa uhkasakon veloitteen noudattamisen tehostamiseksi.

Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen sijainti-

paikan lääninhallitus tai, jollei yhtiöllä ole sivuliikettä Suomessa, Etelä-Suomen lääninhallitus.

43 §

Toiminnan tarkastus

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus tarkastaa kolmannen maan vakuutusyhtiön sekä sen tytäryhteisön ja sidosyrityksen toimintaa Suomessa. Jos erityistä syytä on, virasto voi ottaa haltuunsa tarkastuksen alaisia asiakirjoja. Yhtiön pyynnöstä niistä on annettava jäljennös yhtiölle maksutta.

Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä erityisen asiantuntijan avustamaan virastoa sen toimittamassa tarkastuksessa. Asiantuntijan palkkion vahvistaa virasto, ja se suoritetaan asianomaisen yhtiön varoista viraston määräämällä tavalla.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus saada tarkastettavakseen vakuutusvalvonnan kannalta tarpeelliset tiedot sekä asiakirjat ja tallenteet sellaisen yrityksen toimipaikassa, joka toimii vakuutusyhtiön asiamiehenä tai joka vakuutusyhtiön toimeksiannosta hoitaa sille kuuluvaa tehtävää.

44 §

Pakkokeinot

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa kolmannen maan vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määrääjässä tai kieltää yhtiötä jatkamasta Vakuutusvalvontaviraston virheellisenä pitämää menettelyä, jos vakuutusyhtiö ei noudata vakuutustoimintaa koskevia lakeja, toimilupaansa, yhtiöjärjestystään tai sääntöjään, taikka Vakuutusvalvontaviraston tämän lain taikka sisäasiainministeriön rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä, jos yhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja taikka jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa uhkasakon 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen tai

kiellon noudattamisen tehosteeksi. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen sijaintipaikan lääninhallitus tai, jollei yhtiöllä ole sivuliikettä Suomessa, Etelä-Suomen lääninhallitus.

Jollei 1 momentissa tarkoitettua kehotusta tai kieltoa noudateta, Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä antamasta uusia vakuutuksia, kunnes asia on korjattu.

45 §

Toimiluvan rajoittaminen tai peruuttaminen

Vakuutusvalvontavirasto voi rajoittaa kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupaa tai peruuttaa sen, jos:

- 1) yhtiö ei aloita toimintaansa Suomessa 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä;
- 2) yhtiö ilmoittaa luopuvansa vakuutustoiminnan harjoittamisesta Suomessa;
- 3) yhtiö on lopettanut toimintansa Suomessa yli kuuden kuukauden ajaksi toimiluvan myöntämisen jälkeen;
- 4) yhtiö ei noudata 44 §:ssä tarkoitettua kehotusta tai kieltoa ja velvoitteiden laiminlyönti on törkeä;
- 5) yhtiö ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan 46 §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä;
- 6) niissä olosuhteissa, joiden vallitessa toimilupa on annettu, on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei toimilupaa enää annettaisi; tai
- 7) toiminnan aloittamisen edellytykset eivät enää täyty.

Toimilupa on peruutettava, jos kolmannen maan vakuutusyhtiötä kohtaan aloitetaan likvidaatiomenettely.

46 §

Tervehdyttämissuunnitelma ja rahoitussuunnitelma

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

Jos Vakuutusvalvontavirasto muutoin katsoo kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutuksenottajien tai vakuutettujen etujen olevan vaarassa, virasto voi vaatia sivuliikettä toimittamaan viraston hyväksyttäväksi sivuliikkeen taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman.

Osana 1 ja 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa, Vakuutusvalvontavirasto voi korottaa kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoman vähimmäismäärävaatimustan varmistamiseksi, että sivuliike pystyy täyttämään toimintapääomavaatimukset tulevaisuudessa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vaatia, että vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen toimintapääomaan sisältyvien erien arvoa alennetaan tämän lain 30 a §:n mukaista laskelmaa laadittaessa erityisesti silloin, kun näiden erien markkina-arvossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkasteluajankohdan ja laadintaajankohdan välillä.

Vakuutusvalvontavirasto voi joko osittain tai kokonaan kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikettä lukemasta vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n 6 ja 8 kohdassa tarkoitettuja eriä osaksi sivuliikkeen toimintapääomaa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitetuissa suunnitelmissa annettavista tiedoista.

47 §

Omaisuu-den luovutus- ja panttauskielto

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta Suomessa sijaitsevaa omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiön Suomen sivuliike ei täytä 34 §:n mukaisia vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä;

3) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä ja virastolla on aihetta olettaa sivuliikkeen taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka virasto katsoo sivuliikkeen olevan joutumassa tällaiseen tilaan; sekä

4) vakuutusyhtiö ei ole noudattanut viraston tämän lain nojalla antamaa kehotusta täydentää sivuliikkeen peruspääomaa vastaavia varoja tai asettamaansa vakuutta.

Vakuutusvalvontavirasto voi 1 momentissa säädetyin edellytyksin kieltää vakuutusyhtiötä myös suorittamasta vakuutuksen takaisinostoarvoa vakuutuksenottajille. Kieltopäätökseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskielto saa kestää enintään kolme kuukautta. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä jatkaa kieltoa enintään kolme kuukautta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä on käytävä ilmi päätöspäivämäärä, mihin omaisuuteen luovutus- ja panttauskielto kohdistuu, kiellon voimassaoloaika, kiellon noudattamisen valvontaa varten 5 momentin nojalla määrätty asiamies sekä muutoksenhaun vaikutus päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen.

Vakuutusvalvontaviraston on asetettava kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeeseen asiamies, jonka tehtävänä on valvoa, että yhtiö noudattaa omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoa. Asiamiehellä on vakuutusyhtiölain 25 luvun 7 §:n mukaiset valtuudet. Lisäksi asiamiehen oikeuksiin ja velvollisuuksiin sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 25 luvun 11 §:ssä säädetään.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovutus- ja panttauskieltoon sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 25 luvun 12—21 §:ssä ja 24 luvussa säädetään suomalaiseen vakuutusyhtiöön kohdistuvasta omaisuuden luovutus- ja panttauskiellosta.

7 a luku

Sveitsin valaliitossa sijaitsevan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen toimintaa koskevat erityiset säännökset

47 a §

Määritelmä

Tässä laissa *sveitsiläisellä vahinkovakuutusyhtiöllä* tarkoitetaan vakuutusyrittystä, jonka kotipaikka on Sveitsin valaliitossa, jäljempänä Sveitsi, ja joka harjoittaa 10 päivänä lokakuuta 1989 allekirjoitetun Euroopan talousyhteisön ja Sveitsin valaliiton muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevan sopimuksen liitteessä 1 lueteltuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

47 b §

Sovellettava lainsäädäntö

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimintaan Suomessa sovelletaan tämän lain kolmannen maan vakuutusyhtiötä koskevia säännöksiä 2 ja 3 momentissa mainituin poikkeuksin.

Sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön peruspääoman, toimintapääoman ja takuumäärän osalta noudatetaan Sveitsin lakia.

Sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön ei sovelleta tämän lain 20 §:n 1 momentin 2, 3, 6 ja 7 kohtaa, 28—32 §:ää, 45 §:n 5 kohtaa, 46 §:ää, 47 §:n 2—5 momenttia eikä 51 §:ää.

47 c §

Sovellettavat lisäsäännökset

Sveitsiläiseen vahinkovakuutusyhtiöön sovelletaan sen lisäksi, mitä 47 b §:ssä säädetään, 47 d—47 h §:n säännöksiä. Näitä säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta 47 a §:ssä mainitun sopimuksen liitteessä 2 tarkoitettuihin vakuutuksiin, toimintaan, yhteisöihin tai jälleenvakuutukseen.

47 d §

Toimilupahakemus

Sen lisäksi mitä 20 §:ssä säädetään, sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön toimilupahakemukseen on liitettävä Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen todistus, josta käy ilmi:

- 1) että hakijan yhteisömuoto on jompikumpi 47 a §:ssä mainitun sopimuksen liitteessä 3 mainituista yhteisömuodoista;
- 2) että hakija ei harjoita muuta toimintaa kuin vakuutustoimintaa ja sen liitännäistoimintaa;
- 3) ne vakuutusluokat, joihin kuuluvia etuuksia ja riskejä hakijalla on Sveitsissä saamansa toimiluvan perusteella oikeus vakuuttaa;
- 4) että hakija, ottaen huomioon suunniteltu toiminta, täyttää Sveitsin laissa vakuutusyhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset;
- 5) hallinnon ja myyntiverkoston arvioitujen perustamiskustannukset ja niiden rahoittamiseen tarkoitetut varat sekä vahinkovakuutusluokkaan 18 "Matka-apu" sisältyvien riskien osalta ne voimavarat, jotka luvaton avun tarjoajalla on käytävissään; sekä
- 6) ne vakuutusluokat, joihin kuuluvia riskejä hakija tosiasiallisesti vakuuttaa.

47 e §

Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen lausunto toimilupahakemuksesta

Ennen kuin Vakuutusvalvontavirasto myöntää sveitsiläiselle vahinkovakuutusyhtiölle 18 §:ssä tarkoitetun toimiluvan, sen on lähetettävä 20 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu toimintasuunnitelma ja mahdolliset huomautuksensa hakemuksen johdosta Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalla viranomaisella lausuntoa varten.

Jollei Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen anna lausuntoaan toimilupahakemuksesta kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa mainittujen asiakirjojen vastaanottamisesta, katsotaan sen puoltavan hakemuksen hyväksymistä.

47 f §

Turvaamistoimenpiteet

Sen lisäksi, mitä 47 §:ssä säädetään, Vakuutusvalvontavirasto voi ottaa haltuunsa sveitsiläisen vahinkovakuutusyhtiön hallinnassa Suomessa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta, jos Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen sitä pyytää.

Ennen kuin Vakuutusvalvontavirasto ryhtyy 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa, sen on ilmoitettava asiasta Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle.

47 g §

Vakuutuskannan luovutus

Jos 66 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa vastaanottavana yhtiönä on sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, Vakuutusvalvontaviraston on ennen kuin se antaa suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, hankittava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta vahvistus siitä, että

vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapäätös.

Jos 66 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vahinkovakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on pyynnöstä annettava Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapäätös.

Sveitsiläinen vahinkovakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella vastaanottaa suomalaisen vakuutusyhtiön vakuutuskannan tai sen osan. Tällöin Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava 1 momentissa tarkoitettu vahvistus. Tässä momentissa tarkoitettua vakuutuskannan luovutuksessa noudatetaan soveltuvin osin muuten, mitä vakuutusyhtiölain 21 luvun 1—5, 8—12 ja 14—16 §:ssä säädetään, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä poikkeusta. Vakuutusyhtiölain 21 luvun 8—10 §:ää sovelletaan kuitenkin vain luovuttavaan vakuutusyhtiöön.

47 h §

Toimiluvan rajoittaminen tai peruuttaminen

Ennen kuin Vakuutusvalvontavirasto ryhtyy 45 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, viraston on neuvoteltava asiasta Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen kanssa. Jos toimilupa on tarpeen peruuttaa ennen kuin edellä tarkoitettu neuvottelu on käyty, Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava päätöksestään Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle.

48 §

Hakemus toimiluvan peruuttamiseksi

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiö aikoo lopettaa vakuutusliikkeen harjoittamisen Suomessa, yhtiön on haettava Vakuutusvalvontavirastolta toimiluvan peruuttamista.

Jos yhtiölle sen kotivaltiossa myönnetty toimilupa peruutetaan, on vakuutusyhtiön toimilupa Suomessa peruutettava.

49 §

Selvitysmenettely

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu tai muutoin lakannut olemasta voimassa, yhtiön on viipymättä asetettava pääasiamiehen tilalle selvitysmies huolehtimaan yhtiön Suomessa harjoittaman vakuutustoiminnan selvittämisestä. Vakuutusvalvontavirastolla on lisäksi oikeus määrätä yksi selvitysmies. Virastolla on oikeus määrätä yhtiölle selvitysmies myös, jos yhtiö ei sellaista aseta.

Selvitysmiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä tässä laissa säädetään pääasiamiehestä ja väliaikaisesta pääasiamiehestä.

Selvitysmiehen on pyrittävä niin pian kuin mahdollista aikaansaamaan suunnitelma yhtiön Suomen sivuliikkeen vakuutuskannan luovuttamisesta 66 §:n mukaisesti. Jos suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta ei saada aikaan tai jos vakuutustoimintaa ei muutoin saada selvitettyä, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä ajankohta, joka voi olla enintään kolmen vuoden kuluttua selvitysmenettelyn aloittamisesta, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain (585/1986) ja tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaiset vakuutukset päättyvät, sekä ajankohta, jolloin mainittujen lakien mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava suhteellinen osuus yhtiön omaisuudesta siirretään Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölain 21 luvun 4, 5, 12 ja 13 §:ssä ja tämän lain 68 §:n 2 momentissa säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta. Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä siirtää vakuutusten lakkaamiselle määräämänsä ajankohtaa vielä enintään kaksi vuotta ensin määrätystä ajankohdasta lukien. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä

vakuutusyhtiölain 23 luvun 21 ja 22 §:ssä säädetään.

Lisäksi kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikettä koskevaan selvittämiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä vakuutusyhtiölain 23 luvun 7 §:ssä, 8 §:n 2—3 momentissa, 9—12, 15 ja 17—20 §:ssä sekä 24 luvussa säädetään.

49 a §

Viranomaisten välinen yhteistyö

Jos selvitystilassa olevalla kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on sivuliikkeitä muissakin ETA-valtioissa kuin Suomessa, Vakuutusvalvontaviraston ja sivuliikkeen selvitysmiehen on toimittava yhteistyössä näiden maiden asianomaisten viranomaisten kanssa sivuliikkeitä selvittäessä.

52 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen asettaminen konkurssiin

Kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeen konkurssiin sovelletaan konkurssia koskevia säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa oleva sivuliike voidaan hakea konkurssiin pääasiamiehen tai, kun yhtiön toimilupa on peruutettu tai muutoin lakannut, selvitysmiehen päätöksen perusteella.

Konkurssin aikana konkurssivelallisenä olevaa yhtiötä edustaa pääasiamies tai ennen konkurssin alkamista asetettu selvitysmies. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin hyväksyä uusi pääasiamies tai uusia selvitysmiehiä.

Lisäksi kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen sivuliikettä koskevaan konkurssiin sovelletaan soveltuvin osin, mitä 68 §:n 2 momentissa, vakuutusyhtiölain 23 luvun 30 §:n 1 ja 3 momentissa, 31 §:n 1—6 momentissa ja 32—35 §:ssä sekä 24 luvussa säädetään.

57 §

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan erillisuus

Ulkomainen henkivakuutusyhtiö ei saa Suomessa harjoittaa muuta vakuutustoimintaa kuin henkivakuutusta ja 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta sekä näiden vahinkovakuutusten ja henkivakuutuksen jälleenvakuutusta. Henkivakuutusyhtiön on pidettävä harjoittamansa vahinkovakuutustoiminta erillään henkivakuutustoiminnasta.

Ulkomainen vahinkovakuutusyhtiö ei saa täällä harjoittaa muuta vakuutustoimintaa kuin vahinkovakuutusta. Ulkomainen vahinkovakuutusyhtiö, joka harjoittaa vain vahinkovakuutusluokkiin 1 ja 2 kuuluvaa vahinkovakuutusta ja näiden vakuutusten jälleenvakuutusta, saa kuitenkin samanaikaisesti harjoittaa myös henkivakuutusta ja sen jälleenvakuutusta. Sen jälkeen kun tällainen yhtiö on aloittanut henkivakuutustoiminnan, siitä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään ulkomaisesta henkivakuutusyhtiöstä.

60 §

Markkinointi

Ulkomaisen vakuutusyhtiön markkinoinnissa sekä markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonnan noudatetaan, mitä vakuutusyhtiölain 25 luvun 6 §:ssä ja 22 §:n 3 momentissa sekä 31 luvun 1 ja 3 §:ssä säädetään. Ulkomaisen vakuutusyhtiön on markkinoinnissaan ilmoitettava nimensä, yhtiömuotonsa, kotivaltionsa, pääkonttorinsa osoite sekä sen toimipaikan tai sivuliikkeen osoite, jonka kanssa vakuutus sopimus on tarkoitus tehdä.

63 a §

Poikkeusoloihin varautuminen

Ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomen sivuliikkeen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunnit-

teluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein. Vakuutusvalvontavirasto voi myöntää poikkeuksia edellä tässä pykälässä säädetystä velvollisuudesta, jos se on perusteltua sivuliikkeen koon, toiminnan laadun tai laajuuden taikka muun erityisen syyn vuoksi.

Tässä pykälässä säädetty velvoite ei koske ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön Suomen sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on yhtiön kotimaan lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tai siihen rinnastettavalla tavalla ja esittänyt siitä Vakuutusvalvontavirastolle riittävän selvityksen.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä vakuutusyhtiön toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annettussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

64 §

Ulkomaisen vakuutusyhtiön oikeus kannanluovutukseen

Ulkomainen vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*), joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua vakuutustoimintaa Suomessa, voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa kyseiseen vakuutustoimintaan kuuluvien vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle tai ulkomaiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*) tässä luvussa säädetyissä tapauksissa.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja ja jollei sen katsota vaarantavan terveiden ja varovaisien liikeperiaatteiden noudattamista vakuutusyhtiön toiminnassa ja jos vakuutuskannan luovuttamiselle tässä luvussa asetetut muut edellykset täyttyvät.

Virasto voi asettaa luovutukselle ehtoja, joita se pitää tarpeellisina vakuutusten käsittämien etujen ja terveiden ja varovaisien liikeperiaatteiden noudattamisen turvaamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa.

65 §

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi luovuttaa sijoittautumisoikeuden tai vakuutuspalvelujen vapaan tarjoamisoikeuden perusteella tehtyjen vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai toiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle. Luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen päättää kannanluovutuksen salimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto antaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön pyynnöstä suostumuksen vakuutuskannan luovutukseen, jos vahinkovakuutussopimuksen kattama riski sijaitsee Suomessa, jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on lisäksi annettava luovuttavan yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, onko vastaanottavalla yhtiöllä luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Vakuutusvalvontaviraston on päätettävä 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen tai 3 momentissa tarkoitetun lausunnon antamisesta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnön saapumisesta. Muussa tapauksessa viraston kat-

sotaan antaneen suostumuksen vakuutuskannan luovuttamiseen tai vahvistaneen vakuutusyhtiön toimintapääoman riittävyyden.

66 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Kolmannen maan vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa Suomen sivuliikkeensä tekemien vakuutussopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle taikka sellaiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle, jolla on sivuliike Suomessa.

Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutussopimuksen kattama riski vakuutusyhtiölain 3 luvun 7 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos vastaanottavana yhtiönä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos vastaanottavana yhtiönä on toinen kolmannen maan vakuutusyhtiö, jolla on sivuliike Suomessa, ja vastaanottavan yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutustoiminnan vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, Vakuutusvalvontaviraston on hankittava tämän viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on luovutettava vakuutuskanta huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

68 §

Kannanluovutuksiin sovellettava menettely

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, luovutukseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 21 luvun 1—5, 8—12 ja 14—16 §:ssä säädetään. Vakuutusyhtiölain 21 luvun 8—10 §:ää sovelletaan kuitenkin vain vastaanotettavaan vakuutusyhtiöön.

Mitä vakuutusyhtiölain 21 luvun 4, 5, 12 ja 13 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta, on soveltuvin osin voimassa, kun kyse on tämän lain 66 §:ssä tarkoitetusta vakuutuskannan luovuttamisesta. Vakuutusyhtiölain 21 luvun 5 §:ssä tarkoitettu kuulutus julkaistaan kuitenkin luovuttavan yhtiön kustannuksella. Luovuttava yhtiö ei ole velvollinen antamaan yhtiön osakkaille tietoa edellä mainitusta kuulutuksesta. Vakuutusvalvontaviraston on pidettävä luovuttamista koskevat asiakirjat nähtävänä vähintään kuukauden ja enintään kahden kuukauden ajan.

Vastaanottavan yhtiön on ilmoitettava tämän lain 65 ja 66 §:ssä tarkoitetusta vakuutuskannan luovuttamisesta virallisessa lehdessä ja ainakin yhdessä vakuutuskannan luovuttaneen yhtiön Suomen sivuliikkeen sijaintipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa määrää kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä, jos vahinkovakuutuksen kattama riski sijaitsee Suomessa, jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa tai jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa. Ilmoituksen tulee sisältää maininta vakuutusyhtiölain 21 luvun 15 §:ssä tarkoitetusta vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutussopimuksensa. Jos luovuttavalla yhtiöllä ei ole sivuliikettä Suomessa, vakuutuskannan luovuttamisesta on virallisen lehden lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä Suomessa ilmestyvässä sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin virasto tarvittaessa määrää.

Luovutettaessa vakuutuskannan osa on vastaavasti noudatettava, mitä vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään.

70 §

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä pidettävä rekisteri

Vakuutusvalvontavirasto pitää rekisteriä Suomessa toimivista ulkomaisista vakuutusyhtiöistä. Rekisteriin merkitään:

3) mahdollisen sivuliikkeen osoite;

5) ne vakuutusluokat, joiden mukaista toimintaa yhtiö ilmoituksen tai toimiluvan mukaan Suomessa harjoittaa ja, jos yhtiö harjoittaa jälleenvakuutustoimintaa, tieto siitä harjoittaako se vahinkovakuutuksen vai henkivakuutuksen jälleenvakuutusta vai molempia;

71 §

Asiakirjojen kieli

Jos tämän lain mukaan Vakuutusvalvontavirastolle annettava asiakirja tai selvitys on laadittu muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, siihen on Vakuutusvalvontaviraston vaatimuksista liitettävä virallinen suomenkielinen käännös.

72 §

Vakuutustilasto

Sen estämättä, mitä asiakirjojen salassa pitämisestä on säädetty, Vakuutusvalvontavirasto voi julkaista ulkomaisten vakuutusyhtiöiden Suomessa harjoittamasta toiminnasta, asemasta ja kehityksestä tilastoja, jotka on laadittu yhtäläisin perustein kaikista yhtiöistä.

73 §

Pääasiamiehen vahingonkorvausvelvollisuus

Yhtiön lukuun ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon, viiden vuoden kuluttua sen tilikauden

päättymisestä, jona kanteen perusteena oleva päätös tehtiin tai kanteen perusteena olevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin.

74 §

Oikeuspaikka

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaa vakuutustoimintaa koskeva riita-asia, jossa yhtiö on vastaajana, voidaan käsitellä yhtiön sivuliikkeen sijaintipaikan tuomioistuimessa.

Jos ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on Suomessa sivuliike, haaste katsotaan toimitetuksi yhtiölle, kun se on annettu tiedoksi pääasiamiehelle. Jos pääasiamiehenä toimii yhteisö, katsotaan haaste vastaavasti toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi yhteisön edustajakseen nimeämälle henkilölle.

76 §

Vakuutustoiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan

1) ulkomaisen vakuutusyhtiön lukuun harjoittaa vakuutustoimintaa Suomessa tekemättä 7 tai 10 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai ilman 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimilupaa taikka 22 a tai 57 §:n vastaisesti taikka harjoittaa lisäeläke-toimintaa tekemättä 13 a §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai

2) antaa 13 §:n, 17 §:n 3 momentin tai 55 §:n säännösten tai Vakuutusvalvontaviraston 44 §:n 3 momentin nojalla määräämän kiellon vastaisesti uusia vakuutuksia

on tuomittava siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään vakuutustoiminnan luvattomasta harjoittamisesta.

Virallisen syyttäjän on ennen vakuutustoiminnan luvattonta harjoittamista koskevan syytteen nostamista hankittava Vakuutusvalvontaviraston lausunto. Tuomioistuimen on tätä rikosasiaa käsitellessään varattava virastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

79 §

Salassapitovelvollisuus

Joka ulkomaisen vakuutusyhtiön tai sen omistusyhteisön taikka palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai ulkomaisen vakuutusyhtiön toimeksiantosta tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiantannon perusteella taikka 2—5 momentin nojalla on saanut tietää ulkomaisen vakuutusyhtiön, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

11) muun valtion kuin ETA-valtion 3—8 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle tai toimielimelle valvontatehtävän suorittamiseksi, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat 1 momentissa tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja edellä 2 momentissa säädetään, Vakuutusvalvontavirasto voi käyttää 1 momentissa tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

7) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassa-

pitovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määrääjäksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

10) samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; ei kuitenkaan henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja.

Mitä 4 momentin 4 kohdassa säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta tietojen luovuttamiseen, koskee soveltuvin osin myös 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan lautakuntaa tai toimielintä.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa 2 momentissa mainituille viranomaisille vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien suorittamiseksi. Vakuutusyhtiö voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

80 §

Vakuutussalaisuuden luvaton ilmaiseminen

Rangaistus 79 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

84 §

Muutoksenhaku

Vakuutusvalvontaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin Vakuutusvalvontavirastosta annetussa laissa (78/1999) säädetään.

Lääninhallituksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen, jolla uhkasakko on tuomittu maksettavaksi, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Vakuutusvalvontaviraston päätös, joka on annettu 15 §:n 2 momentin, 16 §:n, 17 §:n 1, 3 tai

4 momentin, 41 §:n, 43 §:n 1 momentin, 44 §:n 1 tai 3 momentin, 45, 47 tai 47 f §:n taikka 49 §:n 1 momentin nojalla, voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

vakuutusluokista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaisten henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien Euroopan talousalueeseen kuulumattomien valtioiden vakuutusyhtiöiden vakuutusluokkiin.

Tätä lakia ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettuihin työeläkevakuutusyhtiöihin.

2 §

Vahinkovakuutusluokat 1 ja 2

Vahinkovakuutusluokkaan 1, "Tapaturmat", sisältyvät kiinteät rahalliset etuudet, vahingonkorvauksen luonteiset etuudet sekä näiden yhdistelmät ja matkustajille aiheutuneet vammat. Tähän vakuutusluokkaan sisältyvät myös työtapaturmat ja ammattitaudit.

Vahinkovakuutusluokkaan 2, "Sairaus", sisältyvät kiinteät rahalliset etuudet, vahingonkorvauksen luonteiset etuudet ja näiden yhdistelmät.

3 §

Vahinkovakuutusluokat 3—7

Vahinkovakuutusluokkaan 3, "Maa-ajoneuvot", sisältyvät kaikki vahingot, jotka aiheutuvat maalla käytettäville moottoriajoneuvoille tai muille maa-ajoneuvoille kuin moottoriajoneuvoille. Vahinkovakuutusluokkaan 3 eivät sisälly raiteilla liikkuvalla kalustolle aiheutuneet vahingot.

Vahinkovakuutusluokkaan 4, "Raiteilla liikkuva kalusto", sisältyvät kaikki raiteilla liikkuvalla kalustolle aiheutuvat vahingot ja tappiot.

Vahinkovakuutusluokkaan 5, "Ilma-alukset", sisältyvät kaikki ilma-aluksille aiheutuvat vahingot ja tappiot.

Vahinkovakuutusluokkaan 6, "Alukset", sisältyvät kaikki vahingot, jotka aiheutuvat vesialueella kulkeville aluksille. Vahinkovakuutusluokka 6 koskee sekä meri- että sisävesiliikenteen aluksille aiheutuneita vahinkoja.

Vahinkovakuutusluokkaan 7, "Kuljetettavat tavarat", sisältyvät kaikki kuljetettaville tavaroille tai matkatavaroille aiheutuneet vahingot ja tappiot kuljetustavasta riippumatta.

4 §

Vahinkovakuutusluokka 8

Vahinkovakuutusluokkaan 8, "Tulipalo ja luonnonvoimat", sisältyvät kaikki omaisuudelle aiheutuneet vahingot tai tappiot, joiden syynä on tulipalo, räjähdys, ydinvoima, maan vajoaminen, myrsky tai muut luonnonvoimat kuin myrsky. Vahinkovakuutusluokka 8 ei koske vahinkovakuutusluokkiin 3—7 sisältyvälle omaisuudelle aiheutuneita vahinkoja.

5 §

Vahinkovakuutusluokka 9

Vahinkovakuutusluokkaan 9, "Muut omaisuudelle aiheutuneet vahingot", sisältyvät kaikki omaisuudelle aiheutuneet vahingot tai tappiot, joiden syynä on raesade tai halla tai jokin muu kuin 4 §:ssä mainittu tapahtuma, kuten varkaus. Vahinkovakuutusluokka 9 ei koske vahinkovakuutusluokkiin 3—7 sisältyvälle omaisuudelle aiheutuneita vahinkoja.

6 §

Vahinkovakuutusluokat 10—13

Vahinkovakuutusluokkaan 10, "Moottoriajoneuvon vastuu", sisältyy kaikki maalla kulkevien moottoriajoneuvojen käytöstä aiheutuva vastuu. Tähän vakuutusluokkaan sisältyy myös liikennevakuutus.

Vahinkovakuutusluokkaan 11, "Ilma-aluksen vastuu", sisältyy kaikki ilma-aluksen käytöstä aiheutuva vastuu.

Vahinkovakuutusluokkaan 12, "Vesiliikenne-aluksen vastuu", sisältyy kaikki vesiliikenne-aluksen käytöstä vesialueella aiheutunut vastuu.

Vahinkovakuutusluokkiin 10—12 sisältyy myös rahdinkuljettajan vastuuvakuutus.

Vahinkovakuutusluokkaan 13, "Yleinen vastuu", sisältyy kaikki muu kuin vahinkovakuutusluokkiin 10—12 kuuluva vastuuvakuutus.

7 §

Vahinkovakuutusluokat 14 ja 15

Vahinkovakuutusluokkaan 14, "Luotto", sisältyvät vakuutus yleisen maksukyvyttömyyden varalta sekä vientiluottojen, osamaksuluottojen, kiinnitysluottojen ja maatalousluottojen maksamisen vakuudeksi otetut vakuutukset.

Vahinkovakuutusluokka 15, "Takaus", koskee sekä välitöntä että välillistä takausta.

8 §

Vahinkovakuutusluokka 16

Vahinkovakuutusluokkaan 16, "Muut varallisuusvahingot", sisältyvät taloudelliset tappiot, joiden syynä on esimerkiksi työttömyys, huono sää, ansio- tai liiketoiminnan keskeytyminen tai muut yrittäjätoimintaan kuuluvat riskit.

9 §

Vahinkovakuutusluokat 17 ja 18

Vahinkovakuutusluokkaan 17, "Oikeusturva", sisältyvät asianajo- ja oikeudenkäyntikulut.

Vahinkovakuutusluokkaan 18, "Matka-apu", sisältyy matkoilla tai muuten asuinpaikkansa ulkopuolella oleskeleville, vaikeuksiin joutuneille henkilöille annettava apu. Vahinkovakuutusluokkaan 18 kuuluvana toimintana ei kuitenkaan pidetä:

1) huoltoa, kunnossapitoa, asiakaspalvelua eikä pelkästään avun osoittamista tai antamista välittäjänä;

2) toimintaa, joka käsittää ainoastaan paikallisen, luontaisetuja sisältävän matka-avun antamisen, josta saatava vuotuinen maksutulo ei ylitä 200 000 euroa; eikä

3) muun kuin vakuutusyhtiön harjoittamaa toimintaa, joka käsittää ainoastaan tiepalvelun kaltaisen toiminnan maantieajoneuvoa kohdanneen konerikon tai vahingon vuoksi.

10 §

Vahinkovakuutusluokkaryhmät

Jos vakuutusyhtiön toimilupa kattaa samanlaisesti useamman vahinkovakuutusluokan, luokan nimi on:

1) "Tapaturma- ja sairausvakuutus", kun se kattaa luokat 1 ja 2;

2) "Moottorijoneuvovakuutus", kun se kattaa luokan 1 osalta matkustajille aiheutuneet vammat sekä luokat 3, 7 ja 10;

3) "Meri-, raide- ja kuljetusvakuutus", kun se kattaa luokan 1 osalta matkustajille aiheutuneet vammat sekä luokat 4, 6, 7 ja 12;

4) "Ilmakuljetusvakuutus", kun se kattaa luokan 1 osalta matkustajille aiheutuneet vammat sekä luokat 5, 7 ja 11;

5) "Omaisuusvahinkovakuutus", kun se kattaa luokat 8 ja 9;

6) "Vastuuvakuutus", kun se kattaa luokat 10–13;

7) "Luotto- ja takausvakuutus", kun se kattaa luokat 14 ja 15;

8) "Yleinen vahinkovakuutus", kun se kattaa kaikki vahinkovakuutusluokat.

11 §

Vahinkovakuutusluokkiin sisältyvien riskien erillisuus ja liitännäisriskit

Yhteen vahinkovakuutusluokkaan sisältyvät riskit eivät saa kuulua mihinkään muuhun vahinkovakuutusluokkaan.

Yhteisö, joka saa toimiluvan yhteen luokkaan tai useamman luokan ryhmään kuuluvalla pääriskille, voi kuitenkin vakuuttaa toiseen luokkaan kuuluvia riskejä (*liitännäisriskejä*) tarvitsematta siihen toimilupaa, jos ne liittyvät pääriskiin, koskevat kohdetta, joka on katettu pääriskiä vastaan, ja on katettu pääriskin vakuutus-sopimuksella.

12 §

Eräät liitännäisriskit

Vahinkovakuutusluokkiin 14, 15 ja 17 kuuluvat riskit eivät voi olla muiden vahinkovakuutusluokkien liitännäisriskejä.

Vahinkovakuutusluokkaan 17 sisältyvää riskiä voidaan kuitenkin pitää vahinkovakuutusluokan 18 liitännäisriskinä, jos 11 §:n 2 momentissa asetetut edellytykset täyttyvät ja jos oikeusturvavakuutus koskee riitaa tai riskiä, joka liittyy yksinomaan sellaisille henkilöille annettuun apuun, jotka joutuvat vaikeuksiin ollessaan matkoilla tai muuten asuinpaikkansa ulkopuolella.

Vahinkovakuutusluokkaan 17 sisältyvää riskiä voidaan myös pitää liitännäisriskinä, jos 11 §:n 2 momentissa asetetut edellytykset täyttyvät ja jos oikeusturvavakuutus koskee riitaa tai riskiä, joka aiheutuu merialuksen käytöstä tai liittyy sen käyttöön.

13 §

Henkivakuutusluokka 1

Henkivakuutusluokkaan 1, "Henkivakuutus", sisältyvät vakuutus elämisen varalta, kuolemanvaravakuutus, vakuutus tietyn eliniän saavuttamisen tai sitä aikaisemman kuoleman varalta ja vakuutus vakuutusmaksujen palautuksiin sekä eläkevakuutukset.

Henkivakuutusluokkaan 1 sisältyvät myös muut henkilövakuutukset, joita henkivakuutusyhtiö myöntää 1 momentissa tarkoitettujen henkivakuutusten lisäksi. Tällaisia vakuutuksia ovat esimerkiksi vakuutus henkilövahingon varalta, joka koskee myös henkilövahingon aiheuttamaa työkyvyttömyyttä, vakuutus tapaturman aiheuttaman kuoleman varalta ja vakuutus tapaturman tai sairauden aiheuttaman invaliditeetin varalta.

14 §

Henkivakuutusluokka 2

Henkivakuutusluokka 2, "Vakuutus avioliiton varalta ja vakuutus syntymän varalta", sisäl-

tää vakuutuksen, jossa vakuutustapahtumana on avioliiton solmiminen, ja vakuutuksen, jossa vakuutustapahtumana on lapsen syntyminen.

15 §

Henkivakuutusluokka 3

Henkivakuutusluokalla 3, "Sijoitussidonnainen vakuutus", tarkoitetaan sellaisia 13 §:n 1 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitettuja vakuutuksia, joissa vakuutukseen liittyvät edut on vakuutussopimuksessa sidottu tiettyjen sijoitusten kehitykseen. Sijoitussidonnaisia vakuutuksia ovat myös sellaiset vakuutukset, joissa henkivakuutuksen etuudet perustuvat esimerkiksi osakeindeksiin.

16 §

Henkivakuutusluokka 4

Henkivakuutusluokalla 4, "Pysyvä sairausvakuutus", tarkoitetaan Irlannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa harjoitettavaa pysyvää sairausvakuutusta, jota ei voida irtisanoa (*permanent health insurance*).

17 §

Henkivakuutusluokka 5

Henkivakuutusluokalla 5, "Tontiintoiminta", tarkoitetaan henkilöyhteensiittymien perustamista maksujen keräämiseksi jäseniltä yhteisen pääoman muodostamiseksi ja kertyneiden varojen jakamiseksi joko eloonjääneille tai kuolleiden jäsenten edunsaajille.

18 §

Henkivakuutusluokka 6

Henkivakuutusluokka 6, "Kapitalisaatiosopimustoiminta", käsittää vakuutusteknisiin laskelmiin perustuvat kertyneen pääoman takaisinmaksua tarkoittavat sopimukset, joilla vakuutusyhtiö ottaa vastuulleen tietyn ajan kestäviä ja tie-

tyn määräisiä sitoumuksia sovittua kertamaksua tai etukäteen sovittuja jatkuvia maksuja vastaan.

19 §

Henkivakuutusluokat 7 ja 8

Henkivakuutusluokalla 7, "Ryhmäeläkerahastojen hoitaminen", tarkoitetaan eläkekassojen, eläkesäätiöiden ja muiden ryhmäeläkerahastojen varojen ja sijoitustoiminnan hoitamista. Toimintaan voi liittyä myös sitovien lupausten antaminen henkivakuutusyhtiön hoidossa olevien pääomien säilymisestä tai tietyistä vähimmäiskorosta näille pääomille.

Henkivakuutusluokalla 8, "Ryhmähenki- ja ryhmäeläkevakuutukset", tarkoitetaan "Code Francais des Assurances" -teoksen IV kirjan 4 osaston 1 luvussa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden toimintaa.

20 §

Henkivakuutusluokka 9

Henkivakuutusluokalla 9, "Sosiaalivakuutuslainsäädäntöön perustuvat henki- ja eläkevakuutukset", tarkoitetaan henkivakuutusyhtiön omalla vastuullaan harjoittamaa sosiaalivakuutuslainsäädäntöön perustuvaa henki- ja eläkevakuutustoimintaa.

21 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien ulkomaisten vakuutusyhtiöiden va-

kuutusluokista 5 päivänä kesäkuuta 1995 annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätös (858/1995) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Laki

osakeyhtiölain voimaannpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osakeyhtiölain voimaannpanosta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (625/2006) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1416/2007, seuraavasti:

1 §

Osakeyhtiölain voimaantulo

Jos muualla lainsäädännössä viitataan vanhan lain säännökseen tai muutoin tarkoitetaan vanhan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta uuden lain säännöstä. Vanhaa lakia sovelletaan kuitenkin siltä osin kuin asunto-osakeyhtiölaissa (809/1991), eläkesäätiölaissa (1774/1995), vakuutuskassalaissa (1164/1992) tai vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) viita-

taan vanhan lain säännöksiin. Asunto-osakeyhtiöön ja asunto-osakeyhtiölain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yhtiöön sovelletaan kuitenkin uuden lain 16 luvun 1—18 §:n säännöksiä ja asunto-osakeyhtiölain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuun yhtiöön sovelletaan uuden lain 16 luvun säännöksiä siltä osin kuin asunto-osakeyhtiölaissa viitataan vanhan lain säännöksiin sulautumisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain 11 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 11 c §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 91/1999, seuraavasti:

11 c §

Yrityskaupasta, johon sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 3 tai 10 luvun säännöksiä, vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 2 §:n 3 momentin tai 14 lu-

vun säännöksiä, eläkesäätiölain (1774/1995) 11 luvun säännöksiä tai vakuutuskassalain (1164/1992) 12 luvun säännöksiä, on ilmoitettava Kilpailuvirastolle viikon kuluessa siitä, kun yrityskaupan osapuolet ovat saaneet tiedon Vakuutusvalvontaviraston suostumuksesta tai sii-

tä, ettei Vakuutusvalvontavirasto vastusta yrityskauppaa. Ilmoitusta yrityskaupasta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos Vakuutusvalvontavirasto, sen mukaan kuin tässä momentissa mainituissa laeissa säädetään, on pyytänyt yrityskaupasta Kilpailuviraston lausunnon ja Kilpailuvirasto on

lausunnossaan katsonut, ettei estettä kaupan hyväksymiselle ole.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

kaupparekisterilain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 9 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 147/1997, seuraavasti:

9 §

Mitä 1 momentin 7 kohdassa on sanottu osakepääomasta, on vastaavasti sovellettava keskinäisen vakuutusyhtiön takuupääomaan ja pohjarahastoon sekä takuupääoman osuuksiin. Keskinäisen vakuutusyhtiön perusilmoituksessa on li-

säksi mainittava takuupääomasta, pohjarahastosta ja takuupääoman osuuksista maksettu määrä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

tuloverolain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 34 §, sellaisena kuin se on laissa 772/2004, seuraavasti:

34 §

Henkilövakuutukseen perustuvien vakuutuskorvausten veronalaisuus

Henkivakuutuksen sekä 34 a §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen

nojalla saatu vakuutussuoritus on veronalaista pääomatuloa ja muun henkilövakuutuksen nojalla saatu vakuutussuoritus on veronalaista ansiotuloa siten kuin jäljempänä säädetään.

Henkivakuutuksena pidetään vain sellaista vakuutussopimusta, jossa on sovittu vakuutetus-

ta ja edunsaajasta ja joka kuuluu vakuutusluokista annetussa laissa (/) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin 1—3. Henkivakuutuksena ei kuitenkaan pidetä eläkevakuutusta. Henkivakuutusmaksu suoritetaan säästösumman lisäksi myös vakuutusmaksujen palautuksena tai takaisinostolla saatua määrää sekä arvoa, joka on luettu vakuutuksenottajan hyväksi muutettaessa vakuutusta muunlaiseksi vakuutukseksi (*muutosarvo*).

Henkivakuutukseen perustuvasta vakuutusmaksusta on veronalaista vain vakuutuksen tuotto, jos:

1) vakuutusmaksu suoritetaan vakuutusmaksun mukaan maksetaan säästösummana eli kertasuorituksena tai useampana eränä lyhyempänä kuin kahden vuoden aikana vakuutetun saavutettua määrää; ja

2) vakuutusmaksu suoritetaan vakuutusmaksun mukaan vakuutuksenottajalle itselleen tämän ollessa vakuutettuna tai vakuutuksenottajan puolisolalle, vakuutuksenottajan suoraan yleisessä tai alenevassa polvessa olevalle perilliselle, ottolapselle tai tämän rintaperilliselle, kasvattilapselle taikka puolison lapselle.

Henkivakuutuksen tuotto on pääomatulona silloinkin, kun 3 momentissa tarkoitettujen edellytykset täyttävän vakuutuksen on ottanut vakuutetun työnantaja.

Jos vakuutusmaksu sisältää useita vakuutusmaksuja, verotuksessa vakuutusmaksu jaetaan eri vakuutusmaksuille vakuutusmaksuun perustuen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 2008